বিবিয়ান

৫৩ তম্ সংখ্যা ২০১৮-১৯ বৰ্ষ

সম্পাদক

পুলক ডেকা

সম্পাদনা সমিতিৰ একাংশ সদস্য

বাঁওফালৰ পৰা থিয় হৈ ঃ ড° প্ৰণতি দেৱী, ড° অনুৰাণী দেৱী, পাৰ্থপ্ৰতিম হালৈ, চিন্ময় বৈশ্য, পুলক ডেকা (আলোচনী সম্পাদক), ড° সুমনা দাস, পিংকী দাস, জগদীশ শইকীয়া
বাঁওফালৰ পৰা বহি থকা ঃ ড° ভাৰতী গোস্বামী, ড° সুতপা ৰায়চৌধুৰী, ড° সতেন্দ্ৰনাথ বৰ্মন, অমূল্য চন্দ্ৰ দাস, ড° কল্পিতা বুজৰবৰুৱা (আলোচনী তত্ত্বাৱধায়িকা)

ছাত্ৰ একতা সভা ২০১৮ চন

বাঁওফালৰ পৰা থিয় হৈ ঃ **সৌৰভ বৰ্মন** (সংগীত আৰু সুকুমাৰ কলা সম্পাদক), **অভিজিত গোস্বামী** (ক্ৰিকেট সম্পাদক), **ৰাজ ছেত্ৰী** (লঘু ক্ৰীড়া সম্পাদক), **ধৃতিস্মিতা দাস** (সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা), **নৱনীতা দাস** (ছাত্ৰী জিৰণি চ'ৰা সম্পাদিকা), **কৰিস্মিতা ৰাজবংশী** (সমাজসেৱা সম্পাদিকা)
বাঁওফালৰ পৰা বহি থকা ঃ **মানস গগৈ** (সভাপতি), **জগদীশ শইকীয়া** (উপ-সভাপতি), **ড° সুতপা ৰায়চৌধুৰী** (উপাধ্যক্ষা), **ড° সতেন্দ্ৰ নাথ বৰ্মন** (অধ্যক্ষ), **কৃষ্ণাণু দাস** (সম্পাদক), **পুলক ডেকা** (আলোচনী সম্পাদক)

বিবিয়ানে

বি. বৰুৱা কলেজৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ
৫৩ তম্ সংখ্যা, ২০১৮-১৯ শিক্ষাবৰ্ষ
বি. বৰুৱা কলেজ ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

তত্ত্বাৱধায়িকা
ড° কল্পিতা বুজৰবৰুৱা

সম্পাদক
পুলক ডেকা

বিবিয়ান

বি. বৰুৱা কলেজৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ
৫৩ তম্ সংখ্যা, ২০১৮-১৯ শিক্ষাবৰ্ষ

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি ঃ	ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ বৰ্মন, অধ্যক্ষ
উপ-সভাপতি ঃ	ড° সুতপা ৰায়চৌধুৰী
আলোচনী তত্ত্বাৱধায়িকা ঃ	ড° কল্পিতা বুজৰবৰুৱা
শিক্ষক সদস্য ঃ	ড° ভাৰতী গোস্বামী
	ড° প্ৰণতি দেৱী
	অমূল্য চন্দ্ৰ দাস
	ড° অনু ৰাণী দেৱী
	ড° অভিজ্ঞান প্ৰসাদ
	পিংকী দাস
	ড° সুমনা দাস
সম্পাদক ঃ	পুলক ডেকা
ছাত্ৰ সদস্য ঃ	কোকিল শইকীয়া
	জগদীশ শইকীয়া
	ধৰণী গগৈ
	লুইতমণি শইকীয়া
	ডিম্পী হালৈ
	পাৰ্থপ্ৰতিম হালৈ
বেটুপাত	অমন কৰ
স্কেছ্ ঃ	ইণ্টাৰনেট
অংগসজ্জা/. অলংকৰণ ঃ	সুব্ৰত বৰুৱা

মুদ্ৰণ ঃ এক্সপ্লৰ, গুৱাহাটী, ফোন ঃ ৯৮৬৪৮ ৭৮০৭৫, ৮৬৩৮৪৯২২৯৯

PRINCIPAL'S MESSAGE

It gives me immense pleasure to note that B. Borooah College has entered into the noble academic tradition of bringing out the 53rd volume of college magazine "BIBIAN". I congratulate the editorial board for unleashing the hidden potential of the students and appreciate them for their efforts in bringing out this issue of "BIBIAN".

Dear students,

To succeed in your mission, you must have single minded devotion towards your goal. Whenever you serve, you should always be sincere, devoted and dedicated. You must uphold the dignity of yourself, your institution and the nation by disciplined behaviour showing loyality and integrity under all circumstances.

Dr. A. P. J. Abdul Kalam said, "Learning gives Creativity, Creativity leads to Thinking, Thinking provides Knowledge, Knowledge makes you great".

May the Quality Education we impart to our students enlighten their minds and enthuse their hearts towards high aims.

Wish you all a very successful, bright & meaningful life.

Dr. Satyendra Nath Barman
Principal
B. Borooah College

সম্পাদকীয়

বিশ্বায়নৰ যুগত বিজ্ঞানৰ জখলা

জীৱন আৰু সময় পৃথিৱীৰ শ্ৰেষ্ঠ শিক্ষক।
জীৱনে শিকাই সময়ক ভালকৈ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ,
সময়েশিকাই জীৱনৰ মূল্য দিবলৈ।”

— ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালাম

বিশ্বায়নৰ যুগত বিজ্ঞানৰ জখলা বগাই মানুহ আজি উন্নতিৰ শিখৰলৈ আগবাঢ়িছে ক্ৰমাত দোপত দোপে। আৰ্য্য সভ্যতাৰ আঁত ধৰি ভাৰতে তাহানিতেই বেদৰ সৃষ্টি কৰিলে, সৃষ্টি কৰিলে ইখনৰ পাছত সিখন উপনিষদ তথা অন্যান্য ধৰ্ম গ্ৰন্থ, যি ধৰ্মৰ গ্ৰন্থৰ আঁহে আঁহে প্ৰাচীন বিজ্ঞান বিদ্যমান। বৰ্তমান সময়তো ভাৰতে মঙ্গলৰ বুকুলৈ পঠিয়াবলৈ সক্ষম হৈছে মহাকাশ যান, চন্দ্ৰলৈ পঠিওৱা মহাকাশ যানখনো মাত্ৰ কেইকিলোমিটাৰ মান থাকোতেহে সম্পৰ্ক বিচ্ছিন্ন হৈ পৰিল মহাকাশ সংস্থাৰ সৈতে। তথাপিও যেন এৰা নাই চেষ্টাৰ অকণো ক্ৰটি।
এনেহেন আগবঢ়া দেশতেই জন্মহোৱা শংকৰ-আজানে আকৌ একতাৰ দোলেৰে বান্ধি সমন্বয়ৰ সুন্দৰ নিদৰ্শন দাঙি ধৰিলে এই অসমভূমিত। তাৰ পিছতো যেন অসম আজি পিছপৰি আছে বহু ক্ষেত্ৰত। অসমৰ ভূমিৰ পৰাই সংগ্ৰহ কৰা তেলেৰে আজি দেশ চলিছে, অসমৰ চাহ পাতে বিশ্বৰ বুকুত অসমৰ নাম উজ্বলাইছে, এনেহেন অসম প্ৰদেশৰ কথাই ইতিহাসৰ পাতে পাতে আজিও জিলিকিছে, তাৰ পাছতো আজি অসম পিছপৰি আছে, আমি পিছপৰি আছো, কিয়... কি... কিয়... ?

ছচিয়েল মিডিয়াই আজি পৃথিৱীখনক এখন চাদৰৰ দৰে আৱৰি ধৰিছে। পৃথিৱীৰ প্ৰতিখন উন্নত ৰাষ্ট্ৰই ইয়াৰ উপযুক্ত সুবিধা গ্ৰহণ কৰি বিভিন্ন ন ন মোবাইল তথা কম্পিউটাৰ এপ্লিকেশ্বনৰ জন্ম দি টকা তথা বিভিন্ন তথ্য আহৰণ কৰিছে আৰু আমি মাথোঁ তাক ব্যৱহাৰ কৰি ঘণ্টাৰ পাছত ঘণ্টা ধৰি সময় অপব্যয় কৰিছো। ছচিয়েল মিডিয়াৰো ভাল গুণ নথকা নহয় পিছে অধ্যয়নক পিঠি দি অকল ছচিয়েল মিডিয়াৰ পিছতেই দৌৰি ফুৰাটো আকৌ কেনে সভ্য সমাজৰ কাম... ?

আজিৰ সময়ত ন ন বহুতো কবি, গল্পকাৰৰ জন্ম হৈছে। সমাজত নিজৰ প্ৰতিভাৰ পূৰ্ণ প্ৰকাশ কৰিব বিছাৰিছে কিন্তু আমাৰ জানোঁ আহৰি আছে তেওঁলোকৰ লিখনি পঢ়ি তেওঁলোকৰ ভুল শুদ্ধ আঙুলিয়াই দি তেওঁলোকক সঠিক পথ দেখুৱাবলৈ...। সাহিত্যত ফুটি উঠা সমাজৰ দাপোন খনত আজি জানো প্ৰতিফলিত হোৱা নাই অসমীয়া সমাজৰ মুধাফুটা স্বৰূপ এটা। যি স্বৰূপে আজি অসমীয়াই গম নোপোৱাকৈয়ে আমাক পিছুৱাই লৈ গৈ থকা নাইনে এটা খোজ..... ?

আমিও আগবাঢ়িব লাগিব, উন্নতিও কৰিব লাগিব কিন্তু তাৰ মানে এইটো হ'ব নালাগিব যে অপসংস্কৃতিৰে সংস্কৃতিক ধ্বংসৰ গৰাহলৈ ঠেলি নিব নালাগিব। হয়, উন্নতি হ'ব লাগিব পিছে সেয়া অকল ছচিয়েল মিডিয়াৰ মাজতেই সীমাবদ্ধ হৈ থাকিব নালাগিব, উন্নতি হ'ব লাগিব শিক্ষা, অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, বিজ্ঞান, কলা-সাহিত্য চাৰিও দিশৰ পৰাই আৰু সেইটো হ'বলৈ হ'লে আমি প্ৰথমে কিতাপ অধ্যয়নৰ ওপৰতেই গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিব। আনৰ সংস্কৃতিক বৰ পীৰা পাৰি দিয়াৰ আগত নিজৰ সংস্কৃতিৰ ভেটি মজবুট কৰিবই লাগিব। নিজৰ বিবেক বুদ্ধিৰে বিশ্বদৰবাৰত জিলিকিব পাৰিব লাগিব তেতিয়াহে নিজৰ লগতে অসমী আই মাতৃৰ নাম সদায় বিশ্বদৰবাৰত জিলিকি ৰ'ব।
বি. বৰুৱা কলেজৰ দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱী তথা ভইটি ভণ্টিৰ মৰমে মোক এই ঐতিহ্যমণ্ডিত কলেজখনৰ আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিছিল। তেওঁলোকে বিচৰা ধৰণে কিমানখিনি কাম মই মোৰ কাৰ্যকালত কৰিব পাৰিলো বা নোৱাৰিলো সেয়া মই কোৱা অনুচিত হ'ব, কিন্তু কলেজ সপ্তাহত আলোচনী বিভাগৰপৰা অনুষ্ঠিত কৰা প্ৰতিযোগিতাবোৰত প্ৰতিযোগীৰ যোগদানৰ অনুপাতে প্ৰতিযোগিতা সফল ৰূপত অনুষ্ঠিত হোৱা বুলিয়েই মনে কয়। আলোচনী বিভাগৰ পৰা অনুষ্ঠিত কৰা NSDৰ নাটৰ তিনিদিনীয়া কৰ্মশালাই শিক্ষাৰ্থীসকলক যথেষ্ট উপকৃত কৰাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহুদিনীয়া আশা এটা পূৰণ কৰে। মই আলোচনী সম্পাদক হোৱাৰ লগে লগে মোৰ তত্বাৱধায়ক ড° কল্পিতা বুজৰবৰুৱা বাইদেউৰ কষ্ট মই অকপতে স্বীকাৰ কৰিবই লাগিব। তেখেতৰ প্ৰচেষ্টাৰ ফলতেই আজি আলোচনীখনে প্ৰকাশৰ পোহৰ লাভ কৰিছে। এই চেগতে মই ধন্যবাদ দিব লাগিব বি. বৰুৱা কলেজৰ অধ্যক্ষ শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত সত্যেন্দ্ৰনাথ বৰ্মন ছাৰক, তেখেতৰ আশীৰ্বাদ আৰু অনুপ্ৰেৰণা অবিহনে যেন এই যাত্ৰা তেনেই আশাশুধীয়া। এই আলোচনীখনৰ লগত জড়িত বি. বৰুৱা কলেজৰ প্ৰতিটো বিভাগৰ প্ৰতিজন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীলৈ মোৰ অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো লগতে কলেজত কৰ্তব্যৰত সকলো কৰ্মচাৰীলৈ, যিসকলে বিভিন্ন দিশৰপৰাই সহায় আগবঢ়াই আহিছে তেখেত সকললৈও জনাইছো অশেষ ধন্যবাদ। বি. বৰুৱা কলেজৰ অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰতিজন শিক্ষক-শিক্ষয়ীত্ৰিৰ ওচৰত মই চিৰঋণী। বি. বৰুৱা কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ প্ৰতিনিধিলৈ জনাইছো অশেষ ধন্যবাদ। বন্ধু-বান্ধৱীৰ ভিতৰত বিশেষকৈ ধ্বনী, কোকিল, ডিম্পী, লুইতমনি, অলকেশ এওঁলোক মোৰ লগত থাকি এই আলোচনীখন পৰিপূৰ্ণ ৰূপ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত যি অৰিহনা আগবঢ়ালে তাৰ বাবে মই সদৌ শেষত আটাইলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো লগতে ঐতিহ্যমণ্ডিত বি.বৰুৱা কলেজৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশ কামনা কৰিলো। ধন্যবাদ...।

জয়তু বি. বৰুৱা কলেজ

পুলক ডেকা
আলোচনী সম্পাদক
বি. বৰুৱা কলেজ ছাত্ৰ একতা সভা।

সূচীপত্র...

অসমীয়া শিতান

প্ৰবন্ধ

মোৰ দৃষ্টিত ২০৫০ চনৰ অসম /৭
◆ **দেৱদ্বীপ শৰ্মা**
জীৱনত কৃতকাৰ্যতা লাভৰ উপায় /১১
◆ **অজিত ৰাভা**
য়েহ হে মেৰী ফেমিলী /১৬
◆ **দীপজ্যোতি কলিতা**
কলেজীয়া জীৱনৰ অভিজ্ঞতা /১৮
◆ **বৰষা গায়ন**
পদ্মশ্ৰী শ্ৰীযাদৱ পায়েঙৰ সাক্ষাৎকাৰ /২০

কবিতা

কুঁৱলী ◆ **কোকিল শইকীয়া** /২৫
ধূসৰ প্ৰেম ◆ **উৰ্বশী দেৱী** /২৬
আজি প্ৰেমময় হওক পৃথিৱী ◆ **জাহিদা আকতাৰুল ইছলাম** /২৭
অতীতৰ কবিতা ◆ **পূৰ্ণিমা ৰাণী পাল** /২৭
কথোপকথন ◆ **চন্দ্ৰানী চৌধুৰী** /২৮
এটি ভাষাৰ অসুখ ◆ **বনশ্ৰী কাকতি** /২৮
সান্ধ্য ভ্ৰমণ ◆ **ৰিপুঞ্জয় কলিতা** /২৯
প্ৰথম অভিজ্ঞতা ◆ **সৌৰভ দেউৰী** /২৯
অচিনাকি ◆ **কবিতা ছেত্ৰী** /৩০
পোহৰৰ পিনে আগুৱাই !! ◆ **দিপান্বিতা শৰ্মা** /৩০
চিত্ৰকৰ ◆ **ধূৰ্জটি কাশ্যপ** /৩১
এটি স্বপ্ন ◆ **জয়শ্ৰী বড়ো** /৩১
জীৱনৰ পোহৰৰ ৰং ◆ **ৰুবী চৌধুৰী** /৩২
দুখৰ আকাশ ◆ **পল্লৱী বৈশ্য** /৩২
আশাৰ চাকি ◆ **ৰীমা মহন্ত** /৩৩
মনৰ সেমেকা ডাৱৰ ◆ **সুস্মিতা ডেকা** /৩৩
বতাহ ◆ **শ্ৰাৱণী দাস** /৩৪
মাতৃভূমিৰ পাহোৰাল সন্তান ◆ **জিন্টুমণি বৰুৱা** /৩৪

নাটক

অচিনাকি বাট /৩৫
◆ **জহিদুল ইছলাম**

ভ্ৰমণ কাহিনী

কাঠমাণ্ডুত এভুমুকি /৩৮
◆ **হিমাশ্ৰী গোস্বামী**

গল্প

দুখন হাতৰ গদ্য /৪৫
◆ **উদ্দীপ্ত কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য**
কাঞ্চনমতী /৪৭
◆ **পৰাগজ্যোতি কলিতা**
আচ্ছাদন /৪৯
◆ **উৰ্বশী দেৱী**
ভেৰ'নিকাৰ সৈতে /৫২
◆ **প্ৰত্যুষ প্ৰতিম নাথ**
ডাইনী /৫৪
◆ **পূজা উপাধ্যায়**
অমৃত /৫৭
◆ **কৰ্ষিতা ভাৰতী**
মোবাইল ফোন /৫৯
◆ **মৃণাল কুমাৰ**
আলোড়নৰ পৰা স্তব্ধতালৈ /৬৩
◆ **উৎপল দাস**
অচিনাকি ঘাট /৬৫
◆ **ৰিপুঞ্জয় কলিতা**
বৰষুণৰ ঠিকনা বিচাৰি... /৬৭
◆ **ডলী মালাকাৰ**
বন্ধু তোমাৰ বাবেই /৬৯
◆ **দেৱদ্বীপ শৰ্মা**
আৰেলি... /৭১
◆ **জিতু বৰ্মন**

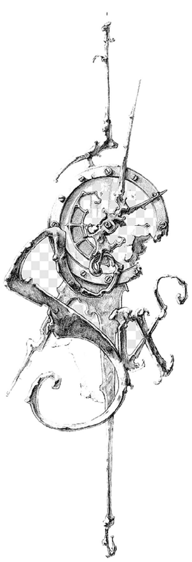

পেণ্ডুলাম /৭৫
◆ **জ্যোতিস্মা ভূঞা**
ৰোমন্থন /৭৭
◆ **হেমাংগ নাথ**
তুলনা /৮০
◆ **চন্দ্ৰানী চৌধুৰী**
চহৰখনৰ তিনিটা স্নেপশ্বট /৮২
◆ **কোকিল শইকীয়া**
হেৰোৱা ফুলৰ সুবাস বিচাৰি /৮৫
◆ **ছালমিনা খাতুন**
যাত্ৰা /৮৭
◆ **দীনেশ গোস্বামী**
সপোন /৮৯
◆ **বনশ্ৰী ৰাভা**

ENGLISH SECTION...

Education in Values /93
◆ **Dr. Maina Sarma**
A Discussion with Dr. Somik Banerjee /98
◆ **Pulak Deka**
Beauty of Meghalaya and Greatness of North East/100
◆ **Jahnavi Kashyap**
Child Labour /104
◆ **Jiku Talukdar**
Thinking out of the Bos /106
◆ **Parinita Barman**
Patriotism in the Light of Reason and Emotion /108
◆ **Abhilash Gayan**
The Great Anomaly– A peak into the disturbing question /110
◆ **Akashdeep Dutta**

POMES

The Naked Nigtingale w **Arbas Ali** /113
White ◆ **Akash H. Baruah** /114
Expectations ◆ **Sudarshana Kalita** /115
The Brave Smile ◆ **Dreamly Sarma** /116
I Want To Write A Book ◆**Manoshi Borah** /117
A Woeful Mass ◆ **Nargis Begum** /118
My First Love ◆ **Anannya Sarma** /119
Mom ◆ **Abhishek Chowdhury** /120
Resurrection By The Mist (Sonnet)
◆ **Himadri Chekanidhara** /121

STORYS

Birthday /122
◆ **Arbas Ali**
The God /124
◆ **Akash H Baruah**
Her First Love /126
◆ **Mrinmoyee Barman**
The Supreme Blessing We All Have /128
◆ **Anuj Basak**
The Imperfect Teacher /130
◆ **Musfica Saikia**

SANSKRIT SECTION...

कालिदासस्य काव्यकृर्तिः /১৩৫
◆ **भूमिस्मिता वशिष्ठ**
संस्कृत उपन्यासकारः केशव चन्द्र दाशः /১৩৭
◆ **लिजामणि देवी**
आधुनिक काले संस्कृताध्ययनस्य प्रयोजनम् /১৩৮
◆ **जाह्नवी तालुकदार**
ज्योतिर्विदः वराहमिहिरः /১৪০
◆ **ड॰ भारती गोस्वामी**

HINDI SECTION...

विश्व में ऊर्जा का संकट /১৪৩
◆ **बर्नाली देवी**
शरणार्थी : एक समस्या या एक साधन /১৪৫
◆ **संजीव सिंह**
बाबा /১৪৬
◆ **प्रियांङ्क कुमारी कुचवाहा**
जीवन में माता पिता का महत्व /১৪৬
◆ **अभिषेक चौधारी**

BODO SECTION...

खोमसि फोथाडनाय : /১৪৯
◆ **ममता रानि बर'**
गोथार बाथौ /১৫১
◆ **उतपल बसुमतारिी**
सोरां नोगोरनि लामाजों /১৫৩
◆ **ध्रितिमा बसुमतारिी**
बारसे गलाब बिबार /১৫৪
◆ **सुमि नारजारि**
मिथिंगा /১৫৫
◆ **सुरजित बर'**
सानाखैमोन आं /১৫৬
◆ **ममता रानि बर'**
जोंनि बर' गामि /১৫৬
◆ **रूपनाथ बसुमतारि**

OTHER SECTION...

Report : President, BBCSU (2017-18)**/159**
Report : General Secretary, BBCSU (2017-18)**/160**
Report : Social Service Secretary, (2017-18) **/163**
Report : Major Game Secretary, BBCSU (2017-18)**165**
বি. বৰুৱা কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতিৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰতিবেদন /১৬৬
সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন /১৬৮
ক্ৰিকেট সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন /১৭০

অসমীয়া শিতান

মোৰ দৃষ্টিত ২০৫০ চনৰ অসম

■ **দেৱদ্বীপ শৰ্মা**
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক, ইংৰাজী বিভাগ

আৰম্ভণি ঃ অসম হৈছে ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূব দিশত অৱস্থিত এখন ৰাজ্য। প্ৰাকৃতিক সম্পদত অতি চহকী এই ৰাজ্যখনত যোৱা দশকৰ পৰা বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত আমূল পৰিৱৰ্তন অহা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। ৰাজ্যখনৰ ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি বৰ্তমান সময়ত অতি উন্নতমানৰ বুলি ক'ব নোৱাৰি যদিও অসমৰ নিজা সম্পদ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সু-দৃষ্টিৰ ফলত ৰাজ্যখনে লাহে লাহে উন্নতিৰ দিশে গতি ল'বলৈ আৰম্ভ কৰিছে। অহা দুই দশকৰ ভিতৰত ৰাজ্যখনে উন্নয়নৰ দিশত আৰু অধিক আগুৱাই যাব আৰু ২০৫০ চনলৈ অসম ভাৰতৰ ভিতৰতে এখন অন্যতম বিকশিত ৰাজ্য হিচাপে চিহ্নিত হৈ পৰিব।

২০৫০ চনত অসমৰ বহুতো পৰিৱৰ্তন দেখিবলৈ পোৱা যাব। এই পৰিৱৰ্তন মূলতঃ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ তথা সম্পদ, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, ভৌগোলিক আৰু প্ৰযুক্তিগত পৰিৱৰ্তন হ'ব। অসমৰ বৰ্তমান অৱস্থালৈ চাই ইয়াৰ ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে যিকোনো মন্তব্য কৰাটো অতি কঠিন। বৰ্তমান অসমৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ধ্বংসযজ্ঞ তথা ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ভৌগোলিক পৰিস্থিতিলৈ লক্ষ্য কৰি অসম সম্পৰ্কে ভৱিষ্যদ্বাণী কৰাটো অতি জটিল হৈ পৰিছে। এফালে যদি প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ নিধন হৈছে, আনফালে প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে ব্যাপক যো-জা চলিছে। এফালে যদি কোনো সংগঠন অথবা ৰাজনৈতিক নেতাক প্ৰবল আদৰণি জনোৱা হৈছে, আনফালে কোনোবাটো ৰাজনৈতিক দল তাচপাতৰ ঘৰৰ দৰে হোৱাহোৱে ভাঙি পৰিছে।

এফালে যদি আৰ্থিক দুৰৱস্থাই চাৰিওদিশে ছানি ধৰিছে, আনফালে আকৌ অসমত নমামি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দৰে আড়ম্বৰপূৰ্ণ অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হৈছে। এফালে যদিহে প্ৰযুক্তিয়ে নতুন শিখৰ চুইছে, আনফালে বিজুলীবাতিৰ অভাৱত চাকিৰ পোহৰত জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব লগা হৈছে। এনে অৱস্থাত ২০৫০ চনলৈ অসমখন কেনেধৰণৰ হ'ব তাক কোৱাটো টান। তথাপি, এটা কথা উল্লেখ কৰিবই লাগিব যে আজিৰ সময়ত অসমৰ জনতাৰ মাজত প্ৰকৃত কৰ্ম-সংস্কৃতিৰ, উন্নয়নৰ দিশে আগুৱাই যোৱাৰ, নতুনকৈ আদৰি লোৱাৰ এক প্ৰৱণতাই গা কৰি উঠিছে। এই প্ৰৱণতাই অসমৰ এক উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ ইংগিত বহন কৰিছে।

মুঠৰ ওপৰত, ভাল-বেয়া দুয়োটা সামৰি লৈ এটা কথা নিশ্চয়কৈ ক'ব পাৰি যে ২০৫০ চনৰ অসমখন বৰ্তমানৰ অসমতকৈ যথেষ্ট বেলেগ হ'ব। বৰ্তমান সময়ক মূল চাবি-কাঠি কৰি লৈয়েই অসমখন আগুৱাই যাব আৰু ২০৫০ চনত ই ভাৰতৰ এখন প্ৰধান বিকশিত ৰাজ্যৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্তি লাভ কৰিব।

বৰ্ণনা ঃ প্ৰাকৃতিক সম্পদ আৰু সৌন্দৰ্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ২০৫০ চনলৈ অসমে যথেষ্ট পৰিমাণে পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰিব পাৰিব আৰু বিশ্বৰ অন্যতম বিশেষ পৰ্যটনস্থলী হিচাপে চিহ্নিত হ'ব বুলি ক'ব পাৰি। কিন্তু, বৰ্তমান সময়ত চলি থকা সম্পদৰ ব্যাপক ধ্বংসযজ্ঞৰ ফলত ২০৫০ চনলৈ কিছুমান আপুৰুগীয়া সম্পদ যেনে এশিঙীয়া গঁড়, বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ গছ-লতা আদি নিশ্চিহ্ন হৈ যাব। আজি অসমত মাত্ৰ ২,৩০০টা গঁড়ৰ অৱস্থিতি ধৰা পৰিছে। যদিহে বৰ্তমান সময়ৰ দৰে ভৱিষ্যততো প্ৰায় প্ৰতিদিনেই গঁড় হত্যা হৈ থাকে, তেন্তে অহা এটা দশকৰ ভিতৰত অসমৰ পৰা এশিঙীয়া গঁড় সম্পূৰ্ণৰূপে নোহোৱা হৈ যাব। তদুপৰি বৰ্তমান সময়ত প্ৰতিদিনে প্ৰায় ৭ শতাংশ হাৰত অসমৰ পৰা মূল্যৱান গছ-গছনিৰ চোৰাং কাৰবাৰ হৈ আছে। এনেদৰে চলি থাকিলে অহা দুই দশকৰ ভিতৰত অসমৰ পৰা সকলো মূল্যৱান তথা ঔষধি গছ-বন, যেনে— অগৰু, চন্দন আদি নিশ্চিহ্ন হৈ যাব। যদিহে এই সম্পদসমূহ ৰক্ষাৰ বাবে এতিয়াই কোনো পদক্ষেপ লোৱা নাযায়, তেন্তে ২০৫০ চনলৈ এশিঙীয়া গঁড়, অগৰু, চন্দন আদিৰ দৰে মহামূল্যৱান প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহ কেৱল সংগ্ৰহালয় আৰু ইতিহাসৰ পাততহে দেখিবলৈ পোৱা যাব।

অসমৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰখনত ২০৫০ চনলৈ ব্যাপক পৰিৱৰ্তন দেখিবলৈ যাব। যোৱা কেইটামান দশক আগলৈকে ভাৰত চৰকাৰে অসমক অৱহেলাৰ দৃষ্টিৰে চাইছিল যদিও বৰ্তমান সময়ত বিজেপি চৰকাৰৰ শাসনকালত অসমে এক অৰ্থনৈতিক মৰ্যাদা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। অসমৰ চাহপাত, কাঠ, তেল আদিয়ে ভাৰত তথা বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে আৰু বহুজাতিক কোম্পানীসমূহে অসমত নিজৰ ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছে। এইবোৰলৈ লক্ষ্য কৰি ক'ব পাৰি যে ২০৫০ চনলৈ অসম অৰ্থনৈতিকভাৱে যথেষ্ট আগুৱাই যাব আৰু ভাৰতৰ আৰ্থিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰখনত এক বাটকটীয়াৰ স্থান লাভ কৰিব। আকৌ, ভাৰত চৰকাৰৰ অন্তৰ্গত লুক ইষ্ট পলিচী (Look East Policy) আৰু বৰ্তমানৰ এক্ট ইষ্ট পলিচী (Act East Policy)য়ে এছিয়াৰ আন আন দেশৰ সৈতে সংযোগ বঢ়োৱাৰ ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। এডভাণ্টেজ আছাম (Advantage Assam)ৰ দৰে যোজনাই বিভিন্ন বিনিয়োগকাৰীক অসমত বিনিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উৎসাহ যোগাব। ফলত অসম ২০৫০ চনলৈ অৰ্থনৈতিকভাৱে এখন উল্লেখযোগ্য ৰাজ্য হৈ পৰিব।

অসমৰ ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰখনতো ২০৫০ চনলৈ যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন আহিব। যোৱাটো (২০১৪) ইলেক্শ্বনত ভাৰতীয় জনতা পাৰ্টীৰ চৰকাৰে দেশৰ উন্নয়নৰ বাবে কাম কৰাৰ শ্লোগান দি গাদী দখল কৰাটোলৈ চাই এটা কথা নিশ্চিতভাৱে ক'ব পাৰি যে অসমৰ সাধাৰণ জনতাই বৰ্তমান

'কথাৰে নহয়, কামেৰে' উন্নয়ন কৰিব পৰা শাসক বিচাৰে। অৰ্থাৎ, কৰ্মৰ প্ৰতি ইচ্ছা থকা চৰকাৰক নিৰ্বাচিত কৰি নিজৰ উন্নয়ন সাধন কৰাৰ এক চিন্তা আজিৰ অসমৰ সাধাৰণ জনতাৰ মাজত জাগি উঠিছে। ইয়াকে চাই ক'ব পাৰি যে ২০৫০ চনলৈ অকৰ্মণ্য চৰকাৰৰ কোনো অস্তিত্ব নাথাকিব আৰু অসমৰ জনতাই কাম কৰি দেখুৱাব পৰা চৰকাৰকহে শাসনাধিষ্ঠিত কৰিব। তদুপৰি, অসমৰ কিছুসংখ্যক প্ৰভাৱশালী জননেতাই ভৱিষ্যতে নিৰ্বাচন খেলাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা আৰু তাক অসমৰ জনতাই উষ্ণ আদৰণি জনোৱালৈ চাই বুজিব পাৰি যে অসমে বৰ্তমান সৎ আৰু যুক্তিপূৰ্ণ চৰকাৰ গঠন কৰাতহে গুৰুত্ব দিছে। ২০৫০ চনলৈ এনে চৰকাৰৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পাব আৰু প্ৰকৃত ৰাজনৈতিক দলসমূহে অসমৰ শাসনভাৰ তুলি ল'ব।

২০৫০ চনলৈ অসমৰ ভৌগোলিক ক্ষেত্ৰখনৰ যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন সাধন হ'ব। বৰ্তমান সময়ত অসমৰ বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীসমূহে নিজা ৰাজ্যৰ দাবীত যি আন্দোলন গঢ়ি তুলিছে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ২০৫০ চনলৈ বৰ্তমানৰ অসমখন যে কেইবাখণ্ডত ভাগ হৈ পৰিব আৰু প্ৰকৃত অসমৰ মানচিত্ৰ যথেষ্ট সৰু আৰু বেলেগ পৰিসীমাৰ হ'ব তাৰ সম্ভাৱনা নুই কৰিব নোৱাৰি। পৃথক নাগালেণ্ড, পৃথক ডিমা হাচাও আদিৰ বাবে বৰ্তমান সময়ত যি খোৱা-কামোৰা আৰম্ভ হৈছে তালৈ চাই ২০৫০ চনলৈ গুৱাহাটী আৰু ওচৰ-পাঁজৰৰ সৰু-সুৰা ঠাই লগ লগাই ভাৰতৰ মানচিত্ৰত তাক অসম বুলি চিনাকি দিব লাগিব বুলি ক'লেও ভুল কোৱা নহ'ব। ২০৫০ চনত হ'বলগীয়া আন এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভৌগোলিক পৰিৱৰ্তন হ'ল ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ দিশ সলনি। বৰ্তমান সময়ত চীন আৰু ভাৰত চৰকাৰে পৃথকে হ'লেও যি ব্যাপক হাৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত বান্ধ নিৰ্মাণ কৰিছে, লুইতৰ বুকুৰ পৰা বালি খনন কৰিছে, নদীৰ পানী প্ৰদূষিত কৰিছে অথবা ব্যৱহাৰ কৰিছে, তালৈ চাই এটা কথা নিশ্চয়কৈ ক'ব পাৰি যে ২০৫০ চনলৈ হয়তো নদীখনৰ সোঁতৰ দিশ সলনি হ'ব, নহ'লে নদীখনেই নিশ্চিহ্ন হৈ পৰিব। আৰু নৈখন কোনোমতে থাকি গ'লেও ইয়াৰ আকাৰ বৰ্তমানতকৈ যে যথেষ্ট পৰিমাণে সৰু হৈ পৰিব সেইটো নিশ্চিত।

প্ৰযুক্তিগত দিশত অসম বৰ্তমান যথেষ্ট পৰিমাণে আগবাঢ়ি গৈছে। যোৱা কেইবছৰমানৰ পৰা অসমত প্ৰযুক্তিগত পৰিৱৰ্তন অহা পৰিলক্ষিত হৈছে। ২০১৫ চনৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱা জিঅ' ৪জি (Jio 4G) নেটৱৰ্কে ভাৰতৰ আন আন ৰাজ্যৰ লগতে অসমতো এক বৃহৎ বজাৰ দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ভাৰত চৰকাৰে গুৱাহাটী মহানগৰীক স্মাৰ্ট চিটীৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিৰ ৰে'ল, বাছ আদিয়ে সমগ্ৰ অসমক সংযোগ কৰিছে। তদুপৰি ট্ৰেফিক আইন সঠিকভাৱে পৰিচালিত হ'বলৈ, অপৰাধ ৰোধ কৰিবলৈ আৰু অন্যান্য বিভিন্ন কামৰ বাবে চিচি টিভি কেমেৰা, ড্ৰোন আদিৰ ব্যৱহাৰ আৰম্ভ হৈছে। বৰ্তমান অসমত প্ৰযুক্তিসম্পন্ন নৌকা হাস্পতালৰ ব্যৱহাৰ আৰম্ভ হৈছে। এইবোৰৰ ব্যৱহাৰে অসমক প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰখনত বহুদূৰ আগুৱাই নিয়া বুলি ক'ব পাৰি। বৰ্তমান সময়ত প্ৰযুক্তিৰ এই মাত্ৰা প্ৰধানকৈ গুৱাহাটী মহানগৰ আৰু আন আন মুখ্য চহৰ কিছুমানতেই সীমাবদ্ধ হৈ আছে যদিও ২০৫০ চনলৈ সমগ্ৰ অসমতে প্ৰযুক্তিগত কৌশল প্ৰয়োগ হ'ব বুলি ঠাৰৰ কৰিব পাৰি। মেট্ৰ' ৰে'ল, বুলেট ৰে'ল, আকাশী ৰে'ল আদিৰ সাধাৰণ চলাচল হৈ থাকিব। সকলো বস্তু কম্পিউটাৰৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হ'ব। সকলো ঠাইতে ২৪ ঘণ্টাই বিজুলী আৰু ৱাই-ফাই ইণ্টাৰনেট সেৱা উপলব্ধ হ'ব। প্ৰদূষণহীন সামগ্ৰী আৰু যন্ত্ৰৰ ব্যৱহাৰ হ'ব আৰু প্ৰাকৃতিক শক্তিৰ ব্যাপক মাত্ৰাত ব্যৱহাৰ হ'ব। মুঠতে ইয়াক অনুমান কৰি ল'ব পাৰি যে ২০৫০ চনলৈ অসমে প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত এক নতুন দিগন্ত চুবলৈ সক্ষম হ'ব।

সামৰণি ঃ এখন সুস্থ-সবল আৰু বিকশিত সমাজত জীয়াই থাকিবলৈ সকলো মানুহেই ইচ্ছা কৰে। তেনে সমাজ এখন গঢ়ি তোলাৰ দায়িত্ব সমাজত বাস কৰা মানুহবোৰৰ হোৱা উচিত।

আমাৰ অসম ৰাজ্যখন ২০৫০ চনলৈ তেতিয়াহে উন্নত হ'ব, যেতিয়া অসমৰ ৰাইজ সচেতন হ'ব। জৰা-ফুকা, ভূত-প্ৰেত, ডাইনী, জাতি-গোত্ৰ-বৰ্ণ আদি পুৰণিকলীয়া নিয়মবোৰ শিথিল হ'লেহে অসমখন আগবাঢ়িব পাৰিব। ২০৫০ চনৰ অসমত এনে কোনো নীতি-নিয়মে আগস্থান নাপাব। পুৰণিকলীয়া ৰীতি-নীতিবোৰে প্ৰযুক্তি আৰু উন্নয়নৰ পথত বাধাৰ সৃষ্টি কৰে। তদুপৰি, এনে নীতি-নিয়মবোৰে সমাজৰ কোনো উপকাৰ সাধন নকৰে, বৰং অপকাৰহে কৰে। নাৰী শিক্ষা, পুৰুষ-মহিলাৰ সমান অধিকাৰ আদিয়েহে সমাজ এখনক আগুৱাই নিয়াত সহায় কৰে। ২০৫০ চনৰ অসমত এনেবোৰ ব্যৱস্থা অতি সহজলভ্য ৰূপত দেখিবলৈ পোৱা যাব। দৰাচলতে, প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতেই আমি যেনেদৰে বিচাৰিম, ২০৫০ চনত ঠিক তেনেদৰেই অসমখন দেখিবলৈ পাম। নিজৰ লাভালাভ আগতে নিবিচাৰি আনৰ কথাও অলপ ভাবি, উৎকোচ লোৱা, ক'লাধন আদি বৰ্জন কৰি, দুখীয়াক সহায় কৰি, নিবনুৱাক কৰ্মসংস্থাপন দি আৰু সমাজৰ ঠেক গণ্ডীৰ পৰা ওলাই আহি এক বহল আৰু নিকা মনোভাৱ গ্ৰহণ কৰিলেহে অসম ভৱিষ্যতৰ দিশে আগুৱাব পাৰিব।

প্ৰকৃততে, বৰ্তমানৰ ওপৰতহে ভৱিষ্যৎ নিৰ্ভৰশীল। বৰ্তমান সময়ক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই ভৱিষ্যতে গঢ় লয়। সেয়েহে আমি আমাৰ বৰ্তমান সময়খিনিক সঠিক ৰূপত ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব। তাৰ লগে লগে আনৰো উপকাৰ সাধন কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে ২০৫০ চনত অসম এখন সম্পূৰ্ণৰূপে বিকশিত ৰাজ্য হৈ উঠিব। বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তি, স্বাস্থ্য, অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি আদিৰ লগতে প্ৰাকৃতিক আৰু ভৌগোলিক ক্ষেত্ৰতো অসমে বিকাশ লাভ কৰিব। সমগ্ৰ ৰাজ্যতে, সকলো সময়তে ইণ্টাৰনেট সেৱা, বিজুলীবাতি উপলব্ধ হ'ব। মানুহবোৰ বহল মনৰ হ'ব, সকলো কাম সময়মতে আৰু নিয়াৰিকৈ হ'ব। মুঠৰ ওপৰত ২০৫০ চনত অসম এখন অত্যাধুনিক ৰাজ্য হৈ পৰিব। কিন্তু, যদিহে আমি আমাৰ বৰ্তমান সময়খিনিৰ সদ্ব্যৱহাৰ নকৰোঁ, কথাবোৰ বহল ভিত্তিত চিন্তা নকৰোঁ, যদিহে আমি আমাৰ বৰ্তমানৰ সমাজখনৰ ঠেক গণ্ডীৰ পৰা ওলাই নাহোঁ, তেন্তে আৰু ২০০ বছৰ পাছতো অসম আজিৰ দৰেই অস্থিৰ আৰু পিছপৰা হৈ থকাটো নিশ্চিত।❑❑

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰবন্ধ লিখা প্ৰতিযোগিতাৰ (জমা দিয়া) প্ৰথম পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত।

জীৱনত কৃতকাৰ্যতা লাভৰ উপায়

■ **অজিত ৰাভা**
স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক

আমি মানৱ জাতি পৃথিৱীৰ জীৱশ্ৰেষ্ঠ। আমি কেৱল জীয়াই থাকিলেই নহ'ব। জীৱনৰ লগত বহুত আনুষংগিক বিষয় জড়িত হৈ থাকে। সকলো বিষয়তে কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰাটো আমাৰ মহান উদ্দেশ্য বা লক্ষ্য। কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব নোৱাৰিলে মানৱ জীৱন আধৰুৱা। স্বামী বিবেকানন্দই এইবুলি কৈছিল— 'পৃথিৱীলৈ আহিছা যেতিয়া কিবা এটা কৰি যোৱা। নহ'লে গছ-গছনি আৰু তোমাৰ মাজত কিবা পাৰ্থক্য ৰ'বনে? পোনতে একো পাৰ্থক্য নৰ'ব, কিয়নো গছ-গছনিবোৰো জীয়াই আছে আৰু আমিও জীয়াই আছোঁ, এই জীয়াই থাকিলে নহ'ব, আমি প্ৰকৃত বা সঁচা মানৱ হৈ জীয়াই থাকিব লাগিব।'

মানৱৰ মনবিলাক কিবা এটা বেলেগ ধৰণৰ, কিবা এটা ভাবিবলৈ বিচাৰিলে আন কিবা এটাহে ভবা বা কৰা হৈ যায়। জীৱনত কৃতকাৰ্য হ'বলৈ হ'লে তাৰ বিষয়ে সপোন দেখিব লাগিব। সেয়াই আমাৰ জীৱন বুলি ভাবিব লাগিব। অন্য চিন্তাবিলাক একাষৰীয়াকৈ ৰাখিবলৈ যতন কৰিব লাগিব। আমাৰ ভাবনাবোৰ এনেকুৱা হ'ব লাগিব যেন আমাৰ জীৱনত কিবা এটা মহান উদ্দেশ্য আগত ৰাখি জীয়াই থাকিব পাৰোঁ। যদি আমি মানুহে আমাৰ ভাবনাবোৰ সলনি কৰোঁ, তেতিয়া আমাৰ জীৱনটো সলনি কৰিব পাৰিম। (If you change your thinking, you can change your life.)

স্বামী বিবেকানন্দই এইবুলি মন্তব্য কৰিছিল— 'তুমি এটা স্পষ্ট ধাৰণা ঠিক কৰি লোৱা। এই ধাৰণা বা পৰিকল্পনাকে তোমাৰ জীৱন বুলি ধৰি লোৱা— সেই বিষয়ে

ভাবা, সপোন দেখা আৰু জীয়াই ৰাখা। অন্য সকলো পৰিকল্পনা একাষৰীয়া কৰি থৈ তোমাৰ শৰীৰৰ সকলো অংগ-প্ৰত্যংগ, মস্তিষ্ক, পেশী, সিৰা-উপসিৰাক সেই ধাৰণাত নিমজ্জিত কৰা। এয়াই হৈছে সফলতাৰ দিশ। আমি যদি সঁচাকৈ কাৰোবাৰ আশীৰ্বাদ বিচাৰোঁ আৰু আনৰো আশীৰ্বাদপুষ্ট হোৱাটো বিচাৰোঁ, তেনেহ'লে আমি গভীৰতালৈ যাব লাগিব।'

এটি শুদ্ধ ধাৰণা, এটা শান্ত পৰিৱেশ আৰু এক জ্ঞানে মানুহৰ সংসাৰী জীৱন প্ৰেমময় কৰি তোলে। জীৱনত যিহকে নকৰা কিয়, সকলো শান্তি পোৱাৰ উৎস মাথোঁ। নাজানো, নহ'ব আৰু নোৱাৰোঁ এয়া এক ভীৰুতাৰ পৰিচয়। তাৰ বাবে আমি জানো, জানিম, হ'ব আৰু পাৰিম আদি হ'ল এক দুঃসাহসীৰ উত্তৰ।

এটি উদাহৰণ লোৱা যাওক— আমেৰিকাৰ এগৰাকী ৰাষ্ট্ৰপতি আব্ৰাহাম লিংকন। বৰ্তমান গোটেই বিশ্বত এজন শক্তিশালী নেতা হিচাপে জনা যায়। ১৮০৯ চনত দুখীয়া পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰা লিংকনে কিছুদূৰলৈ পঢ়া-শুনা কৰিব পাইছিল। তেওঁ মুঠ ৯ বছৰ কাল বিদ্যালয়ত পঢ়া-শুনা কৰিছিল যদিও সেই সময়ছোৱাৰ ভিতৰত মাথোঁ এবছৰমান বিদ্যালয়ত উপস্থিত আছিল। নিৰ্মলভাৱে যি জ্ঞান তেওঁ লাভ কৰিছিল, সেয়া মাথোঁ অধ্যৱসায়ৰ পৰা পাইছিল। কোনো প্ৰতিষ্ঠিত বিদ্যালয় বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ নহৈও আব্ৰাহাম লিংকন মহান শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ উঠিছিল। সৰুতে মাতৃহাৰা হোৱা লিংকনে এক আধৰুৱা জীৱন অনুভৱ কৰিছিল। কিন্তু জ্ঞান অৰ্জনৰ ইচ্ছা পোনতে অকণো কমা নাছিল। নিজৰ দেউতাক টমাছ লিংকনক জংঘলত কাঠ কাটোঁতে, পথাৰত শস্য কাটোঁতে অথবা অন্যান্য বহু কাম কৰোঁতে অহৰহ সহায় কৰিছিল। এইবিলাক কাৰ্য কৰা মানুহ এজনক আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হ'ব বুলি কোনোবাই ভাবিব পাৰিছিলনে? হয়তো, সেই সময়ত কোনোৱে ভাবিব পৰা নাছিল।

দুখীয়াৰ দুখ-কষ্ট সহিব নোৱাৰি এইজন ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে এজন ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ী হিচাপে জীৱন আৰম্ভ কৰিছিল। ২১ বছৰ বয়সতে তেওঁ যি ব্যৱসায়ৰ পাতনি মেলিছিল, সেই ব্যৱসায়ত আৰম্ভণিতে তেওঁ ভয়ংকৰ লোকচানৰ সন্মুখীন হৈছিল। তাৰ পাছত ব্যৱসায়ৰ লগতে ৰাজনীতিৰ প্ৰতিও আগ্ৰহী হৈ উঠিছিল। ১৮৩২ চনত অৰ্থাৎ ২৩ বছৰ বয়সত স্থানীয় নিকায়ৰ নিৰ্বাচনত তেওঁ প্ৰাৰ্থীৰূপে থিয় দিয়ে। কোৱা বাহুল্য যে বৰ বেয়াকৈ পৰাজিত হৈছিল। ১৮৩৩ চনত আকৌ তেওঁ ব্যৱসায়ত বেয়াকৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল। তাৰ পাছৰ বছৰত আকৌ স্থানীয় নিৰ্বাচনত নিকায়ৰ নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰে যদিও পৰাজয়ৰ মুখ দেখিছিল।

এটাৰ পাছত আন এটাকৈ দুৰ্যোগে আব্ৰাহাম লিংকনক একেবাৰে ভাঙি পেলাইছিল। ফলত তেওঁ স্নায়ুৰোগত আক্ৰান্ত হৈছিল। এই স্নায়ুৰোগে তেওঁৰ দেহ অত্যন্ত দুৰ্বল কৰি পেলাইছিল। সেই সময়ছোৱাত তেওঁক সকলোফালেদি সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিল তেওঁৰ প্ৰেয়সীগৰাকীয়ে। প্ৰেয়সীৰ আদৰ-যত্নত লিংকন সুস্থ হৈ উঠিছিল। কিন্তু সুস্থ হোৱাৰ পাছতেই তেওঁ মুখামুখি হ'ল নিজৰ অত্যন্ত মৰমৰ প্ৰেয়সীগৰাকীৰ অকাল মৃত্যুৰ। প্ৰেয়সীৰ অকাল মৃত্যুৰ যন্ত্ৰণা চম্ভালিব নোৱাৰিলে লিংকনে, যাৰ বাবে তেওঁ মানসিক ৰোগত আক্ৰান্ত হৈছিল। সেই সময়ত মানসিক চিকিৎসালয়ৰ ডাক্তৰজনে তেওঁক ভালদৰে চিকিৎসা নকৰা হ'লে লিংকন এজন দুৰ্দশাগ্ৰস্ত মানসিক ৰোগীলৈ পৰ্যবসিত হ'লহেঁতেন। আব্ৰাহাম লিংকন পুনৰ সুস্থ হ'ল। বন্ধুসকলৰ উৎসাহত তেওঁ ব্যৱসায় আৰু ৰাজনীতিত পুনৰ নামি পৰিল। পাছত তেওঁ ১৮৩৮ চনত নিৰ্বাচনত চিনেটৰ সদস্য হিচাপে যুঁজা যুঁজত তেওঁ পুনৰ পৰাজিত হৈছিল।

মানুহ কিমান দিন জীয়াই থাকিব, এদিন হয়তো মাটিত মিলি যাব। বাৰে বাৰে পৰাজিত, লজ্জিত হোৱাৰ পাছতো তেওঁ সাহস হেৰুৱাই ৰণক্ষেত্ৰ ত্যাগ কৰা নাছিল। মনত আছিল যাৰ অটল সাহস আৰু আত্মবিশ্বাস। নিৰ্বাচনত যুঁজি থাকিল আৰু বাৰে বাৰে পৰাজিত হৈয়েই

থাকিল। পৰাজয়, পৰাজয় আৰু পৰাজয়। নিৰ্বাচনত পৰাজয়, আনকি সাংসাৰিক ক্ষেত্ৰতো পৰাজয়। সৰু-ডাঙৰ মিলাই ৯বাৰ নিৰ্বাচনত পৰাজয় হৈও আশা নেহেৰুৱাই, যুদ্ধ এৰি আঁতৰি নগৈ সেইগৰাকী ব্যক্তি সফল নোহোৱাৰ কোনো কাৰণ নাই। সেইবাবে বাৰে বাৰে পৰাজিত ব্যক্তি লিংকনৰ বাবে ১৮৫৮ চনৰ পৰাজয়েই আছিল শেষ পৰাজয়।

এইবাৰ আহিল জয়লাভৰ সময়। ১৮৬০ চনত এইগৰাকী ব্যক্তি আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হয়। বাৰে বাৰে পৰাজিত হোৱাৰ অভিজ্ঞতা, লাজ আৰু অপমানৰ জ্বালা-যন্ত্ৰণাই আব্ৰাহাম লিংকনক এজন অতি অভিজ্ঞ ব্যক্তি হিচাপে গঢ়ি তুলিছিল। যাৰ বাবে তেওঁ আমেৰিকাৰ সৰ্বকালৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ৰাষ্ট্ৰনায়কৰূপে প্ৰসিদ্ধি পাইছিল। আমেৰিকাৰ সমাজত নিগ্ৰো অৰ্থাৎ ক'লা মানুহৰ স্বাধীনতা আৰু মৰ্যাদা প্ৰতিষ্ঠাত সফল হৈছিল।

যিজন ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰক 'জনগণৰ হৈ, জনগণৰ দ্বাৰা আৰু জনগণৰ বাবে' বুলি চিহ্নিত কৰি পৃথিৱীবিখ্যাত হৈছিল, এইজনেই হ'ল আমেৰিকাৰ দৰিদ্ৰ পৰিয়ালৰ পুত্ৰ আব্ৰাহাম লিংকন।

উক্ত উদাহৰণটোৱে জীৱনত কেনেকৈ কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব পাৰি নিশ্চয় নিদৰ্শন কৰিব পাৰি। আমিও আমাৰ জীৱনত কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিবলৈ কেইটামান পদ্ধতি বাছি লওঁ—

10	1
Success	You
↑	↓
Keep on doing	Subject
↑	↓
And Again	Think
↑	↓
Do Again	Idea
↑	↓
Do	Try
↑ ←	↓

পৃথিৱীৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ বাবে নিজা ধৰ্ম হ'ল— নিজৰ জীৱনৰ উন্নতি বা কৃতকাৰ্যতা নিজেই আনিব লাগিব। নিজৰ বাহিৰে কোনেও কাকো উন্নতি বা কৃতকাৰ্যতা আনি দিব নোৱাৰে। যিমানবিলাক যিহকে নকৰা কিয় তুমি তোমাৰ বাবেহে। যেনেকৈ তুমি নিজক নিজে সহায় কৰা তেতিয়াহে তোমাক ভৰগানে সহায় কৰিব। যিবোৰ ফল পাইছা, সেইবিলাক কেৱল নিজৰ বাবেহে পাইছা। কাৰো জীৱনত কোনেও ক্ষতি কৰিব নোৱাৰে, যদি পাৰা নিজৰ জীৱনত নিজে ক্ষতি কৰিব পাৰা। কিয়নো সকলো কৰ্মৰ ফলাফল তোমাৰ নিজৰ হাতত। নিজৰ জীৱনৰ মূল্য কেৱল নিজৰ হাতত, আন কাৰোৱে হাতত থাকিব নোৱাৰে। জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে আমি আমাৰ জীৱনটোক শান্তিৰে চলাই নিব পাৰিব লাগিব। তাৰ বাবে জীৱনত কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰাটো অতিকৈ আৱশ্যক।

উদাহৰণটোৰ যোগেদি আমি ইয়াকে বুজিব লাগিব যে আমি যিমানবাৰেই পৰাজয় নহওক কিয়, আমাৰ জয় এটা সময়ত নিশ্চিত।

আমাৰ জীৱনটো আমাৰ হাতত। তেতিয়াহ'লে আমাৰ সকলো কৰ্ম আমাৰ হাতত। তাৰ বাবে জীৱনত কৃতকাৰ্যতা বা যিকোনো বিষয়ত সফলতা লাভ কৰিবলৈ হ'লে আমাৰ মনটোক সযতনে ৰখা উচিত। যেনেকৈ গছ এডাল দৃঢ়ভাৱে বাচি থাকিবলৈ হ'লে তাৰ মূলখিনিৰ কৰ্মক্ষমতা

অতিকৈ আৱশ্যক; যিয়ে নেকি বতাহ-বৰষুণ, ৰ'দ, শীত-তাপ আদিতে বাচি থাকিব লাগিব। প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ জীৱনটোক বাচি ৰাখিবলৈ বা কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিবলৈ আমি নিজকে আত্মবিশ্বাসী কৰি ৰাখিব লাগিব। জীৱনৰ ঘাত-প্ৰতিঘাত উত্তৰ থাকিব লাগিব। তাৰ বাবে প্ৰতিজন ব্যক্তিৰে জীৱনৰ চাবিকোছা কেৱল তোমাৰ হাতত, সেই চাবিকোছাৰ গৰাকী কেৱল নিজে।

Subject : বৰ্তমান এই জগতত বহুতো বিষয় আছে, যিবিলাকৰ যোগেদি আমি আমাৰ জীৱন সংগ্ৰামত আগবাঢ়ি যাব পাৰোঁ যিজন ব্যক্তিয়ে কোনো প্ৰতিষ্ঠিত বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ নহৈও জীৱনৰ মহান শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ উঠিছিল, সেই সন্তানজনেই গণতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞাটো অতি সাধাৰণ মানুহে বুজিব পৰাকৈ দিছিল। সেই সংজ্ঞাটো কিজানি আজি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও দিব নোৱাৰিব।

কোন বিষয়ে আমাক কি দিয়ে, কি নিদিয়ে আদিৰ ওপৰত চালি-জাৰি চাই আমি বিষয়বোৰ নিৰ্বাচন কৰা উচিত। সেই বিষয়ে সপোন ৰচিব লাগে, বিষয়টোৰ লগত নিজকে ধন্য মানিব লাগে। তাৰ পাছত জীৱনত কৃতকাৰ্যতা লাভৰ উপায় ভাবিব লাগে। পৃথিৱীত প্ৰতিটো বিষয়ৰে নিজা কিছুমান বৈশিষ্ট্য আছে আৰু সেইবিলাকৰ জ্ঞান অৰ্জনৰ বাবে বিষয়টো খৰছি মাৰি অধ্যয়ন কৰিব লাগে।

Think : অসমীয়া অৰ্থটো হ'ল ভাবনা বা চিন্তা কৰা। মানৱৰ ভাবনা বা চিন্তা ক'ত হয়— আমাৰ প্ৰত্যেকৰে এটাকৈ মগজু বা মন আছে, তাতে আমাৰ ভাবনা বা চিন্তাৰ উদ্ভৱ হয়। এই চিন্তাবিলাক সুচাৰুৰূপে বাস্তৱ হ'ব লাগে। নহ'লে যি চিন্তা কৰা হয়, সকলোবিলাক মনতে ৰৈ যায়, তেতিয়াহ'লে কোনো উন্নতি নহ'ব। প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে ভাল-বেয়াৰ কথা নিশ্চয় মনতে অলপ হ'লেও ভাবে।

ৰাষ্ট্ৰপতি লিংকনৰো চিন্তা বা ভাবনা আছিল সেইবোৰে তেওঁৰ জীৱনটোত কেনেদৰে আগবঢ়াই লৈ যাব আদিক লৈ। তাৰ বাবে যিমানবাৰেই পৰাজয় নহওক, জয় অৱশ্যে নিশ্চিত বুলি আগবাঢ়িছিল। আমি আমাৰ বিষয়বোৰ চালি-জাৰি চাই কোনটো শুদ্ধ আৰু কোনটো অশুদ্ধ ভাবি-গুণি চাব লাগে। তেতিয়াহে সঁচা অৰ্থ বা উৎসটোনো কি বুজি উঠিব পাৰি।

Idea : আমাৰ বিষয়বিলাকৰ ভাবনা বা চিন্তা অতিকৈ আৱশ্যক। কিন্তু, ভাবি বা চিন্তা কৰি থাকিলে জানো কোনো বিষয়ৰ সমাধান হ'ব। নাই নহ'ব, আৰু কেতিয়াও নহ'ব। গতিকে সেই ভাবনাবোৰৰ বিষয়ে কিছুমান ধ্যান-ধাৰণা শুদ্ধ নে ভুল আদিৰ বিষয়ে পৰিষ্কাৰ কৰি লৈ লক্ষ্মণ কিছুমান ল'ব লাগে। তেতিয়াহ'লে আমি আৰু এখোজ আগবাঢ়ি যাবগৈ পাৰিম।

Try : আমাৰ ভিতৰত যিবিলাক ভাবনা-চিন্তা বা Idea আছে সেইবিলাক লাহে লাহে কামত লগাব লাগিব। সেইবিলাক কৰিবৰ বাবে আমি চেষ্টা কৰিব লাগিব। সেই চেষ্টাৰ বলতহে আমি কৰি যাব পাৰিম। যদি ভাবনা বা চিন্তাবিলাক সমাধান কৰিবলৈ আমি চেষ্টা নকৰোঁ, তেতিয়াহ'লে ভাবনা আৰু চিন্তা আমাৰ মনতে ৰৈ যাব। তাৰ বাবে চেষ্টাৰ আৱশ্যকতা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ।

Do : চেষ্টা কৰি থাকিলেই নহ'ব, আমি লাহে লাহে হাতে-কামে লাগি যাব লাগিব। কাম বা কোনো বিষয়ত উন্নতি কৰিবলৈ হ'লে কামটো একাগ্ৰতাৰে কৰিব লাগিব। কামটো সৰুৱেই হওক বা ডাঙৰেই হওক, আমি সম্পূৰ্ণ মনটো দি পৰিব লাগিব।

Do Again : যদি কোনো কামত কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব পৰা নাই, তেতিয়াহ'লে আমি আকৌ চেষ্টা কৰিব লাগিব, যেনেকৈ লিংকনে বাৰে বাৰে পৰাজয় বৰণ কৰিও হাৰ মনা নাছিল, ঠিক তেনেকৈ কামৰ ফলাফলৰ মুখ যেতিয়ালৈকে দেখা নাপাম, তেতিয়ালৈকে আমি কামটো কৰি গৈ থাকিব লাগিব। যদি এবাৰত কামটো নহয়, তেতিয়া আকৌ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব।

And Again : এবাৰত কামটো হৈ নুঠিলে তেতিয়া আৰু এবাৰ চেষ্টা কৰি চোৱা। তাৰ পাছতো যদি নহয়, সম্পূৰ্ণ কামটো চালি-জাৰি চোৱা। সূৰ্য উদয় হোৱাৰ লগে লগে যেনেকৈ পোহৰ আহি পৃথিৱীত পৰেহি, সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ লগে লগে আকৌ অন্ধকাৰ নামি আহে। আমিও কৰ্মটো অৰ্ধ কৰি এৰি দিব নালাগে। নিশ্চয় কামটোৰ পৰা কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব পাৰিবই। লিংকনে যেনেকৈ ৯-২০বাৰমান পৰাজয়বৰণ কৰাৰ পাছতহে জয়ৰ মুখ দেখিছিল।

Keep on Doing : যদিওবা লিংকন কোনোবাৰে কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব পৰা নাছিল, তথাপি জানো পৰাজয়ৰ লগত হাৰ মানিছিল। নাই, হাৰ মনা নাছিল। যিটো কৰিবলৈ লৈছিলা, সেই কামটো কৃতকাৰ্যতা নোহোৱালৈকে কৰি গৈ থাকিব লাগিবই। পৰাজয়ক আমি হৰুৱাবই লাগিব। নহ'লে কৃতকাৰ্যতা বা সফলতা লাভ কৰিব পৰা নাযাব। কৰ্মটো আমি একে মনোযোগেৰে আৰু একেমনে আগবঢ়াই লৈ যাব লাগিব।

লিংকন আছিল পৃথিৱীৰ এনে এজন ব্যক্তি, যিজনে পৰাজয়ক পৰাজয় বুলি নামানি আগবাঢ়ি গৈ আছিল। এটাৰ পাছত এটা পৰাজয়, তথাপি হাৰ মনা নাছিল। পাছত গৈ গৈ সেই পৰাজয়ক জয় কৰি এদিন আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে গোটেই বিশ্বক জনাই দিছিল।

Success : কৃতকাৰ্যতা হোৱাৰ সমান কোনো শান্তি নাই। এই কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিবলৈ এলেহুৱা আৰু কৰ্মহীন হ'লে নহ'ব। আমি কৰ্ম কৰি যাবই লাগিব। কৰ্মই মানুহৰ ধৰ্ম, কিন্তু ধৰ্মই কেতিয়াও কৰ্ম হ'ব নোৱাৰে। কৃতকাৰ্য হোৱাৰ মূলতে আছে আমাৰ কষ্টকৰ পৰিশ্ৰম। বিনাকৰ্মত কোনোধৰণৰ ফল পোৱা নাযায়। কষ্ট কৰিবই লাগিব, নহ'লে ফল পোৱাৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগিব। জীৱনত Successful হ'বলৈ কষ্ট অৱশ্যেই কৰিব লাগিব।

আমাৰ জীৱনত কৃতকাৰ্যতা আহিবলৈ হ'লে উক্ত পদ্ধতিকেইটা অৱলম্বন কৰিব পাৰিব লাগিব। তেতিয়াহ'লে আমিও আব্ৰাহাম লিংকনৰ নিচিনা এটি সুন্দৰ জীৱন গঢ়ি তুলিব পাৰিম। পৃথিৱীত সকলো কিমান স্থায়ী বা অস্থায়ী তালৈও চকু ৰখাটো আমাৰ অতিকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ। স্থায়ীটোক জীৱনৰ অংগ কৰি অস্থায়ীটোক বাদ দিব লাগে। আজিকালি যেনেকৈ সূৰ্যৰ পোহৰকো কামত লগাব বিচাৰে, আমিও সকলো মূল্যৱান সময়ক গুৰুত্বপূৰ্ণ কামত লগাব লাগে। যিবিলাকৰ যোগেদি সময়বোৰ নদীৰ পানীৰ সোঁতৰ দৰে বাগৰি নাযায়। এটা কথা মনত ৰখা উচিত যে যদি কোনো ঘটনাৰ কিবা কৰ্ম হৈ গ'ল, তাৰ নিশ্চয় তাৰ আগতে কাৰণটো থাকিবই। এই কাৰণটো বিচাৰি চোৱাটোও আমাৰ বহুতো কামত আহে। আমি কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব পাৰিম, যদিহে ভগৱানৰ ওপৰত বিশ্বাস থকাৰ লগত আমাৰ আত্মবিশ্বাসো থাকে। বিনা আত্মবিশ্বাসত আমি কোনোদিনে জীৱনত উন্নতি বা কৃতকাৰ্যতাৰ মুখ দেখিবলৈ পাবলৈ নোৱাৰিম।❑❑

য়েহ হে মেৰী ফেমিলী

■ **দীপজ্যোতি কলিতা**

স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক, পদাৰ্থবিজ্ঞান বিভাগ

বহুদিনৰ মূৰত এটা Web Series চালোঁ আৰু নষ্টালজিক হৈ পৰিলোঁ। TYFৰ 'য়েহ হে মেৰী ফেমিলী' নামৰ এই Web Series-টোত বৰ্ণনা কৰা হৈছিল এটা নব্বৈ দশকৰ সৰু তথা মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ কথা। নব্বৈ দশকৰ শিশু নহ'লেও একবিংশ শতিকাৰ একেবাৰে প্ৰথমভাগৰ কিছু অভিজ্ঞতাই সাদৃশ্যতা পাইছে।

হৰ্ষুক মুখ্য চৰিত্ৰ হিচাপে লৈ ৰচনা কৰা কাহিনীটোত ১৩-১৪ বছৰৰ এটা ল'ৰাৰ মনটোক খুব সুন্দৰকৈ বিশ্লেষণ কৰা হ'ল। বৰ্তমানৰ ফেচবুক, হোৱাট্‌ছএপৰ যুগৰ উৎকণ্ঠাবিহীন জন্মদিন এটাত সকলোকে মনত পেলাই দিবলৈ এটা অটো-জেনেৰেটেড নটিফিকেশ্বন অৰ্থাৎ জন্মদিনৰ শুভেচ্ছা খুজি লোৱা পৰিস্থিতিৰ পৰা আগৰ স্কুলত চকলেট বিলাই পালন কৰা পৰিৱেশটোৰ পৃথকতা যিদৰে প্ৰতিপন্ন কৰিলে সেয়া চাই খুব ভাল লাগিল।

ছেংকীৰ দৰে বীৰবল এজনৰ প্ৰয়োজন আপোনাৰ-মোৰ দৰে আকবৰৰ জীৱনত সঁচাকৈ অবিস্মৰণীয়। সপোনৰ পথত থকা কাঁইটবোৰৰ আঘাতৰ দুখ কমাবলৈ এজন ছেংকীৰ বৰকৈ প্ৰয়োজন। ইজনে সিজনৰ দুখত অল্পজ্ঞানী বিশেষজ্ঞ হৈ কৰা চেষ্টাবোৰে যেন দুখৰ বোজাৰ ওজন কমাই হাঁহি বিয়পায়।

ভাতৃ— অভিধানত অৰ্থ বিচাৰি নোপোৱা এই শব্দটোৰ বৰ্ণনা খুবেই টান। এই সম্পৰ্কটোত কাজিয়া যিমানেই বেছি, তাতোকৈ বেছি নিহিত হৈ থাকে মৰমৰ এনাজৰী। পৰস্পৰৰ অভাৱ অনুভৱ নোহোৱালৈকে এই এনাজৰীৰ উমান পোৱা তেনেই কঠিন।

বৰ্তমানৰ ছ'চিয়েল মিডিয়াই সৃষ্টি কৰা 'গ্লোবেল ভিলেজ' শব্দটো কিছুক্ষেত্ৰত হাস্যকৰ। ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতামৰ্মে অচিনাকিজনক চিনাকি কৰা এই মাধ্যমটোৱে যেন চিনাকি আপোনজনক অচিনাকি কৰি তুলিছে। কথাৰে মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিবলৈ এৰি আমি Emojiৰ ব্যৱহাৰত ইমানেই ডুবি গৈছোঁ যে কেতিয়াবা Emoji চাই মনৰ ভাবৰ বিশ্লেষণ কৰিবলগীয়া হয়, আচলতে Emoji-টোৱে বুজাইছেনো কোনটো ভাব? আহকচোন Emoji-ৰ পৃথিৱীখন এৰি আপোনাৰ লগত দুআষাৰ কথা পাতি সুখ পোৱা মা-দেউতা, বয়সিয়াল ককা-আইতা (অৱহেলিত, সকলো ক্ষেত্ৰত নহয়)ৰ মুখৰ হাঁহিটো চাবচোন, দুগালে দুধাৰি চকুলো ববই বৰ! তেওঁলোকৰ চকুত জুমি চাওকচোন নিজৰ শৈশৱটো, নিজৰ উৰি ফুৰা মনটো, যি আজি স্মাৰ্ট ফোনৰ ৫.৫ ইঞ্চিৰ স্ক্ৰীনখনত scroll কৰি ফুৰিছে। স্মাৰ্ট ফোনৰ কাল্পনিক বেৰখন এৰি ৰাতি মা-দেউতাৰ নিদ্ৰাত মগ্ন চকুযুৰিলৈ চাবচোন, আপোনাৰ জন্মৰ পৰা হাঁহি আৰু আপোনাৰ সফলতাত সুখৰ চকুপানী টুকি ভাগৰি নপৰা চকুযুৰিৰ বিশ্ৰামখিনিলৈ চালে যেন শিহৰণ জাগি উঠে।

সৰুতে দেউতাৰ বীৰত্ব (সৰুকাল, ডেকাকালৰ)ৰ কথাবোৰ শুনি বৰকৈ সুখ পাইছিলোঁ, সকলোৰে ক্ষেত্ৰত এই কথা স্বাভাৱিক। কিন্তু বৰ্তমান এইক্ষেত্ৰত কিছু ব্যতিক্ৰম হোৱা নেদেখা নহয়। বহুতে আনকি মা-দেউতাৰ লগত স্কুললৈ যাবলৈও লাজ কৰে, সেয়া দুঃখজনক। যিজনে আঙুলিত ধৰি খোজ দিব শিকাইছিল, তেওঁৰ লগত খোজ দিয়াত লাজ কিহৰ? এইক্ষেত্ৰত বিশেষ নকওঁ, সকলোৰে নিজা চিন্তা। কিন্তু কাহিনীটোত দেউতাকে ক্ৰিকেট খেলাৰ পাছৰ পৰা হৰ্ষুৰ মনত হোৱা খলকনি আৰু দেউতাকৰ পুৰণি দিনৰ কথা শুনি উৎসুক হোৱা মনটোক প্ৰকাশৰ মাধ্যমটোত সঁচাকৈ আনন্দিত হ'লোঁ।

কিন্তু এইবোৰ মনত পেলাই দিব লগা হোৱা কথাটোহে দুখৰ! স্মাৰ্ট হ'বলৈ গৈ আজি দেশক মাতৃ বুলি গণ্য কৰা ঠাইত নিজৰ জন্ম দিয়া বৃদ্ধ মাতৃক নদীলৈ ঠেলি দিয়া ঘটনাও পৰিলক্ষিত হয়। এনেকুৱা ঘটনাৰ পুনৰাবৃত্তি নহওক, সেই আহ্বানেৰে Web Seriesটোত কণ্ঠদান কৰা অসমৰে সন্তান নীলোৎপল বৰাৰ ভাষাত—

Dhaga ye tute na ye Dhaga
Barso ki Yaadon ka ye Dhaga.❑❑

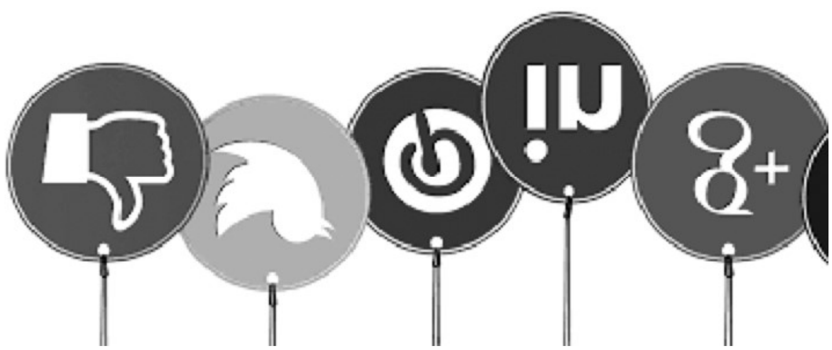

কলেজীয়া জীৱনৰ অভিজ্ঞতা

■ **বৰষা গায়ন**
স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আটাইতকৈ মনোমোহা, ৰঙে-ৰসে উপচি পৰা, মধুৰ স্বপ্নালীৰ আৱেশেৰে ভৰপূৰ বৈচিত্ৰ্যময় সময়ছোৱাই হৈছে কলেজীয়া জীৱন। কলেজীয়া জীৱন আনন্দোচ্ছল, মাধুৰ্যপূৰ্ণ আশা-আকাংক্ষাৰ সোণালী ৰঙেৰে ৰঙীন, ৰামধেনুৰ বৈচিত্ৰ্যৰে বৰ্ণালীময়। এইছোৱা কালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন হয় দিগন্তপ্ৰসাৰী, ভাব হয় পৰ্বতীয়া জুৰিৰ দৰে লয়লাস। এনে এছোৱা সময়ৰ মধুৰ অবিস্মৰণীয় স্মৃতি, মানৰ জীৱনৰ সমগ্ৰ কালছোৱাত হৈ ৰয় চিৰসেউজীয়া, ৰামধেনুৰ সাতোৰঙৰ দৰে সৌন্দৰ্যময়।

মুক্ত আকাশৰ তলত, মুক্ত মন আৰু মুক্ত চিন্তা লৈ জীৱন-জ্যোতিৰ বাট পোহৰাই তোলাৰ প্ৰচেষ্টাত আগবঢ়াৰ সুন্দৰ পৰিৱেশ কলেজত বিৰাজমান। নিজৰ প্ৰতিভা মুক্তভাৱে প্ৰকাশ কৰিবলৈ আৰু সেই প্ৰতিভাৰ বিকাশৰ বাবে অপাৰ সুযোগ পোৱা যায় কলেজত। স্কুলীয়া জীৱনৰ বাধ্য-বাধকতা, কঠোৰ শাসনৰ বাঘজৰী, ৰঙা চকুৰ ভীতিগ্ৰস্ততা আদিৰ পৰা কলেজৰ পৰিৱেশ মুক্ত।

ভৱিষ্যতৰ কৃতকাৰ্যতাপূৰ্ণ, সুন্দৰ জীৱন গঢ়াৰ কমাৰশালা বিদ্যাৰ্থীসকলৰ সাধনাৰ একোখন মহান আশ্ৰম হ'ল কলেজ। এই মহা আশ্ৰমতে গঢ়ি উঠে ভৱিষ্যতৰ সম্ভাৱনাময়

একোটা মহান জীৱন। এনে পৱিত্ৰ, মহান অনুষ্ঠানটিত প্ৰৱেশ কৰিয়েই কেতিয়াবা বহুতো বিদ্যাৰ্থীয়ে বিপৰ্যয়ৰ সন্মুখীন হয় ৰেগিং নামৰ মহামাৰীটোৰ কবলত পৰি। প্ৰকৃতপক্ষে ৰেগিং এক নিৰ্দোষ ধেমালি হোৱাহে উচিত।

ইয়াৰ পাছৰ পৰ্যায়টো কিন্তু আদৰণীয় আৰু অতিশয় সৌহাৰ্দ্যপূৰ্ণ। কলেজৰ পুৰণি বিদ্যাৰ্থীসকলে নৱাগতসকলক দৰা-কইনা আদৰাদি আৱেগ আৰু অনুভূতিৰে আগবঢ়াই আদৰণি জনোৱা অনুষ্ঠানটো মহামানৱৰ মহাসাগৰত মহামিলনৰ মনোৰম নিদৰ্শন। ভাবৰ বিনিময়, মৰম-চেনেহৰ বিনিময়ৰ যোগেদি অচিনাকিৰ লগত চিনাকি হৈ, আপোনজন বুলি চেনেহৰ বুকুত সাবটি লৈ, পোহৰৰ বাটত প্ৰথম খোজ পেলোৱাৰ বীজমন্ত্ৰত নৱাগতসকলক দীক্ষিত কৰা এই অনুষ্ঠানটিক আমি দীক্ষাৰম্ভ অনুষ্ঠান বুলি অভিহিত কৰিব পাৰোঁ।

কলেজসমূহ উচ্চ জ্ঞানৰ মন্দিৰ। উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত, উচ্চ অৰ্হতাসম্পন্ন অধ্যাপকসকলৰ উচ্চ মানৰ শিক্ষাদান কাৰ্যই এই জ্ঞান মন্দিৰ জ্যোতিৰ্ময় কৰি তোলে। এই জ্যোতিৰ আলোকে শিক্ষাৰ্থীসকলক বিমোহিত কৰে। বিদ্যাৰ্থীৰ হৃদয়-ফুলনিৰ থোপা কলিটো সেই জ্যোতিৰ পৰশত মুকলি হয়। সোণত সুৰগা চৰায়— কলেজ সপ্তাহ, বাণী বন্দনা, সাংস্কৃতিক সমাৰোহ আদি বাৰেবৰণীয়া অনুষ্ঠানে। শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে কলেজখন হৈ পৰে জীৱনক অধিক মোহনীয়াকৈ গঢ়ি তোলাৰ এক মহান ক্ষেত্ৰ। সেয়ে আমি কৈ উঠিবলৈ বাধ্য হওঁ—

অনন্ত অপাৰ মহা শব্দ শাস্ত্ৰ
মহাসিন্ধু মথি।
মুকলি হওক মুকলি বিশ্বত
অকণ অকণ আমাৰ মন।।

শিক্ষা জীৱনৰ আটাইতকৈ মনোৰম আৰু কল্পনাৰ দিগন্তপ্ৰসাৰী ভাবধাৰাৰে সমৃদ্ধ এই সময়ছোৱাৰ সদ্ব্যৱহাৰ আৰু জীৱনটোক সঠিক আৰু সত্য-সুন্দৰ পথত পৰিচালনাৰ ওপৰতে আমাৰ সুন্দৰ মহীয়ান জীৱন নিৰ্ভৰশীল। গতিকে এই সময়ছোৱাই আমাৰ জীৱনলৈ কঢ়িয়াই আনক অনাবিল আনন্দৰ মধুৰ প্ৰশান্তি।❑❑

পদ্মশ্ৰী শ্ৰীযাদৱ পায়েঙৰ সাক্ষাৎকাৰ

এজন মানুহে এখন অৰণ্যৰ জন্ম দিয়াতো এটা চমকপ্ৰদ কাম। আজিৰ বস্তুবাদী পৃথিৱীত মানুহে যি সময়ত ব্যক্তিগত লাভৰ দৌৰত অৱতীৰ্ণ হৈছে সেই সময়ত যোৰহাট জিলাৰ ককিলামুখত এজন গঞা্ই চাপৰিত এখন কাঠনি পাতি আৰু এতিয়া এখন অৰণ্যলৈ পৰিণত কৰা এই ব্যক্তিজন আজি পৃথিৱীৰে পৰিচিত নাম। যাদৱ পায়েং। ঘৰত মতা নাম মোলাই। এই মোলাইৰ নামেৰেই এতিয়া মোলাই চাপৰিত মোলাই হাবি বা অৰণ্য। এই অৰণ্যত আছে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ঔষধি গছ-লতা। তাত আছে হাতী-হৰিণা-গঁড়, বাঘ আৰু বহু পশু-পক্ষী। এইজন যাদৱ পায়েঙক ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্মানেৰে বিভূষিত কৰা হৈছে। ভাৰত চৰকাৰেও এই অৰণ্য যোদ্ধাগৰাকীক 'পদ্মশ্ৰী' সন্মানেৰে বিভূষিত কৰিছে। প্ৰকৃতিৰ বাবে সমৰ্পিত প্ৰাণ এইগৰাকী অৰণ্য মানৱৰ বিষয়ে জানিবলৈ মোলাই চাপৰিত উপস্থিত হৈছিল বিবিয়ানৰ সম্পাদক পুলক ডেকা আৰু তেওঁৰ সহযোগী কোকিল শইকীয়া। যাদৱ পায়েঙৰ লগত হোৱা কথোপকথনৰ ভিত্তিত এই সাক্ষাৎকাৰটি প্ৰস্তুত কৰা হ'ল।

নমস্কাৰ যাদৱদা। আমি গুৱাহাটীৰ বি বৰুৱা কলেজৰ পৰা কলেজৰ আলোচনী বিবিয়ানৰ বাবে আপোনাৰ এটা সাক্ষাৎকাৰ ল'বলৈ আহিছোঁ। মই কোকিল শইকীয়া আৰু এওঁ 'বিবিয়ান'ৰ সম্পাদক পুলক ডেকা।

যাদৱ পায়েং ঃ নমস্কাৰ। তোমালোক অহা দেখি ভাল পালোঁ।

প্ৰশ্ন ঃ আপুনি ইতিমধ্যে বনানীকৰণ কৰি, প্ৰকৃতিপ্ৰেমী হিচাপে সমগ্ৰ বিশ্বতে এক চিনাকি নাম হৈ পৰিছে। প্ৰথমতেই আপোনাক সুধিবলৈ বিচাৰিছোঁ এই দৰে গছপুলি ৰুবলৈ তথা প্ৰকৃতি সুৰক্ষাৰ বাবে একনিষ্ঠভাৱে কাম কৰিবলৈ আপুনি ক'ৰ পৰা প্ৰেৰণা পাইছিল আৰু কেতিয়াৰ পৰা এই কামত হাত দিছিল?

যাদৱ পায়েং ঃ আমাৰ মা-দেউতাৰ তেৰটা সন্তান আছিল। মই আছিলো তিনি নম্বৰটো সন্তান। আৰ্থিক অনাটনৰ বাবে মই বেলেগৰ ঘৰত থাকি পঢ়িছিলোঁ। তেতিয়া আমাৰ এজন চিনাকি শিক্ষক আছিল। তেখেতৰ নাম আছিল যদুৰাম বেজবৰুৱা। তেখেত আছিল এজন কৃষি বিভাগৰ বৈজ্ঞানিক। তেখেতে মোৰ হাতখন ভাল আছিল বাবে মোৰ হাতেৰে পাণ গছ ৰোৱাইছিল। পাণ গছ সবৰে হাতত নাবাঢ়ে। মই পাণ ৰুলে পাণ ভালকৈ বাঢ়ে বুলি তেওঁ বিশ্বাস কৰিছিল আৰু পাণ ৰোৱাৰ বাবদ মোক পইচা দিছিল। তেখেতে মোক গছ-গছনি সম্বন্ধে বহু কথা শিকাইছিল। গছপুলি কিয় ৰুৱ লাগে, প্ৰকৃতি কেনেকৈ ৰক্ষা কৰিব লাগে ইত্যাদি কথা কৈ মোক প্ৰকৃতিৰ কথা ভাবিবলৈ শিকাইছিল। তেতিয়াৰে পৰা মই এই দিশটো গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি ভাবিছিলোঁ।

প্ৰশ্ন ঃ আপুনি যিখন অৰণ্যৰ বাবে সমগ্ৰ বিশ্বতে জনাজাত। আপোনাৰ এই অৰণ্যখন ক'ৰপৰা কেতিয়া কেনেকৈ আৰম্ভ কৰিলে তাৰ আঁৰৰ কাহিনী ক'ব নেকি?

যাদৱ পায়েং ঃ মোৰ ডেকা কালৰে কথা। সেইবাৰ বাৰে খৰ মাৰিছে। এবাৰ গ্ৰীষ্মকালত মই দেখিলোঁ - বাঢ়নী পানীত উটি অহা সাপবোৰ পানী শুকাই যোৱাৰ পিছত মুকলি বালিত পৰি আছে। ৰ'দৰ তাপ সহ্য কৰিব নোৱাৰি শ শ সাপ তাতে জঠৰ হৈ আছে। মই দেখিলো যে এদিন আমিও এনেকৈ মৰিব লাগিব। গৰমত মৰিবলৈ ধৰা সাপবোৰ দেখি কথাটো মই ওচৰৰ গাঁৰৰ বুঢ়া মানুহসকলক ক'লোগৈ। গাঁৰৰ মানুহে মোক বাঁহ ৰুবলৈ পৰামৰ্শ দিলে। প্ৰথমে ৫০ টামান বাঁহৰ মূঢ়া ৰোৱাৰ পিছত বাঁহবোৰ যেতিয়া বাঢ়ি আহিল তেতিয়া এজোপা দুজোপাকৈ গছপুলি ৰুবলৈ ল'লো। সেয়া আছিল ১৯৭৯ চনমানৰ কথা। তেতিয়াৰ পৰাই মই খেতি-বাতিৰ লগতে এই "ওৰনা চাপৰি"ত বিভিন্ন গছপুলি ৰোৱা আৰু প্ৰতিপাল কৰা কামটো কৰি থাকিলোঁ। যেতিয়া হাবিখন ডাঙৰ হৈ আহিল, তেতিয়া হাতী, হৰিণাকে ধৰি বিভিন্ন জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰিকতি আদিৰ তালৈ আগমন ঘটিল। খাদ্যৰ সন্ধানত হাতীয়ে গাঁৰৰ মানুহৰ ঘৰতো আক্ৰমণ কৰিলে। তেতিয়া কি হ'ল , হাবিখন তথা গছবোৰ বাঢ়ি উঠা বাবেই হাতী আহিছে বুলি মানুহে গছবোৰ কাটি পেলাবলৈ বিচাৰিছিল। গাঁৰৰ মানুহে মোক ভাবুকিও দিছিল। তেতিয়া মই কৈছিলো মোক কাট-গছবোৰ নাকাটিবি। সিহঁতে মোৰ লগত কাজিয়া কৰিছিল। মই ভয় কৰা নাছিলোঁ। ডেকা কালত গাত বল শক্তি বহুত আছিল। কাজিয়া কৰিবলৈ কালৈকো ভয় কৰা নাছিলোঁ। সিহঁতক বুজাইছিলো যে গছ নথকা বাবেই হাতীবোৰ আহিছে; গতিকে চাপৰিটোত অধিক গছ ৰুলে আৰু প্ৰত্যেকেই নিজৰ নিজৰ ঘৰতো গছ ৰুলে হাতীৰ আক্ৰমণৰ পৰা মানুহ

বাচিব পাৰিব। হাতীৰ আক্ৰমণৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ হাতীৰ খাদ্যৰ গোটেই চাপৰিত কলগছ ৰুই দিছিলোঁ। তেনেকৈ লাহে লাহে হাতীয়ে হাবিৰ আশ্ৰয় আৰু খাদ্য পাই মানুহৰ ঘৰবোৰৰ আক্ৰমণ কৰা বন্ধ কৰি দিলে । আৰু তেনেকৈয়ে আজি ৩৮ বছৰৰ পিছত সেই শুকান চাপৰিটো প্ৰায় ৫.৫ বৰ্গ কিঃমিঃ ডাঙৰ (চাৰি হাজাৰ এশ বিঘাতকৈ অধিক মাটিৰ) অৰণ্যত পৰিণত হ'ল। এতিয়া তাত জাক জাক হাতী, বহুকেইটা হৰিণা, গঁড়, বাঘ আদি ঘূৰি ফুৰে। মোৰ নিজৰ গোহালীৰ পৰাও বাঘে গৰু-ছাগলী লৈ গৈছে। মোৰ প্ৰায় এশৰো বেছি গৰু বাঘে খাইছে। সেয়া বাঘৰ খাদ্য, গতিকে সি সেয়া খাবই। লাহে লাহে এতিয়া ইয়ালৈ বিভিন্ন বিপন্ন প্ৰজাতি চৰাই চিৰিকটিও আহে। প্ৰায় ৪০ বছৰৰ পিছত মই ইয়াত আকৌ শগুন দেখিবলৈ পাইছোঁ।

প্ৰশ্ন ঃ আৰম্ভণীতে আপোনাক অকলে অকলে গছ ৰোৱা দেখি বহু মানুহে হাঁহিছিল। এতিয়া ?

যাদৱ পায়েং ঃ মই গছপুলি ৰুই থকা দেখি কিছুমান মানুহে এইটো পাগল হৈছে বুলি কৈছিল। কিন্তু পিছত মোক দেখি সিহঁতেও গছপুলি ৰুৱলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

প্ৰশ্ন ঃ আপোনাৰ এই হাবিখনক মোলাই হাবি বুলিও জনা যায় ?

যাদৱ পায়েং ঃ অ' মোৰ ঘৰুৱা নাম হ'ল মোলাই। সেয়ে ৰাইজে ইয়াক মোলাই চাপৰি বা মোলাই হাবি বুলি কয় ।

প্ৰশ্ন ঃ আমি জানিলোঁ আপুনি নীৰৱে যোৰহাটৰ পৰা অতি ভিতৰুৱা এই চাপৰিটোত গছপুলি ৰুই বিশাল অৰণ্য সৃষ্টি কৰাৰ আঁৰৰ কাহিনীবোৰ। এতিয়া আপুনি আমাক কওকচোন এই কামৰ বাবে আপুনি কিদৰে যশ-খ্যাতি লাভ কৰিলে ? আপোনাৰ এই কামৰ বিষয়ে বিশ্ববাসীয়ে কেনেদৰে গ'ম পালে ?

যাদৱ পায়েং ঃ মই ৩০ বছৰ ধৰি এই হাবিখন কৰি থকাৰ কথা ওচৰৰ মানুহৰ বাহিৰে বাহিৰা মানুহ কোনেও জনা নাছিল। ২০০৯ চন মানতে এই হাবিলৈ এজন ফটোগ্ৰাফাৰ আহিছিল। তেওঁ হাবিৰ মাজে মাজে ফটো তুলি ফুৰিছিল । মই আকৌ সেইজন চোৰাং চিকাৰি বুলি ভাবি পিছে পিছে গৈছিলোঁ। আচলতে তেওঁ চাপৰিৰ পাৰে পাৰে ফটো তুলিবলৈ আহি অৰণ্যখন দেখি হে ফটো তুলিবলৈ সোমাই আহিছিল। তাৰ পিছত তেওঁ মোৰ লগত কথা-বতৰা পাতি গুচি গ'ল। কিছুদিনৰ পিছত তেওঁ বাতৰি কাকতত মোৰ আৰু হাবিখনৰ এই দীৰ্ঘদিনীয়া কাহিনীৰ বিষয়ে এটা লেখা লিখিলে আৰু তেওঁৰ পৰাই অসমৰ বহুলোকে কথাটো জানিলে । তেনেকৈ বহু মানুহে মোক বিচাৰি আহিছিল । তেনে সময়তে আকৌ বনৰীয়া হাতী জাক খেদি অহা বন বিভাগৰ দল এটাই মোৰ হাবিখন দেখা পাই মোক এই ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট সহায় আৰু প্ৰশংসা কৰিলে ।

প্ৰশ্ন ঃ এতিয়া আহোঁ অন্য এক প্ৰসংগলৈ। আপুনি পোৱা নানা সুবিধা বা বঁটা-বাহন তথা স্বীকৃতি সম্পৰ্কে আমাক জনাওকচোন ?

যাদৱ পায়েং- বঁটা-বাহন, সম্বৰ্ধনা বহুত পাইছোঁ। ২০১২ চনৰ ২২ এপ্ৰিলৰ দিনা জৱাহৰলাল নেহৰু বিশ্ববিদ্যালৰ পৰিৱেশ বিজ্ঞান বিভাগে মোক সন্মান জনাইছিল। সেইদিনা বিশ্ববিদ্যালয় চৌহদত প্ৰতীকী ৰূপত পাঁচজোপা গছপুলি কৰিছিলোঁ। জৱাহৰলাল নেহৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য সুধীৰ কুমাৰ সোপোৰিয়ে এই অনুষ্ঠানতে মোক "ভাৰতৰ অৰণ্য মানৱ" (Forest Man of India) আখ্যা দিয়ে। প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ড° আব্দুল কালাম ছাৰে মোক প্ৰথমতে ডাইমণ্ড এৱাৰ্ড দিয়ে আৰু ২০১৫ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীৰ দিনা ভাৰত চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা পদ্মশ্ৰী বঁটা দিছিল । অসম জাতীয় বিদ্যালয় ন্যাসৰ বঁটা দিছে । কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে মোক ডক্টৰেট ডিগ্ৰী দিছে ।

প্ৰশ্ন ঃ বঁটা বাহনে আপোনাক কি ধৰণে প্ৰেৰণা দিয়ে ?

যাদৱ পায়েং ঃ বঁটা বাহন ল'লো ধেই। আৰ্থিক সাহায্য দিলে ভাল পাওঁ। মোৰটো টকা পইচা নাই। সম্বৰ্ধনা লৈ, গামোচা পিন্ধি দেশে-বিদেশে ঘূৰি ফুৰোতে বহু সময় অপচয় হ'ল। সচেতনতা বাৰু আহিল।

এতিয়া যিহেতু সচেতনতা আহিল গতিকে মই মেলে-মিটিঙে ঘূৰি নুফুৰোঁ। এতিয়া কলৈকো নাযাও গুৱাহাটীলৈ গৈ থাকিলে তাৰ লেতেৰা বায়ু সেৱন কৰি মই বেমাৰী হৈ যাম। দেখিছানে মোৰ হাবিখনত কিমান সুন্দৰ বায়ু আৰু বতাহ পায়। মোক যদি কোনোবাই সম্বৰ্ধনা জনাব বিচাৰে তেন্তে ইয়ালৈকে আহিব লাগিব।

প্ৰশ্ন ঃ আপোনাৰ ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা ?

যাদৱ পায়েং ঃ এতিয়া মই নতুনকৈ দুহেজাৰ হেক্টৰ মাটি আবন্টন লৈছোঁ। এতিয়া তাত গছ ৰুম। তোমালোক কেতিয়াবা ইয়ালৈ আহিবা আৰু গছ পুলি একোটা ৰুই থৈ যাবা।

প্ৰশ্ন ঃ চৰকাৰ তথা ৰাইজৰ প্ৰতি আপোনাৰ কিবা আহ্বান ?

যাদৱ পায়েং ঃ মানুহে কি খাব লাগে কি খাব নালাগে, কি খোৱাটো মানুহৰ বাবে ভাল কি খোৱাটো মানুহৰ বাবে বেয়া সেয়া চৰকাৰে চিন্তা নকৰে। গোটেই খনতে এতিয়া কেমিকেল দিয়া খাদ্য ভৰি পৰিছে । সেইবোৰ খাই মানুহবোৰ বেমাৰী হ'ব আৰু কেইদিন জীয়াই থাকিব ? মই এতিয়া হাবিতে হোৱা নেচাৰেল বস্তুবোৰ খাওঁ । আপং পানী খাও। ইয়াত এশ এবিধ দৰৱ থাকে ভিটামিন থাকে। গৰমত পেটৰ কাৰণে ভাল। পেপ্চী, কোকাকোলা খোৱাতকৈ আমাৰ নেচাৰেল বস্তুবোৰ খাব লাগে। মন কৰিবা, আজিকালি মানুহৰ ঘৰবোৰ টিঙৰ হ'ল, অট্টালিকা হ'ল। সেইবোৰ হোৱাৰ পৰাই চুঙা বাদুলী আৰু ঘৰচিৰিকাবোৰ নাইকিয়া হৈ গ'ল। খেৰী ঘৰ বোৰ স্বাস্থ্য সন্মত আছিল। খেৰী ঘৰৰ বায়ুটো স্বাস্থ্যৰ বাবে ভাল। আমাৰ জলবায়ু বেয়া হোৱাৰ বাবে জীৱ জন্তুবোৰ নোহোৱা হৈ গৈছে। মানুহবোৰ বেমাৰী হৈছে। নদীসমূহ প্ৰদূষিত হোৱাৰ বাবে মাছবোৰ নোহোৱা হ'ল। আমি মংগোলীয় লোক সকলৰ পৰা কিছু কথা শিকিব লগা আছে। এই মানুহখিনিয়ে প্ৰকৃতিৰ লগতে থাকি কেনেকৈ প্ৰকৃতি ধ্বংস নকৰাকৈ প্ৰকৃতিৰ লগত মিলি থাকিব লাগে সেয়া জানে। মই পেৰিচত গৈ সুধিছিলোঁ। বিশ্বৰ দুশখন দেশে জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত মিটিং আছিল। তাত মোক ১২ মিনিট ক'বলৈ দিছিল। মই গৈ তাত সুধিছিলো যে— "আপোনালোকে অৰ্থনৈতিক দিশৰ ওপৰত ইমান গুৰুত্ব দি থাকে। আপোনালোকে এক মিনিট সময় উশাহটো বন্ধ কৰকচোন। উশাহটো কিমান প্ৰয়োজন হ'ব তেতিয়া গ'ম পাব ।ইয়াত থকা বিছ হেজাৰ মানুহে প্ৰত্যেকেই এজোপো এজোপা গছ ৰোৱক। বিশ্বৰ সাত শ কোটি মানুহে এজোপা এজোপা গছ ৰোৱক। যদি পৃথিৱীয়েই নাথাকে, তেন্তে অৰ্থনীতি, ৰাজনীতিৰ কথা চিন্তা কৰি কি লাভ ! গতিকে যিটো বস্তু নহ'লে নহয় সেইটো কাম আগতে কৰি লোৱা ভাল। আপোনালোকে যে বিশ্বত

বৃহৎ বৃহৎ মন্দিৰ, মছজিদ আৰু গীৰ্জা বনাইছে, ভগৱানক কোনে দেখিছে। ভগৱান কোন? মা দেউতাৰ পিছতেই আমাৰ ভগৱান প্ৰকৃতি। প্ৰকৃতি অবিহনে আমাৰ একোৱেই নাই। ধৰ্ম, ৰাজনীতি, অথনীতি এই আটাইবোৰৰ ওপৰত প্ৰকৃতি।" আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোও যথেষ্ট বেয়া। কেৱল অৰ্থকৰী আৰু ভোগবাদী আদৰ্শৰ দ্বাৰা পৰিচালিত। বিশ্বৰ ইমানবোৰ ডাক্তৰ, বৈজ্ঞানিক আমাৰ দেশৰ। পিছে কি হ'ব পঢ়ি শুনি সবেই বাহিৰৰ দেশৰ হৈ কাম কৰিবলগীয়া হয়। দেশত অধিক দুৰ্নীতি হৈছে। সেয়েহে দেশখনৰ অৱস্থা বেয়া হৈছে। দেশৰ উন্নতি এনেকৈ কামনা কৰা নহয়। সিদিনা গুৱাহাটীৰ লাইব্ৰেৰীলৈ গ'লো। গোটেইখন তামোলৰ পিক ।আমাৰ মানুহে তামোল খাই পিকাবও নাজানে।

প্ৰশ্ন ঃ বৰ্তমান অসমৰ এটা ডাঙৰ প্ৰাকৃতিক সমস্যা হ'ল বানপানী আৰু গৰাখহনীয়া। ইয়াৰ কিবা প্ৰাকৃতিক সমাধান আছে নেকি?

যাদৱ পায়েং ঃ অসমৰ নদী সমূহ তৰাং হৈ আছে। আগতে নগালেণ্ড, অৰুণাচল আদি পাহাৰীয়া ৰাজ্য সমূহত বৃহৎ বৃহৎ গছ আছিল। এতিয়া সেই গছবোৰ কাটি পেলোৱা হ'ল বাবে পাহাৰে মাটি ধৰি ৰাখিব পৰা পূৰ্বৰ ক্ষমতা হেৰুৱালে। সেয়ে নদীয়ে বহুত বেছি বালি কঢ়িয়াই আনি নদীবোৰ পুতি পেলায়। আগতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ খন ইমান বহল নাছিল। ঠেক আৰু গভীৰ আছিল। গছ গছনি নোহোৱাৰ বাবে নদীয়ে পাৰ খহাই গৰাখহনীয়া সৃষ্টি কৰে। মথাউৰিবোৰ বন্ধাৰ ফলত বানপানী বেছি হৈছে। প্ৰাকৃতিক নদী এখনক মথাউৰি দি বান্ধিবলৈ চেষ্টা কৰাটো ভাল সমাধানৰ পথ নহয়। তোমালোকে অলপ আগতে পাৰ হৈ অহা সুঁতিটোৰ নাম মহগড় খুটি। তাতেই বিটিছ আৰু মানৰ যুদ্ধ হৈছিল। উজনি অসমৰ প্ৰথম ৰেল লাইন ইয়াতেই আছিল। কিন্তু ব্ৰহ্মপুত্ৰই দহ কিলোমিটাৰ খহাই সেইবোৰ নোহোৱা কৰিলে। মুঠতে আমি গছ ৰুব লাগিব।

প্ৰশ্ন ঃ আপোনাৰ হাবিত কি কি ধৰণৰ সম্পদ আছে?

যাদৱ পায়েং ঃ মোৰ হাবিত না না ধৰণৰ ঔষধি গছ আছে। অসম ঔষধি গছত বহুত চহকী। এবাৰ বাহিৰৰ পৰা অহা মানুহ এজনে অসমৰ মাটিত হোৱা ঔষধি গছবোৰ দেখি কৈছিল— আচাম মে পেচাব কৰনেকে লিয়ে ভী জাগা নেহী হে? মোৰ হাবিলৈ বিশ্বৰ আশী শতাংশ চৰাই আহে। হৰিণাৰ জাক বহুত আছে। হৰিণা, ম'হ আৰু হাতীবোৰ একেলগে থাকে বাঘে খাব বুলি।

প্ৰশ্ন ঃ শেষত গছপুলি ৰোৱাৰ সম্পৰ্কে আপুনি কি ক'ব ?

যাদৱ পায়েং ঃ আমি যদি গছ নাকাটো তেন্তে গছ নুৰুলেও হয়। গছ নিজে নিজে গজে। চৰাই আৰু জীৱ জন্তুৱে ফল আৰু গছৰ গুটি খাই পেলাই দিয়ে। তাৰ পৰা নিজেই গছ হয়। গছপুলি নুৰুলেও নহয়। সকলোৱে গছপুলি ৰুব জানে।

প্ৰশ্ন ঃ চৰকাৰৰ তথা ৰাইজৰ পৰা আপুনি কি বিচাৰে?

যাদৱ পায়েং ঃ একো নিবিচাৰো। চৰকাৰ আৰু দেশৰ বিভিন্ন সংগঠনসমূহে মই কৰা এই কামবোৰ যাতে গোটেই বিশ্বত প্ৰচলন কৰে আৰু সকলোৱে গছ ৰুব পাৰে তাৰ বাবে কাম কৰিলেই হ'ল । ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পঢ়াৰ লগতে গছপুলি ৰোৱক। অভিভাৱক সকলে ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে গছ ৰোৱক। অৰণ্যসমূহ ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিয়ক।

প্ৰশ্ন ঃ আপোনাক লগ পাই ভাল লাগিল। আমাক এইখিনি সময় দিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ।

যাদৱ পায়েং ঃ ধন্যবাদ।

কুঁৱলী

■ কোকিল শইকীয়া
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক (অসমীয়া বিভাগ)

কবিৰ কবিতাত তোৰ ৰোমাণ্টিক বৰ্ণনা বহুত পঢ়িলোঁ
বহু গান শুনিলোঁ
তোক ভাল পাওঁ বাবেই তোৰ স'তে
বহু নিশাই কটালোঁ মুকলিত।

গোটেই ৰাতি শীতৰ আমেজ লৈ পুৱা যেতিয়া
নিয়ৰে নোৱাই যোৱা আগ চোতালত বহিলোঁ
ভগা আইনাৰ দৰে টুকুৰা-টুকুৰ হৈ
ছিটিকি পৰিল ৰ'দ।

হকাৰে দি যোৱা কাকতখন হাতত লৈ দেখোঁ
প্ৰথম পৃষ্ঠাতে ডাঙৰকৈ লিখা আছে—
"ঘন কুঁৱলীৰ বাবে নলবাৰীত নিয়ন্ত্ৰণ হেৰুৱাই
দ খাবৈত পৰিল যাত্ৰীবাহী বাছ"।

আহ ! ইমান অপমান
কুঁৱলীক অপমান

তোৰ ইমান অপমান মোৰ সহ্য নহয় অ' কুঁৱলী

তই যেন এজনী ঋতুমতী ছোৱালী
তই যেন গভীৰ শীতাৰ্ত নিশাৰ সাহচৰ্য
মোক চুই যা কুঁৱলী
বুকুৰ ভিতৰলৈ সোমাই আহ
ভাল পাওঁ তোক। তই কুশলে থাক।
আহ অ' কুঁৱলী, মোৰ বুকুৰ ভিতৰলৈ আহ...❑❑

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ কবিতা লিখা প্ৰতিযোগিতাৰ (থিতাতে লিখা) প্ৰথম পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত।

ধূসৰ প্ৰেম

■ উৰ্বশী দেৱী
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক (অসমীয়া বিভাগ)

কুঁচি-মুচি শুই আছিলোঁ মই
আইৰ বুকুত
বগা চাদৰখনে উম সানি মেৰিয়াই লৈছিল মোক
মোৰ আলস্যখিনিক...
মোৰ স্পষ্ট স্পন্দনবোৰক
আৰু
আৰু গোপনে হেঁচি ৰখা,
উন্মুক্ত হ'ব খুজিও ঠেকা খোৱা
সেই নিশাহবোৰক।
গোবাট ঢকা সেই মৰমত
আলিবাটটোৱেও সলাইছিল বাগৰ
গোপন প্ৰেয়সীৰ নিলাজী মৰমত
শুই আছিল কলীয়া তুলসীজোপা।

সপোন গজিছিল বুকুত
বহুত সপোন
সপোনৰ মিছিলত ভাৰাক্ৰান্ত বতাহে
সুহুৰিয়াই মাতিছিল
অদূৰৰ সোণৰ পাতৰ মুকুতাক।

মোৰ বুকুলৈ উজাই আহিছিল
সীমনাৰ সিপাৰৰ বাজ্ময়তা
ক্ৰমশঃ গভীৰৰ পৰা গভীৰতৰ..

এঙামুৰি এটা দি নিহালীখনে
উপভোগ কৰিছিল বাৰুকৈয়ে এই
—ধূসৰ প্ৰেম।
সেই সময়তে,
সপোনৰ আমেজে বলিয়া কৰাৰ সময়তে,
সুৰুঙাৰে বৈ আহিল মোলৈ
এজাক চেঁচা বতাহ
তন্দ্ৰালস দুচকুৰ কাতৰতাত
উচুপি উঠিল নৃশংসতাও...
এৰা !
এতিয়া যে
এই প্ৰেম
অবৈধ।❑❑

আজি প্ৰেমময় হওক পৃথিৱী

■ জাহিদা আকতাৰুল ইছলাম
তৃতীয় ষাণ্মাসিক (ৰাজনীতি বিভাগ)

বিশ্ব প্ৰেম, দেশ প্ৰেম
মানৱ প্ৰেম, হৃদয় প্ৰেমত
আজি প্ৰেমময় হওক এই পৃথিৱী।
প্ৰেমৰ মলয়াজাকে আজি
নিকা কৰক মানুহৰ...
চিন্তা, ভাবনা, দৃষ্টি, অনুভূতি।
হওক হাতত হাত
মিলাওক খোজত খোজ,
হওক এক আনৰ
সুখত সুখী, দুখত দুখী,
হাঁহিত হাঁহক, ৰঙত উমলক,
বাজক প্ৰেমৰ গীত আজি
প্ৰতিযোগিতাৰ অন্ত পৰক,
সুখময় ক্ষণত আজি
শান্তিৰ বতাহ বলক...।
ঘৃণাৰ দৃষ্টিত ছায়া পৰক,
আজি প্ৰেমৰ মিলন হওক।
ৰং, সৌন্দৰ্যৰ মুগ্ধতা এৰি
মন সৌন্দৰ্যত একাকাৰ হওক।
পৰচৰ্চাত কান নিদিয়ক,
স্বঃসুখৰ সন্ধান কৰক।
আপোন প্ৰেমৰ পৃথিৱী গঢ়ক,
প্ৰিয়জনক সংগী কৰক।
অন্ধজনৰ চকু খোলক,
প্ৰেমচক্ষু আজি সূক্ষ্ম হওক।
সপোন দেখক, সপোন দেখাওক,
হৃদয়ৰ প্ৰেম পৃথিৱীক বিলাওক।
পৃথিৱীতেই নিজৰ স্বৰ্গ সাজক,
পৃথিৱীখনি আজি প্ৰেমময় হওক।❑❑

অতীতৰ কবিতা

■ পূৰ্ণিমা ৰাণী পাল
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক (অসমীয়া বিভাগ)

অতীত তোমাৰ লগত মই
কথা পাতিছিলো সঁচা নে?
মই যে বাৰে বাৰে তোমাক
জুমি জুমি চাই আছিলো

মই তোমাৰ প্ৰেমত মুগ্ধ
হৈ গৈছিলো জোনাকী নিশাত
সেই নিশাৰ এন্ধাৰবোৰ
আঁতৰাই পেলাবলৈ
প্ৰেয়সী তুমি মোক এতিয়া
চিনি পাইছা নে?
ইজনে-সিজনে চিনি পোৱালৈকে
আমি অতীতলৈ গৈ থাকোঁ ব'লা।❑❑

কথোপকথন

■ চন্দ্ৰানী চৌধুৰী
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক (অসমীয়া বিভাগ)

খিৰিকীখন মেলি থৈছিলোঁ,
কুঁৱলী সোমাই আহিল।
তাই ক'লে, "এনেয়ে আহিলোঁ মই, একো যোগাৰ নকৰিবা। তোমাৰ
লগত কথা পাতিবলৈ আহিলোঁ, কিবা সোধা আকৌ মোক।'
মই হাঁহিলোঁ আৰু সুধিলোঁ, "বগা কিয় তুমি?"
তাই মোক ক'লে, "দুখবোৰ যে বগা, সেই কাৰণে ময়ো বগা।"
মই আচৰিত হ'লোঁ আৰু ক'লোঁ, "দুখবোৰ বগা !"
তাই মোক ক'লে, "কিয় তুমি দুখ দেখা নাই নে? পৃথিৱীৰ
সঁচা-মিছা, ভাল-বেয়া, আৱেগৰ বৰণ মিহলি হৈ বগা
হৈ পৰে দুখবোৰ আৰু সেই কাৰণে ময়ো বগা।"
মই পুনৰ সুধিলোঁ, "তুমি শীতৰ দিনতে আহা কিয়?
তাই মোৰ প্ৰশ্নটো শুনি হাঁহিলে আৰু ক'লে,
—"তুমি জানা নে দুখ আৰু শীতৰ সম্পৰ্ক গভীৰ।
জীৱনৰ শীতবোৰ বিৰাট কঠিন, মইতো উপস্থিত থাকিবই
লাগিব শীতত।"
মই ক'লোঁ— "যিয়ে নহওক তুমি বিৰাট নিৰ্দয়, দুৰ্ঘটনা
কিছুমানৰ বাবেই ঘটোৱা তুমি! সকলোৱে
অনুভৱ নকৰে তোমাক।"
তাই বিষাদেৰে ক'লে— "সকলোতো তোমালোকেও অনুভৱ নকৰা
পদপথত যে থাকে সিহঁতে তোমালোকতকৈও ভালকে
চিনি পায় মোক, শীতক...
তথাপি চিঞৰা তোমালোকেই— "এহ্ ইমান কুঁৱলী
ইমান শীত...।"
মই মনে মনে থাকিলোঁ।
তাই ক'লে— "মই যাওঁ...
কেতিয়াবা বুজিবলৈও চেষ্টা কৰিবাচোন মোক।❑❑

এটি ভাষাৰ অসুখ

■ বনশ্ৰী কাকতি
তৃতীয় ষাণ্মাসিক
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ)

অসুখ হৈছে এটি ভাষাৰ
হয়তো অকাল মৃত্যু হ'ব ইয়াৰ।
নোৱাৰে আৰু...
নোৱাৰে আৰু সহিব ই
উস্... ইমান অপমান?
অসুখ হৈছে এটি ভাষাৰ
হয়তো অকাল মৃত্যু হ'ব ইয়াৰ।
পাহৰি পেলাইছে সকলোৱে ইয়াক
নিজৰ মাতৃভাষা বুলি
আঁকোৱালি লৈছে আনৰ খিনিকে
নিজ পিতৃ সম্পত্তি বুলি
যিহেতু লাজ কৰে সকলোৱে
ইয়াক আকৌ আঁকোৱালি ল'ব কেনেকৈ?
আঁকোৱালি ল'ব লাগিব আনৰ খিনিকে
নিজকে সম্ভ্ৰান্তৰ শাৰীত থ'বলৈ।
বহিৰাগতবোৰে কি মূল্য বুজিব
নিজৰবোৰেই পাহৰিলে
বিদেশীটোৰ কিছু প্ৰয়োজন আছিল যদিও
ইয়াক একেবাৰে নিজৰ কৰিয়ে ৰাখিলে।
উস্... ইমান অপমান?
সেয়েহে অসুখ হৈছে এটি ভাষাৰ
হয়তো অকাল মৃত্যু হ'ব ইয়াৰ
হয়তো অকাল মৃত্যু হ'ব ইয়াৰ।❑❑

সান্ধ্য ভ্ৰমণ

■ **ৰিপুঞ্জয় কলিতা**
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ)

কুঁৱলীৰ আঁৰত আমি
লুকুৱাব নোৱাৰোঁ ধূসৰ মুখ।
অথচ আমন্ত্ৰণ জনাওঁ।
আঘোণৰ সেউজীয়া হালধীয়া হোৱাৰ
উছাহ আঘোণত মাৰ গ'লেই
স্বপ্নদ্ৰষ্টা শিশুৰ কলমত নিগৰে
মেঘৰ গান।
নৈপৰীয়া হেঙুলীয়া হেঁপাহ এৰা
নাৰিকবোৰে কুঁৱলীৰ শুভ্ৰ চঞ্চলতা ভাঙি
পদূলিৰ পৰাই আৰম্ভ কৰে প্ৰতিশ্ৰুতিৰ অভ্যাস;
সিহঁতে উমান ল'ব পাৰে কণমানিজনীৰ দাঁত,
বাঢ়িবলৈ আৰু কিমান দিনৰ বাট।
এইবোৰ দিনতেই
এইবোৰ দিনতেই পিতাইৰ আঙুলিত সাঁচ বহে;
জুহালত হিচাপৰ কাঁচিৰ জোখ,
কোনটো ডাঙৰিত কিমান ভৰ।
আৰু সমুখৰ আলিত পৰে
বগা পৃথিৱীৰ সুযোগ লোৱা
হোকা খোৱা প্ৰাণীৰ ঠেঙৰ চিন।
আমি কুঁৱলী উপভোগ কৰোঁ
মেজিৰ জুইত আমাৰ উল্লাসৰ পোহৰ
দূৰৰ পৰাই পাওঁ চনায় পিলত
কাচং-ফাচকাই পিন্ধা ৰূপহীৰ সুবাস।
অথচ সেই ৰাতিবোৰ
'ৰাতিটোৰে হাতীটো'
মোৰ পথৰ মানুহে
সহিব নোৱাৰে কুঁৱলীৰ
স্নিগ্ধ তাপ।❑❑

প্ৰথম অভিজ্ঞতা

■ **সৌৰভ দেউৰী**
প্ৰথম ষাণ্মাসিক
(অৰ্থনীতি বিভাগ)

সেই ৭৫ বছৰীয়া গৌৰৱোজ্জ্বল ইতিহাসৰ সাক্ষী নহয়
জানো তুমি?

হে মহান বি. বৰুৱা কলেজ !
যাৰ বুকুৰ প্ৰতিটো পৃষ্ঠাতেই যেন লুকাই আছে আজিও
নৱ চেতনাৰ এক অপূৰ্ব ভাণ্ডাৰ।

১৯৪৩ চনত লভিলা জনম
ভোলানাথ বৰুৱাৰ ল'লা তুমি নাম,
যুগে যুগে বিলাই যোৱা জ্ঞানৰ নদী
তোমাৰ কীৰ্তি চিৰজ্যোতিষ্মান।
"দাম্যত দত্ত দয়ধ্বম্'
তোমাৰ মূলমন্ত্ৰ
শত শত জনৰ পথ প্ৰদৰ্শক
তোমাৰ এই বাণীৰে আজিও জিলিকি আছে
ঐতিহ্যমণ্ডিত এই মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ।

প্ৰথম দিনাৰ খোজতেই হৈছিলোঁ মই আলোড়িত
বুজিছিলোঁ ই যেন এক নতুনৰ আৰম্ভণি
তোমাৰ পৰশৰ বাবে মই আজি কৃতাৰ্থ
তুমি আমাৰ সপোনভূমি বি.বি.চি.

শেষত মাথোঁ ক'ব বিচাৰোঁ—
তুমি জিলিকি থকা সূৰ্যৰ নিচিনা
শতজন মনীষীৰ জীৱনৰ প্ৰেৰণা হ'বলে
আগুৱাই যোৱা সফলতাৰ উচ্চ শিখৰত
নতুন দিনৰ সূচনা কৰিবলে।❑❑

অচিনাকি

■ কৰিতা ছেত্ৰী
তৃতীয় ষাণ্মাসিক (কলা শাখা)

কোন আছিলা বাৰু তুমি
চিনিতো পোৱাই নাছিলোঁ।
হৃদয়ত প্ৰেমৰ ঢৌ তুলি
ক'ত হেৰালা বাৰু তুমি
হাঁহিবলৈ প্ৰেৰণা দি
পোহৰক ভাল পাবলৈ শিকাই
তুমি নিজেই কিয় বাৰু আন্ধাৰক
নিজৰ সংগী কৰিলা?
চিনিয়ে নাপালোঁ তোমাক
কোন আছিলা বাৰু তুমি।❑❑

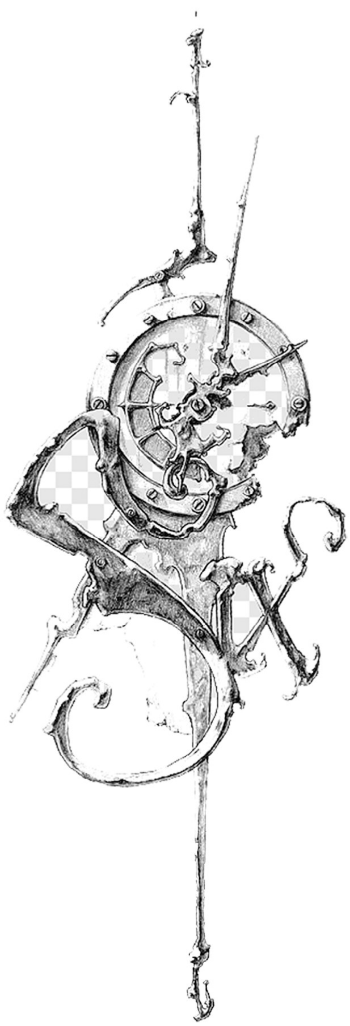

পোহৰৰ পিনে আগুৱাই!!

■ দিপান্বিতা শৰ্মা
তৃতীয় ষাণ্মাসিক
(অৰ্থনীতিক বিভাগ)

আজিচোন ক'বলৈ একোৱে নাই
আজিচোন চাবলৈ একোৱে নাই
সকলো দেখোন ৰক্ত পিপাসু
চাৰিওপিনে দেখোন ক্ষোভৰ জুই!

ঘৃণা আৰু হিংসাৰ এই পৃথিৱীত
প্ৰেম আৰু শান্তি আনিব পাৰিব কোনে
আমিচোন মেচিয়াহৰ বাবে বৈ ফুৰিছোঁ
আগুৱাই আহি বন্তি প্ৰজ্বলিত কৰিব কোনে?

হ'ব জানো সত্যৰ অন্বেষণ
যদি আমি আন্ধাৰৰ কোণত বহি থাকো
পাম জানো বিচাৰি ইন্দ্ৰধেনুৰ সাতোৰঙী ৰহণ
যদি ক'লা ডাৱৰৰ পাছত পোহৰ নিবিচাৰোঁ

কিয় আমি বৈ আছোঁ
মানৱতাৰ মৃত্যু দেখি
আমাৰ হিয়া কিয় জ্বলা নাই
কুকৰ্মৰ উত্তৰণ দেখি?

আজি আমি আগুৱাবৰ হ'ল।
ন' বাটৰ সন্ধান কৰিবৰ হ'ল
দ্বেষ আৰু বিষাদৰ ধূলি আঁতৰাই।

আজি আকৌ পোহৰৰ বাটেৰে খোজ ল'বৰ হ'ল,
নতুন আশাৰ ৰেণু চতিয়াবৰ হ'ল।
পোহৰৰ পিনে আগুৱাই!!❑❑

চিত্ৰকৰ

■ ধূৰ্জটি কাশ্যপ
স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক (কলা শাখা)

সময়ৰ পৰিহাসৰ সাক্ষী মই;
সময়ৰ কাৰাগাৰত বন্দী হোৱা
জীৱন ঝংকাৰ নুবুজা
মই চিত্ৰকৰ,
ৰামধেনুৰ সাতোটা ৰং বুটলি
নিসৰ্গ ম্লান কৰা
মই চিত্ৰকৰ;
সময়ৰ পৃষ্ঠাত সন্নিৱিষ্ট
এক কলংকিত নায়ক মই।

সুন্দৰ Utopia বিচাৰি বিচাৰি
কৃত্ৰিমতাৰ অৰণ্যবনত
অলক্ষিতে হেৰাই যাওঁ,
নিভাজ প্ৰেৰণাময়
এখন মুখ আঁকিব গৈ
আৱেগনিহিত প্ৰতাৰণাৰ বলি হওঁ,
এয়াই যেন মোৰ পৰিচয়
এয়াই যেন নিয়তিৰ পৰিক্ৰমা;
মনৰ উন্মেষিত ভাবনাক
কেনভাছত ৰহণ সানিব গৈ
বৈধ-অবৈধৰ মায়াজালত
দিক্‌ভ্ৰান্ত হোৱা
মই চিত্ৰকৰ।❑❑

এটি স্বপ্ন

■ জয়শ্ৰী বড়ো
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা শাখা)

নিস্তব্ধ হৈ আছে সকলো !
আছে মাথোঁ নীৰৱতা...
জোনৰ চিকুণ পোহৰত
উজলি উঠে আকুলতা।
এন্ধাৰ পথত জোনাকী হৈ মোৰ মনে
বিচাৰিছে কোনবা আপোনজনক
গৈ আছে এক দুৰ্গম পথলৈ,
নাপালে সন্ধান, পালে মাথোঁ অন্ধকাৰ
উভতি আহিল বিষণ্ণতাৰে...
পুনৰবাৰ নাচালে ঘূৰি...

বোকোচাত মাথোঁ বৰষুণলৈ
অহা ডাৱৰৰ ঢেৰেকণিত
সাৰ পালোঁ মই
কম্পিত হ'ল মোৰ মন
প্ৰতি টোপাল পানীয়ে সোঁৱৰাই গ'ল
আপোনজনক বিচাৰি যোৱা স্বপ্নটিৰ কথা,
যি সদায়
নিভাজ হৈ ৰ'ব মোৰ বুকুৰ দলিচাত,
ফুল হৈ ফুলিব মোৰ হৃদয় বাগিচাত।❑❑

জীৱনৰ পোহৰৰ ৰং

■ ৰুবী চৌধুৰী
প্ৰথম ষাণ্মাসিক (অৰ্থনীতি বিভাগ)

হৃদয়ৰ নিজান কোণত অযুত আশা লৈ
মেলি দিছোঁ জীৱনৰ নাওখনি।
ভৱিষ্যতৰ উজ্জ্বল পথ বিচাৰি ফুৰিছোঁ
অতিক্ৰম কৰিছোঁ জীৱনৰ দুৰ্গম পথ।
এৰা, সংগ্ৰাম কৰিবই লাগিব জীৱনত
ঘূৰি ফুৰিছোঁ জীৱনৰ সঁচা অৰ্থ বিচাৰি।
মনটি নিক্ষেপ কৰিব বিচাৰিছোঁ আনৰ হিতৰ বাবে
আশীৰ্বাদ বিচাৰিছোঁ সহস্ৰ গুণমুগ্ধৰ।
প্ৰতিটো পল নিজকে একাকাৰ কৰিছোঁ কৰ্মত
সপোন দেখিছোঁ এটি সুন্দৰ জীৱনৰ।
আগুৱাই যাব বিচাৰিছোঁ দৈনন্দিন কৰ্মৰাজিৰে
নিৰ্ভীকতাৰে আগুৱাই যোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছোঁ,
জীৱনৰ সৌন্দৰ্য, জীৱনত পোহৰৰ ৰং বিচাৰি।❑❑

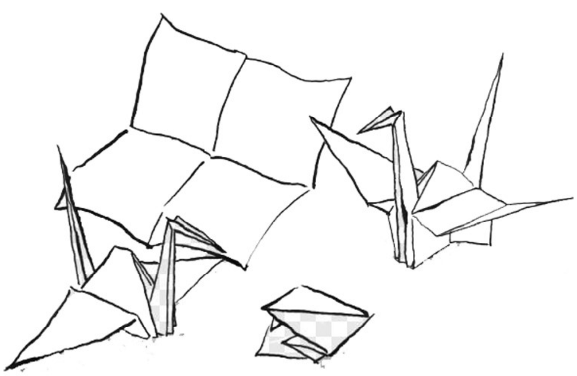

দুখৰ আকাশ

■ পল্লৱী বৈশ্য
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

মোৰ দুখৰ আকাশত
ওপঙি ফুৰে
এবুকু দুখৰ হুমুনিয়াহ।
প্ৰতিদিনে বৰষুণ হৈ সৰি পৰে
শূন্যতাৰ সেই
বোবা বেদনাবোৰ।
তথাপিও বাট চাওঁ
সেই মুহূৰ্তবোৰলৈ
মাথোঁ ৰচো
সুখৰ সপোন
আৰু
বোকোচাত লৈ ফুৰো
একাঁজলি শব্দময় পোহৰ।❑❑

আশাৰ চাকি

■ ৰীমা মহন্ত
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ
(কলা শাখা)

শীতল সেমেকা এটি নিস্তব্ধ ৰাতি
জীৱনৰ প্ৰতিটো নতুন প্ৰহৰ
বিলীন হ'ব আমাৰ আশাৰ অচিন চ'ৰাত।
চিপ্‌চিপয়া বৰষুণজাকত তিতি,
মেঘৰ বুকু ফালি ওলাই আহিছে
পূৰ্ণচন্দ্ৰ পূৰ্ণিমা।
সিক্ত উমাল পৰশত সুৰভিত হৈছিল
মোৰ যৌৱনৰ পদুলি।
নীৰৱ জোনাকত তিৰ্‌বিৰ্ তৰাবোৰে
তুমি অহাৰ বাতৰি দিলে।
নীলিম আকাশৰ সিটো পাৰে
টিমি টিমিকৈ জ্বলিছে
এগছি আশাৰ চাকি।❑❑

মনৰ সেমেকা ডাৱৰ

■ সুস্মিতা ডেকা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ
(বিজ্ঞান শাখা)

মনটো, সৌ ডাৱৰীয়া হৈ থকা আকাশখনলৈ
ঘনাই উৰি যাব বিচাৰে
এনে লাগে যেন
মনটো আৰু আকাশৰ ডাৱৰখিনি
একেখন নাৱৰে যাত্ৰী।
আজি ডাৱৰ আৰু সূৰ্যৰ
প্ৰেমৰ মাজত সংঘাত হৈ
ডাৱৰে গোটেই আকাশখন আৱৰি
সূৰ্যৰ ওচৰত নিজৰ অভিমান
প্ৰকাশ কৰি আছে।
কিন্তু, যেতিয়া মন আৰু বিবেকৰ মাজত সংঘাত হয়
তেতিয়া জানো মনে
বিবেকৰ ওচৰত অভিমান কৰিব পাৰিব?
অথচ বিবেকে নিজৰ স্বাভিমানক,
মনৰ ওচৰত নেওচিবও নোৱাৰে।
তেতিয়া যেন মনটোৰে বহুত
অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰে।
আৰু মনৰ ৰঙীন আকাশখন যেন তেতিয়া
সেমেকা ডাৱৰখিনিয়ে
উকা কৰি তোলে।❑❑

বতাহ

■ শ্ৰাৱণী দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ
(বিজ্ঞান শাখা)

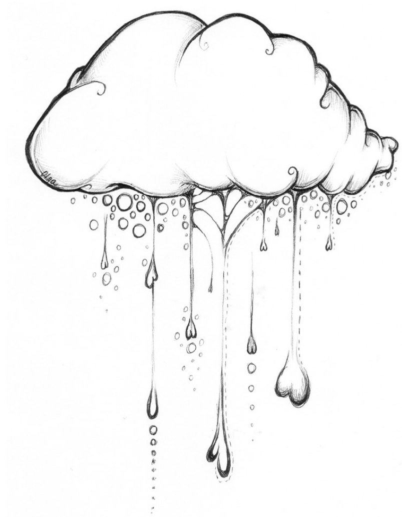

ফুৰি থাকা তুমি চকুৰ আগতে
তথাপিও নেদেখো আমি,
কৰিব পাৰোঁ কেৱল অনুভৱ তোমাক
তুমি যে আৱৰি ৰাখিছা আমাক।
প্ৰতিটো যাত্ৰাত তুমি কৰা স্পৰ্শ
তথাপিও ধৰিব নোৱাৰোঁ কিয়?
তুমি বতাহ...
তুমি নক'বও পাৰা কথা
কিন্তু
দি যোৱা মনত অমৃতৰ নিজৰা।
এই পৃথিৱীৰ সৰ্বত্ৰে বিয়পি কৰিছা তুমি—
এই ধৰণীক স্নিগ্ধ সুবাসিত।
তুমিয়ে দিয়া এই প্ৰকৃতিক জীৱন
আকৌ,
তুমিয়ে কৰা প্ৰকৃতিক অংগ হীন।
তোমাৰ মলয়া গতিত প্ৰাণীয়ে
অনুভৱ কৰে সুখ,
তোমাৰেই অস্থিৰ গতিত
হৈ পৰে তেওঁলোক বিমুখ।
কাৰণ, তুমি যে বতাহ
কেতিয়াবা দিয়া শান্তি;
সময়তে তুমিয়ে হৈ পৰা বিধ্বংসী
তুমি বতাহ...।❑❑

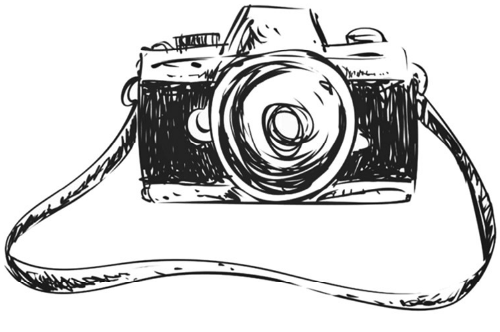

মাতৃভূমিৰ পাহোৱাল সন্তান

■ জিণ্টুমণি বৰুৱা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

প্ৰেমৰ কবিতা ৰচিবৰ বাবে
নহওঁ যে মই প্ৰেমিক
যুদ্ধৰ সংগীন চলাবৰ বাবে
নহওঁ যে মই সৈনিক,
মাথোঁ জানো মই
অসমভূমিক
চিঞৰি ক'ম মই জনমভূমিৰ
আহা পালোৱান ডেকা
বছোৰা মাতৃভূমিক

মনৰ ভাবক উলিয়াই আনা❑❑

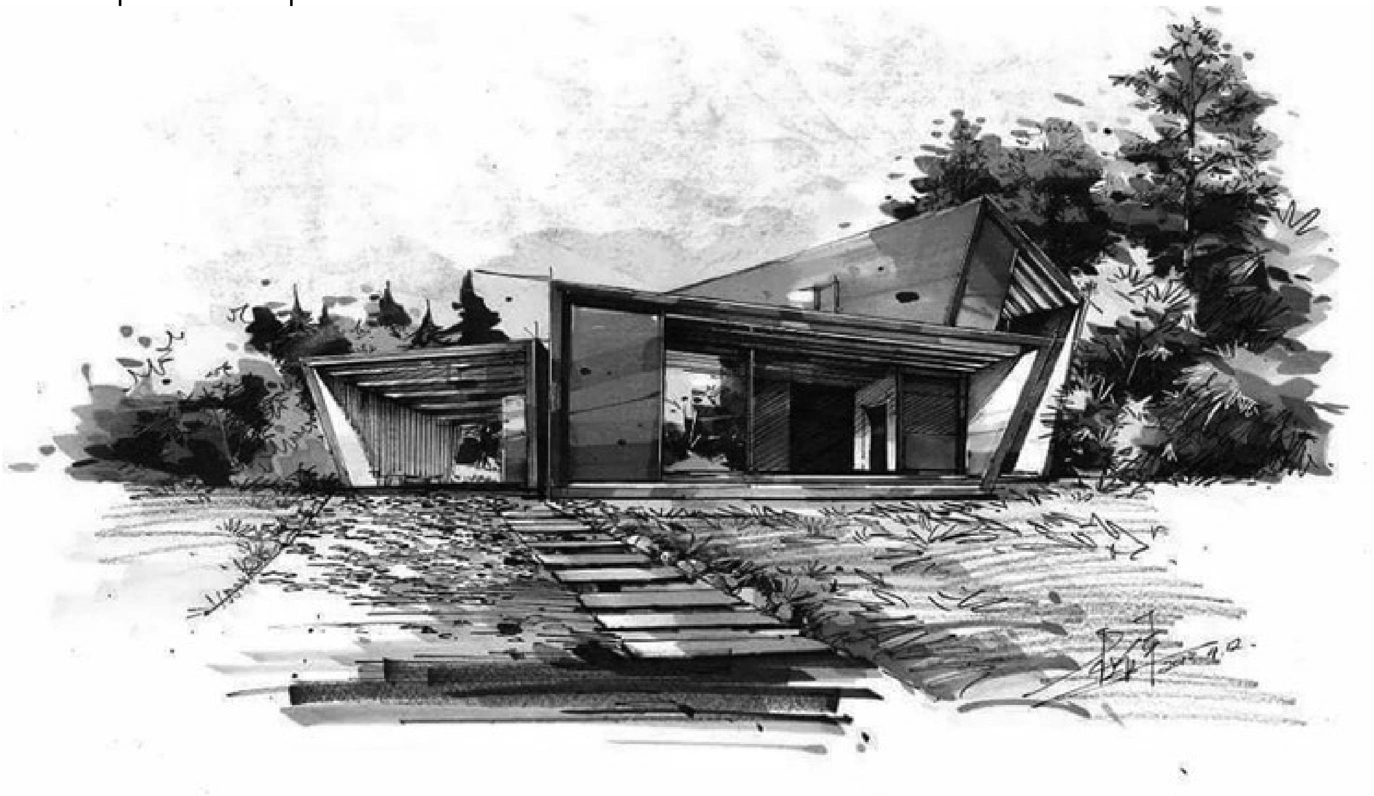

অচিনাকি বাট

■ জহিদুল ইছলাম
প্ৰথম ষাণ্মাসিক, শিক্ষা বিভাগ

'ৰমেন'— এজন গাঁৱলীয়া সহজ-সৰল ল'ৰা আৰু তেওঁৰ মাক-দেউতাক অশিক্ষিত, ৰঞ্জন ৰমেনৰ এজন প্ৰিয় বন্ধু, তেওঁলোক একেখন গাঁৱতে বাস কৰে। ৰমেনৰ দেউতাকে ৰমেনৰ মাকক মৰমতে 'আনু' বুলি মাতে।

ৰমেন আৰু তেওঁৰ অশিক্ষিত দেউতাক পথাৰৰ পৰা একেলগে কাম কৰি আহি ঘৰৰ বাৰান্দাৰ সন্মুখত বহি জিৰণি লৈ আছে...

ৰঞ্জন ঃ (চিঞৰি চিঞৰি) ৰমেন... ৰমেন... অ' ৰমেন...

ৰমেন ঃ কি হ'ল...? ইমান চিঞৰিছ যে...?

ৰঞ্জন ঃ তোৰ সুখবৰ এটা আনিছোঁ।

ৰমেন ঃ মোৰ সুখবৰ? কচোন ক, কি সুখবৰ আনিছ? (মাকে ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা পানী এগিলাচ দি ৰঞ্জনক বহিবলৈ দি বিচনী ঘূৰাইছে)

ৰঞ্জন ঃ মানে... তই আমাৰ গাঁৱৰ সকলোতকৈ ভাৰ ৰিজাল্ট কৰিছ। (ৰমেনে সুখবৰটো পাই আনন্দত মাক-দেউতাকক সাবটি ধৰি...)

রমেন ঃ মই এতিয়া ভাল কলেজত এডমিছন পাম দেউতা...

(ৰমেনৰ মাক-দেউতাক জোনাক ৰাতি বাৰান্দাত বহি আছে)

ৰমেনৰ দেউতা ঃ আনু, অহাকালি আমি ৰমেনৰ শিক্ষকৰ ওচৰত ৰমেনৰ এডমিছনৰ কথাটো পাতি অহাটো ভাল হ'ব।

(পাছদিনা অশিক্ষিত মাক আৰু দেউতাক ৰমেনৰ শিক্ষকৰ ওচৰলৈ গ'ল আৰু শিক্ষকৰ ঘৰৰ দুৱাৰৰ সন্মুখত থিয় হৈ...)

ৰমেনৰ দেউতা ঃ মহাশয়, ভিতৰলৈ আহিব পাৰোঁনে?

ৰমেনৰ শিক্ষক ঃ অ', আহক আহক, দুৱাৰখন খোলাই আছে।

(দুয়ো ভিতৰলৈ গৈ বহিল)

ৰমেনৰ শিক্ষক ঃ পিছে কওকচোন, ৰমেনৰ এডমিছন ক'ত কৰাম বুলি ভাবিলে?

ৰমেনৰ দেউতাক ঃ মহাশয়, আমি অশিক্ষিত মানুহ। সেয়ে ৰমেনৰ এডমিছন সম্পৰ্কে পৰামৰ্শ ল'বলৈ আপোনাৰ ওচৰলৈ আহিলোঁ।

ৰমেনৰ শিক্ষক ঃ চাওক, আপোনালোকৰ দৰে দৰিদ্ৰ, অশিক্ষিত ঘৰৰ পৰা ৰমেনেই আমাৰ গাঁৱৰ ভিতৰত নাম উজলাই আনিছে। সেয়ে তাক গাঁৱৰ কলেজত নামভৰ্তি কৰাই এনেয়ে টকা-পইচা খৰচ কৰি লাভ নাই। এনে শিক্ষা আধৰুৱাহে হৈ থাকিব। আপোনালোকে কষ্ট কৰি হ'লেও তাক গুৱাহাটী মহানগৰৰ এখন আগশাৰীৰ কলেজত কম খৰচত শিক্ষাগ্ৰহণ কৰিবলৈ দিয়ক।

(ছাৰে তেওঁলোকক এ পি জে আব্দুল কালামৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ কথা প্ৰসংগ হিচাপে লৈ বুজনিও দিয়ে)

ৰমেনৰ দেউতা ঃ ঠিক আছে মহাশয়, তাকেই কৰোঁ।

(ৰমেনৰ দেউতা অকলে বাৰান্দাৰ সন্মুখত ৰাতি বহি বহি চিন্তা কৰি থকা অৱস্থাত ৰমেনৰ মাকৰ প্ৰৱেশ)

ৰমেনৰ মাক ঃ কি ভাবি আছে ইমান ৰাতি? টোপনি নাই?

ৰমেনৰ দেউতা ঃ ভাবি আছোঁ ৰমেনক চহৰীয়া কলেজত নামভৰ্তিৰ খৰচৰ কথা... আমি বি পি এলৰ ঘৰৰ মানুহ। ক'তনো পাম খৰচৰ ইমান টকা...

ৰমেনৰ মাক ঃ আমাৰ ঘৰত আমিও অশিক্ষিত, কিন্তু ৰমেনক যদি আমি টকা-পইচাৰ কাৰণে শিক্ষাগ্ৰহণৰ পৰা বিৰত ৰাখোঁ, তেন্তে তাকো আমাৰ দৰেই কষ্টৰ কাম কৰি ভৱিষ্যতে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব লাগিব আৰু ৰমেনো টকাৰ অভাৱত শিক্ষিত হ'ব নোৱাৰিলে সিও ভৱিষ্যতত নিজৰ ল'ৰা-চোৱালীক টকাৰ অভাৱ বুলিয়েই শিক্ষিত হিচাপে গঢ়ি তুলিব নোৱাৰিব আৰু এইদৰেই আমাৰ পৰিয়ালৰ প্ৰজন্মবোৰ অশিক্ষিত হৈ থাকিব। পিছে ৰমেন পঢ়া-শুনাতো ভাল, গাঁৱত আমাৰ নাম উজলাই আনিছে, সেয়ে তাক আমি কষ্ট কৰি হ'লেও ডাঙৰ মানুহ হোৱাৰ সুযোগ দিব লাগিব।

(ৰমেনৰ দেউতাকৰ বুকুত সাহস আহিল, তেওঁ বহাৰ পৰা উঠি...)

ৰমেনৰ দেউতাক ঃ আনু, তুমি ঠিকেই কৈছা, তাক আমি কষ্ট কৰি হ'লেও তাৰ সপোন পূৰণ কৰাৰ সুযোগ দিব লাগিব। মোৰ ৰমেনৰ ওপৰত বিশ্বাস আছে যে সি এদিন ডাঙৰ মানুহ হৈ গাঁৱৰ, তোমাৰ, মোৰ নাম ফুটাই তুলিব।

(পাছদিনা কাপোৰ, বেগ লৈ প্ৰস্তুত হ'ল। দেউতাকৰ হাতত ডাঙৰ দুটা বেগ, মাকে উচুপি উচুপি কান্দিছে)

ৰমেনৰ দেউতা ঃ আনু, নাকান্দিবা তুমি, কিয় কান্দিছা... ৰমেন ডাঙৰ মানুহ হ'বলৈহে বাহিৰলৈ পঢ়া-শুনা কৰিবলৈ গৈ আছে, দেখিবা সি এদিন ডাঙৰ মানুহ হৈ আমাৰ কষ্ট নোহোৱা কৰিব...

(ৰমেনৰ মন বৰ বেজাৰ, মাকৰ লগত হাত ধৰি ধৰি ট্ৰেইন ষ্টেচনলৈ যায় আৰু দেউতাকে বেগ দুটা হাতৰ পৰা থৈ মুখৰ ঘাম গামোচাৰে মচি আছে। ইতিমধ্যে ট্ৰেইন আহি পায়। দেউতাকে বেগ দুটা ট্ৰেইনত উঠাই দিয়ে। মাকে উচুপি উচুপি কান্দিছে)

ৰমেনৰ দেউতা ঃ ৰমেন, তই তালৈ গৈ ৰঞ্জনৰ মোবাইলত এটা ফোন কৰিবি। (ট্ৰেইন এৰি দিয়ে)

ৰমেন ঃ (ট্ৰেইনৰ খিৰিকীৰে ইংগিতত বুজায়) ঠিক আছে...

(দুমাহমান ৰমেনৰ প্ৰিয়বন্ধু ৰঞ্জনৰ মোবাইলত ফোন কৰি মাক-দেউতাকৰ লগত কথা পাতে, খা-খবৰ লয়)

বিৰতি

(তিনি মাহমান পাছত ৰমেনে নগৰীয়া চহকী ঘৰৰ ছোৱালী দীপিকা মণিৰ প্ৰেমত পৰে। পিন্ধনত ফটা জিন্ছ পেণ্ট, চক্‌মকীয়া ছাৰ্ট, চুলি থিয়, হাতত ঘড়ী, ভৰিত ফেচনৰ জোতা। প্ৰেমিকা দীপিকা মণিক লগত লৈ কেণ্টিনত হাঁহি-ধেমালিৰে কিবাকিবি খাই আছে। কিন্তু দেউতাকে ৰঞ্জনৰ মোবাইলেৰে ফোন কৰি আছে, ৰমেনে উঠোৱা নাই। বিৰক্তি অনুভৱ কৰিছে দেউতাকে ফোন কৰাত, সেয়ে ফোন কাটিও দিছে)

ৰঞ্জন ঃ খুৰা, ৰমেনে চাগে'... ক্লাছ কৰি আছে।

(ৰমেনৰ দেউতাক মনে মনে গুচি আহে)

ৰমেন ঃ দীপিকা, মই যাওঁ।

দীপিকা মণি ঃ কি হ'ল ৰমেন? আজি এতিয়াই যে?

ৰমেন ঃ মানে, কিবা কাম আছে। (বহাৰ পৰা উঠি যায়)

দীপিকা মণি ঃ কাম, কি ইমান Important কাম আছে? (বহাৰ পৰা উঠি যায়)

ৰমেন ঃ মোৰ Assignment লিখি এদিনৰ ভিতৰত Submit কৰিব লাগিব।

দীপিকা মণি ঃ অ'... তুমি এইটোলৈ চিন্তা কৰি আছা। তুমি হয়তো নাজানা মোৰ দেউতাক মই ক'লে তোমাৰ চাকৰিৰ এতিয়াই Notice আহিব আৰু চাকৰিৰ কি প্ৰয়োজন, গোটেই চহৰৰ ভিতৰত আমিয়েই চহকী।

(ৰঞ্জন গাঁৱলীয়া পোছাকত ৰমেনৰ খা-খবৰ ল'বলৈ চহৰলৈ আহে। ৰমেনক ফোন কৰি আছে, কিন্তু ৰিচিভ কৰা নাই। খোজকাঢ়ি গৈ থাকোঁতে হঠাৎ দেখা পায় যে ৰমেন আৰু দীপিকা গছৰ তলত বহি হাঁহি-ধেমালি কৰি আছে আৰু তেওঁ ওচৰলৈ যায়)

ৰঞ্জন ঃ ৰমেন, তোক মই ইমান ফোন কৰিলোঁ, তই ৰিচিভেই নকৰিলি। পিছে কচোন, তোৰ খা-খবৰ কেনে? পঢ়া-শুনা কেনে চলিছে? এইজনী কোন হয়। এয়া চা, তোৰ মাৰাই পিঠা পঠিয়াইছে।

(ৰমেন খঙত উঠি যায়)

ৰমেন ঃ তই কোন? মই তোক চিনি নাপাওঁ, কি লাগে ইয়াত? মাকে পিঠা পঠিয়াইছে (পিঠাবোৰ লৈ দলিয়াই দিয়ে)

ৰঞ্জন ঃ কি কৈছ তই ৰমেন, প্ৰেমিকাক পাই মোক আনকি তোৰ মাকো পাহৰিলি... (ৰঞ্জনে বুজি পাইছে যে ৰমেন আগৰ দৰে আৰু এতিয়া নাই। সি বেজাৰত গুচি আহে)

(দীপিকা মণি আচৰিত, পাছত বুজি পালে যে ৰমেন এজন গাঁৱলীয়া ল'ৰা। আৰু তাই তাৰ পৰা গুচি যাবলৈ ধৰাত...)

ৰমেন ঃ দীপিকা তুমি বিশ্বাস কৰা। মই কেতিয়াও এই মানুহজনক দেখাই নাই, চিনি নাপাওঁ।

(কিন্তু তাই সত্যটো বুজি পোৱাৰ কাৰণে তাৰ পৰা গুচি যায়)

(ৰঞ্জন গাঁৱলৈ উভতি অহাৰ পাছত ৰমেনৰ মাক-দেউতাকে ৰমেনৰ খা-খবৰ সুধিছে...)

ৰমেনৰ দেউতাক ঃ বোপাই, পিছে ৰমেনৰ পঢ়া-শুনাৰ খবৰ কি?

ৰঞ্জন ঃ ভাল খুৰা, সি ভাল ৰিজাল্ট কৰি আগৰ দৰেই আমাৰ গাঁৱৰ নাম উজলাই তুলিব। আপোনালোকে চিন্তা নকৰিব। সি পঢ়া-শুনাতেই মগ্ন, সেয়ে ফোনো ৰিচিভ নকৰে।

(ৰমেনৰ ওচৰলৈ দীপিকা নহা হ'ল। তেওঁ চিন্তিত হৈ বহি থকাত কোনোবাই তেওঁক চিঠি এখন দিয়ে যে দীপিকাৰ দুদিন পাছত আন এটা ল'ৰাৰ লগত বিয়া)

(ইতিমধ্যে পিয়নেও ৰমেনৰ দেউতাকক চিঠি এখন দিয়ে। দেউতাকে আনন্দত ৰমেনৰ শিক্ষকৰ ওচৰলৈ লৈ যায় আৰু চিঠিখন পঢ়িবলৈ দিয়ে। ওচৰত ৰঞ্জন থিয় হৈ আছে। ছাৰে চিঠিখন পঢ়ি আচৰিত আৰু নিমাত।

ৰমেনৰ দেউতাক ঃ কি খবৰ আহিছে, ৰমেনৰ চাকৰিৰ খবৰ নেকি মহাশয়?

(ৰমেনৰ শিক্ষকে চিঠিত থকা খবৰ শুনাই দিয়ে যে ৰমেন ফেইল। ৰঞ্জনেও নগৰলৈ গৈ দেখা পোৱা ৰমেনৰ কৰ্ম-কাণ্ডৰ কথা জনাই দিয়ে)

(ৰমেনৰ দেউতাক এই কথাবোৰ শুনি সহিব নোৱাৰি হৃদযন্ত্ৰৰ ক্ৰিয়া বন্ধ হৈ মৃত্যুমুখত পৰে।)

ৰমেন দলঙৰ ওপৰত বহি বহি চিন্তা কৰি থকা সময়ত পিয়নে চিঠি এখন দি যায় যে তেওঁৰ দেউতাকৰ মৃত্যু হৈছে বুলি। তেতিয়া তেওঁ আৱেগ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰি কান্দি কান্দি দলঙৰ পৰা জাঁপ দিয়ে...।❑❑

কাঠমাণ্ডুত এভুমুকি

■ **হিমাশ্ৰী গোস্বামী**
প্ৰথম ষাণ্মাসিক, স্নাতক

প্ৰাচীন কালৰে পৰা মানুহৰ মনত ভ্ৰমণ কৃষ্ণ নিহিত হৈ আহিছে। ঠিক তেনেদৰেই মোৰ মনত এটা ভ্ৰমণৰ বাবে অদম্য হেঁপাহ সৰুকালৰ পৰা আছে। এনেকুৱা বিদেশ ভ্ৰমণৰ সুবিধাটো সৰাচলতে মোৰ চকুৰ অসুখৰ বাবেহে মূলতঃ সম্ভৱপৰ হৈছিল। ২০১৭ চনৰ এপ্ৰিলৰ ১৬ তাৰিখ যিটো দিনত মোৰ DCR Operation Birtamode eye Hospital Pvt. Ltd. সুচাৰু তাৰ যাৰা হৈছিল। তাৰ পাছতেই আমি বিটামোড নগৰৰ সেই হ্যাপতালত চেক-আপৰ বাবে দুবাৰ পুনৰ গৈছিলো। আকো মেৰিয়া তৃতীয়বাৰ চেক-আপৰ বাবে মাতিলে সেই সময়তেই আমি কাঠমাণ্ডু ভ্ৰমণৰ বাবে যোৱাৰ পৰিকল্পনা কৰিলোঁ।

২০১৮ চনৰ ১৯ এপ্ৰিলৰ নিশা মা-দেউতা, ভৰ্তা, মামা আৰু মই একেলগে বাহাটীৰ পৰা ১১ বজাত নিউ জলপাইগুৰি অভিমুখে ৰাওনা হলো। পাছদিনা পুৱা ৮.৪০ বজাত পালে এন জে পি চনৰ পৰা ভাৰত-নেপালৰ সীমান্ত অঞ্চল পানীটোলৈ গৈ পোৱাত প্ৰায় ১০ বাজি গৈছিল। তাত নামিয়েই আমি ৰিক্সা দুখন লৈ মেছি দলংখন পাৰ হৈ কাকৰভিটা পালোঁ। তাৰ পৰা পুনৰ বাছত উঠিলোঁ। দুপৰীয়া হোৱা বাবে আমাকো ভোকে-পিয়াছে আগুৰি ধৰিছিল। গতিকে পানী খোৱাৰ উপৰি মই আৰু ভণ্টীয়ে তিঁয়হ

আৰু মৌচুমীৰ ৰস আৰু মাঁহতে তৰমুজকে খালে। প্ৰায় এক বজাত নেপালৰ জাপাা জিলাৰ অন্তত বিৰ্টামোড নগৰ পালোঁ। লগে লগেই আমি হাস্পতালত গৈ চেক-আপ কৰালোঁ আৰু তাৰ পাছতেই এখন হোটেলত ৰাতিটো কটালো। পাছদিনা পুৱা মই ৩.৪৫ মান বজাতেই উৎকণ্ঠাবশতঃ সাৰ পায়েই ভন্টী, দেউতা-মা, মানাহঁতক শুৱাৰ পৰা উঠিবলৈ মাতি দিলোঁ।— গা-পা ধুই, চাহ-জলপান খাই আগদিনাই হোটেলৰ জৰিয়তে (আমি থকা) কাঠমাণ্ডুলৈ যোৱা ট্ৰেভেল এজেন্সীৰ Hicce (Toyota) গাড়ীলৈ বুলি কাপোৰ-কানি পিন্ধি-উৰি বিৰ্টামোডৰ হাইৱে'ত প্ৰায় দহ মিনিট ৰখাৰ পাছত নিৰ্দিষ্ট গাড়ীখন আহি পালে। গাড়ীখনত তেতিয়া আমাৰ লগতে আন দুজনহে আছিল। পোন্ধৰজন মানুহ বহি যাব পৰা গাড়ীখনত টিভি, ৱাই-ফাই আদিৰ সুবিধা আছে। ৫.৩০ বজাত হৰ্ষমুখেৰে যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল, কিন্তু ৬ কিলোমিটাৰমান যোৱাৰ পাছত আমাৰ এটা তিতা হৈছিল। কিয়নো মানুহ উঠোৱাৰ বাবে গাড়ীখন ৰৈছিল আৰু আমিও যিহেতু দীঘলীয়া যাত্ৰাৰ যাত্ৰী আছিলোঁ, সেয়ে আমি পাঁচোজনে অলপ দূৰত থকা Urinatলৈ গৈ যেতিয়া উভতি আহিলোঁ, তেতিয়া দেখিলোঁ যে তেনেকুৱা গাড়ী বহুতো আছে যদিও আমাৰ গাড়ী ভাত নাই। এখন অচিনাকি ঠাইত তেতিয়া মানুহকেইটাৰ বাদে আমাৰ সকলো সা-সামগ্ৰী গাড়ীতেই গুচি গ'ল। আমাৰ অষ্ঠ-কণ্ঠ শুকাই গ'ল যদিও সাহস গোটাই আন গাড়ীবোৰকো যিবোৰ কাঠমাণ্ডুলৈ যায় সুধিলোঁ যে আমি আপোনালোকৰ গাড়ীত গৈ আমাৰ গাড়ীখন লগ পাব পাৰিমনে, কিন্তু তেওঁলোকেও ক'লে যে আমাৰ গাড়ীৰ আসন সম্পূৰ্ণ হৈয়ে আছে। সেয়ে ততালিকৈ তাৰ ওচৰত ৰাস্তাৰ সিটো পাৰে থকা পুলিচৰ অস্থায়ী থানালৈ গৈ গাড়ীখন ৰখোৱাৰ বাবে আলোচনা কৰিলোঁ। কিন্তু এইক্ষেত্ৰত পুলিচে আমাক সহায় কৰিব নোৱাৰিলে। তাৰ পাছতেই মোৰ দেউতাই ইতিমধ্যে এখন নেপালৰ ছিম বনাই থৈছিল, সেইখনেই আমাক যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। কিয়নো যিজন মানুহে গাড়ীৰ টিকট বুক কৰি দিছিল, তেখেতৰ লগত যোগাযোগ কৰাত ২৫ মিনিটমান পাছত গাড়ীখন আকৌ ঘূৰি আহিল আৰু তেতিয়াহে আমাৰ মুখত পানী আহিল। পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল। মোৰ খুবেই ভাল লাগিল যে গাড়ীখনত মোৰ ভাল লগা গানবোৰ বজাইছিল। অৰ্থাৎ ভাৰতবৰ্ষৰ গানেই নেপালবাসীয়েও খুব ভাল পায়। তেনেদৰে ইটো-সিটো কথা পাতি গৈ ১২ মান বজাত এখন হোটেলত দুপৰীয়াৰ আহাৰ খোৱাৰ বাবে ৰখালে। আমিও পুকাৰ নামৰ হোটেলখনত মুখ-হাত ধুই ৰুটীৰ অৰ্ডাৰ দিলোঁ। তাত ভাৰতীয় মূল্যত এক প্লেট ৰুটী অন্যান্য তৰকাৰিৰ ১৩০ টকা ল'লে যদিও এটি পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন আৰু ডাঙৰ ডাঙৰ কাঁহী আৰু বাটি যিবোৰ কাঁহৰ আছিল। সেয়ে আমি পৰম তৃপ্তিৰে খাই অলপ জিৰাই গাড়ীত বহাৰ আগতেই দেউতাই গাড়ীচালকজনক ক'লে যে এইবাৰ আমাক এৰি নাযাব দেই। তেতিয়া গাড়ীচালকজনে মৃদু হাঁহি মাৰি ক'লে যে মই পুৱা এটা বেলেগ চিন্তান্বিত অৱস্থাত আছিলোঁ। পুনৰ ১২.৩০ বজাত এক দীঘলীয়া যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল। ১.৩০ মান বজাৰ পৰা গাড়ীখনে ক্ৰমে পাহাৰলৈ উঠিবলৈ ধৰিলে। আমি লগত নিয়া খেজুৰ, বিস্কুট, ফলমূল আদিও খাইছিলোঁ। আকৌ ২.৩০ মান বজাত এখন ঠাইত আধা ঘণ্টাৰ বাবে ৰখালে আৰু গাড়ীৰ টায়াৰ সলাই ল'লে। যাত্ৰা অবিৰতভাৱে গৈ থাকিল। পাহাৰৰ মাজে মাজে আঁকোৰা-পকোৰা ৰাস্তাৰ শিহাকাৰী দৃশ্যবোৰ হ'ল যে সুউচ্চ পাহাৰ, অতি ঠেক পথ, কিছুমান ঠাইত দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত গাড়ী উলটি থকা

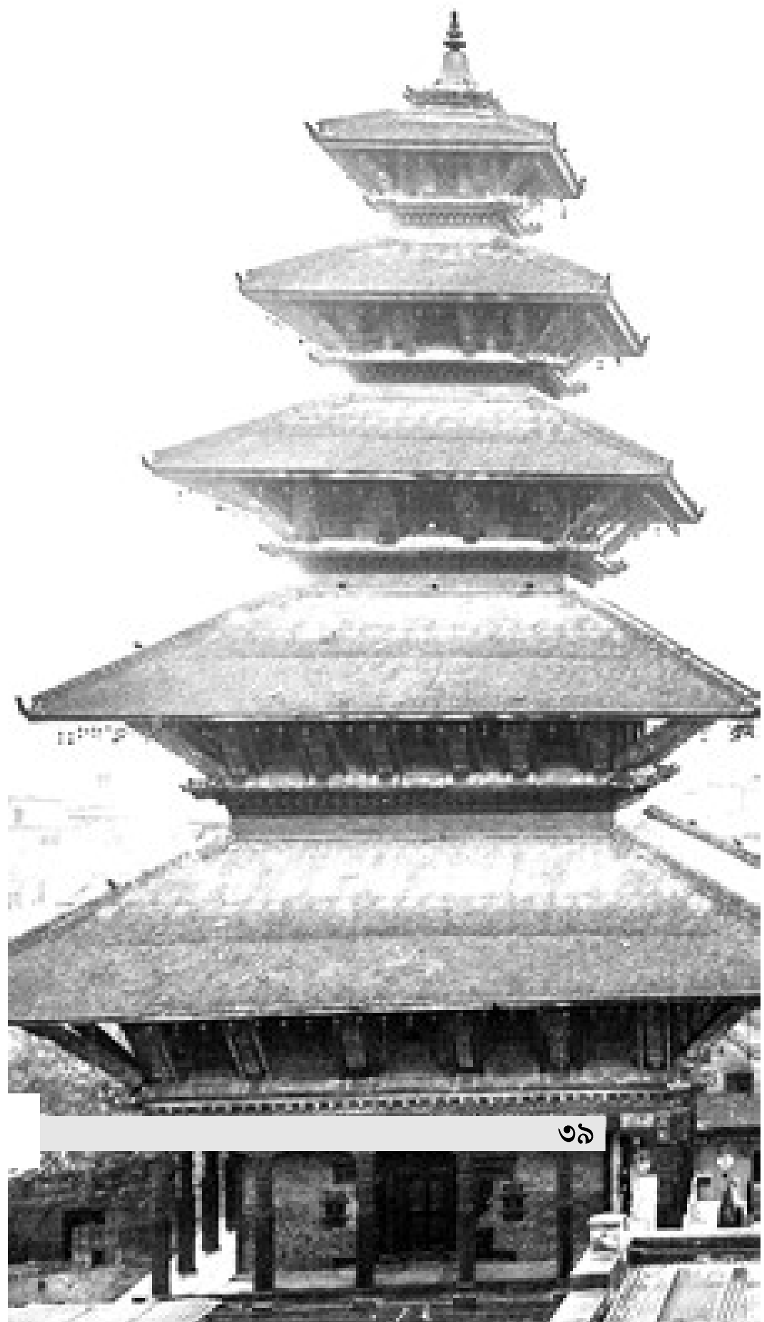

অৱস্থাত আদি। তাত চালকৰ অকণমান হেৰফেৰ হ'লেই দুয়োফালে পাহাৰ নথকা সেই ভয়ংকৰ পথছোৱাত মানুহ বচাৰ তিলমানো সম্ভাৱনা নাই। এইক্ষেত্ৰত ভণ্টী আৰু মায়ে খুব ভয় খাইছিল আৰু প্ৰায়ভাগ সময় চকু মুদি গৈছিল। মই কিছু নাছোবান্দা। আমি যিহেতু পিছৰ ছীটকেইটাত বহিছিলোঁ সেয়েহে এই পাহাৰৰ মনোৰম, হৃদয় আকৰ্ষক দুৰ্লভ দৃশ্যবোৰ ভিডিঅ' কৰাত লাগি গ'লোঁ। মাজে মাজে বিদিক ফাঁকেৰে একেবাৰে চেঁচা বতাহ সোমাই আহি আমাৰ দুই গৈছিল। সকলোৰে মনবোৰ এনে যেন লাগিল আমি যেন চেৰাপুঞ্জীতহে আছোঁ। তাৰ শান্ত-সৌম্য ৰূপে মনলৈ আনিলে বসুন্ধৰাৰ অলেখ অযুত সম্পদৰাজিৰ কথা, য'ত মানুহ অতি ক্ষুদ্ৰ প্ৰাণী। অহৰহ পাহাৰৰ নান্দনিক দৃশ্যবোৰ চাই মনবোৰ ভৰি উঠিল। পুনৰ ৫.৪৫ মান বজাত এখন হোটেলত ৰখালে। পাহাৰীয়া ঠাইৰ সৌন্দৰ্যৰ মাজত সেইখন অৱস্থিত, তাৰ কাষেদিয়েই নিজৰা এটা বৈ গৈছে। দূৰৈৰ পৰা আমি তাৰ ভাল লগা (চিত্তাকৰ্ষক) দৃশ্য উপভোগ কৰিলোঁ। এইদৰে প্ৰায় ৬ বজাৰ পৰা দেউতাৰ ফোন বজা আৰম্ভ হ'ল। আমি আগতেই কাঠমাণ্ডুৰ তিলগ, গাস্থিত হোটেলৰ মানিকজনে আমি কি পাইছোঁ ক'ত আছোঁ সুধিছিল যদিও তাৰ উত্তৰ আমি ভালদৰে ক'ব নাজানো বাবে আমাৰ সহযাত্ৰী নেপালী লোক এজনেই তেওঁৰ লগত কথা পাতি দিয়ে। আন্ধাৰ হৈ আহিল। প্ৰায় পাঁচ ঘণ্টা শিহৰণকাৰী পাহাৰীয়া পথৰ যাত্ৰাৰ অন্তত মুঠ ১৪ ঘণ্টাৰ পথ অতিক্ৰম কৰি ৭.২০ বজাত কাঠমাণ্ডু চহৰ পালোঁ। লগতে আমি তাতেই ইন্দ্ৰেনী ট্ৰেভেল এজেন্সী আগতীয়াকৈ উভতি অহাৰ টিকট কাটি ল'লোঁ। আমি কিছু ঠাণ্ডা অনুভৱ কৰিলোঁ যদিও হোটেলৰ গাড়ীত গৈ হোটেল পোৱাত তাৰ প্ৰভাৱ কমা যেন অনুভৱ হ'ল। ৭.৩০ বজাত গৈ পালোঁহে মাত্ৰ, গা-পা দুই সতেজ হোৱাৰ লগে লগে ৮ বজাত ভাত খাবলৈ মাতিলেই। কিয়নো নেপাল কাঠমাণ্ডুৰ লোকে সাধাৰণতে ৮.১৫ মান বজাত খাই-বৈ উঠেই। যিটো বিশেষকৈ আমাৰ কাৰণে বিৰক্তিদায়ক হৈছিল। সেয়েহে ৰূমতেই ভাত আনি থৈ কিছু সময় পাছতহে আহাৰ গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। অৱসাদযুক্ত মনবোৰ গাৰুত মূৰ থোৱাৰ পাছতহে অৱসাদমুক্ত যেন লাগিল। পুৱা সাৰ পাই উঠিয়েই মোক এক আশ্চৰ্যকৰ অনুভূতিয়ে হেঁচা মাৰি ধৰা যেন লাগিল। কিয়নো এখন অচিনাকি ঠাইত থকাৰ যি অনুভৱ সেয়া অব্যক্ত। আমি পাঁচোজনে স্নান কৰি আগতীয়াকৈ কৰি থোৱা পৰিকল্পনা মতে বিশ্ববিখ্যাত পশুপতিনাথ মন্দিৰলৈ পদব্ৰজে ৰাওনা হৈ প্ৰায় সাত মিনিট পাছত মন্দিৰৰ মূল প্ৰবেশদ্বাৰ পালোঁ।

পশুপতিনাথ মন্দিৰ ঃ সেই সমাধিনিতেই অজ্ঞাত তৰুৰ সমাগম হৈছিল, তেতিয়া মাথোঁ পুৱা সাতহে বাজিছিল। মূল মন্দিৰত পূজা-অৰ্চনা কৰাৰ বাবে শাৰী শাৰীকৈ থকা ফুলৰ দোকানবোৰৰ এখনৰ পৰা পূজা সামগ্ৰী ল'লোঁ আৰু আটায়ে জোৰা-চেণ্ডেল বুলি মূল প্ৰবেশদ্বাৰেৰে সোমাই গৈ শাৰীত থিয় হ'লোঁ আৰু ক্ৰমে আগুৱাই গৈ আমি চাৰিখন ৰূপ খটোৱা মূল দৰ্জা, য'ত সূৰ্য আদি ভিন্ন দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্তিৰ ভাস্কৰ্য থকা সেই পশুপতি অৰ্থাৎ পশুতসকলৰ প্ৰতি মহাদেৱ শিৱ লিংগ থকা মন্দিৰত ভগৱানৰ আশিস বিচাৰি শিৰ নত কৰিলোঁ। তাৰ পৰা একাদিক্ৰমে তাত থকা হাজাৰ হাজাৰ শিলত কটা মূৰ্তি (সকলোবোৰৰে নাম জনাটো আমাৰ পক্ষে সম্ভৱ নহয়)বোৰত সেন্দুৰ, ফুল দি পূজা-অৰ্চনা কৰাৰ পাছত আকৌ এটা আন্ধাৰময় মন্দিৰত সোমালোঁ, য'ত শিৱৰ মূৰ্তি খোদিত আছে, মই তেনেতে দেখিলোঁ যে তাত ভগৱানৰ ওচৰত আঁঠু কাঢ়ি সেৱা কৰা অৱস্থাতে সকলো লোককেই এজনী ধাৰ্মিক তিৰোতাই অতি জোৰেৰে তেওঁৰ হাতেৰে (ভক্তজনৰ) পিঠিত কোবাই দিয়ে। সেয়েহে ভন্টীয়েতো তাৰ পৰা ওলাব খুজিলে যদিও মায়ে বাধা দিলে। তেনেদৰে সেৱা-প্ৰাৰ্থনা কৰি আমি লগত নিয়া নাৰিকল এঠাইত ফটাই তাৰ পানীখিনিৰেই পূজা কৰি নাৰিকল দুফাল খৰাহী এটাত ভৰাই মায়ে হাতত ল'লে আৰু তেনেতেই তাত থকা অজস্ৰ বান্দৰৰ পৰা এটা আহি নাৰিকল দুফাল লৈ গ'ল। আমাৰো ভাল লাগিল, যেন ভগৱানে আমাৰ পূজা গ্ৰহণ কৰিছে। তাত হৈ থকা ভক্তিমূলক নৃত্য গীত চাই পঞ্চম শতিকাতে বনোৱা মন্দিৰ, যিটোক ১৯৭৯ চনতেই UNESCO World Heritage Siteৰ শাৰীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল, তাৰ চৌপাশ আৰু বাঘমতী নদীৰ যি আৰ্যঘাট সেইফালে দেউতা আৰু মই গ'লোঁ যদিও আমাৰ বাকী তিনিজন সদস্যই ভাগৰুৱা অনুভৱ কৰি নগ'ল। আমঘাটৰ পৰা নেগোডা আৰ্হিৰ মূল মন্দিৰৰ ফটো ল'ব পাৰি বাবে তাতো মানুহৰ কিছু ভিৰ হয়। যিহেতু মূল প্ৰৱেশদ্বাৰ পাৰ হোৱাৰ পাছত ফটো, ভিডিঅ' আদি সংগ্ৰহ কৰাটো নিষেধ। আৰ্যঘাটৰ পৰা পুনৰ ২০ মিনিট পাহাৰৰ খটখটিৰে উঠি পাৰ্বতী মন্দিৰলৈ গৈ দেৱীৰ ওচৰত সেন্দূৰ দান কৰি প্ৰাৰ্থনা কৰিয়েই আমি তাৰ পৰা উভতি আহি পাঁচোজন সদস্য একেলগ হৈ পশুপতি এলেকাৰ পুথিভঁৰাল, বৃদ্ধাশ্ৰম, যোগাভ্যাস স্থান আদিও চালোঁ। এই বৃহৎ এলেকাটোৰ সকলো চোৱাৰ সময় কম হ'ল যিহেতু আমি ৯.৩০ মান বজাত আন এখন ঠাইলৈ যোৱাৰ বাবে ঠিৰাং কৰি থৈছিলোঁ।

চন্দ্ৰগিৰি পাহাৰ ঃ প্ৰায় ১.৪৫ বজাত পুনৰ হোটেলৰ

গাড়ীতেই আমি এক নতুন ঠাইলৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলোঁ। সেই ঠাইখন হ'ল কাঠমাণ্ডু চহৰৰ পৰা আনুমানিক ১৮ কিলোমিটাৰ আঁতৰত থকা চন্দ্ৰগিৰি পাহাৰ। গন্তব্যস্থান পাওঁতে ৰাস্তাত খুব যান-জঁট হোৱাৰ বাবে দেৰি হ'ল। মন কৰিবলগীয়া কথা যে যদিও খুব যান-জঁট আছিল, আমি হ'লে এটাও গাড়ীৰ হৰ্নৰ শব্দ নুশুনিলোঁ। আনহাতে, প্ৰায়ভাগ লোকেই চুৰেটাৰ, কোট আদি স্থান বাৰ্ন নহ'বলৈ পিন্ধিছিল, অথচ আমিতো সেইবোৰ নিয়াও নাছিলোঁ আৰু পিন্ধাৰ প্ৰয়োজনবোধো নকৰিলোঁ। ৰাস্তাৰে গৈ থাকোঁতে নেপালৰ সংসদ ভৱন, ভিন্ন বজাৰ দেখিলোঁ। অন্ততঃ ডেৰ ঘণ্টামানৰ মূৰত কাঠমাণ্ডুৰ অন্যতম আকৰ্ষণৰ স্থলখন পালোঁ। চৌপাশৰ অপূৰ্ব শ্যামলীম দৃশ্যই ততালিকে আমাৰ মনবোৰ দুহি নিলে। তাৰ Chandragiri Hill Ladৰ কাৰ্যালয়লৈকে দেউতাই গৈ Cable Car (Rope way)ৰ টিকট ল'লে। টিকটৰ মূল্য ভাৰতীয় হিচাপত এজন ৮০০ টকা আছিল। লগে লগে আমি পাঁচোজনেই কেব্‌ল কাৰত উঠিলোঁ। এক বুজাব নোৱৰা আনন্দই মোক আৰু লগতে মোৰ পৰিয়ালৰ আটাইকেইজনৰ মনত ঠাই ল'লে। বহুদিনৰ পৰা মনত পুহি ৰখা আশা এটি পূৰ্ণ হ'ল। তাত উঠিয়েই মামা ভাগিনৰ চিত্তাকৰ্ষক দৃশ্য মোবাইলত বন্দী কৰাত ব্যস্ত হোৱাৰ বিপৰীতে কিন্তু মোৰ মাৰ মনত ভয়ৰহে সঞ্চাৰ হৈছিল। দূৰৈৰ পৰা অহৰহ আহি থকা কেব্‌ল কাৰবোৰ দেখিলে চাবলৈ খুবেই ভাল লাগে। গাড়ীত দুজন নেপালী বয়োজ্যেষ্ঠ লোক আমাৰ সহযাত্ৰী হৈ তাৰ কিছু কথা বুজাই দিছিল। তৃতীয় পাহাৰখন পাৰ হৈ চতুৰ্থখন পাহাৰ পাওঁতে প্ৰায় ২৫ মিনিট লাগিছিল। তাত ভৰি থৈয়েই অনুভৱ হৈছিল যেন আমি স্বৰ্ণপুৰীতহে আছোঁ। চাৰিওফালে যেন কুঁৱলীৰ কণাহে উৰি ফুৰি বিচিত্ৰময়ী কৰি তুলি মনোমোহা কৰি তুলিছে ঠাইখনৰ পৰিৱেশটো। দূৰ দূৰণিৰ পাহাৰবোৰ চাই এনেকুৱা লাগে যেন আমি হিমালয়ৰ বুকুতহে আস্থান কৰিছোঁ। চন্দ্ৰগিৰি পাহাৰত ভালেশ্বৰ শিৱ মন্দিৰ, উদ্যান আদি বিভিন্ন ধৰণৰ আকৰ্ষণীয় ঠাই আছে। ভাবিলেই আচৰিত লাগে যে বিখন পাহাৰত কেবল যাতায়াত মাধ্যম ৰোপ ৱে' অথচ ইমানবোৰ কাৰুকাৰ্যসম্পন্ন, নিখুঁতকৈ ঠাইখন সজোৱা হৈছে। মোহময়ী ঠাইখনৰ পৰা তিনি ঘণ্টাৰ মূৰত বিদায় লৈ পুনৰ বুদ্ধ ধৰ্মীয় মন্দিৰলৈ ওলালোঁ।

স্বয়ম্ভুনাথ মন্দিৰ ঃ এই ধৰ্মীয় স্থলন মূলতঃ হিন্দু আৰু বৌদ্ধ ধৰ্মীয় আৰু ই কাঠমাণ্ডুৰ পৰা পাঁচ কিলোমিটাৰ আঁৰত অৱস্থিত, যাক Monkey Temple বুলি জনা যায়। এই ঠাইখনৰ পৰিসৰ খুব বহল, য'ত বৌদ্ধস্তূপ আৰু মনাষ্ট্ৰী আৰু বুদ্ধদেৱৰ মূৰ্তি আছে। শ শ বিদেশী পৰ্যটকেৰে ভৰপূৰ ঠাইখনৰ মূল আকৰ্ষণৰ বিন্দু দ্বিবিভক্ত। মূল বুদ্ধ মন্দিৰটোলৈ খটখটিৰে উঠি যাব লাগে। এই স্তূপটোৰ যিখিনি মণিকূট ধৰণৰ, তাৰ ৰং সোণোৱালী। আনহাতে স্তূপটোৰ ৰং বগা আৰু বুদ্ধদেৱৰ মূৰ্তি তাম আদি ধাতুৰেই খোদিত কৰা হৈছে। মন্দিৰৰ ভিতৰত সোমোৱা ব্যৱস্থা নাই। আন এঠাইত কৃত্ৰিমভাৱে পানীৰ মাজত থিয় হৈ থকা বুদ্ধৰ মূৰ্তি আছে, য'ত খুচুৰা পইচা দি ভক্তসকলে প্ৰাৰ্থনা কৰে। বৌদ্ধস্তূপবিলাকত এটাৰ পৰা আনটোলৈ বা গছলৈ ভিন্নৰঙী প্ৰাৰ্থনা পতাকা ওলোমাই থোৱা হৈছে। ইয়াৰ মূল ৰংকেইটাৰ অন্তৰালত নিহিত হৈ থকা অৰ্থ হ'ল— ৰঙা ৰঙৰ সৰু সৰু পতাকাই জুহকৈ, নীলাই বতাহক, বগাই বায়ুক, সেউজীয়াই পানীক, হালধীয়াই ধৰাক বুজায়। ইয়াৰ উপৰি বৌদ্ধধৰ্মীয় অন এক উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন প্ৰাৰ্থনা চকাবোৰ। শাৰী পাতি থকা চকাবোৰত মূল এফাকি প্ৰাৰ্থনা মন্ত্ৰ লিখা থাকে, যিফাকি তাত ছাউণ্ড বক্সৰ জৰিয়তে প্ৰায়ভাগ সময় চলি থাকে, সেয়া হ'ল— ওঁম মণি পদ্মে হুম্। অসংখ্য দোকানবোৰত বিশেষকৈ হাজাৰ হাজাৰ বিভিন্ন ধৰণৰ মূৰ্তি, কাপোৰ, ফুল, নেপালৰ পৰ্যটনস্থলৰ ফটো, মণি-মুকুতা আৰু বিশেষকৈ Singing bowl পোৱা যায়। আমিও চিনস্বৰূপে গান গোৱা বাতি এটাকে ল'লোঁ।— ভাৰতীয় হিচাপত ৪০০ টকা মূল্যৰ (মজলীয়া ধৰণৰ) ভাগৰি পৰা দেহা লৈ সিদিনা তাতেই যাত্ৰা সমাপ্ত কৰি হোটেললৈ গ'লোঁ।

নমোবুদ্ধ ঃ ২০ এপ্ৰিল পুৱাই মূল চহৰৰ পৰা আনুমানিক ৫ কিলোমিটাৰ আঁতৰৰ পাহাৰীয়া অঞ্চলত অৱস্থিত। দৰাচলতে সময় ধৰ্মীয় স্থলবোৰে পাহাৰতেই। বিখ্যাত নমোবুদ্ধ মনাষ্টালৈ গৈ পোৱাত কমেও ডেৰ ঘণ্টা লা গাড়ীৰ ভিতৰৰ পৰা গৈ থাকোতে দেখা ঝুম খেতি, পাতবোৰ ৰঙা আৰু পোন দিয়ে গছবোৰৰ সৌন্দৰ্য অসীম। বিয়েই জি মহক, গন্তব্যস্থান পোৱাৰ এক কিলোমিটাৰমান আগত এঠাইত ৰাস্তাৰ বিজুতিৰ বাবে সেইছোৱা পথ খোজকাঢ়িয়ে যাবলৈ ল'লোঁ। পাহাৰীয়া বতাহ, চৰাই-উৰিকটিৰ সুৰদি মাতবোৰে আমাক বৰকৈ আপ্লুত কৰিলে। নমোবুদ্ধ মন্দিৰ পায়েই খুব ভাল লাগিল। দূৰৰ পৰা দৃশ্যমান ৰঙা আৰু সোণবৰণীয়া মনাষ্ট্ৰীবোৰে চকু থৰ লগাই দিবলৈ বাধ্য কৰায়। সুন্দৰ খটখটিৰে ওপৰলৈ গ'লোঁ। তাৰ দেৱালত দুই-এঠাইত Don't Talk বুলি পোষ্টাৰ মাৰি থোৱা আছে। বাহিৰত জোতা-মোজা খুলি মনাষ্ট্ৰীৰ ভিতৰ সোমালোঁ। ভিতৰত সোমাই অনুভৱ হ'ল যেন তাত আমাৰ বাদে আন ভক্ত বা মানুহ নাই। সুন্দৰ ৰঙা দেৱালবোৰত অসংখ্য ভাস্কৰ্য বিদ্যমান। পুনৰ ওপৰলৈ খটখটিৰে গৈ যি এটা সুন্দৰ ৰাজপ্ৰাসাদস্বৰূপ ঘৰ দেখিলোঁ, তাৰ বৰ্ণনা কঠিন। সেই প্ৰসাদ

(মনাষ্ট্ৰীটোত) মূলতঃ ২০ ফুটমান ওখ বুদ্ধদেৱৰ মূৰ্তি আৰু দুয়োকাষে ১০ ফুটমান ওখ বুদ্ধদেৱৰ পিতলবৰণীয়া মূৰ্তি আছে। ১০ ফুটতকৈও অধিক ওখ সুন্দৰ ফুলদানি চাৰিটামান, ডাঙৰ হাতীদাঁত দুটা, ডাঙৰ ডাঙৰ ২০ টামান ওলোমা লাইট, শাৰী শাৰী সৰু সৰু ৰঙা টেবুল আৰু আসন, য'ত ভিন্নৰঙী কাপোৰেৰে ঢকা আছে, ভিন্নৰঙী দেৱালবোৰ, খুঁটাবোৰ, ডাঙৰ দবা দুটা আৰু একেবাৰে শব্দবিহীন হোৱা বাবে এনে লাগে যেন আমি ভগৱানকহে বিচাৰি পালোঁ। দান দিয়া বাকচত দান দি চৰিয়াত থকা পানী শিৰত নৈ তাৰ পৰা ওলালোঁ। মনাষ্ট্ৰীৰ ভিতৰত ফটো, ভিডিঅ' আদি তোলা নিষেদ। এইখন ঠাইৰ লগত বুদ্ধদেৱ আৰু এজনী গাভিনী বাঘিনীৰ কথা জড়িত হৈ আছে। সেয়েহে বাঘিনী এটাৰ মূৰ্তি মনাষ্ট্ৰীৰ বাগিচাত আমি প্ৰতক্ষ্য কৰিছিলোঁ। শান্তিৰ ঠাইখনত মানুহৰ মাত, অন্যান্য শব্দ আদি একোৰেই নাই। চৌপাশৰ বৌদ্ধ স্তূপবিলাকৰ কাপোৰ বন্ধা আছে। বিশাল ঠাইখনৰ এঠাইত এডাল গছৰ তলত সৰু বগা মন্দিৰ আছে। তাৰ চাৰিওফালে চাৰি-পাঁচখনমান পূজা আদি সামগ্ৰীৰ দোকান আছে। সেই গছডালত শ শ কাপোৰ বন্ধা আছিল। মন্দিৰত প্ৰৱেশ কৰি তাত সুন্দৰকৈ শাৰী শাৰীকৈ থকা পিতলৰ ঘি দিয়া চাকি আটায়ে জ্বলাই দেৱালত খোদিত সম্ভৱতঃ শিল বা কাঠ বুদ্ধ আৰু বাঘিনীৰ মূৰ্তিৰ ওচৰত মন্দিৰত থকা বৃদ্ধাজনীৰ মন্ত্ৰৰে মূৰ দোৱাই সেৱা কৰিছিলোঁ। সেই চাকিবোৰ এগচি চাকিৰ মূল্য ১৫ টকাকৈ আছিল। সেই মন্দিৰটোৰ কাষত দুটা কুকুৰ আছে জাৰ্মানী আৰু ভূটীয়া। সিহঁতে কোনো তীৰ্থযাত্ৰীকে অনিষ্ট নকৰে, বৰং স্বাগতমাহে জনায়। নমো বুদ্ধ এলেকাত Pinpochis residence, Thrangu phendu clinic, Thrangu cafe, Public clinic school আদি আছে। হৃদয়পৰশা ঠাইখনত চাৰি ঘণ্টামান কটাই পুনৰ গাড়ী থৈ যোৱা ঠাইত আহি The phulbari Namo Buddha Resort and Restaurantত গৈ ৰুটি আৰু বিভিন্ন তৰকাৰিৰে পেট পুৰালে।। য'ত এখন ৰুটিৰ দাম ২০ টকা (ভাৰতীয় মূল্যত) আৰু এবাতি তৰকাৰীত ৪০ টকাকৈ আছিল। এনেদৰেই পুনৰ এক নতুন পৰ্যটনখনীলৈ গতি আৰম্ভ কৰিলোঁ।

বিশ্ববিখ্যাত শিবমূৰ্তি ঃ কাঠমাণ্ডুল পৰা মোটামুটি ২১ কিলোমিটাৰ দূৰৈত থকা বিশ্ববিখ্যাত শিৱমূৰ্তিতে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলোঁ, যি গুপ্তপুৰ জিলাৰ ছাংগাত অৱস্থিত। গাড়ীৰ পৰা নামি সেই হিন্দুধৰ্মীয় স্থললৈ গ'লোঁ। এই মূৰ্তিটো নিৰ্মাণৰ কাম ২০০৩ চনতে আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু ২০১১ চনৰ ২১ জুনত সমাপ্ত হৈছিল আৰু উদ্বোধন কৰা হৈছিল। এই মূৰ্তিটা বনোৱাত অন্যান্য দেশৰ লগতে ভাৰতেও সহায় কৰিছিল ১৪৩ ফুট ওখ বিশ্ববিখ্যাত শিৱমূৰ্তিটোলৈ যেতিয়া দৃষ্টি নিয়া হয়, এনে লাগে যেন মুৰ্তিটা উলটি আহি আমাৰ গাতহে পৰিব। তামবৰণীয়া মূৰ্তিটা বনাওঁতে জিংক, কপাৰ, কংক্ৰিটৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। হাতত ত্ৰিশূল, গলত সৰ্প, ৰুদ্ৰাক্ষৰ মালা, কঁকালত ডম্বৰু মূৰত কাঁচিজোন, হাততো সৰ্প, পিন্ধনত গছৰ বল্কল, ভৰিত খৰমবিশিষ্ট মূৰ্তিটোৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰতিচ্ছবি কেমেৰা আদিত বন্দী আৰু ঠাইখন মনোৰম কৰাৰ বাবে মূৰ্তিটোৰ সন্মুখৰ ফালে তললৈ খটখটি আছে আৰু তাৰ মাজে মাজে আকৌ শিৱলিংগবোৰ আৰু য'ত বিভিন্ন নামো দিয়া আছে; যেনে— বৈদ্যনাথজী, সোমনাথজী আদি। মন্দিৰ হিচাপেও তাত এটা সোণোৱালী বৰণৰ মন্দিৰ আছে, য'ত শিৱলিংগ, অন্যান্য দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্তিও আছে। আমি তাৰ পৰা প্ৰসাদ মূলতঃ বুন্দিয়া ঘৰলৈ মূল্য দি আনিছিলোঁ। ইয়াৰ উপৰি বিশ্বৰ ভিতৰত ওখ মূৰ্তিটোৰ একাষে ষাঁড়গৰু বহি থকা দৃষ্টিভংগীমাৰ আৰু আনকাষে পাৰ্বতী, কাৰ্তিক আৰু গণেশৰ মূৰ্তি বিৰাজমান, যাৰ ৰং ইটা বৰণৰ আছিল। চাৰিওফালে বিবিধ জাতৰ পুষ্পৰ উদ্যানো আছে।

নাৰায়ণ স্থান ঃ বিশ্বৰ ভিতৰত প্ৰসিদ্ধ (ওখ) শিৱস্থানৰ পৰা আমি এক নতুন হিন্দুদৰ্মীয় স্থানলৈ গৈছিলোঁ। ইয়াৰ মূল আকৰ্ষণৰ বিন্দু হ'ল— এটি পুখুৰীৰ মাজত অনন্ত নাগৰ ওপৰত চাৰিখন হাতবিশিষ্ট, এখন ভৰি কোঁচ খোৱাধৰণে শিলত কটা ভগৱান বিষ্ণুৰ শুই থকা সুন্দৰ মূৰ্তি। এই মন্দিৰটোক বুধানীলকণ্ঠ মন্দিৰ বুলি জনা যায়। প্ৰায় বহু শতিকাৰ আগতে নিৰ্মিত এই মূৰ্তিটোৰ দৈৰ্ঘ্য প্ৰায় ১৬.৫ ফুট। অনন্ত নাগৰ এঘাৰটা মূৰ, বিষ্ণুৰ হাত চাৰিখনত ক্ৰমে চক্ৰ, পদ্ম, শংখ আৰু গদাবিশিষ্ট এই মূৰ্তিটোত নাৰ্জি ফুলেৰে প্ৰায় আবৰি থাকে। তাত ফটো তোলা সম্পূৰ্ণৰূপে নিষেধ যদিও আমি দুই-এজনক দূৰৰ পৰা

মনে মনে ফটো তোলা দেখিছিলোঁ। দিয়েই নহওক, ভগৱানৰ ভৰি চুই আশীৰ্বাদ বিচাৰি তাৰ পৰা ওপৰলৈ উঠি লক্ষ্মী মন্দিৰলৈ গ'লোঁ। প্ৰায় পাঁচ ফুট ওখ লক্ষ্মী মূৰ্তিটো খুব ধুনীয়া, শিৱ মন্দিৰ আৰু কিছু মন্দিৰো তাত আছে। তাত থকা এজন পূজাৰীক সুধি গম পালোঁ যে হৰিবোধিনী একাদশী যিটো অক্টোবৰ-নৱেম্বৰত হয়, সেই সময়ত হেনো সেই শুই থকা বিষ্ণু সাৰ পায় আৰু সেই উদ্দেশ্যে উৎসৱো তাত পালন কৰা হয়। হিন্দু ধৰ্মীয় স্থানখনত অন্যান্য সম্প্ৰদানৰ লোকক মূল স্থানলৈ যাবলৈ নিদিয়ে। সেইখন ঠাইত সংস্কৃত টোল আদিও আমি লক্ষ্য কৰিলোঁ। তাৰ ছাত্ৰবোৰে বুদ্ধধৰ্মীয় ধৰ্মগুৰুবোৰৰ দৰে কাপোৰ পৰিধান কৰিছিল। কাঠমাণ্ডুৰ পৰা প্ৰায় দহ কিলোমিটাৰ দূৰৈত অৱস্থিত এই ঠাইৰ পৰা আমি পুনৰ হোটেললৈ গ'লোঁ।

বৌদ্ধস্তূপ ঃ ২১ এপ্ৰিলৰ দিনা পুনৰ আমি আগৰ দৰেই হোটেলৰ গাড়ীতেই পুৱা ৯মান বজাত ভ্ৰমণাৰ্থে ওলাই অন্ততঃ আধা ঘণ্টাৰ মূৰত বৌদ্ধনাথ স্তূপ পালোঁগৈ, যিখন ঠাই মূল চহৰৰ পৰা আনুমানিক দহ কিলোমিটাৰ দূৰত অৱস্থিত। অন্যান্য ঠাইত (বিশেষকৈ কাঠমাণ্ডুতে) থকা বৌদ্ধস্তূপৰ দৰেই ইয়াতো এক বিশালকায় স্তূপ আছে। শুকুলা বৰণৰ স্তূপটোৰ চাৰিওফালে আগতে কোৱাৰ দৰেই পতাকা ওলমোৱা আছে। প্ৰায় চৈধ্য শতিকাত নিৰ্মাণ কৰা এই বৌদ্ধস্তূপটো মূলতঃ বৌদ্ধধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ ওপৰতহে স্থাপিত হৈছে। স্তূপৰ ওপৰভাগত বুদ্ধদেৱৰ বিশাল চকুযুৰি, কপালত ৰঙা ফোট, যেন মূলত মুকুটছে পিন্ধিছে। সেই অংশখিনিৰ ৰং সোণোৱালী অৰ্থাৎ সেইবোৰ সোণেৰে নিৰ্মিত। ১৯৭৯ চনত ইউনেস্কোৰ World Heritage List ইয়াৰ নাম অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিল। হাজাৰ হাজাৰ বিদেশী পৰ্যটকৰে ভৰা ঠাইখনত বিভিন্নধৰণৰ পৰম্পৰাগত চিত্ৰৰ দোকান, কাপোৰৰ দোকান, ৰূপৰ বাচনৰ দোকান, তিব্বতৰ আয়ুৰ্বেৰ্দিক দোকান আদিৰ লগতে ৰেষ্টুৰেন্ট আদিয়ে তাৰ পৰিৱেশটো সুন্দৰ কৰি তুলিছে। এই ১১৮ ফুট ওখ স্তূপটোৰ বুকুতেই (প্ৰায়) যোগাভ্যাস কৰি থকা বহু লোকক দেখিলোঁ। স্তূপৰ কাষৰতে থকা আন এটা মন্দিৰত সোমাই দেখিলোঁ যে তাত চাৰি ফুটমান ওখ পাঁচ ফুটমান বহল প্ৰাৰ্থনাচক্ৰ আছে। আমি সেইটো একেলগে ঘূৰাই তাৰ বুদ্ধদেৱৰ মূৰ্তিত সেৱা জনাই চৌপাশত ঘূৰি-পকি দুই-এটা সামগ্ৰী গৈ আকৌ আন এখন জনপ্ৰিয় ঠাইলৈ গৈছিলোঁ। সেইখন হ'ল—

দৰবাৰ স্কোৱেৰ ঃ দৰকাৰ স্কোতে মূলতঃ ৰজাৰ পুৰণি ঘৰ বা প্ৰাসাদবোৰৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। তাত গৈ সেই এলেকাত প্ৰৱেশ কৰাৰ লগে লগে এনে লাগে যেন চাৰিওফালে ইটাবৰণীয়া কাপোৰহে। কাঠৰ পেগোডাসদৃশ ৰজাদিনীয়া ঘৰবোৰৰ কিছু ভাল হৈয়ে আছে আৰু আন কিছুমান হাউলি পৰা বাবে ঢকা দিয়া অৱস্থাত আছে। চৌপাশৰ ঘৰবোৰ বেছিভাগ কাঠ আৰু ইটাৰে নিৰ্মিত। সেইবোৰ চাই আমি মূল ৰজাৰ ঘৰ চাবলৈ এখন প্ৰৱেশদ্বাৰেৰে সোমালোঁ। প্ৰৱেশদ্বাৰৰ চৰত থকা পুলিচ এজনে আমাৰ কেমেৰা, মোবাইল আদি ভিতৰলৈ নিবলৈ নিদি ৰাখি থ'লে। তাত সোমায়েই মাজত এখন পকী চোতাল আৰু চাৰিওফালে ৰজাৰ ঘৰবোৰ, মাত্ৰ ভৰি দিব পৰাকৈ ভেটি (ঘৰৰ লগত)বোৰেৰে খোজকাঢ়ি সন্মুখৰ ঘৰবোৰ চালোঁ। তাৰ চাপৰ চাপৰ দেৱালবোৰত শিল আৰু কাঠত কটা হিন্দু দেৱ-দেৱীৰ উচ্চ মানৰ ভাস্কৰ্য বিদ্যমান। য'ত বিশেষকৈ সেন্দূৰ লগোৱা আছিল। আহল-বহল চোতালখনৰ একাষত এটা বিশাল ঘণ্টা আৰু লগতে তাতকৈ সৰু সৰু টিলিঙাও গুলোমোৱা আছিল। আনহাতে, হিন্দু ধৰ্মত তুলসীক পৱিত্ৰ গছ বুলি মনা হয় আৰু তাতো চোতালৰ পূব দিশত সেই গছপলি পকী ঢাপৰ সৈতে থকাও দেখিছিলোঁ। এনেদৰে ক্ৰমে ৰজাৰ ঘৰবোৰত সোমাই দেখিলোঁ যে সেই ঘৰবোৰ সৰু সৰু আৰু চাপৰ, আনকি এটা ঘৰৰ পৰা কাঠৰ খটখটিৰে ওপৰৰ ঘৰলৈনো কি আছে নাজানো, কিয়নো তালৈ যাবলৈ নিদিয়ে। দুই-তিনিখনমান মজবুত কাঠৰ বিছনা (আহল-বহল), ৰজাৰ পাকঘৰ, শোৱাঘৰ, পূজা কৰা ঘৰ, বলি দিয়া স্থান, গা ধোৱা পকীৰে নিৰ্মিত নাগৰ মূৰ্তিবিশিষ্ট সুন্দৰ পুখুৰী, ভঁৰালঘৰ বহুতো মন্দিৰ যেনে- ন্যাটপলা মন্দিৰ (যিটো পেগোডা নেপালৰ এতিয়ালৈকে বনোৱা মন্দিৰৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ), এইটো সুন্দৰ কাঠৰ কাৰুকাৰ্য খচিত, ভৈৰৱনাথ মন্দিৰ অৰ্থাৎ শিৱ মন্দিৰ আদি আছে। বলি দিয়া স্থানত অৱশ্যে আমি সিদিনা এটা পঠা বলি দিয়া দেখিছিলোঁ। য'ত নিয়মিতভাৱে পূজা-অৰ্চনা হৈ থাকে। মূল ৰজাৰ ঘৰৰ বাহিৰত যি এলেকা

তাত এটা প্ৰকাণ্ড ৰজাঘৰৰ দুমহলীয়া ৰেষ্টুৰেণ্ট খোলা হৈছে। এই ভক্তপুৰ দৰবাৰ স্কোৱেৰত UNESCO World Heritage Siteৰ অন্তৰ্ভুক্ত। ২০১৫ চনত হোৱা ভূঁইকঁপৰ ফলত তাৰ বিস্তৰ ক্ষতি হৈছিল। তাত আকৌ ৰাষ্ট্ৰীয় কলা সংগ্ৰহালয় বুলি এটা মিউজিয়াম আছে। তাত টিকট কাটি মিউজিয়ামত থকা বিভিন্ন ধৰণৰ পুৰণি সমললৈ চকু নিক্ষেপ কৰি গ'লোঁ। বিভিন্ন ধৰণৰ আপুৰুগীয়া মূৰ্তি যেনে— 'হৰি শংকৰ মূৰ্তি'— পোন্ধৰ শতিকাৰ এই মূৰ্তিটোৰ সোঁ অংশটো শিৱৰ আৰু বাঁও অংশটো বিষ্ণুৰ। 'শিৱ নৃতেশ্বৰ'— পোন্ধৰ শতিকাৰ এই মূৰ্তিটো হ'ল চৈধ্যখন হাতত চৈধ্যবিধ অস্ত্ৰ লৈ নন্দীৰ ওপৰত (পিঠিত থিয় হৈ নৃত্য কৰা শিৱ, চতুৰ্ভুজ গণেশ, কুবেৰ, নৱ দুৰ্গাৰ মুখা— ক্ৰমে মহাকালী, কুমাৰী, বৰাহী, ব্ৰাহ্ময়নী, মহেশ্বৰী, বৈষ্ণৱী, ইন্দ্ৰানী, মহালক্ষ্মী আৰু ত্ৰিপুৰাসুন্দৰী আদিৰ সুন্দৰ বিৱৰণ দিয়া আছে। লগতে পুৰণি বহুতো শিলালিপি, বসুন্ধৰানন্দলা (নেপালৰ উপাসনা দেৱী), বিষ্ণুৰ দশাৱতাৰ, শিৱ, উমাশংকৰ মূৰ্তি, ৰজা প্ৰতাপসিংহ, পৃথ্বী নাৰায়ণ শ্বাহ আদিৰ ব্লেক এণ্ড হোৱাইট ফটো, মহাভাৰতৰ কিছু দৃশ্য আদিৰো চিত্ৰপট তাত খুব সুন্দৰভাৱে সংৰক্ষণ হৈ আছে। বিশেষকৈ শিলত কটা বা অন্য ধাতুৰে নিৰ্মিত সিংহৰ মূৰ্তি মই কেইবাটাও লক্ষ্য কৰিছোঁ। এইদৰেই বহু সময় ভক্তপুৰ দৰবাৰ স্কোৱাৰৰ সুন্দৰ ঐতিহাসিক কলা-কৌশলবোৰ চাই আমি তাৰ পৰা বিদায় লৈ পটন অভিমুখে ৰাওনা হ'লোঁ। কাঠমাণ্ডুৰ এখন পটনত খোজকাঢ়ি আমি তাৰ সেই বৃহৎ ঠাইখনৰ কাঠৰ কলা-কৌশলসম্পন্ন ঘৰবোৰ, ৰাস্তাৰ দুয়োফালে থকা পৰম্পৰাগত চিত্ৰকলা, বুদ্ধদেৱৰ বিভিন্নধৰণৰ মূৰ্তি, ভিন্ন ধৰণৰ মণি-মুকুতা, পৰম্পৰাগত সাজ-সজ্জা আৰু কিতাপৰ দোকানবোৰ দেখিলোঁ, পুৰণি নগৰখনৰ আকৰ্ষণৰ আন বিষয়বস্তুবোৰ হ'ল যে দৰবাৰ স্কোৱেৰ, অসংখ্য মন্দিৰ, মূৰ্তি, পটন মিউজিয়াম আদি। তাত বহুতো ৰেষ্টুৰেণ্ট আছে, য'ত ভাৰতীয়, বিদেশী সকলো খাদ্য উপলব্ধ হয়। তাৰ এখন ৰেষ্টুৰেণ্টত সোমাই আমিও বিদেশী খাদ্যৰ জুতি ল'লোঁ।

চীন, জাপান, অষ্ট্ৰেলিয়া, জাৰ্মানী আদি দেশৰ লোকেৰে ভৰি থকা (পৰ্যটনস্থলত) কাঠমাণ্ডু এখন খুব পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন চহৰ। য'ত কোনোধৰণৰ ঠগবাজী নাই আৰু তাৰ মানুহবোৰ দয়ালু ধৰণৰ। বহুতো পৰ্যটন স্থান আৰু হিল। ট্ৰেকিং আদিৰ অৱস্থিতিয়ে ই লাখ লাখ বিদেশীক নিজৰ বুকুত আঁকোৱালি লয়। মোৰ বোধেৰে বিদেশী পৰ্যটকবোৰে অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত কাঠমাণ্ডুক খুব অৰিহণা যোগাই আছে।

আমি ভ্ৰমণৰ উদ্দেশ্যে গাড়ীৰে গৈ থাকোঁতে কাঠমাণ্ডু চহৰৰ মুখ্য পথবিলাক চীনা কোম্পানীয়ে বনাই আছে। ইয়াৰ পৰাই গম পোৱা যায় যে পৰোক্ষভাৱে চীনে নেপালৰ অৰ্থনীতিত প্ৰৱেশ কৰিছে।

এইদৰেই নেপালৰ ৰাজধানী কাঠমাণ্ডু এভুমুকি মাৰি ২২ এপ্ৰিলৰ পুৱাই এক আৱেগিক মন লৈ হোটেলৰ পৰা পুৱা পাঁচ বজাতেই আকৌ কাঠমাণ্ডুৰ পৰা বিমৰ্ষমনেৰে বিদায় লৈ কাকৰভিট্টা অভিমুখে ৰাওনা হ'লোঁ। ওভতনি যাত্ৰাত আকৌ পূৰ্বৰ দৰেই ভয়ংকৰ পাহাৰীয়া পথছোৱা অতিক্ৰম কৰি কাকৰভিট্টা চাৰি বজাত পাই তাৰ পৰা আমি টেক্সি লৈ এন জে পি ষ্টেচন পালোঁ। ৰাতি প্ৰায় চাৰি বজাৰ ট্ৰেইনত উঠি পুৱতিনিশা চাৰিমান বজাত টিহু ষ্টেচনত দৈৱক্ৰমে গাড়ী ৰখাত টিহু ষ্টেচনত নামি ওপজা ঘৰখন গৈ পাওঁতে পুৱা ৪.৪৫ মান বাজিছিল। এনেকৈয়ে মোৰ লগতে পৰিয়ালৰ কাঠমাণ্ডু ভ্ৰমণৰ এক মিঠা স্মৃতি লৈ আকৌ যোৱাৰ হেঁপাহেৰে।❑❑

দুখন হাতৰ গদ্য

■ উদ্দীপ্ত কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ, অসমীয়া বিভাগ

শিল্পীৰ হাতবোৰ ধুনীয়া। কিছুমান মানুহৰ মুখখন দেখি মনত একো ভাব নাহিলেও হাত দুখন দেখিলে কিবা এক মায়া জাগি যায়। যেন গছ এডালত কোনোবাই নিমজকৈ কাটি থৈছে হাত দুখন। আলফুলে চুই চাবলৈ মন যায়।

মোৰ ঘৰৰ কাষত খুড়াৰ ঘৰ। খুড়াৰ হাত দুখন ধুনীয়া। আমি খুড়াৰ পিছে পিছে দৌৰি ফুৰোঁ। সৰু আমি। খুড়াই আমাক দেখুৱাই কাগজেৰে আঠা লগাই লগাই ঘৰ সাঁজে। আমাৰ চকুৰ পচাৰতে গঢ়ি উঠে একোটা অট্টালিকা। কাগজৰ অট্টালিকাৰ খিৰিকিবোৰ খোলা থাকে সদায়। পুৰণি গামোচা কাটি ৰং বুলাই থোৱা কাপোৰৰ টুকুৰাবোৰ দামী পৰ্দা একোখন হৈ বতাহত কঁপি থাকে। আমি ৰ লাগি চাই থাকোঁ- চাই থাকোঁ। গধূলি মনে মনে বৰশী বাবলৈ যাওঁতে আলোচনা চলে- 'খুড়াৰ হাতত যাদু আছে।'

এদিন কাগজৰ অট্টালিকাত সৰু সৰু লাইট জ্বলি উঠে। অট্টালিকাৰ সমুখত এখন গাড়ী। ঝুলনা এখনত বহি ল'ৰা-ছোৱালী এহালে দুয়ো দুয়োলৈ একেথৰে চাই থাকে। খুড়াই থুঁতৰিত হাত দি অট্টালিকাটোলৈ চাই চাই কিবা ভাবি থাকে। আৰু আমি! চাই ৰওঁ খুড়াৰ হাত দুখনলৈ। মাটি লিপা সৰু ঘৰটোৰ ভিতৰত জ্বলি থকা পুৰণি

লেম্পটোৰ পোহৰত খুড়াৰ হাত দুখন সেই সময়ত এখন আগতে নপঢ়া উপন্যাসৰ দৰে লাগে। যেন বহুত কাহিনী সোমাই আছে হাত দুখনত। হঠাৎ এদিন কোনো কাৰণ নোহোৱাকৈ খুড়া বন্দুক লৈ হাবিলৈ গুচি গ'ল। আমি বৰশী বাই বাই ভাবি থাকিলোঁ- খুড়া গুচি যোৱাৰ কাৰণ। শৈল্পিক হাত দুখনে বন্দুকটো ধৰি থকা আমি কল্পনা কৰি চাওঁ। ওঁহো, ৰং-আঁঠা লাগি থকা হাত দুখনত বন্দুকটো বাৰে বাৰে নিমিলা হৈ যায়। নোৱাৰে, খুড়াই বন্দুক ল'ব নোৱাৰে। আমি সদায় ইজনে সিজনক কওঁ। সঁচাকৈ- খুড়াই নোৱাৰিলে। ভগ্ন শৰীৰেৰে খুড়া ঘূৰি আহিল। এইবাৰ আকৌ গঢ়ি উঠিল কাগজৰ ঘৰবোৰ। কেতিয়াবা কাগজৰ একোখন অৰণ্য। সেউজীয়া অৰণ্যখনত আটাৰ হাতী এজাক শুঁৰ দাঙি থিয় হৈ থাকিল। অৰণ্যখন মাজেৰে ফালি যোৱা কাগজৰ ৰাস্তাটোত এখন জীপ। মূৰত টুপী পিন্ধি এজন চিকাৰী।

চিকাৰী ! হঠাৎ আমাৰ ভাল নলগা হ'ল। আগতে কাগজৰ অৰণ্যখনত চিকাৰী নাছিল। ৰাস্তাত হৰিণবোৰ পৰি থকা নাছিল। লাহে লাহে খুড়াৰ ঘৰবোৰো আগৰ দৰে ধুনীয়া নোহোৱা হ'ল। ঘৰৰ সমুখত ধুনীয়া ল'ৰা-ছোৱালীহালৰ সলনি কোট-টাই পিন্ধা চাৰিজন মানুহ থিয় হৈ থাকিল। আমি খুড়াৰ ওচৰলৈ নোযোৱা হ'লোঁ। অথচ খুড়াৰ হাত দুখন একেই থাকিল। ধুনীয়াকৈ কাঠত কাটি থোৱাৰ প্ৰাচীন মূৰ্তিৰ দৰে।

কেতিয়াবা একোখন হাতে আমাক ছাঁ দিয়ে, কেতিয়াবা ঠেহত কাৰোবাৰ হাত এখনে জোৰকৈ খামুচি ধৰে। আশ্বস্ত হওঁ কোনোবা দূৰলৈ গুচি যাব বুলি ভয় খাই আঙুলি ফাঁকত আঙুলি... হাতখনে বিশ্বাস দিয়ে। দুখৰ সময়ত হাতবোৰেই বুকুৰ মাজলৈ জোৰকৈ টানি আনে।

হোষ্টেলত থাকোতে বিষ্ণুদাক লগ পাইছিলোঁ।। একেই হাত দুখন ! কেনভাছত সেই হাতৰ পৰশ লাগি প্ৰায়েই ছবিখনৰ ভিতৰৰ মানুহবোৰ জীৱন্ত হৈ উঠিব খোজে। ছবি আঁকি থাকোতে মনে মনে বিষ্ণুদাৰ হাত দুখনলৈ চাই ৰওঁ। যাদুকৰী হাত। হাজাৰখন ছবিৰ কাহিনী থাকে তাত।

মই মাজে মাজে তাইৰ হাত দুখন চাওঁ। মোৰ একেবাৰে ওচৰৰ চিনাকি হাত দুখন। নিজৰ হাত দুখনক লৈ তাই খং কৰে। মই বেলেগ ফালে চোৱা ভাও জুৰি তাইৰ হাত দুখনলৈ চাওঁ। ধুনীয়া। কিবা কিবি লিখি থকা সময়ত আৰু ধুনীয়া হৈ উঠে। ৰাস্তাৰে গৈ থাকোতে মই তাইৰ হাতত ধৰিবলৈ পাহৰি যাওঁ। তাই বৈ যায়। মই উভতি আহি তাইৰ হাতত ধৰোঁ। তাই একো নকয়।ময়ো। নোকোৱা কথাবোৰ সিদিনা যেন আমাৰ হাতে হাতে বিয়পি যায়।

এদিন পংকজক লগ পাইছিলোঁ। তাৰ হাত এখন নাই। ইখন হাতেৰে সি মূৰ্তি সাজে। পুৰণি কাঠৰ টুকুৰাবোৰ হঠাৎ চালে চাই থাকিবলৈ মন যোৱা ৰূপ লয়। মাটিৰ লদাবোৰ নিমিষতে হৈ উঠে একোখন ধুনীয়া মুখ। মই মুখবোৰ চুই চাওঁ।। মনত পৰে, ঘৰৰ পৰা ওলাই আহোতে মায়ে পকেটত ভৰাই দিয়া নোটকেইখনৰ কথা। পকেটখনত মাৰ হাতৰ স্পৰ্শ থাকে। কেতিয়াবা অজানিতে পকেটখন চুই দিয়া যায়। মাৰ হাতখন !

মায়ে কৈছিল, দেউতাই কেতিয়াও মোক আৰু ভাইটিক কোলাত লৈ মৰম কৰা নাছিল। কিন্তু তেতিয়া, যেতিয়া হঠাৎ ৰাতি বেয়া সপোন দেখি চক্ খাই যাওঁ। দেউতাই কিবাকিবি মন্ত্ৰ মাতি হাতত জাপ এডাল গাঁঠি দিয়ে। সেই সময়খিনিত মই মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে বৈ যাওঁ। দেউতাৰ হাত দুখনে যেন মোক এজোপা বটগছ হৈ ছাঁ দিবলৈ ধৰে। আৰু মই ! চকু মুদি যেন বৈ যাম সেই বটগছৰ ছাঁত বহুকাল... ।

হাতবোৰৰো একো একোটা গল্প থাকে। একো নোকোৱাকৈ হাতবোৰে কৈ পেলায় একোখন উপন্যাস। কেতিয়াবা একোখন হাতে আমাক ছাঁ দিয়ে, কেতিয়াবা ঠেহত কাৰোবাৰ হাত এখনে জোৰকৈ খামুচি ধৰে। আশ্বস্ত হওঁ কোনোবা দূৰলৈ গুচি যাব বুলি ভয় খাই আঙুলি ফাঁকত আঙুলি... হাতখনে বিশ্বাস দিয়ে। দুখৰ সময়ত হাতবোৰেই বুকুৰ মাজলৈ জোৰকৈ টানি আনে।

মোৰো দুখন হাত আছে। হাত দুখনে কিমানবাৰ যে কিমান কথা কৈছে ! অভিমানেৰে কাৰোবাক চুইছে। মৰমেৰে সাবটিছে। নিচুকাইছে। জোঁকাইছে। মই ৰাতি ৰাতি হাত দুখনৰ লগত কথা পাতোঁ। সোধোঁ- 'মই যদি কথা ক'ব নোৱৰা হৈ যাওঁ ! খোজ কাঢ়িব নোৱৰা হৈ যাওঁ ! তহঁত হ'বিনে মোৰ একমাত্ৰ সংগী? বুজাবিনে বুজাব খোজা কথাবোৰ আনক?

অজানিতে হাত দুখন উঠি আহি বৈ যায় বুকুখনত।❑❑

কাঞ্চনমতী

■ পৰাগজ্যোতি কলিতা
অসমীয়া বিভাগ, চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

পদূলিৰ দুই কাষে থকা নিলাজী বনবোৰ কোৰখনেৰে চাফা কৰি কৰি বুঢ়া ব্যস্ত হৰেন খুৰাদেউৰ লগত কথা পতাত। ইফালে কাঞ্চনমতীয়ে দি থৈ যোৱা চাহকাপ কেনি ঠাণ্ডা হৈছে গমেই নাই। সিফালে আকৌ ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা কাঞ্চনমতীৰ মাকে চিঞৰিছে, "কটা যোৱা বুঢ়া, কথাৰ মহলা পালে একোৱেই নালাগে। বোলো শুনিছেনে, পাৰ মাংসখিনি কলডিলেৰে বনাওঁ নেকি?" পিছে কাণৰ দুই মিটাৰমান দূৰৰ পৰা কথা নক'লে শুনা নোপোৱা বুঢ়াই ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা চিঞৰিলে জানো শুনা পাব। মুঠতে কাণৰ ওচৰত চিঞৰিলেহে বুঢ়াই কোনোমতে কথাৰ আঁত ধৰিব পাৰে। কিন্তু কলা বুলি ক'লে বুঢ়াৰ বৰ লাজ; যেন নাক কাটি জেপতহে ভৰাই থ'ব।

আজি কাঞ্চনমতীক চাবলৈ তিনিচুকীয়াৰ পৰা দুজন ল'ৰা অহাৰ কথা। সখীয়েক ৰিম্‌লীৰ হেনো সম্পৰ্কীয় ককায়েক, ঘৰ তিনিচুকীয়াত। হ'বলগীয়া জোঁৱাইয়েক আহিব বুলি খবৰটো পায়েই কালিৰ পৰা মাকৰ কাম-বন কৰি আজৰি নাই। কি খায় বা ভাল পায়। পাৰ মাংস খাব নে কুকুৰাৰ মাংস হ'লেও হ'ব, আকৌ চাহৰ লগত বা পিঠা পনা খাব নে বুন্দিয়া-ভুজিয়া হ'লেও হ'ব ইত্যাদি ইত্যাদি। ইফালে কাঞ্চনমতীৰ বাপেকেও গা ধোৱা ঘৰটোত নতুনকৈ তামোলৰ ঢকুৱা বান্ধিছে, বাৰীৰ শেষৰ গছডালৰ পৰা তামোল পাৰিছে, চৰৰত বনাবলৈ বুলি নেমু টেঙাকেইটা

দেশৰ স্বাধীনতাৰ বাবে হাতত বন্দুক তুলি লৈছিল। সপোন দেখিছিল এখন স্বাধীন অসমৰ, সপোন দেখিছিল নিজৰ বাই-ভনীহঁতক সুৰক্ষা দিয়াৰ। পাছে বাস্তৱ হ'লনে তেওঁলোকৰ সপোন? নে সপোন আৰু জাতীয়তাবাদৰ পম খেদি নিজৰ অস্তিত্বকে হেৰুৱাই পেলালে...

ছিঙি আনি থৈছে। এতিয়া কেৱল পদূলি আৰু দোঘৰাৰ মাজত গজি উঠা নিলাজী বনকেইডাল চাফা কৰিবলৈহে বাকী। জনামতে হ'ব লগা জোঁৱাইয়েকে আকৌ সৈনিকত চাকৰি কৰে, ছুটী লৈহে আহিছে।

পাছে কাঞ্চনমতীৰহে এতিয়াই বিয়া হ'বৰ একেবাৰে মন নাই। কিন্তু ঘৰত সকলোৰে কেৱল এটাই কথা, ছোৱালীৰ বয়স হেনো ৰাতিপুৱাই যোৰহাট চহৰলৈ যোৱা বাছখন যোৱাদি যায়। কুৰিতেই বুঢ়ী ইত্যাদি ইত্যাদি। হৰেন খুৰাকেতো তাইক জোকাই জোকাই শান্তিত থাকিব নিদিয়া হৈছে। বোলে এইবাৰ ৰংঘৰৰ বাকৰিত বিহুৰ প্ৰস্তুতিয়েই সুকীয়া। ম'হ যুঁজতো বাদেই। এই বিহুটো এৰি বাৰু তিনিচুকীয়াত থাকিব পাৰিবনে ?...

ৰংঘৰৰ বিহু বুলি ক'লৈই তাইৰ হাইস্কুলত পঢ়ি থকা দিনবোৰলৈ মনত পৰি যায়। ৰংঘৰৰ বাকৰিত হোৱা মুকলি বিহু, দিপুদাই সকলোবোৰ নাচনীৰ বাবে আনি দিয়া কপৌফুল আৰু তাইৰ বাবে সুকীয়াকৈ অনা জোনমণিডাল। প্ৰেমৰ সংজ্ঞা নাজানোতেই দিপুদাই আগবঢ়োৱা নিঃস্বাৰ্থ মৰমবোৰ কলিজাৰ কেনভাছত এতিয়াও সোঁৱৰণি হৈ আছে, যিবোৰে কেৱল অতীতৰ বিহু আৰু মৰম ভালপোৱাক সোঁৱৰোৱাই নহয়; সোঁৱৰাই দিয়ে স্বদেশ প্ৰেম, জাতীয়তাবাদকো। হয় ! তেতিয়াই দিপুদা আৰু তাৰ লগৰ কেইজনমানে আলফাত যোগদান কৰিছিল। দেশৰ স্বাধীনতাৰ বাবে হাতত বন্দুক তুলি লৈছিল। সপোন দেখিছিল এখন স্বাধীন অসমৰ, সপোন দেখিছিল নিজৰ বাই-ভনীহঁতক সুৰক্ষা দিয়াৰ। পাছে বাস্তৱ হ'লনে তেওঁলোকৰ সপোন ? নে সপোন আৰু জাতীয়তাবাদৰ পম খেদি নিজৰ অস্তিত্বকে হেৰুৱাই পেলালে।

"মাজনী তই ভিতৰলৈ যা।" হঠাৎ মাকৰ মাজত থত্মত খাই উঠিল কাঞ্চনমতী। অ' তাৰমানে আলহী আহি পালে। আহিয়েই তেওঁলোকে হিৰ'হুণ্ডা বাইকখন চোতালতে ৰাখিয়েই প্ৰায় চিনাকি মানুহৰ দৰে মাত লগালে, "খুৰীদেউ ভালে আছে?" গধূলি হৈছিলেই, দেউতাক ইতিমধ্যে গৰু আনিবলৈ পথাৰলৈ গৈছে। তাৰ পাছত ক্ৰমে চাহ-পানী খোৱাৰ পাছত মাক-দেউতাক আৰু কাঞ্চনমতীৰ লগতো অলপ কথা-বতৰা হ'ল। কাঞ্চনমতীয়ে কেৱল নামটোৰ বাহিৰে একো নুসুধিলে। ল'ৰাজনৰ নাম বিকাশ ডেকা, মানে ৰিম্‌লীৰ ককায়েক। আৰু লগত অহাজনৰ নাম সঞ্জয় বড়ো। সৈনিক হ'লেও ল'ৰাজনৰ কিন্তু এক আচৰিত ধৰণৰ আকৰ্ষণ কৰিব পৰা গুণ আছে আৰু খুবেই কথা চহকী। ৰাতি ভাত খোৱাৰ পাছত চ'ৰা ঘৰতেই আলহীক শুবলৈ ব্যৱস্থা কৰি দিলে।

ৰাতিপুৱা অৰশ্যে ল'ৰাকেইটা ৬.৩০ বজাতেই শোৱাৰ পৰা উঠিল। ওচৰতে থকা দেউতাকে কাঞ্চনমতীক চিঞৰি ক'লে, "কাঞ্চন; এই বোপাহঁতক দাঁত ঘঁহিবলৈ কলগেটটো আনি দেচোন ?" তেতিয়া সিহঁতে ক'লে, "খুৰাদেউ কলগেট নালাগে দিয়ক, এঙাৰ হ'লেই হ'ব।" বুঢ়াই কাণেৰে ভালদৰে শুনি নাপায় ওলোটাই সুধিলে, "কি টেঙা লাগে বোপা ?" পিছে কাঞ্চনমতীৰ মাকে দুটুকুৰা এঙাৰ আনি জোঁৱায়েকৰ হাতত দি বুঢ়াক ঠেলা মাৰি দি ক'লে, "কিনো যেতিয়াই তেতিয়াই ধেমালি কৰি থাকে আপুনি।" লগতে জোঁৱায়েক হওক ইয়াকো বুজাই দিলে যে বুঢ়া বৰ ধেমেলীয়া। এবাৰলৈ যেন কিবাকৈ ৰক্ষা পৰিল।

মুখ-হাত ধোঁৱাৰ পাছত মাকে জোঁৱায়েকহঁতক চাহ একাপ একাপ দি গ'ল। কাঞ্চনমতীয়েও বাতৰিতো লগাই ৰূমতো ঠিক কৰাত লাগিল। ইতিমধ্যে বাতৰিত কৈ গ'ল, "দুজন আলফা সদস্যই এখন হিৰ'হুণ্ডা বাইকৰ পৰা এটা গ্ৰেনেড পেলাই নিৰুদ্দেশ হয়। আৰক্ষীয়ে জানিবলৈ দিয়া মতে ল'ৰা দুজনৰ নাম ক্ৰমে সঞ্জয় বড়ো আৰু বিকাশ ডেকা। হিৰ'হুণ্ডা বাইকখনৰ নম্বৰ..." ইতিমধ্যে বিকাশে ৰিম'টতো লৈ টিভিটো বন্ধ কৰি দিছিল।

এইবাৰ কাঞ্চনমতীয়ে চোতালত থকা বাইকখনৰ নম্বৰটো চালে, কিন্তু বাইকখনৰ নম্বৰ প্লেট নাছিল। এতিয়াহে কাঞ্চনমতীৰ অলপ সন্দেহ হ'ল! সিহঁতৰ ঘৰত থকা ল'ৰাকেইজন আলফা সদস্য নহয়তো ?❑❑

আচ্ছাদন

■ উৰ্বশী দেৱী
অসমীয়া বিভাগ, ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

ভালকৈ গাঁঠিটো দিওঁ বুলি সূতাডাল জোৰেৰে টানি দিওঁতেই কাঁচিজোনৰ দৰে কামি ছটা ভাগি থাকিল। অতি কষ্টৰে সজা ধেনুখনৰ শেষ পৰিণতিটো দেখি দুগদুগৰ নাকৰ পাহি দুটা ফুলি উঠিল। বৰষুণৰ এই পৰোঁ এই পৰোঁ টোপাল কেইটাৰে ওন্দোলাই থকা ছাইবৰণীয়া আকাশৰ ফালে চাওঁতেই দুগদুগৰ চকুৰে এটি টোপাল সৰি পৰিল, আৰু ক্ৰমাৎ এটোপাল এটোপালকৈ পৰি গভীৰ হৈ অহা বৰষুণজাকৰ লগত একাকাৰ হৈ পৰিল অত কষ্ট কৰি চেপি ৰখা চকুপানীবোৰ। বৰষুণত ভিজি জুৰুলি-জুপুৰি হোৱা দুগদুগজনীৰ ওচৰলৈ মই দৌৰি গ'লোঁ আৰু এহাতেৰে ধৰি বাৰান্দালৈ টানি আনিলোঁ। তেতিয়াও বৈ বৈ ফেকুৰি থকা তাইৰ মুখখন মুহূৰ্ততে জিলিকি উঠিল বাৰাণ্ডাৰ বেঞ্চখনত থকা আলহীয়ে এৰি থৈ যোৱা নাৰিকলৰ লাডুকেইটি দেখি। মই একো ক'বলৈ নাপাওঁতেই টপ্‌কৰে মুখত ভৰাই তিতা কাপোৰেৰেই ঘৰৰ ভিতৰত অন্তৰ্ধান হ'ল দুগদুগ। তাইৰ ৰ'দ-ডাৱৰে লুকা-ভাকু খেলা মনটিয়ে পলকতে হুঁহুৰাই পেলালে মোক, কিন্তু গোপনে।

দুগদুগলৈ চাই প্ৰাণখুলি হাঁহিব পৰা মানুহ হয়তো কোনো নাই, আমাৰ ঘৰত অথবা আমাৰ গাঁৱত। হয়তো হাঁহিব পাৰে তাইৰ আপোনমনে ব্যস্ত হৈ থকা শিশুসুলভ সৰলতাত।

বুকুৰ মাজত ৰাতি সাবটি লৈ শোৱা কোমল গাৰুটো পুঁৱালৈ আঁতৰাই থ'বলৈ মন নগৈছিল তাইৰ। কোনেও গম নোপোৱাকৈ সাঁচি ৰাখিব বিচাৰিছিল দেহৰ কুহুমীয়া অংশই পোৱা কোমল স্পৰ্শবোৰ। তেনে এটি কোমল পুৱাতে কুহুমীয়া মৰমৰ আৱেশত চঁক খাই উঠিল দুগদুগ। তাইৰ চাৰিওফালে ৰং! কত যে ৰং! চাৰিদিনৰ দিনা চোতালত যেতিয়া চাদৰ-মেখেলা পিন্ধাই সেন্দূৰৰ ডাঙৰ ফোঁটটো দিলে কপালত। আইনাত মুখখন চাই লাজত ৰঙা-ছিঙা পৰি গ'ল দুগদুগ। ডিঙিত পিন্ধোৱা মণিডাল ৰুণজুনহঁতে পিটিকি পিটিকি চালে। ইমাননো ধুনীয়ানে তাই? সমনীয়া ছোৱালীহঁতে তাইক খুঁটি খুঁটি চাইছে। আনকি পূবৰ গাঁৱৰ কাম কৰা বাইৰ বেঙা ছোৱালীজনীয়েও মুখ মেলি চাই আছে তাইলৈ। কমলক দেখুৱাব পৰা হ'লে— গম পালেহেঁতেন সি চাদৰ-মেখেলা পিন্ধিলে তাইক কেনে ধুনীয়াজনী দেখি।

কিন্তু দুগদুগৰ অনাগত ৰূঢ় বাস্তৱৰ সৈতে আপোচ কৰাৰ সাহস নাই কাৰোৱেই, কাৰোৱেই নাই।

চেপা উত্তেজনাই গিলি থোৱা ঘৰখনৰ গহীন পৰিৱেশত যেন কোনো অস্তিত্বই তাইৰ নাই। কণমানি মনটোৱে বুজিও পোৱা নাই নিজম হৈ পৰি থকা ঘৰখনক— বাৰীৰ পিছফালে নীৰৱে শুই থকা সাৰসুৰহীন নৈখনৰ দৰে। চহৰত পঢ়া খুৰাকৰ নতুনকৈ অনা মটৰখনৰ দৰে কঁপি কঁপি কান্দি থকা বুঢ়ী আইতাকজনীয়ে চোন আদি বকনিও শুনোৱা নাই বোকা-পানীৰে চোলাটো লেটি ঘৰ সোমোৱাত। মাকজনীও চোন একেবাৰে চাহৰ চৌকাত ধোঁৱাৰ কোবত চকুপানী বোৱাই জুই ফুওৱাত ব্যস্ত। ঘৰলৈ অহা মানুহবোৰৰ স'তে অৰশ্যে কথা পাতিছে। দেউতাকেহে কাৰোবাক গৰজি আছে অনবৰত ভাহি ফুৰা বাৰিষাৰ মেঘৰ দৰে। চাহৰ কেট্‌লিত শব্দ কৰি তল-ওপৰ কৰি থকা তপত পানীবোৰৰ দৰে লাগিল তাইৰ দেউতাকক।

ওচৰলৈ যাবলৈ সাহ নকৰি দুৱাৰডলিতে ভুমুকিয়াই ৰ'ল দুগদুগ।

ঃ তেজ খাবলৈয়ে ৰৈ আছিল তাই অতদিন। জাত-কুল খাইতী বুলি কোষ্ঠীতে লিখা আছিল। মই মৰিলে কিন্তু অগ্ৰাপানী দিয়াই শ চুৱা নকৰিবি তহঁতে, কৈ থ'লো মই।

কথাবোৰ একো বুজিব নোৱাৰি আঙুলিৰে মাটি চিকুটিবলৈ ধৰিলে তাই। পেহীয়েকজনী থকা হ'লে দেউতাকৰ কথাবোৰ সুধিয়েই পেলালেহেঁতেন। কিন্তু আজি পুৱা উঠাৰ পৰা দেখাই পোৱা নাই। ক'লৈ বা গ'ল! কথা ক'লে যেন মৌহে পৰে পেহীয়েকৰ মাতত! আৰু নবীন খুৰায়েকে চহৰৰ পৰা অনা নতুন কইনাজনীতকৈও ধুনীয়া তাইৰ পেহীয়েক— কাজল, লিপষ্টিক নঘঁহাকৈয়ে। চাগৈ কমলৰ খুৰাকৰ লগত কথা পাতিছেগৈ নৈৰ শিল থকা পাৰটোত। বাৰী পিছৰ শেলুৰৈ, জাৰ্মান বনে অহা-যোৱা কৰোঁতে মেলি দিয়া বাটটো আবতৰীয়া বৰষুণজাকে পিছল কৰি তুলিছে। খুপি খুপি পিছফালৰ নঙলাৰে ঘাটলৈ বাট পোনাওঁতেই কথমপিহে পিছলি নপৰিল দুগদুগ। উভতি চাই কি হৈছে তত্ ধৰিবলৈ নৌপাওঁতেই দেউতাকৰ বজ্ৰকঠোৰ হাতৰ চোঁচৰণিত তাইৰ গন্তব্য স্থান সলনি হৈ সমাপ্ত হ'ল আইতাকৰ আধা ছেদেলি-ভেদেলি কোঠাত।

ঃ অঘাইতং পেন্দুকণাটোৰ লগত বনৰীয়া হৈ ঘূৰি ফুৰাৰ কোনো দৰকাৰ নাই। দুদিন পাছতে পাখি গজিব তোৰো।

পৰিৱেশৰ অস্বাভাৱিকতাত চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে তাই দপদপাই ওলাই যোৱা দেউতাকলৈ চাই। চোঁচৰাই আনোতে লগা সৰু ঘাঁখিনিত পাতলকৈ বিৰিঙি উঠিল তেজ। নোচোৱাকৈ উভতি যোৱা দেউতাকলৈ খং নুঠিলেও তাই মন কৰিলে— ওচৰতে বহি থকা আইতাকে বৰ মনোযোগেৰে চাই আছে সাঁচতীয়া কাপোৰৰ পেৰাটোলৈ, তেতিয়াও পতা সেমেকি থকা অনুজ্জ্বল চকুযোৰেৰে। হয়তো অনুভৱো কৰা নাই দুগদুগৰ উপস্থিতি।

ক্ৰমাৎ বিৱৰ্ণ হোৱাৰ সুযোগ সন্ধানী হৈ পৰিল অস্বাভাৱিকতাই মজ্জালৈ শিপোৱা পেহীয়েকবিহীন দুগদুগৰ মিঠা (!) শৈশৱআশ্ৰিত ঘৰখন।

তথাপি কুঁহিবুলীয়া কলি আম বুটলি খোৰা, বাৰিষাৰ উঠন নদীত দেউতাকে নজনাকৈ কমলৰ স'তে বাৰীৰ পিছ নঙলাৰে গৈ ভুৰত উঠাৰ দৰে অভ্যাসবোৰে দুগদুগজনীৰ লগ এৰিব নোৱাৰিলে। অৱশ্যে চোলাৰ কোঁচত লৈ খোৱা অমৰাৰ চেকা লুকুৱাব নোৱাৰি এদিন বাৰুকৈয়ে পিটন খালে তাই। তথাপি টেঙাৰ জুতিয়ে মুখলৈ অনা পানী আৰু মাজপানীত টল্‌বল্ টল্‌বল্ কৰি থকা কলগছৰ ভুৰ— কোনোটোৰ মাজতেই মধ্যস্থতা সম্ভৱ নহ'ল— তাইৰ দ্বাৰা।

বুকুৰ মাজত ৰাতি সাবটি লৈ শোৱা কোমল গাৰুটো পুঁৱালৈ আঁতৰাই থ'বলৈ মন নগৈছিল তাইৰ। কোনেও গম নোপোৱাকৈ সাঁচি ৰাখিব বিচাৰিছিল দেহৰ কুহুমীয়া অংশই পোৱা কোমল স্পৰ্শবোৰ। তেনে এটি কোমল পুৱাতে কুহুমীয়া মৰমৰ আৱেশত চঁক খাই উঠিল দুগদুগ। তাইৰ চাৰিওফালে ৰং! কত যে ৰং! চাৰিদিনৰ দিনা চোতালত যেতিয়া চাদৰ-মেখেলা পিন্ধাই সেন্দূৰৰ ডাঙৰ ফোঁটটো দিলে কপালত। আইনাত মুখখন চাই লাজত ৰঙা-ছিঙা পৰি গ'ল দুগদুগ। ডিঙিত পিন্ধোৱা মণিডাল ৰুণজুনহঁতে পিটিকি পিটিকি চালে। ইমাননো ধুনীয়ানে তাই? সমনীয়া ছোৱালীহঁতে তাইক খুঁটি খুঁটি চাইছে। আনকি পূবৰ গাঁৱৰ কাম কৰা বাইৰ বেঙা ছোৱালীজনীয়েও মুখ মেলি চাই আছে তাইলৈ। কমলক দেখুৱাব পৰা হ'লে— গম পালেহেঁতেন সি চাদৰ-মেখেলা পিন্ধিলে তাইক কেনে ধুনীয়াজনী দেখি।

কমলৰ নতুনকৈ থুতিওৱা দাড়িবোৰ চুই চাই তাক জোকাবলৈ যিদিনা হাতখন আগবঢ়াইছিল তাই, খপ্‌কৈ হাতত থাপ মাৰি ধৰিছিল সি। চকু তললৈ নমাইছিল তাই, হয় তাৰ চকুত আছিল এক অদ্ভুত তৃষ্ণা। এটি অজানা শিহৰণ বৈ গৈছিল তাইৰ দেহেৰে, যেন সুৰ্‌সুৰাই নামি অহা এটি পাহাৰীয়া ঝৰ্ণা। ক্ৰমশঃ নিৰ্জনতাৰ প্ৰেম গভীৰতৰ হৈ আহিছিল নিৰৱতাৰ স'তে। হেৰুওৱাৰ ভয়ে পিয়াপি দি ফুৰা নাছিল সিহঁতৰ চকুত। প্ৰাপ্তি-অপ্ৰাপ্তিৰ হিচাপবিহীনভাৱেই ক্ৰমে দৃঢ় হৈ আহিছিল অনুভৱৰ খোপনি।

এই খোপনি কঁপি উঠিল সিদিনা যিদিনা বজাৰ-সমাৰেৰে উখল-মাখল হৈ পৰিল সিহঁতৰ সদায় নিৰ্জন হৈ পৰি থকা ঘৰখন। পিন্ধিবলৈ উলিয়াই দিয়া চাদৰ-মেখেলাযোৰৰ দহিবোৰ লিৰিকি-বিদাৰি বহি ৰ'ল দুগদুগ বহু মৌন মুহূৰ্ত। বৰ অৱশ তাই, বৰ অসহায়। কান্দিবলৈ শক্তি নাই। চকুপানীবোৰ নিজৰ মাজতেই গলি শেষ হৈ গৈছে। অন্ধকাৰ নিঃপালি নিশা গাৰুত মুখ গুঁজি নহ'লে চৌকাত বেছিকৈ কেঁচা খৰি সুমোৱাই পাকঘৰ ধোঁৱাই পেলোৱাৰ হিচাপ কোনেও নাৰাখে। দেউতাকৰ চকুৰ ফিৰিঙতিবোৰে পুনৰ এবাৰ দেওধনী নৃত্য আৰম্ভ কৰিলে তাইৰ মানসপটত। নাচি-বাগি, কিৰিলিয়াই তাইৰ মনক থেকেচি আসুৰিক তৃপ্তিত উন্মাদ হৈ পৰিল ফিৰিঙতিবোৰ। হয়, ভুলৰ বাবে পোৱা জাত-কুলৰ আদালতত এয়া তাইৰ শাস্তি। বহু সাহস গোটাই তাই থিয় হৈছিল পৰিয়ালৰ সকলোৰে সন্মুখত। দেউতাকৰ চকুত চকু থ'ব নোৱাৰিলেও মুখ ফুটাই কৈছিল তাই কমলৰ সৈতে থকা সম্পৰ্কৰ কথা। কিন্তু? সততাই কেতিয়া দুৰ্বলতাৰ আৱৰণৰ মাজত আত্মগোপন কৰিবলগীয়া হ'ল তাই একো ভু নাপালে। ক্ৰমশঃ এটি দুৰ্বল প্ৰাণীৰ অসহায়তাই কাবু কৰি আনিলে তাইক।

ঃ ভালপোৱাতকৈ ডাঙৰ ধৰ্ম একো নাই— আস্থা বিচাৰিছিল কমলে দুগদুগৰ পৰা। খামুচি ধৰা হাতখন এৰুৱাই দিছিল তাই, কাকো আশ্ৰয় দিব পৰা ক্ষমতা তাইৰ নাই। নিঃসহায়, বৰ নিঃসহায়।

ঃ তোক লৈ যাওঁ ব'ল আমাৰ ঘৰলৈ।

নিৰুত্তৰ হৈ ৰৈছিল দুগদুগ। চকুপানীবোৰে নীৰৱে মূৰ জোকাৰিছিল।

ইমান অকৃতজ্ঞ হ'ব নোৱাৰে দুগদুগ। কেতিয়াও নোৱাৰে। ঘৰ এৰি গোপনে এৰি যোৱা পেহীয়েকৰ বাবে চকুপানী টুকি আইতাৰ হুমুনিয়াহবোৰৰ নীৰৱ সাক্ষী তাই। কাৰো বুকুত ইমান যন্ত্ৰণা বাকি গুচি যাব নোৱাৰে তাই। অৱশেষত সেয়ে মৌনতাৰ আচ্ছাদনত আত্মগোপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলে তাই। পলায়ন প্ৰকৃততে বাস্তৱৰ পৰা, তাইৰ বুকুত থকা কলিজাৰ কেঁচা তপত হুমুনিয়াহবোৰৰ পৰা।

অদূৰৰ নৈখনে পুনৰ কাতৰ হৈ মাতিলে তাইক। সেই শিলচটা, দুয়ো বহি বহু নিবিড় সময় ভগোৱা সেই বলিয়া বতাহজাক, সুবাসবোৰ— বুকুভৰি উজাই ল'লৈ দুগদুগে। আপোন নৈখনৰ আহ্বান ৰোধ কৰা অসম্ভৱ হৈ উঠিল দুগদুগৰ বাবে। মানুহ হিচাপে নিজৰ ওচৰতে হাৰি গ'ল আজি দুগদুগ। ফুলৰ কোমল পাপৰি গচকি-ফেনেকি, জাত-কুলৰ তথাকথিত ভেমেৰে বৰ নিষ্ঠুৰ হৈ পৰিল তাই আজি। প্ৰতাৰক নাছিল তাই কোনোদিন। প্ৰতাৰণা?

.... জপৎ....

কি হ'ল?

পাৰৰ শিলচটাৰ কাষেৰে পানীৰ বুদবুদবোৰে চক্ৰাকাৰে যিমান দূৰলৈ পাৰে ইটোৰে-সিটোৰ পৰা আঁতৰি গ'ল।

দুগদুগৰ ভৰিখন পিছলি গ'ল নেকি?❑❑

ভেৰ'নিকাৰ সৈতে

■ প্রত্যুষ প্রতিম নাথ
অৰ্থনীতিবিজ্ঞান বিভাগ

ভেৰ'নিকাক যে এনেদৰে লগ পাম মই সপোনতো ভবা নাছিলোঁ। ভেৰ'নিকা আৰু মই এনেদৰে আজি ইয়াত লগ পোৱাটো একেবাৰে অস্বাভাৱিক। মই ৰাজীৱ দত্ত। চাকৰিৰ সূত্রে পাৰাদ্বীপলৈ আহিছোঁ। আজি বন্দৰত জাহাজৰ কেপ্টেইনক লগ ধৰাৰ কথা। তাই হালধীয়া স্কাৰ্ট পৰিধান কৰিছে। ডিঙিলৈকে কটা চুলি। তাই যদি মোক নিজৰ পৰিচয় নিদিলেহেঁতেন মই কেতিয়াও ভেৰ'নিকা বুলি বিশ্বাস নকৰিলোঁহেঁতেন। ভেৰ'নিকাই পাছফালৰ পৰা দৌৰি আহিছিল, আৰু মোৰ দুচকুত ধৰিছিল। হোৱাট এ ছাৰপ্ৰাইজ! ৰাজীৱ... তাই চিঞৰি দিলে। তাৰ পাছত আৰু কি, গোটেই দিনটো মই ভেৰ'নিকাৰ লগতেই কটালোঁ। পাৰাদ্বীপৰ সমুদ্রতীৰত বতাহ বৰকৈ জোৰেৰে বলে। বিভিন্ন ঠাইৰ মানুহৰ ইয়াত সমাগম হয়। ভেৰ'নিকা আৰু মই বালিত বহি পৰিলোঁ। পানীত তিতিব বুলি মই জিন্সটো ওপৰলৈ তুলি ল'লো। সেমেকা ওঁঠ আৰু লেটেকুৰ দৰে চকু থকা ভেৰ'নিকা এতিয়াও আগৰ দৰেই আছে। বগৰী খাবা? লোৱা, পাৰাদ্বীপৰ বগৰীৰ সোৱাদ এবাৰ ল'লে আৰু পাহৰি নোযোৱা। মই তাইক বগৰীকেইটা আগবঢ়াই দিলোঁ।

ভেৰ'নিকা ! হম্?

"কেতিয়া আহিলা? ক'ত থাকা? তোমাৰ বিয়া।" বংগোপসাগৰৰ ওপৰত সাগৰীয় চৰাই দেখা গ'ল। সৰু সৰু চৰাইবোৰ। সিহঁতে মাছৰ অপেক্ষাত এইদৰে উৰি ফুৰে। "মই কালি আহি পালো ৰাজীৱ। কাইলৈ গুচি যাম।' ভেৰ'নিকা আৰু মই কলেজত একে লগে পঢ়া। কলেজত তাইৰ প্ৰতি মোৰ দুৰ্বলতা আছিল। সেই কথা তায়ো গম পায়। কিন্তু মই কেতিয়াও প্ৰকাশ নকৰিলো।

"ব'লা অলপ খোজকাঢ়ি আহোঁ।" আমি দুয়ো পশ্চিম দিশে আগুৱাই গ'লোঁ। ভেৰ'নিকাৰ মূৰত সেন্দুৰ নাছিল হয়তো তাই এতিয়াও অবিবাহিত ! আমি দোকানবোৰৰ কাষেৰে আগুৱাই গ'লোঁ। সাগৰীয় মাছবোৰ ৰঙাকৈ ভাজি তাত ওলোমাই থোৱা আছিল। আমি আহি নাৰিকল এজোপাৰ তলত বহি ল'লোঁ। বতাহ জাকে ভেৰ'নিকাৰ চুলিটাৰিক বাৰুকৈয়ে আমনি কৰিছিল। তাই চুলি কোছা ঠিক কৰি সংযত হৈ লৈছিল।

ভেৰ'নিকাই ননষ্টপ কলেজৰ দিনৰ কথাবোৰ কৈ গৈছিল। মাজে মাজে তাইৰ লেটেকু লেখীয়া চকুকেইটা ডাঙৰ কৰি সুধিছিল, মনত আছেনে তোমাৰ? ইমান যে চঞ্চল ছোৱালীজনী। মোৰ আচৰিত লাগে, "এইজনী চঞ্চল ছোৱালীৰ প্ৰতিয়েই মই দুৰ্বল আছিলো নে।!'

আমাৰ পৰা অলপ দূৰত গেঞ্জী পৰিধান কৰা এগৰাকী মহিলাই তাইৰ বয়ফ্ৰেণ্ডৰ লগত লুণীয়া পানীত সাঁতুৰি আছিল। 'ৰাজীৱ তুমি হয়তো মোৰ কথা নাজানা !" ভেৰ'নিকা কথাখিনি কৈ ছিৰিয়াছ হৈ পৰিল।

"ফাইনেল দিয়াৰ পাছত মোৰ জীৱনলৈ বেদান্ত আহে। বেদান্তৰ লগত মোৰ বিয়া হোৱা সময়ত তুমি ইতিমধ্যে পাৰাদ্বীপলৈ আহিছিলা। তোমাক বিয়ালৈ মই নামাতিলোঁ। কাৰণ মই জানিছিলোঁ তুমি মাতিলেও নাহা। বেদান্ত মোৰ প্ৰতি উদাসীন আছিল। হয়তো তেওঁ মোক লৈ সুখী নাছিল। আমাৰ মাজত প্ৰায়ে কাজিয়া হৈছিল। এদিন মই আৱিষ্কাৰ কৰিলোঁ, তেওঁৰ অফিচৰ কলিগ এজনীৰ লগত সম্পৰ্ক আছে। যোৱা বছৰ আমাৰ বিবাহ বিচ্ছেদ হয়। মই ঘৰলৈ উভতি নগ'লোঁ। ইয়াতে এখন হোটেলত ৰিচেপচনিষ্ট হিচাপে কাম কৰাৰ সুযোগ পোৱাত গুচি আহিলোঁ। মা-দেউতাই মোক বহুত বাৰ ঘৰলৈ উভতি আহিবলৈ কৈছিল। মই নগ'লোঁ। পাৰাদ্বীপত অহাৰ পাছত ভাবিচিলোঁ তোমাক এদিন নিশ্চয় লগ পাম। আজি পাই গ'লোঁ।"

ফাইনেল দিয়াৰ পাছত মোৰ জীৱনলৈ বেদান্ত আহে। বেদান্তৰ লগত মোৰ বিয়া হোৱা সময়ত তুমি ইতিমধ্যে পাৰাদ্বীপলৈ আহিছিলা। তোমাক বিয়ালৈ মই নামাতিলোঁ। কাৰণ মই জানিছিলোঁ তুমি মাতিলেও নাহা। বেদান্ত মোৰ প্ৰতি উদাসীন আছিল। হয়তো তেওঁ মোক লৈ সুখী নাছিল। আমাৰ মাজত প্ৰায়ে কাজিয়া হৈছিল। এদিন মই আৱিষ্কাৰ কৰিলোঁ, তেওঁৰ অফিচৰ কলিগ এজনীৰ লগত সম্পৰ্ক আছে। যোৱা বছৰ আমাৰ বিবাহ বিচ্ছেদ হয়। মই ঘৰলৈ উভতি নগ'লোঁ। ইয়াতে এখন হোটেলত ৰিচেপচনিষ্ট হিচাপে কাম কৰাৰ সুযোগ পোৱাত গুচি আহিলোঁ। মা-দেউতাই মোক বহুত বাৰ ঘৰলৈ উভতি আহিবলৈ কৈছিল। মই নগ'লোঁ। পাৰাদ্বীপত অহাৰ পাছত ভাবিচিলোঁ তোমাক এদিন নিশ্চয় লগ পাম। আজি পাই গ'লোঁ।"

আকাশখন হেঙুল বৰণীয়া হৈ আছিল। সূৰ্যৰ পোহৰ সাগৰত বিচ্ছুৰিত হৈ এক মায়াপুৰীৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

ডেকা-গাভৰুহালে তেতিয়াও সাঁতুৰি আছিল। চৰাইবোৰে আকাশত এখন ক'লা বৰণীয়া জালৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

ভেৰ'নিকাই কাৰ্ড এখন মোৰ ফালে আগবঢ়াই দি ক'লে— এইটো মোৰ ঠিকনা। কাইলৈ আহিবাচোন ভালদৰে কথা পাতিম। তাই হাঁহি হাঁহি লয়লাস ভংগীমাৰে গুচি গ'ল।

ভেৰ'নিকাক বুজি পোৱাতো সঁচাই টান। মোৰ এনেকুৱা লাগিল যেন তাইৰ প্ৰতি মই আকৌ দুৰ্বল হৈ পৰিলোঁ। আস্ ভেৰ'নিকা...।❑❑

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ গল্প প্ৰতিযোগিতাৰ (থিতাতে লিখা) প্ৰথম পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত।

ডাইনী

■ পূজা উপাধ্যায়
উদ্ভিদবিজ্ঞান বিভাগ,
স্নাতকোত্তৰ, চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

হাটৰ পৰা আহি ঘৰ সোমায়েই পূৰ্ণিমাৰ জোন যেন জোনালীৰ মুখখন শেঁতা পৰি থকা দেখি দিগন্তই কিবা এটা উমান পাই সুধিলে— ঐ জোন, আজিচোন অমানিশাৰ দৰে আন্ধাৰ হৈ আছ। কি বা হ'ল ! বিছনাত বাগৰি অন্যমনস্ক হৈ থকা জোনালীয়ে একো উত্তৰ নিদিয়া দেখি দিগন্তই তাইক এবাৰ হেঁচুকি দিলে। জোনালীয়ে খপ্‌জপ্‌কৈ উঠি বিছনাতে বহি পৰিল। গাটো বৰ ভাল নহয় বুলি তাই দিগন্তক চমুকৈ উত্তৰ দি সেই ঠাইৰ পৰা আঁতৰি গ'ল। দিগন্তই একো ধৰিব নোৱাৰি পিছফালে থকা কুঁৱাটোৰ পাৰলৈ হাত-মুখ খুবলৈ বুলি আগুৱাই গ'ল। জোনালীয়ে সাত বছৰীয়া পুতেক বাপুকণক ভাত দিবলৈ বুলি আখলত সোমাল।

ৰাতিপুৱা জোনালীয়ে কাপোৰ ধুবলৈ কাষতে থকা জুৰিটোৰ পাৰলৈ যাওঁতে তাই যি শুনিলে, তাৰ পাছৰ পৰা তাই ক'তো মন বহুৱাব পৰা নাই। তাত উপস্থিত থকা মহিলাবোৰে তাইলৈ চাই ফুচ্‌ফুচাই কিবা কথা পাতিছিল। সদায় দূৰৈৰ পৰাই মাত লগোৱা ৰমলা বৌৱে আজি তাইৰ ওচৰৰ পৰাই খৰ-খোজেৰে একো নমতাকৈ গুচি গৈছিল। তাই উপযাচি মাতোতে যিটোহে কেঁৰাকৈ চাৱনিৰে তাইলৈ চালে, জোনালীৰ চকুত চকু পৰাত তাই একপ্ৰকাৰ উচপ্

খায়েই উঠিল। তাই আচলতে একো উৰাদিহ পোৱা নাই, তাইৰ লগত আজি সকলোৱে কিয় এনে ব্যৱহাৰ কৰিছে। বগী বুঢ়ীয়েতো এবাৰ জোনালীৰ হাতখন বুঢ়ীৰ পানীৰ কলহত লাগি যোৱাত ইচ্ ইচ্কৈ মুখেৰে কিবা বিৰ্বিৰাই পানীখিনি পেলাই দি কলহটো ধুই-পখালি নতুনকৈ পানী ভৰাই গুচি গ'ল। মানুহবোৰ যোৱাৰ পাছত জোনালীয়ে বহু সময় জুৰিটোৰ পাৰতেই একেখিনি কাপোৰকে পানীত জুবুৰিয়াই বহি পৰিছিল। তেনেতে গাঁৱৰে কেইটামান কণকণ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে বগৰী বিচাৰি সেইখিনি পাওঁতেই তাইক দেখি চিঞৰ-বাখৰ লগালে মহাজনৰ নুমলীয়া পুতেকে কৈ থকা শুনিছিল— পলা ঐ পলাহঁত। মাহঁতে কোৱা ডাইনী এইজনীয়েই। বাকীবোৰেও হয় নেকি বুলি ভয়ত পলাই পত্ৰং দিলে। জোনালীয়ে সঁচাকৈ তবধ মানিলে। মাথোঁ তাইৰ কাণত বাজি থাকিল মহাজনৰ পুতেকে কোৱা সেই বাক্যটো— 'মাহঁতে কোৱা ডাইনীজনী এইজনীয়েই।'

মহাজনৰ পত্নী সভাই-সমিতিয়ে ঘূৰি ফুৰা মহিলা। বহুত পঢ়িছে হেনো, জোনালীয়ে জনামতে। তাইৰ দৰে এল. পি. স্কুললৈকে পঢ়া নহয়। সেয়েহে মহাজনৰ পত্নীক গাঁৱত সকলোৱে ভয়, সমীহ কৰি চলে। গাঁৱৰ মহিলাবোৰেও মহাজনৰ পত্নীৰ মুখৰ বাক্য শিলৰ ৰেখা যেন গণ্য কৰে। বহুতে অৱশ্যে তাইক পেটে পেটে বেয়া পালেও মহাজনৰ ৰোষত পৰাৰ ভয়তে ভালেকৈ মাত-বোল কৰে। মহাজনৰ খেতি মাটি ডৰাৰ সীমাতেই দিগন্তহঁতৰ দুবিঘা নিজা মাটি। সেই মাটিখিনি মহাজনৰেই মাটি বুলি মহাজন পত্নীয়ে জোনালীক প্ৰায়েই কথা শুনায়। সিদিনা তিনিআলিৰ মূৰতে থকা দোকানখনত টিপ চাকিৰ বাবে তেল কিনি থাকোতে তেনেকৈ দম্ভালি মাৰি মাটিৰ বাবে ধমক দিওঁতে জোনালীয়ে খঙে-দুখে গাঁৱৰ মানুহবোৰৰ আগতেই স্পষ্টভাৱে কৈ দিছিল— 'সেয়া আমাৰ মাটি, মই জীয়াই থকালৈ আমাৰ কপালৰ ঘাম মাটিত পেলাই খেতি কৰা মাটিডৰা আপোনাক কাহানিও নিদিওঁ। সেইদিনা মহাজনীয়ে জোনালীক বৰ বেয়াকৈ চাইছিল। মহাজনৰ পত্নীৰ চাৱনিৰ পৰা যেন একুৰা জুইহে ওলাইছে যি জুইয়ে জোনালীৰ সমস্ত গা যেন নিমিষতে পুৰি পেলাইছে। তাই অলপ ভয়ে ভয়ে কোৰাকুবিঁকৈ আহি ঘৰ সোমাইছিল। দিগন্তক কথাটো কওঁতে সি বৰ ভয় খাইছিল, তাৰ মৰমৰ জোনালীজনীক জানোচা মহাজন পত্নীয়ে কিবা কৰে বুলি !

আনদিনা ৰাংঢালীজনী হৈ থকা জোনালীৰ নো আজি হ'ল কি, দিগন্তই তাইক সুধি সুধি ব্যতিব্যস্ত কৰিলেও কথাটো উলিয়াব পৰা নাই। দিগন্ত আৰু বাপুকণক ভাতকেইটা খাবলৈ দি নিজেও ঠেলি-হেঁচুকি দুগৰাহ ভাত খাই জোনালীয়ে খৰ্ধৰ্কৈ আখল চাফ-চিকুণ কৰি শুবলৈ গ'ল। দিগন্তইহে জোনালীৰ মনৰ একো উৰাদিহ পোৱা নাই।

ৰবিবাৰৰ নিশা। বাহিৰত আঁউসীৰ ঘোপমৰা আন্ধাৰ। আনদিনা সন্ধিয়াতে টোপনিত লাল-কাল দিয়া বাপুকণৰ আজি শুবৰ হোৱাই নাই। বাৰে বাৰে মাকৰ কোলাত সোমাই পৰিছে অথচ টোপনিও যোৱা নাই। তেনেতে সিহঁতৰ বাঁহৰ দুৱাৰখনত টোকৰ পৰিল। এই মাজৰাতি কোননো আহিল তাৰ উৰুখা পঁজালৈ, সেই ভাবি দিগন্তই খোলো-নোখোলোকৈ থাকোতেই পুনৰ দুৱাৰত টোকৰ পৰিল। কোননো বুলি দুবাৰমান সুধিও কোনো উত্তৰ নোপোৱাত দিগন্তই লাহেকৈ দুৱাৰখন খুলি দিলে। এয়া কি! ৰণচণ্ডী মূৰ্তিৰে সন্মুখত মহাজনৰ পত্নী, হাতত এখন চিক্চিকাই

আমি অতদিনে গমেই পোৱা নাছিলোঁ এই মৰতীজনীৰ কাৰণেই যে গাঁওখনত ইমান অপায়-অমংগল হৈ আছে। মহাজনী আয়ে আমতলৰ বেজজনৰ ওচৰলৈ নোযোৱাহ'লে আমি সকলোবোৰ এই ডাইনীজনীৰ বাবেই মৰিবলগা হ'লহেঁতেন।

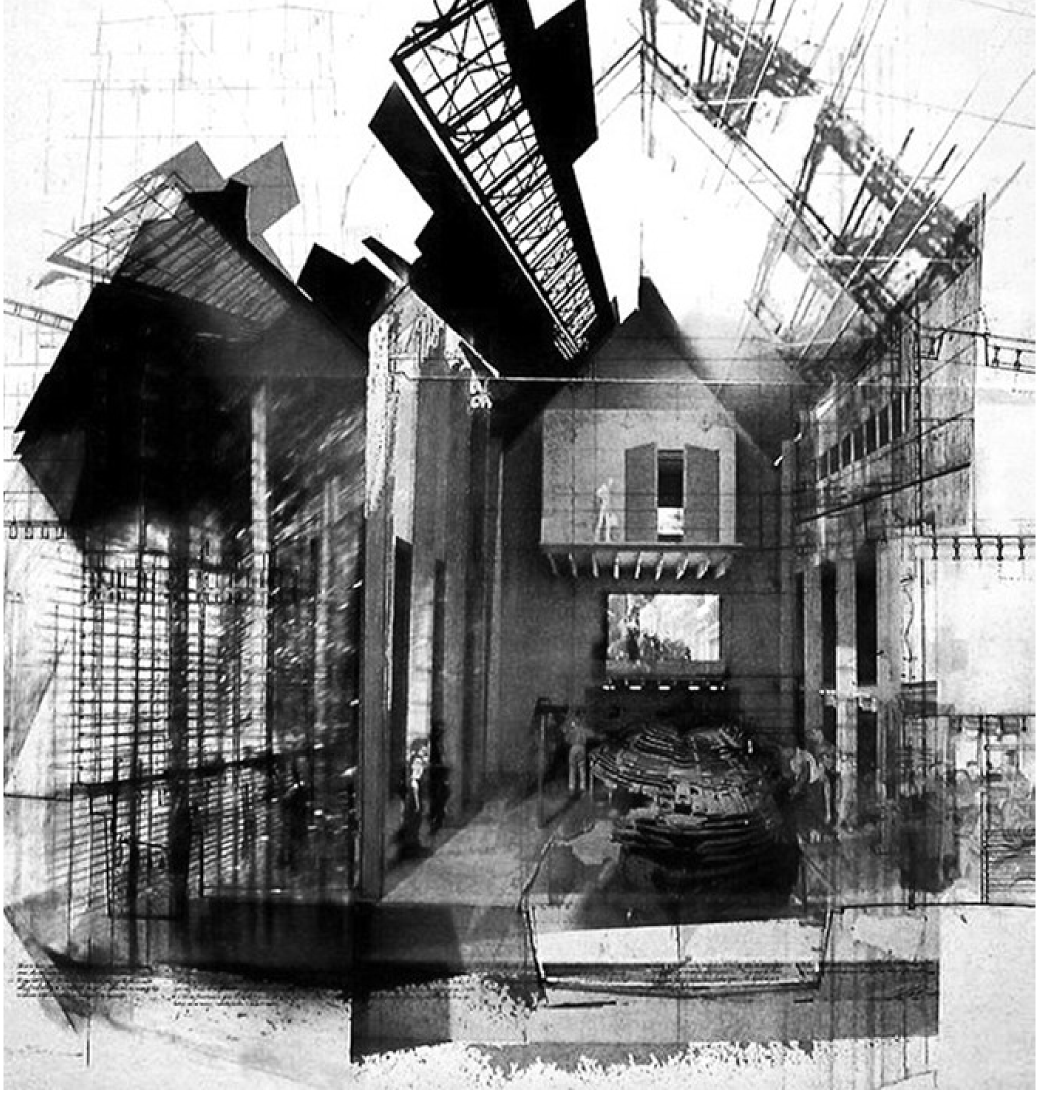

জনাই দি।” ৰমলা বৌৱেও হয়ভৰ দি ক'লে— “আমি অতদিনে গমেই পোৱা নাছিলোঁ এই মৰতীজনীৰ কাৰণেই যে গাঁওখনত ইমান অপায়-অমংগল হৈ আছে। মহাজনী আয়ে আমতলৰ বেজজনৰ ওচৰলৈ নোযোৱাহ'লে আমি সকলোবোৰ এই ডাইনীজনীৰ বাবেই মৰিবলগা হ'লহেঁতেন।” তেনেতে দুজনমানে পিছফালৰ পুখুৰীটোত ওপঙি থকা দিগন্তৰ নিথৰ দেহটো আনি চোতালতে পেলাই দিলে। মানুহবোৰৰ ভিৰ বাঢ়িল। কথাটো বনজুইৰ দৰে বিয়পি পৰিল। বগী বুঢ়ীয়ে ক'লে— 'ইচ্ ভালেই হ'ল এইটোও গ'ল। মৰতীয়ে ইয়াক বা কি কি মন্ত্ৰ শিকাই থৈছিল কোনে জানে।'

মানুহৰ ভিৰ ফালি মহাজন পত্নী সোমাই আহিল। সকলোৱে মহাজন পত্নীক গাঁওখন উদ্ধাৰ কৰাৰ বাবে পৰি পৰি সেৱা জনালে। মৃতদেহ দুটা কি কৰা যায় সেয়া আলোচনা কৰি থাকোতেই হঠাতে বাপুকণ দৌৰি

থকা দা। পিছফালে দুটা দাড়িয়ে-গোফে ভোবোকাৰ মানুহ। মহাজনৰ পত্নীয়ে দপ্‌দপাই দিগন্তৰ শোৱা কোঠালৈ সোমাই গ'ল। দিগন্তই কিবা তত্ ধৰাৰ আগতেই শুনা পালে জোনালীৰ বিকট চিঞৰ। দৌৰি গৈ ভিতৰলৈ সোমাই দেখে তেজেৰে ৰাঙলী হৈ থকা জোনালীৰ জোনহেন মুখনি। তাৰ পাছত আৰু দিগন্তৰ একো মনত নাই। বাপুকণৰ চিল্‌মিলকৈ টোপনি ধৰিছিলহে, মাকৰ চিঞৰত সাৰ পাই উঠোতে মহাজনৰ পত্নীক চকামকাকৈ দেখা পালে। কি হ'ল সি একো গমকে নাপালে। তাৰ মৰমৰ মাক জোনালীয়ে তাক বিছনাৰ পৰা উঠি কিয় বুকুত সুমুৱাই লোৱা নাই সেই ভাবি তাৰ কণমানি অন্তৰখনে অভিমান কৰি উঠিল।

পাছদিনা বোৱাৰী পুৱাতে গাঁৱৰ মানুহেৰে দিগন্তহঁতৰ চোতাল ভৰি পৰিল। বগী বুঢ়ীয়েতো কৈয়েই পেলালে— “মহাজনী আইয়ে ঠিকেই কৈছিল। এইজনী আঁউসীৰ নিশা সিপুৰীলৈ যাব বুলি গণকৰ হতুৱাই.. চোৱাইছিল। মহাজনী আয়ে বৰ ভাল কাম কৰিলে আমাক আগতীয়াকৈ কথাটো

আহি মহাজনৰ পত্নীৰ ওচৰত থিয় দিলে। মহাজনী আয়ে তাক বৰ মৰমেৰে কোলাত তুলি ল'লে। কিন্তু হঠাৎ বাপুকণে মহাজনীৰ হাতখন তাৰ গাৰ সমস্ত বলেৰে এছাৰ মাৰি দি চিঞৰি চিঞৰি কান্দি কান্দি ক'বলৈ ধৰিলে। 'কালি ৰাতি আমাৰ ঘৰলৈ ডাইনী এজনী আহিছিল। ডাইনীজনী বৰ ভয়লগা আছিল। দেখিবলৈ সাইলাখ আপোনাৰ দৰেই আছিল। আপোনাৰ নিচিনা চকু দুটা ক'লা ক'লা ডাইনীজনীয়ে মাক দাৰে ঘপিয়াই গুচি গৈছিল। সেইজনী ডাইনীয়েই আছিল। নহ'লে মানুহেনো মানুহক তেনেকৈ ঘপিয়াব পাৰেনে?'— এইবুলি বাপুকণে মহাজন পত্নীলৈ আঙুলিয়াই ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈছিল।

মহাজনী আইৰ কাণ-মূৰ গৰম হৈ মুখখন ৰঙা পৰা সকলোৱে দেখিছিল। মহাজনী বৰকৈ ঘামিছিল আৰু সোনকালে মৃতদেহ সৎকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ নিৰ্দেশ দিছিল। মানুহবোৰৰ মাজত বুবু বাবা চলিছিল। লাহে লাহে মানুহবোৰ আঁতৰি যাবলৈ ধৰিছিল। আকাশখন গোমা কৰি প্ৰচণ্ড শব্দৰে গাজিছিল।❑❑

অমৃত

■ **কৰ্ষিতা ভাৰতী**
প্ৰাণীবিজ্ঞান বিভাগ, ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

হাজৰিকাহঁতৰ মাৰ্বল লগোৱা ধুনীয়া পাকঘৰটো আজি দেখিবলৈ আকৌ বেছি ধুনীয়া হৈ পৰিছে। নহ'বৈনো কিয়? সৰু ল'ৰাটোৰ জন্মদিন বুলি হাজৰিকাই ক'ত কি অনা নাই। ডাইনিং টেবুলখন খোৱা বস্তুৰে ভৰি পৰিছে। 'Label' লগোৱা আপেলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ডাঙৰ 'Birthday Cake'টো, মিঠাই আৰু কত কি? তাইৰ মুখেৰে এটা হুমুনিয়াহ ওলাই আহিল, ইয়াৰে কিমান যে পেলনি যাব, ইপিনে তাইৰ বাবা মাইনাই এইবোৰ খাবলৈ পোৱা দূৰৰ কথা, দেখিবলৈও নাপায়।

'অ' তই আহিলি! হাজৰিকানীৰ মাতত তাই উচ্‌প খাই উঠিল।

'আজিও ইমান দেৰিকৈ আহে নে? জানইচোন ঘৰখনত আজি কিমান কাম, পইচা হ'লে সদায় সময়ত লাগে।

'নহয় মানে বাইদেউ, মানুহজনক ভাত-পানী খুৱাই।'

'হ'ব, হ'ব, সদায় একেই বাহানা দিব নালাগে। সোনকালে কামত লাগ, অতগাল কাম পৰি আছে।

তাই একো নকৈ নীৰৱে কামত লাগিল। ক'বইনো কি, যিমানেই সোনকালে নাহক কিয়। হাজৰিকানীৰ গালি খোৱাটো ধুৰুপ। এতিয়া এইখিনি গালি কোনোবাদিনা নুশুনিলেহে তাইৰ কিবা লাগিব। ৰাতিপুৱাটো কেনে এটা উকমুকুনিৰ মাজেৰে পাৰ হয়, অকল তাইহে জানে। বেমাৰী মানুহজনৰ সকলো কাম অঁতাই বাবা-মাইনাহঁতৰ কাৰণে দিনটোৰ বাবে ভাত-পানী যোগাৰ কৰি সমস্ত ঘৰখন চিজিল লগাই আহোঁতে তাইৰ কেতিয়াবা খাবৰো সময় নোহোৱা হয়। আজিও ৰাতিপুৱাই খোৱা পানীটুপিৰ বাহিৰে পেটত এতিয়ালৈ একো এটা পৰা নাই। তাইৰ নিজলৈ বাৰু সিমান চিন্তা নাই, বাবা-মাইনাৰ কথা ভাবিহে তাইৰ বেয়া লাগিল। অতদিনৰ মূৰত মাংস খাবলৈ পাব বুলি ৰাতিপুৱা ভাতো ভালকৈ নাখালে তাহাঁতৰ উচ্ছাহ ভৰা মুখকেইখনলৈ মনত পৰি তাইৰ হাঁহিও উঠিল, দুখো লাগিল। সঁচাকৈয়ে, মানুহজন বেমাৰত পৰাৰ পৰা ঘৰখনত মাছ-মাংসৰ মুখ দেখিবলৈও নোপোৱা হ'ল। যাহক, আজি অন্ততঃ লোকৰ যহত ল'ৰা-ছোৱালীহালে খাবলৈ পাব। বাবা-মাইনাক তাই শিকাই বুজাই থৈ আহিছে। বাকচত থকা ভাল কাপোৰ দুযোৰ পিন্ধি আহিবলৈ। অইনদিনাৰ দৰে তাহাঁতক দেখি হাজৰিকানীয়ে নাক-মুখ কোঁচালে তাইৰে মন বেয়া লাগিব। মূৰৰ বাওঁফালে বাঢ়ি অহা বিষটোৰ লগতে সকলো দুখ-ভাবনা আওকাণ কৰি তাই কামত মন দিলে।

দুপৰীয়া ৰ'দটো প্ৰখৰ হয় মানে তাই সামান্য আজৰি পালে। মূৰৰ বাওঁফালটো হাতখনেৰে টিপি টিপি তাই ল'ৰা-ছোৱালীহাল আহিছে নে চাবলৈ চোতাল পালেহি। সৌৱা আহিছেগৈ। চোতালৰ এচুকত থিয় হৈ নখ কামুৰি ৰৈ আছে, তাই কোৱামতেই পিন্ধি আহিছে দুয়োজনে, পিছে বাবাৰ চুলিখিনিহে জপৰা হৈ থাকিল। তাহাঁতক বাৰু কোনোবাই খোৱাবস্তু যাছিচেনে? নাই, তাহাঁতৰ শুকান মুখ দুখন দেখিয়ে তাই গম পালে। পাকঘৰৰ পৰা দুটুকুৰ আপেল আনি খাবলৈ দিব নেকি বাৰু? নাই, নালাগে থাকক, দুটুকুৰা আপেলৰ বাবে ভৰা সমাজৰ আগত হাজৰিকানীৰ গালি খাবলৈ তাইৰ মন নগ'ল। যোৱাবাৰ এনেই কিবাত যিমানহে শুনাইছিল। ঘটনাটো মনত পৰি তাইৰ মনটো কোঁচ খাই গ'ল। হ'ব, ভাতকে খাব বাবা-মাইনাই একেবাৰে। এনেও আলহী অতিথিবোৰৰ খোৱা হৈছেই। বাবা-মাইনাৰ হাতত ধৰি তাই খোৱা ঘৰলৈ নিওঁতেই সন্মুখত দেখিলে হাজৰিকানী।

'খাবলৈ হ'লেই নে? কাম শেষ হ'ল জানো?'

'নাই ইহঁত দুটাকহে

'হ'ব যাচোন, কামখিনি শেষ কৰি, প্ৰথমেই পেট পূৰোৱাৰ চিন্তা, আমি ঘৰৰ মানুহখিনিয়েই খোৱা নাই।'

"বুজিছে বৰুৱানী, ইহঁতক লাই দিলে ডিঙিলৈ জঁপিয়ায়। অ'ই ল'ৰা-ছোৱালী, এনে থকাতকৈ যাচোন, পাতবোৰ পেলাই দিয়াত সহায় কৰগৈ, পাছত মায়েৰৰ লগতো খাব পাৰিবি, যা; অ ব'লক বৰুৱানী ভাত খাই লওঁ, আহক।"

তাইৰ যেন বুকুখন কোনোবা এচুকত বিষাই উঠিল। তাইৰ বৰকৈ মন গ'ল মানুহৰ জুঠা পাতবোৰ তুলিবলৈ যোৱা বাবা-মাইনাক ৰখাবলৈ। হাজৰিকানীৰ মুখৰ আগত কাম এৰি গুচি যাবলৈ, কিন্তু ঘৰত থকা বেমাৰী মানুহজন, বাবা-মাইনা, ঘৰখনৰ ভৱিষ্যতৰ কথা ভাবি তাই থমকি ৰ'ল। বুকুলৈ উজাই অহা কান্দোনটো ৰখাই তাই ঠিক কৰিলে বাবা-মাইনাক আৰু ইয়ালৈ কেতিয়াও নানে, কেতিয়াও।

খুব ল'ৰালৰিকৈ কৰিলেও তাইৰ সকলো কাম শেষ হোৱালৈ বেলি লহিয়ালেই। চোতাললৈ ওলাই আহি তাই দেখিলে ইতিমধ্যে আলহী অতিথি প্ৰায়ভাগ গৈছে, চোতালৰ মাজতে বহি হাজৰিকানীয়ে সৰু ল'ৰাটোক কেক্ খাবলৈ জোৰ কৰিছে। এনে খাওঁ খাওঁকৈ থকা শকত-আৱত সৰু ল'ৰাটোৱে মাকৰ হাতখন বাৰে বাৰে ঠেলি আঁতৰাই দিছে। দৃশ্যটো দেখি বাবা-মাইনাৰ ভোকত থকা অকণি পেট দুটাৰ কথা ভাবি তাইৰ মনটোৱে হাহাকাৰ কৰি উঠিল। খৰকৈ তাই খোৱাঘৰলৈ খোজ দিলে। ক'তা তাহাঁতক দেখোন তাত পাবলৈ নাই।

খোৱাঘৰৰ পিছফালে পাত পেলোৱা ঠাইখিনিলৈ গৈ তাহাঁতক মাতিব খুজি তাই থমকি ৰ'ল। হঠাৎ তাইৰ গাটো বহুত দুৰ্বল লাগিল। তাইৰ যেন ভৰিৰ পৰা শৰীৰটো চেঁচা হৈ আহিছে। তাই চিঞৰিব খুজিছে, কিন্তু তাইৰ ডিঙিত যেন কিবাহে সোপা মাৰি ধৰিছেহি। মূৰ ঘূৰাই মাটিত পৰাৰ আগতেই ভৰি যোৱা দুচকুৰে দেখিলে তাই তাইৰ বাবা-মাইনাক, আলহীৰ জুথা পাতৰ কাষত, অকণি অকণি হাতেৰে বিচাৰি ফুৰিছে তেওঁলোকে এৰি যোৱা মাংসৰ টুকুৰা, অথবা চুপিবলৈ, অকণো মাংস নথকা হাড়বোৰ।

দুচকু জাপ খোৱাৰ আগতেই তাই দেখিলে, তাইৰ বাবা-মাইনাৰ মুখৰ হাঁহি আৰু সেই হাঁহি যেন দেৱৰাজ ইন্দ্ৰৰ ৰাজসভাত 'অমৃত' খাবলৈ পোৱাৰ হাঁহি, ভোকাতুৰৰ সন্তুষ্টিৰ হাঁহি।❑❑

মোবাইল ফোন

■ **মৃণাল কুমাৰ**
চতুৰ্থ যাণ্মাসিক, গণিত বিভাগ

এটা মোবাইল ফোন। জীৱনটো কিমান সুন্দৰ হ'লহেঁতেন! প্ৰতিমা বুঢ়ীয়ে মোবাইল ফোন কি বস্তু নাজানে। বুঢ়ীয়ে কেনেকৈ জানিব এটা মোবাইল ফোন এজনী ছোৱালীৰ বাবে কিমান লাগতিয়াল বস্তু! মোবাইলত ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা কথা পাতিব পাৰি; তাকো প্ৰিয়জনৰ লগত! কোনেও নেদেখাকৈ, কোনেও নজনাকৈ নিজানত মনৰ কথা সৰব হৈ পৰে প্ৰিয়জনৰ কাণত। এবাৰ যদি শোভাই সেই ৰূপহ কুমাৰৰ লগত কথা পাতিব পাৰিলেহেঁতেন তেন্তে তাইৰ অন্তৰখন শাত পৰিলেহেঁতেন! সুমলা বাইদেউক তাই ফোনত কথা পতা দেখিছে। সাউৎকৈ উঠি গৈ দূৰত শুনা-নুশুনাকৈ কথা পাতে, সেই কথাৰ তালে তালে তেওঁৰ চকুত নতুন নতুন অভিব্যক্তিৰ জন্ম হয়। ফুটি উঠে হাঁহি-অভিমানৰ নতুন ইংগিত।

প্ৰতিমাবুঢ়ীৰ নাতিনী শোভা। সৰুতে পিতৃ-মাতৃহাৰা হোৱা শোভাই আইতাকৰ লগতে ডাঙৰ-দীঘল হ'ল। জন্মতে অলপ ক'লা আছিল বাবে প্ৰতিমাবুঢ়ী তাইৰ জন্মৰ পাছত অলপ অসন্তুষ্ট হৈছিল। গাঁৱৰ মানুহৰ মনত গাৰ ছালখন বগা হ'লেহে ধুনীয়া। শোভাৰ ন-দহ বছৰমান বয়সতে শান্তি হ'ল। গাৰ ৰংটোত কিবা এটা যেন আশ্চৰ্য প্ৰলেপ পৰিল। চকু মুখত বিৰিঙি উঠিল এক মোহনীয় জ্যোতি দেখিবলৈও ধুনীয়া হৈ উঠিল। শোভাৰ সৌন্দৰ্যৰ লগতে ধুনীয়া হৈ পৰিল প্ৰতিমাবুঢ়ীৰ ভগা পঁজা। লাহে লাহে শোভা গাভৰু হ'ল।

আৰু এদিন এই ৰাজকাৰেঙত প্ৰৱেশ কৰিলে এক ৰূপহ কোঁৱৰৰ ছাঁ। সেই ছাঁৰ মোহত পৰি শোভাই ছাঁটোকে ধৰিবলৈ আগবাঢ়ি গ'ল। বতাহৰ লগত ঢৌ তুলি সেই ছাঁ তাইৰ সন্মুখৰ পৰা অদৃশ্য হৈ গ'ল। উন্মনা হৈ পৰে শোভা। সেই সপোন কোঁৱৰক একেবাৰে কাষত পাবলৈ ইচ্ছা কৰে। কিন্তু তাইক সি ঘূৰিয়ে নাচায়। তাই মাতিব খুজিও লাজত মাতিব নোৱাৰে, চাই থাকিব খুজিলেও চাই থাকিব নোৱাৰে। প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে তাইক প্ৰায়ে কয়, “আমি বৰ দুখীয়া অ' আই। ককাদেউতাৰাই কিবাকৈ এই ভেটিটো দিছিল। দেউতাৰাই দেহক পানী কৰি অৰ্জা টকাকেইটা তাৰ বেমাৰতে শেষ কৰিলোঁ। সিও নাথাকিল। তোকো স্কুল

এৰুৱাই আনিলোঁ। এতিয়া পেটে-ভাতে খাই আছোঁ চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ দয়াত। তই বহুত ডাঙৰ ডাঙৰ কথা ভাব আই, বহুত আশা কৰ, মই সেইবোৰ কেনেকৈ পূৰণ কৰোঁ মোৰ আই?"

শোভাই বুঢ়ীক কোনোদিন মোবাইল ফোনৰ কথা কোৱা নাই। কিন্তু বুঢ়ীয়ে বুজি পাইছে এই বয়সত তাই কিবা এটা বিচাৰে আৰু সেই বিচৰা বস্তুবোৰৰ অভাৱ দূৰ কৰাৰ সামৰ্থ তেওঁৰ নাই। যাৰ পেটৰ ভাত মুঠিৰ বাবেই সমস্যা তাৰ বাবে বিলাসৰ সামগ্ৰীবোৰৰ কথা ভবাটোও পাপ। কিন্তু শোভাৰ মনে নামানে। সেই ৰাজকুমাৰৰ লগত অন্তৰ খুলি কথা পাতিবৰ তাইৰ বৰ মন যায়।

কিন্তু কোনোদিনে ৰাজকুমাৰজনে তাইলৈ ঘূৰিয়ে নাচালে। ৰাজকুমাৰ বাটেৰে গ'লে তাই দৌৰ মাৰি ঘৰৰ পৰা ওলাই আহে। ঘৰৰ পিৰালিত থিয় হৈ মনিব পৰালৈকে তাক তাই চাই থাকে। ৰাজকুমাৰৰ প্ৰতি সৃষ্টি হোৱা তাইৰ এই আকৰ্ষণ যেন তাইৰ জগতৰ প্ৰতি সৃষ্টি হোৱা আকৰ্ষণ, জীৱনৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ। জীৱনৰ কষ্টৰ মাজতো তাই এইখিনি সময় উপভোগ কৰে।

প্ৰতিমাবুঢ়ীৰ চিন্তা হ'ল। ইমান ৰূপৰ গৌৰৱ তাইৰ এই ভগা পঁজাৰ বাবে উপযুক্ত নাছিল। বুঢ়ীৰ ভয় হ'বলৈ ধৰিলে। এই অযাচিত গৌৰৱ যদি হেৰাই যায় সমাজত তেওঁলোক লাঞ্ছনাৰ সন্মুখীন হ'ব। শোভা অলপ পৰ নোহোৱা হ'লেই বুঢ়ীৰ চিন্তা বাঢ়ে। তেতিয়া বলিয়াৰ দৰে বিচাৰি ফুৰে। তাইক দেখা পায় পদূলি মূৰত কাৰোবালৈ বৈ আছে। কাৰ বাবে তাইৰ এই প্ৰতীক্ষা? অলপ পাছতে দেখা পায় বাটেৰে ধীৰ পদক্ষেপেৰে আগবাঢ়ি গৈছে পুলিন মহাজনৰ পুতেক দেৱধৰ। সঁচাই দেৱতাৰ দৰে চেহেৰা। তেনেহ'লে এই চেহেৰাত ভোল গৈছে নেকি নাতিনী শোভা? প্ৰতিমা বুঢ়ী হ'লেও নাৰী। নাৰী মনটো হঠাতে সক্ৰিয় হৈ উঠে। কিহৰ বাবে নাতিনী উদ্বাউল হৈ উঠে তেওঁ যেন ধৰিব পাৰে। বুঢ়ীয়ে জোৰ কৰি তাইক পদূলি মুখৰ পৰা লৈ আহে।

ৰাতি শোৱাৰ সময়ত বুঢ়ীয়ে শোভাক বুকুৰ মাজত সুমুৱাই লৈ ৰাজকোঁৱৰৰ সাধুকথা কয়। ছট্‌ফটাই থকা শোভা শান্ত হয় আইতাকৰ সাধু কথা শুনে।

প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে তাইক কেতিয়াবা কয়— "মাই তই বৰ চঞ্চল হৈছ। কি এইদৰে পখিলা উৰাদি উৰি ফুৰ। অলপ ঘৰৰ কাম-বনতো মন দে। আজি নহয় কাইলৈ এঘৰলৈ ওলাই যাব লাগিব। এনেদৰে নাচনী হৈ থাকিলে পৰৰ ঘৰত চলিবি কেনেকৈ?"

শোভাই কয়— "তই এইবোৰ ভাবিব নালাগে। মই তোক এৰি ক'লৈকো নাযাওঁ।"

ঃ নগ'লে হ'বনে আই। মাৰা, দেউতাৰা গ'লগৈ। ময়ে তোৰ ভৱিষ্যৎটোৰ কথা ভাবিব লাগিব।

শোভাৰ মাক সৰুতে মৰিছে। তাৰ দুবছৰমান পাছত দেউতাকটোও মৰি থাকিল। কাঠমিস্ত্ৰী আছিল। টকা-পইচাৰ ইনকাম ভালেই আছিল। শৰীৰ ভালে থকা দিনত অলপ টকা সাঁচিছিল। প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে পুতেকক কৈছিল— "শোভাক বিয়া দিব লাগিব। এতিয়াৰ পৰাই অলপ সঞ্চয় কৰিবলৈ শিকচোন।" তেতিয়াৰ পৰা শোভাৰ দেউতাক গকুলে খৰচ কমাবলৈ মদ খোৱাটো বন্ধ কৰিলে। শোভাৰ মাক মৰাৰ পাছতে এই বেয়া অভ্যাসটোৱে পাইছিল গকুলক। পত্নী বিয়োগৰ পাছতো পৰ নাৰীৰ আসক্তি জাতীয় চেকা গকুলৰ গাত কোনোদিনে নালাগিল। দেখাই-শুনাই গকুল ধুনীয়া আছিল। দুই-এজনী নাৰী পুতেকৰ দেখনিয়াৰ চেহেৰাৰ বাবে আকৰ্ষিত হৈছিল বুলি প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে গম পাইছিল। কিন্তু কোনো এজনীকে আনি ঘৰ সোমোৱাবলৈ ইচ্ছা নকৰিলে। প্ৰতিমাবুঢ়ী আৰু শোভাৰ কষ্ট হ'ব বুলিয়ে। তিৰোতাৰ সোৱাদ বিচাৰি সিয়ো কাৰো পদূলি শুঙিবলৈ নগ'ল। প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে এতিয়া সেয়ে কথাই প্ৰতি শোভাৰ আগত দেউতাকৰে উদাহৰণ দি কয়— "দেউতাৰাটো আছিল একেবাৰে নিকা চৰিত্ৰৰ মানুহ। তয়ো তাৰ দৰেই হ'বি বুলি ভাবিছিলোঁ। পাছে তই দেখোঁ পখিলা ঘূৰাদি ঘূৰি ফুৰ। এই বয়সত এনে চঞ্চল হ'লে আগলৈ কি কৰিবি!"

প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে জানিও একো নাজানে। আচলতে এইটো বয়সহে আচল বয়স। চঞ্চলতা, ৰহস্যময়তা, সৌন্দৰ্যপ্ৰিয়তা সকলোৱে জুমুৰি দি ধৰেহি। জগতখনক বুজিবলৈ চেষ্টা কৰে কেৱল অনুভৱেৰে। তাতে তাই আকৌ সৰুতে শান্তি হোৱা ছোৱালী। সেয়ে বোধহয় ইমান চঞ্চল। তাই ধুনীয়া চকুযুৰি কাজলেৰে আঁকি লয়। ক'ৰবাৰ পৰা বিচাৰি আনি নখতো লয় নেইল পলিছ। বুঢ়ীয়ে তাকে দেখি দূৰৰ পৰা চিঞৰি উঠে। "তোৰ এইবোৰ কৰিবৰ বয়স হোৱা নাই।" আচলতে প্ৰতিমাবুঢ়ীৰ ভয় বাঢ়িছে। এনেয়ে ৰূপ থ'বলৈ ঠাই নাই, তাতে তাই আকৌ নিজকে সজাই পৰাই লৈ ধুনীয়াজনী হ'লে বুঢ়ীৰ আৰু বেছি ভয় লাগে। তাই দেখোন গোটেই জগতখনৰে ৰাণী হ'বলৈ ওলাইছে। গাঁৱৰ ডেকা-ল'ৰাবোৰে জুম বান্ধি বুঢ়ীৰ ঘৰৰ আগেৰে সঘন আহ-যাহ আৰম্ভ কৰিলে। কিন্তু কোনো এজনে শোভাৰ মনৰ মানুহজন হ'ব নোৱাৰিলে। হঠাৎ এদিন গাঁৱলৈ আহিল নগৰত পঢ়ি থকা দেৱধৰ। পুলিন মহাজনৰ পুতেক। কি আড়ম্বৰেৰে সি অহা যোৱা কৰে; কালৈকো মূৰ তুলি নাচায়। কিন্তু সিয়ে হৈ পৰিল শোভাৰ সপোনৰ ৰাজকুমাৰ। এতিয়া তাই অহৰ্নিশে চিন্তা সেই ৰাজকুমাৰৰ। তাৰ

মাত শুনিলেই তাই দৌৰি ওলাই আহে। পদূলি মূৰত থিয় দি একেথৰে চাই থাকে। দেৰধৰ আগেৰে গুচি যায়; তাইক মূৰ তুলি নাচায়।

এদিন হঠাৎ প্ৰতিমা বুঢ়ী বেমাৰত পৰিল। সেই একে পুৰণি বেমাৰ। বেমাৰে যেন এইবাৰ যমদূতৰ ৰূপ লৈ আহিছে। চকুমেলি বুঢ়ীয়ে ভগা পঁজাৰ চালেৰে আকাশলৈ চাই থাকে। শূন্য দৃষ্টি। সহায়ৰ হাত মেলিও যেন কাৰো পৰা একো পোৱা নাযায়। তেতিয়া উদাস শূন্য দৃষ্টিয়ে হয় সম্বল। সেই সময়তে এদিন খবৰ ল'বলৈ আহিল সুবোধ ঘোষ। গাঁৱৰ মূৰত নতুনকৈ সজাইছে পামঘৰ। নানা ব্যৱসায় কৰে সুবোধ ঘোষে। তাৰ ভিতৰত খেতিও এটা। গকুল মৰাৰ সময়তো তেওঁ বহুত সহায় কৰিছিল। বুঢ়ীৰ দৃষ্টিত মানুহজন বেয়া নহয়। পৰৰ দুখত দুখী। সুবোধ ঘোষৰ ব্যৱসায়ৰ সাম্ৰাজ্য বাঢ়ি গৈ আছে, তাৰ লগে লগে উভৈনদী হৈছে টকা-পইচাও। বুঢ়ীক সহায় কৰিবলৈ সুবোধ ঘোষে কুণ্ঠাবোধ নকৰিলে।

এই সূত্ৰ ধৰিয়ে সুবোধ ঘোষৰ আহ-যাহ সঘন হ'বলৈ ধৰিলে। আচলতে কিছুদিনৰ পৰা সুবোধ ঘোষৰ চকুতো পৰিছিল এই অমূল্য ৰত্ন ভাণ্ডাৰ। বয়সে কাবু কৰিব নোৱৰা দেহা। এই বয়সতো দেহে উজান ভাটি কৰি থাকে। প্ৰতিমাবুঢ়ীৰ নাতিনীৰ কাষ চাপে; বুঢ়ীৰ হাতত গুঁজি দিয়ে কেইটামান টকা। মাজে মাজে প্ৰতিমাবুঢ়ীৰ বাবে ফল-মূলো আনে। লাহে লাহে বুঢ়ীয়ে গা টঙাব ধৰিলে। সুবোধ ঘোষক বুঢ়ীয়ে কয়— "এইবাৰ তোমাৰ কাৰণেই বাচিলোঁ বঙালী বাবু। বুইছা এই মাইজনীক লৈয়ে মোৰ চিন্তা। তাইৰ কাৰণেই মৰি মৰি জীয়াই থাকিব লাগে।

সুবোধ ঘোষে শোভাক 'মাই' বুলি নামাতে। হাঁহিটো মুখৰ ভিতৰত ৰাখিয়ে প্ৰতিমাবুঢ়ীক কয় "মাই আমাৰ ভাষাত বেলেগ অৰ্থত ব্যৱহাৰ হয়। গতিকে তাইক মুন্নী বুলি মাতিম, বৰ মৰমলগা ছোৱালী। মা মুন্নী ! চাওঁ আহচোন মোৰ কাষলৈ।"

শোভা তেওঁৰ কাষ চাপি আহিল। এনেতে বাজি উঠিল সুবোধ ঘোষৰ মোবাইল ফোনটো। কিবা দুআষাৰ কথা কৈ মোবাইলটো তেওঁ পকেটত সোমাই থ'লে। শোভাই তেওঁৰ মোবাইলটো নয়ন ভৰি চাবলৈ ধৰিলে।

—"আহ মুন্নী মোৰ ওচৰলৈ আহ।" তাই কাষ চাপি আহিল। সুবোধ ঘোষে তাইৰ কঁকালখনতে ধৰিলে।

"বৰ লাহী ছোৱালী। কথা-বতৰাবোৰো বৰ ভাল। পাছে চকু দুটাৰে ইফালে-সিফালে পিৰিক-পাৰাককৈ চাই থাকে। মনটো বৰ চঞ্চল।" সুবোধ ঘোষে ক'ত ধৰিছে, কি কৰিছে তাই একো ভবা নাই। বুঢ়ীয়েও দেউতাকৰ বয়সৰ তেওঁক সন্দেহৰ চকুৰে নাচালে।

সুবোধ ঘোষক গাঁৱৰ বহুত মানুহে বেয়া পায়। তেওঁ বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ সঘনে অহাটোও ভাল পোৱা নাই মানুহবোৰে। সেয়ে তেওঁ সন্ধিয়াকৈহে আহে। সদায় শোভাৰ কাষতে বহে। তাইক মোবাইলটো উলিয়াই দিয়ে খেলা খেলিবলৈ। চলাবলৈও তেৱেঁই শিকাই দিলে। শিকোৱাৰ ভাও ধৰি তাইৰ একেবাৰে গাত পৰিব খোজে। চুওঁ-নুচুওঁকৈ তাইৰ হাত-ভৰিবোৰো পিটিকি চায়। কিন্তু শোভা কেৱল মোবাইলতে ব্যস্ত হৈ সপোনৰ ৰাজকুমাৰৰ চিন্তাত মগ্ন হয়। সুবোধ ঘোষে সুবিধা ল'ব খোজে। তাইৰ মনৰ ভাল লগা বস্তুটোৰ উমান ইতিমধ্যে তেওঁ পাই গৈছে।

এদিন তেওঁ মুন্নীৰ কাষতে বহি আছিল। এনেতে মুন্নী উন্মাদ প্ৰায় হৈ কোঠাটোৰ পৰা ওলাই গ'ল। সুবোধ ঘোষ প্ৰথমতে আচৰিত হ'ল কি হ'ল ছোৱালীজনীৰ?

শোভাই দুৱাৰ মুখৰ পৰা অধীৰ আগ্ৰহেৰে চাই আছে তাইৰ ঘৰৰ সন্মুখেৰে যোৱা সেই ৰাজকুমাৰলৈ। সুবোধ ঘোষৰ মনত সকলো ৰহস্য ফটফটীয়া হৈ পৰিল।

শোভা ঘূৰি আহিল। সুবোধ ঘোষে মুন্নীক কি বুলি ক'ব ভাবি নাপালে। অৱশেষত চিন্তা কৰি পালে মোবাইলটোৰ কথা। তাইৰ হাতত মোবাইলটো তুলি দি ক'লে— "তই দেৰধৰৰ লগত কথা পাতিব খোজ নেকি?

—তাইৰ চকু জল্‌মলাই উঠিল। তাই তেওঁৰ হাতৰ মোবাইলটোলৈ অধীৰ আগ্ৰহেৰে চাই থাকিল।

—তই মোক ইমান দিনে কোৱা নাই কিয়? কাইলৈ মই তাৰ লগত তোক কথা পতাই দিম। মই তাৰ নম্বৰটো জানি ল'ব লাগিব।

শোভাই সৰগ ঢুকি পোৱা যেন পালে। কাইলৈ তাইৰ অন্তৰৰ মানুহজনৰ কণ্ঠস্বৰ শুনিবলৈ পাব। ইয়াতকৈ তাইক আৰু কি লাগে।

সুবোধ ঘোষ সিদিনা চাহ নোখোৱাকৈ ঘৰলৈ গ'ল পাছদিনা চাহ খোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দি। সুবোধ ঘোষৰ এই আহ-যাহ বুঢ়ীয়ে ভাল নোপোৱা হ'ল। কিন্তু মানুহজনক নাহিবলৈ কেনেকৈ কয় ! বিপদত এই মানুহজনেই ৰক্ষা কৰিলে। ইতিমধ্যে গাঁৱৰ কেইবাজনো মানুহে বুঢ়ীক সঁকিয়াই দিছিল সুবোধ ঘোষৰ মতি-গতি ঠিক নহয়। গাঁৱত পামঘৰ পাতি সৰ্বনাশ কৰিবলৈ ওলাইছে। কি গোপন ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰিছে সুবোধ ঘোষে তাক ধৰিব পৰা নাই যদিও ই যে কিবা বেয়া কাৰবাৰ হ'ব তাক অনুমান কৰিছে গাঁৱৰ ডেকাবোৰে। যিয়ে যি বিচাৰে তাকেই দিয়ে, কাকো বিমুখ নকৰে। শোভাকো দিছে তেওঁ; মোবাইল এটানো তেওঁৰ বাবে কি কথা !

এতিয়া শোভাই মোবাইলত কথা পাতে ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা। দেৱধৰ গুচি গৈছে কলেজ খোলাৰ লগে লগে। কিন্তু এতিয়া দূৰৰ পৰাই মোবাইলত মৰম যাচে। মোবাইলত বৰ মৰম লগা কথাবোৰ পাতে। এইবাৰ সি গাঁৱলৈ আহিলে তাইৰ লগত নদীৰ পাৰৰ মুকলি ঠাইলৈ হেনো যাব। তাত বহি কথা পাতিব।

তাই মোবাইলটোক বুকুত সাবটি ধৰিলে। ইমান মৰম বুকু ভৰি আছে কিন্তু দিবলৈ পাত্ৰ নাই। গতিকে মোবাইলটোকে বুকুৰ মাজত লৈ চুমাৰ উপৰি চুমা খাবলৈ ধৰিলে। ঠিক এনেতে প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে তাইৰ হাতত থকা বস্তুটো দেখি চমকি উঠিল। ক'ত পালে তাই এই মেচিনটো, এনে মেচিন সুবোধ ঘোষ আদিয়েহে ব্যৱহাৰ কৰে। তেনেস্থলত তাইৰ হাতত পৰিল কেনেকৈ?

বুঢ়ীয়ে চকু পকাই ধৰিলে, "ক'ত পালি এইবোৰ?"

ঃ সুবোধ খুৰাই দিছে।

ঃ সুবোধ খুৰাৰ বস্তু সুবোধকে ঘূৰাই দে।

ঃ নাই এইটো মোকেই দিছে।

ঃ তোক কিয় দিব ! তুই খুজিছ?

ঃ নাই, মই খোজা নাছিলোঁ।

ঃ নাই, এনেকৈ খুজি মানুহৰ পৰা বস্তু ল'ব নাপায়।

ঃ মই কৈছোঁ নহয়, মই খোজা নাছিলোঁ। দেৱধৰৰ লগত কথা পাতিবলৈ দিছে মোক।

ঃ কথা ইমান দূৰ পাইছেগৈ। তই দেৱধৰৰ লগত কথা পাত। কিন্তু দেৱধৰে তোক দুখীয়া বুলি ঘিণ কৰিব যেতিয়া জানিব তই পৰৰ মেচিনেৰে কথা পাত তাৰ লগত !

ঃ মোক ঘিণ নকৰে নহয়।

ঃ মই সেইবোৰ একো নাজানোঁ। তই সুবোধ ঘোষক বস্তুটো ঘূৰাই দিবি। এইবাৰ সুবোধ আহক। ময়ে দি দিম বস্তুটো।

শোভাই ফেঁকুৰি উঠিল। প্ৰতিমা বুঢ়ীয়ে তাইলৈ বিস্ময়েৰে চাই থাকিল। কি হৈছে ছোৱালীজনীৰ। পাগলী হোৱা নাইতো! দেৱধৰৰ কাৰণে পাগল হৈ নিজৰ সৰ্বনাশ মাতি আনিব ধৰিছে।

সুবোধ ঘোষে নিত্য নতুন জাল পাতিছে। শোভাক এফালৰ পৰা গ্ৰাস কৰি আনিছে। প্ৰতিমাবুঢ়ীৰ ভাব হ'ল গাঁৱৰ মানুহবোৰৰ ধাৰণা ঠিকেই। এজনী সৰু ছোৱালীৰ ওচৰলৈ এনে সঘন আহ-যাহৰ মাজত কি উদ্দেশ্য থাকিব পাৰে এই আদহীয়া মানুহজনৰ ! শোভাৰ সৰ্বনাশ কৰিবলৈ পাং পতা নাইতো ! শোভাৰো উপায় নোহোৱা হৈছে। সুবোধ ঘোষৰ আব্দাৰ সহ্য কৰিব লগীয়া হৈছে একমাত্ৰ দেৱধৰৰ বাবে। একমাত্ৰ তাইৰ ৰাজকুমাৰৰ বাবে।

প্ৰতিমা বুঢ়ীয়ে কথা কোৱা মেচিনটো ঘূৰাই দি আহিবলৈ ক'লে শোভাক। শোভাই প্ৰথমতে আপত্তি কৰিছিল যদিও পাছত সন্মত হ'ল। ইতিমধ্যে তাই দেৱধৰৰ পৰা ফোন পাইছে। সি গাঁও পাইছেহি। সুবোধ ঘোষৰ পামঘৰতে তাইৰ লগত সি কথা পাতিব। বহুত কথা; ভৱিষ্যতৰ বহুত সপোন ইতিমধ্যে সি তাইক জনাইছেই।

কিন্তু সুবোধ ঘোষৰ পামঘৰলৈ তাই যাব কেনেকৈ? কেনেবাকৈ কোনোবাই যদি তাইক দেখা পাই বেয়া নাভাবিবনে? তাৰো দিহা দেৱধৰেই দিলে। তাৰ বন্ধু এজনে তাইক মটৰ চাইকেলত তুলি লৈ আহিব গধূলিৰ আন্ধাৰত।

সেইদিনা গোটেই দিনটো পখিলা উৰাদি উৰি ফুৰিলে শোভাই। ঠিক গধূলিৰ আগে আগে ফোন আহিল। শোভাই সাজি-কাচি ওলাল। প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে দেখিলে শোভাই কাজল লৈছে চকুত। ক'ৰবাৰ পৰা বিচাৰি আনি নেইল পলিছ লৈছে। বুঢ়ীয়ে সোধো-নোসোধোকৈ সুধিলে— "ক'লৈ ওলালি যাবলৈ?"

শোভাই ফাঁকি মাৰিলে। "সুবোধ খুৰাই মানুহ পঠিয়াইছে ফোনটো নিবৰ বাবে। মই ফোনটো দি আহোঁ।"

ঃ ময়ো যাওঁ ব'ল তোৰ লগত। —বুঢ়ীয়ে ক'লে।

ঃ নালাগে যাব। গাটো টঙাইছ মাথোন। অলপ জিৰাই-শতাই ঘৰতে থাক। মই সোনকালে আহিম।

শোভা ওলাই গ'ল। মনৰ উলাহতে তাই মোবাইলটোৰে নিবলৈ পাহৰিলে।

প্ৰতিমাবুঢ়ীয়ে মোবাইলটো লৈ নোযোৱা দেখি তাই অলপ পাছতে ঘৰলৈ ঘূৰি আহিব বুলি ভাবিছিল।

কিন্তু শোভা ঘূৰি নাহিল। ৰাতিও নাহিল। প্ৰতিমা বুঢ়ীয়ে চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। গাঁৱৰ মানুহবোৰ আহি থুপ খালে। দেৱধৰৰ দেউতাক পুলিন মহাজনো আহিল। বুঢ়ীৰ মুখত পুতেকৰ কথা শুনি মহাজনো আচৰিত হ'ল। ফোন নম্বৰটো চাই দেখিলে সেইটো পুতেক দেৱধৰৰ নম্বৰ নহয়েই।

তেন্তে ফোন নম্বৰটো কাৰ?

সম্পূৰ্ণ এসপ্তাহৰ মূৰত সেই নম্বৰটোৰ গৰাকী কোন গম পোৱা গ'ল। পুলিচৰ হাতত সেই নম্বৰৰ গৰাকীজন গ্ৰেপ্তাৰ হৈছে। নাৰী ব্যৱসায়ত জড়িত জালালুদ্দিনৰ ফোন নম্বৰ সেইটো।

ইফালে শোভাৰ মোবাইলটো শোভাৰ টেবুলৰ ওপৰতে সদায়ৰ বাবে অনাদৃত হৈ পৰি ৰ'ল। সেই মেচিনটো দেখিলেই বুঢ়ীয়ে ভয় কৰা হ'ল।

এতিয়াও কোনোবা বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ গ'লে বুঢ়ীয়ে দূৰৰ পৰাই ভয়ে ভয়ে মেচিনটো আঙুলিয়াই দেখুওৱাই কয়, "এই মেচিনটোৰেই মোৰ নাতিনীজনীক গ্ৰাস কৰিলে নিজৰ ঘৰতে থকাৰ পাছতো...।"❑❑

আলোড়নৰ পৰা স্তব্ধতালৈ

■ উৎপল দাস
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, গণিত বিভাগ

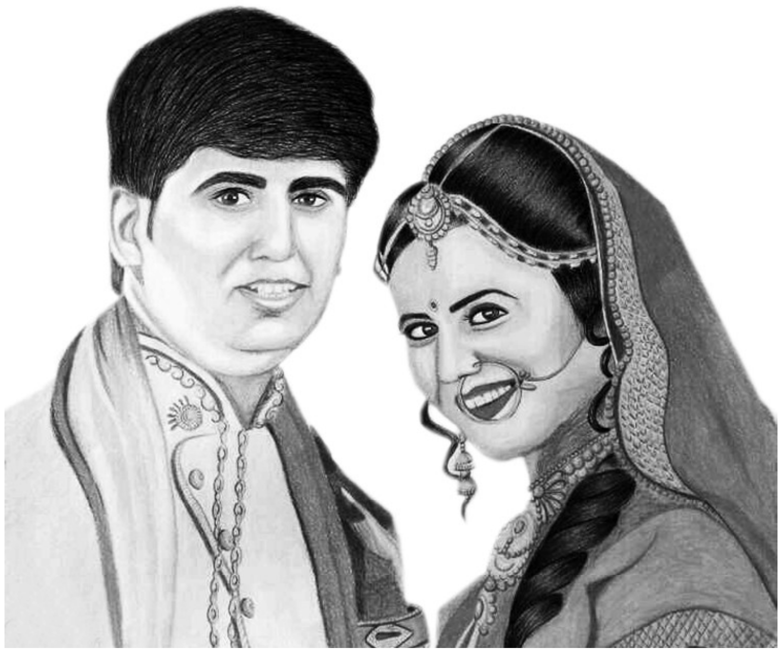

প্ৰভাতী সুৰৰ আঁত ধৰি মেঘচপৰাৰ মাজেৰে বেলিটিয়ে মাত্ৰ ভুমুকি মাৰিছে। তাৰ ৰঙচুৰা কোমল পোহৰে মেঘবোৰক সেন্দূৰীয়া কৰি তুলিছে। ৰাতি বৰষুণত গা ধুই নিকা হৈ থকা পথাৰখন আৰু ঘাঁহ-বনবোৰৰ পৰাও এটা অপৰূপ জেউতি বাহিৰ হৈছে। চৰাই-চিৰিকটিৰ কোলাহলত পুৱাৰ নিৰৱতাই আৰ্তনাদ কৰিছে।

এই সকলোবোৰ দৃশ্য 'প্ৰিয়মে' খিৰিকীমুখত বহি চাই আছিল আৰু বহুতো ভাৱনাই তাক আগুৰি ধৰিছিল। প্ৰিয়ম এজন হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীৰ ছাত্ৰ। এনেতে তাৰ মাকে দৰ্জাখন খুলি হাতত চাহ একাপ আৰু টকা পাঁচশ লৈ কোঠাটোত সোমাল। চাহ কাপ আৰু টকা পাঁচশ আগবঢ়াই প্ৰিয়মক টিউশ্বনলৈ যাবলৈ ক'লে আৰু টিউশ্বনৰ এমাহৰ মাচুলটো দিবলৈ ক'লে। প্ৰিয়মে মাকে দিয়া চাহ কাপ লৰালৰিকৈ খাই ঘৰৰ পৰা ওলাই গ'ল।

এইফালে 'প্ৰিয়া'ই তালৈ বাটতে বৈ আছিল। প্ৰিয়া প্ৰিয়মৰ প্ৰেয়সী। সিহঁত দুয়োটাই এটাই আনটোক বহুত ভাল পায়। প্ৰিয়মে টিউশ্বন যাম বুলি ঘৰৰ পৰা ওলাই আহি প্ৰিয়াৰ লগত ঘূৰি ফুৰিলে। টিউশ্বনৰ মাচুল কেইটাৰে পাৰ্কলৈ গ'ল। পাৰ্কত থকা মহাত্মা গান্ধীৰ মূৰ্তি এটাৰ হাতত হাত ধৰি, কান্ধত বহি, এবাৰ আকৌ মহাত্মা গান্ধীৰ বিতচকুযোৰ এবাৰ প্ৰিয়মে পিন্ধি আৰু এবাৰ প্ৰিয়াই পিন্ধি ফটো উঠাত ব্যস্ত।

প্ৰিয়ম হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ স্নাতকৰ বাবে এখন ঐতিহ্যমণ্ডিত কলেজত নামভৰ্তি কৰিলে। সমান্তৰালকৈ প্ৰিয়ম আৰু প্ৰিয়াৰ প্ৰেমও দৃঢ় হৈ গৈ থাকিল। কলেজত প্ৰথম অৱস্থাত সি কাকো চিনি পোৱা নাছিল। দিন বাগৰাৰ লগে লগে প্ৰিয়মৰ বন্ধু-বান্ধৱীৰ সংখ্যাও বাঢ়ি গ'ল। তাৰ ভিতৰত 'কৌস্তভ' নামৰ ল'ৰাটোক প্ৰিয়মে বহুত বিশ্বাস আৰু সকলো কথা কৈছিল। এনেকৈয়ে তাৰ এটা বছৰ পাৰ হ'ল। প্ৰিয়মে কলেজত নামভৰ্তি কৰাৰ দিনৰেপৰাই মনত এটা আশা পুহি ৰাখিছিল যে সি কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনীত সভাপতি পদৰ বাবে প্ৰাৰ্থীত্ব আগবঢ়াব আৰু কলেজৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰিব। কিন্তু প্ৰিয়াই এইবোৰ কৰিবলৈ বাধা দিছিল যদিও প্ৰিয়মে নুশুনিলে। এই বিষয়ে প্ৰিয়মে কৌস্তভক সকলো কথা কৈছিল। সেই অনুযায়ী প্ৰিয়মে কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনীত সভাপতি পদৰ বাবে প্ৰাৰ্থীত্ব আগবঢ়ালে। প্ৰিয়মে, কৌস্তভ আৰু তাৰ বন্ধু-বান্ধৱীৰ সমৰ্থনত ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনীত জয়লাভ কৰিলে। এইক্ষেত্ৰত কৌস্তভে প্ৰিয়মক আৰ্থিকভাৱেও বহুত সহায় কৰিছিল। কিন্তু জয়লাভ কৰাৰ পিছত প্ৰিয়মে বন্ধু-বান্ধৱীসকলক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতিবোৰ পাহৰি গ'ল।

ফোনটো বাজি আছিল। প্ৰিয়মে ফোনটো তুলিলে, আৰু এটা চিনাকি মাত শুনিলে, সেয়া কৌস্তভ। আজি ১৫ বছৰ পাৰ হ'ল। বৰ্তমান প্ৰিয়ম এটা সমষ্টিৰ বিধায়ক। প্ৰিয়ম আৰু প্ৰিয়াৰ বিয়াও হ'ল। বিয়াৰ দুবছৰমান পাছত প্ৰিয়া আৰু প্ৰিয়মৰ ল'ৰা সন্তান এটাৰ জন্ম হ'ল। সময়ৰ সোঁতত আৰু কৰ্ম সংস্থাপন বেলেগ হোৱা বাবে প্ৰিয়ম আৰু কৌস্তভৰ যোগাযোগ কমি গৈছিল। ফোনত কথাপাতি গম পালে যে প্ৰিয়ম যিখন চহৰত থাকে সেই চহৰখনত কৌস্তভও থাকে। সেয়েহে প্ৰিয়মে কৌস্তভক প্ৰিয়মৰ ঘৰলৈ মাতিলে। সেই অনুযায়ী কৌস্তভে সন্ধিয়া প্ৰিয়মৰ ঘৰলৈ গ'ল। কৌস্তভ আৰু প্ৰিয়ম কথা পতাত ব্যস্ত, এনেতে প্ৰিয়াই চাহ আনিলে। প্ৰিয়াক দেখি কৌস্তভে সুধিলে—

কৌস্তভ ঃ প্ৰিয়া, কি খবৰ?

প্ৰিয়া ঃ ভালেই, তোমাৰ?

কৌস্তভ ঃ মোৰো ভালেই।

কৌস্তভে প্ৰিয়মৰ পাৰিবাৰিক খবৰ লোৱাৰ উপৰি প্ৰিয়মৰ বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ কথা সুধিলে। প্ৰত্যুত্তৰত প্ৰিয়মে অতি গৰ্বৰে কৈ গ'ল— 'টকা হাতত থাকিলে গোটেই সমাজ জেপত থাকে। মই এতিয়া বহু টকাৰ মালিক। মোৰ পাঁচখন পঞ্চতাৰকা হোটেল, দিল্লীতো মোৰ মাটি আছে।' সি আৰু ক'লে— "মোৰ তলত বহুতো ঠিকাদাৰ আছে, যিবোৰক মই ঠিকাৰ কামবোৰ দিওঁ আৰু মই তাৰ বিনিময়ত ঠিকাদাৰবোৰৰ পৰা কমিছন লওঁ। তদুপৰি চৰকাৰৰ পৰা অহা ঔষধবোৰ মই বিনামূল্যে বিতৰণ নকৰি সেইবোৰ কোনেও নজনাকৈ বিক্ৰী কৰোঁ।" কৌস্তভক প্ৰিয়মে আৰু বহুতো কথা ক'লে। প্ৰিয়ম আৰু কৌস্তভে কথা পাতোতে কেতিয়া ৰাতি হ'ল গমকে নাপালে। প্ৰিয়াই আটাইকেইজনৰ বাবে ভাত বনালে আৰু কৌস্তভকো ভাত খাই যাবলৈ ক'লে।

এদিন হঠাৎ প্ৰিয়মৰ ল'ৰাটোৰ জ্বৰ হ'ল। লগে লগে প্ৰিয়ম আৰু প্ৰিয়াই ল'ৰাটোক ওচৰৰ হস্পিতাল এখনলৈ লৈ গ'ল। ডাক্তৰে চাই কিছু দৰৱ লিখি দি প্ৰিয়মক আনিবলৈ ক'লে কিন্তু ডাক্তৰে লিখা সেই দৰৱবোৰ সেই চহৰখনৰ কোনো এখন ফাৰ্মাচীতে নাছিল। এনেতে প্ৰিয়মৰ কথা এটা মনত পৰিল আৰু মানুহ এজনলৈ ফোন কৰি সেই দৰৱকেইটা আছে নে নাই সুধিলে। মানুহজনে প্ৰত্যুত্তৰত ক'লে— "আপোনাৰ নিৰ্দেশমতে সেই দৰৱবোৰ বিক্ৰী কৰি দিয়া হৈছে।" দৰৱৰ অভাৱৰ বাবে প্ৰিয়মৰ ল'ৰাটোৱে মৃত্যুক সাবটি ল'ব লগা হ'ল। ল'ৰাজনৰ মৃত্যুত প্ৰিয়ম দুখত ভাগি পৰিল। তেতিয়া প্ৰিয়াই প্ৰিয়মক ক'লে— "এই আটাইবোৰ তোমাৰেই দোষ। মই তোমাক কলেজৰ নিৰ্বাচনী সভাৰ পৰাই এইবোৰ কৰিবলৈ বাধা দি আছিলোঁ। তুমি টকাৰেই সকলো কৰিব পাৰি বুলি ভাবিলা।"

পশ্চিমৰ আকাশত বেলিটি ৰঙা হৈ মাৰ যাওঁ যাওঁ অৱস্থা। প্ৰিয়মে খিৰিকীমুখত বহি অতীতৰ কথাবোৰ ভাবি আছে। দৰ্জাখনত প্ৰিয়াই টুকুৰিয়াই আছে কিন্তু প্ৰিয়মে শুনা নাই। এবাৰ জোৰকৈ মতাত প্ৰিয়মে ঘূৰি চালে। কিন্তু প্ৰিয়মে একো মাত নিদিলে।❑❑

অচিনাকি ঘাট

■ **ৰিপুঞ্জয় কলিতা**
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, পদাৰ্থবিজ্ঞান বিভাগ

শেষ নোহোৱা শব্দবোৰ যেন লাহে লাহে ওচৰ চাপি আহিল। বাসন্তীয়ে ভাবিলে এই অজান শব্দবোৰ পানীৰ ঢৌৰ নে মানুহৰ মাতৰ। ভাবিলে কিবা জীৱ-জন্তুৰো হ'ব পাৰে। অথবা চাহ বেচা চাহৱালাটোৰ, চব্জি বেচা দোকানীটোৰ অথবা চানা বেচা চানাৱালাটোৰ। অন্ততঃ ইমানখিনি তাইৰ কল্পনা শক্তিৰ ভিতৰৰ। তাই অৱশ্যে সিহঁতৰ ঘৰৰ পুখুৰী নামৰ খালটোত থকা পুঠি-দৰিকণাকেইটা, চুমকি নামৰ সৰু ছাগলী পোৱালিটোৰ ৰূপৰ বৰ্ণনা দিব পাৰে। মৰম কৰে যে।

ঘৰৰ পৰা আহোঁতে পিঠি বেঁকা কৰা বেগটো সদ্যহতে তাই নমাই ল'লে। পাতল-পাতল অনুভৱ কৰিলে, কৰাৰে কথা। তাইৰ খীণকায় চেহেৰাটোৱে আৰাম পালে। মুখ চোৰা আইনাখন চালে। ঠিকে আছে সকলো। কান্ধৰ ওপৰেৰে সন্মুখত লোৱা চুলিখিনি, আইব্ৰ', গাল-মুখ সকলোখিনি। ওচৰতে থকা অতিথিশালত তাই কাপোৰযোৰ সলাব। নতুন কমদামী এযোৰ পিন্ধিব। পানী আৰু বালিৰ স'তে খেলিব যেতিয়া !

বাসন্তীয়ে আগতে সাগৰৰ বৰ্ণনা বহুত শুনিছে বিশাল জলৰাশি, ডাঙৰ ডাঙৰ ঢৌ, সিপাৰ নেদেখা পাৰ। অনন্য। তাই শুনিছে ৰাতিপুৱা আৰু গধূলি সাগৰত পৰা বেলিটোৰ কথা। সুন্দৰ। বিতোপন। এইবাৰ তাই দেখা পাব। পালেই।

এক মুহূৰ্ততৰ বাবে যেন তাইৰ বিশ্বাস নহ'ল। নীলিম জলৰাশি, নীলাভ পৃথিৱী। তাইৰ এনেকুৱা লাগিল তাই তাতেই যেন থাকিব, ঢৌবোৰৰ স'তে খেলিব। সাগৰৰ পানীয়ে চুমি যোৱা বালিত তাই প্ৰথমটো খোজ পেলালে। আগতে নোপোৱা অনুভৱ। আগতে নোপোৱা অভিজ্ঞতা। তাইৰ উতলা, চঞ্চলা ঢৌবোৰ দেখি যিমান আনন্দ লাগিল ভয়ো দুগুণে চৰিল। সাগৰলৈ যদি পানীৰ স'তে গুচি যায়। সাঁতুৰিব জানিলে এক কথা। নাজানেই। নিশিকিলেই। "এই দেউতাটোৰ কাৰণে শিকা নহ'ল, নহ'লেতো মায়ে সাঁতোৰ শিকিবলৈ নামভৰ্তি কৰাই দিব খুজিছিলেই।"—তাই মুখতে ভোৰভোৰালে। "এহ্ মৰো বুলি ভয়। এতিয়া কি?" তাইৰ যেন মৃদু খং এটা আপোনা-আপুনি উঠি গ'ল।

খং কৰিলেইনো কি হ'ব। যি হ'ল সি হ'ল। তাই ইফালে-সিফালে ঘূৰি পকি চালে। মানুহেই মানুহ। কোনোবাজন পাগুৰি মৰা দাঢ়ি থকা, কোনোবাজন একেবাৰে বগা ভকত— বগা ধুতী বগা চোলা, কোনোবাজনী শাৰী পিন্ধা মহিলা, কোনোবাজনী 'জিন্স পিন্ধা ষোড়শী, কাৰোবাৰ মূৰত মাছৰ খৰাহী, কাৰোবাৰ হাতত মান-মালা, কিবা-কিবি ফটো এসোপা, কোনোবাজন আকৌ উটৰ পিঠিত, কোনোবাজন ফটো উঠাত ব্যস্ত। এইবোৰ কি ক'ৰ মানুহ তাইৰ অনুসন্ধান কৰিব লগীয়া একো নাই, পৰিৱেশটো কিন্তু তাই বেছ উপভোগ কৰিলে। অভূতপূৰ্ব। যেতিয়া তাই ঢৌৰ স'তে জঁপিওৱা মানুহবোৰক পাৰলৈ অহা দেখিলে, চেমনীয়া কেইজনমানে সাগৰৰ ঢৌত খেলা বল এৰি দি কোনে ধৰিব পাৰে বুলি খেলোৱা খেলটো আৰম্ভ কৰিলে তাইৰ ভয়টো আঁতৰিল। তাই নিশ্চিত হ'ল যে সাগৰৰ ঢৌবোৰে তাৰ পাৰলৈ বস্তুবোৰ ঠেলি পঠিয়ায়। এতিয়া তায়ো যাব পাৰে। ৰেডি।

কিতাপত বাসন্তীয়ে সাগৰ পাৰত দেখা বিভিন্ন ঠাইৰ মানুহৰ বৰ্ণনা শুনা পাইছিল। তাই দেখিলে। মানে কিতাপত সঁচা কথাই লিখে। পঢ়াৰ প্ৰতি থকা আগৰ ভাবটো যেন নোহোৱা হ'ল। আগতে ভাবিছিল— 'এহ্ এইবিলাক ক'ত থাকিব, আমাৰ ইয়াতেতো সেই নদীখনেই আছে, তাকো বাঁহৰ দলং, কেৰেত কেৰেত শব্দ। ওপৰেৰে যাবই নোৱাৰি।" ওচৰত খেতিৰ পথাৰ, বাঁহৰ গছকেইজোপা, কেইডালমান কঁহুৱা, পুৰণা ভগা নাও এখন পৰি থাকে নদীৰ পাৰত। এইখিনিয়েইতো। কিন্তু ইয়াত কি শোভা ! জেউতি ! কি কিতাপৰ আখৰ, কি ধাৰণা, কি ভ্ৰমণ আৰু কি অভিজ্ঞতা ! মনটো একেবাৰে নাচি উঠিল তাইৰ। আজি তাই সাগৰৰ স'তে খেলিছে। জঁপিয়াই দিছে ঢৌৰ স'তে। ওপৰলৈ উঠি গৈছে। 'বাহঃ কি মজা"— চিঞৰি দিলে তাই। সন্তুষ্টিৰ চিঞৰ।

সাগৰৰ পাৰত, মানে পাৰৰ বালিৰ মুকুতা পৰে বুলি বাসন্তীয়ে আগতে শুনিছে। পানীৰ স'তে আহে পাৰলৈ। তাই ভাবি লৈছে পালে বুটলিব। এটা পালেও হ'ব। বেছি পালে আৰু ভাল। মাজে মাজে তাই অ'ত ত'ত চকু ফুৰালে। ছোৱালী মানুহ সৌন্দৰ্যৰ চৰ্চা কৰি তাই এনেয়েও ভাল পায়। তাই ভাবিলে এটা আঙুঠি বনাব। তৰ্জনী আঙুলিত পিন্ধিব। 'নাই নাই, বুঢ়া আঙুলিটোতে পিন্ধিম"— তাই ভাবিলে। পিছত ভাবিলে মুকুতাৰে বনোৱা আঙুঠি বুঢ়া আঙুলিত ধুনীয়া নেদেখিব। তৰ্জনীয়েই ভাল হ'ব। বেচেৰীয়ে নাপালে।

মুকুতা বিচাৰি নোপোৱাৰ দুখ তাই অকণো নাই। ইমানমানো নাই! তাইতো তাত খাব ঠিকছে। মিঠাই খাব, পেৰা খাব, বগৰী আৰু কাজু বাদাম। কাজু বাদাম ঘৰলৈও আনিব। সৰু ভায়েকৰ বাবে। আনোতে তাই তাৰ বাবেই আনিব। খাব তাই। তাৰ দাঁতেই গজা নাই। হাঁহি উঠি গ'ল তাই। হিঃ হিঃ হিঃ!

বাসন্তীৰ কল্পনা আৰু প্ৰস্তুতি চলি থকা মনৰ ভিতৰৰ ইঞ্জিনটো চলিয়েই থাকিল। ট্ৰেইনত আহিছে। যাবও ট্ৰেইনত। কম কথা এইটো! লগৰ কেইটাই পাইছে ট্ৰেইনত উঠি? গদ্ গদ্ হৈ উঠিল তাইৰ মনটো। কিন্তু এতিয়াও তাই দূৰৰ পৰা বাঢ়ি অহা শব্দটো কিহৰ ধৰিব নোৱাৰিলে। মানুহৰ দৌৰা-দৌৰি, চিঞৰ-বাখৰ, পানীৰ শব্দ, দূৰৰ নাওকেইখনৰ দৃশ্য, সাগৰৰ পাৰত কিহৰবা সেৰা লোৱা মানুহবোৰৰ দৃশ্য; এইবোৰে সব খেলি-মেলি কৰি দিছে। এনেকে এক মুহূৰ্তৰ বাবে তাই চঁক খাই গ'ল। তাইক হাতত ধৰি কোনোবাই ঘপহ্কৰে টানিছে। তাই উচপ্ খাই উঠিল। সেইখন দেউতাকৰ হাত। একে পাৰৰে দূৰণিত এজন মাছমৰীয়াৰ মৃতদেহ আহি পৰিছে। হুলস্থূলবোৰ তাৰ পৰাই ভাহি আহিছে।❑❑

বৰষুণৰ ঠিকনা বিচাৰি...

■ ডলী মালাকাৰ
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, প্ৰাণীবিজ্ঞান বিভাগ

'টিৰিং ! টিৰিং ! টিৰিং !" —হঠাৎ মোবাইলৰ এলাৰ্মটো বাজি উঠাত সাৰ পাই গ'ল অংশুমান। যি লাহেকৈ উঠি খিৰিকীখনৰ ওচৰ পালেগৈ। খিৰিকীখনেদি সোমাই অহা কঁহুৱা কোমল বতাহজাকে তাৰ হৃদয় চুই গ'ল। বাহিৰলৈ চাই দেখিলে, চিপচিপীয়া বৰষুণ এজাক দি আছে।

'বৰষুণ'— আজি পাঁচ বছৰমানৰ পৰা দেখোন বৰষুণ তাৰ লগৰীৰ দৰে হৈ পৰিছে। বৰষুণতেই লুকাই আছে তাৰ হাঁহি, কান্দোন, প্ৰেম, ভালপোৱা, অতীত, বৰ্তমান সকলো। বৰষুণেই যেন সাক্ষী তাৰ অতীতৰ প্ৰতিটো ঘটনাৰ। তথাপিও এই বৰষুণজাক কিন্তু তাইবিহীন বৰষুণ। এনে এজাক বৰষুণতেইতো সি তাইক প্ৰথমবাৰৰ বাবে দেখিছিল।

সেই সময়ত সি ডিব্ৰুগড় নগৰীৰ অসমৰ এখন আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠান ছল্টব্ৰুক একাডেমীৰ ছাত্ৰ। তিনিচুকীয়াৰ এটা সৰু অঞ্চলৰ পৰা বহুত সপোন বুকুত বান্ধি খোজ পেলাইছিল সি এই কলেজত। কিন্তু আমেজপূৰ্ণ এই কলেজীয়া জীৱনে আন বহুতো ল'ৰাৰ দৰে তাৰ জীৱনলৈও পৰিৱৰ্তনৰ ঢৌ নমাই আনিছিল। নতুনকৈ ডেকা হোৱা আন ল'ৰাবোৰৰ দৰে সিও অনুভৱ কৰিবলৈ লৈছিল এক অবুজ শিহৰণ, 'ভাল লগাৰ অনুভূতি।'

"বৰষুণত তুমি লাস্যময়ী, বৰষুণত তুমি হাস্যময়ী, তোমাৰ বাবে নামে বৰষুণ নে তুমিয়েই মাতা বৰষুণ? তুমি সঁচাকৈয়ে বৰ ৰহস্যময়ী !" —আপোনা-আপুনি ওলাই গৈছিল সেইদিনা তাৰ মুখৰ পৰা আবেলিৰ চিনেমাখনৰ সেই সংলাপটো। হাতত ছাতি থাকিও বৰষুণত তিতি আহিবলৈ ভালপোৱা ছোৱালীজনীক দেখি।

কোনোবা ছোৱালীৰ লগত কথা পতাটো দূৰৰে কথা, মূৰ তুলি চাবলৈও লাজ কৰা ল'ৰাটোৱে প্ৰথমবাৰৰ বাবে কোনোবা ছোৱালীক দেখি এক অনামী শিহৰণ অনুভৱ কৰিছিল। তাৰ সেইদিনা ভাল লাগি গৈছিল গোটেই দিনটোক। কেইদিনমানৰ পাছত সি আকৌ দেখিছিল তাইক, কলেজ ছুটীৰ সময়ত ম'নেষ্ট্ৰিৰ সন্মুখত। সেইদিনাও বৰষুণ দি আছিল। "বৰষুণ আৰু তাই বান্ধৱী নেকি?" —এইবুলি প্ৰশ্ন হৈছিল তাৰ মনত। আইচক্ৰীম এটা হাতত লৈ লগৰ কেইজনীৰ লগত বৰষুণত তিতি তিতি কথা পাতি আছিল তাই। সেইদিনাও তাৰ মনটো বৰ ভাল লাগি গৈছিল। হোষ্টেললৈ আহি সি অনুভৱ কৰিছিল যে তাৰ মনটো একোতে নবহা হৈছে। তাৰ মনলৈ আহি আছিল কেৱল মেঘালী চুলিটাৰীৰ মিঠা হাঁহিৰ মৰমলগা তাৰ বৰষুণৰ ৰাণীজনীৰ মুখখন।

উঠা-বহা, খোৱা-লোৱা সকলো সময়তে যেন সি তাইকে দেখিছিল। ধৰিব পৰা নাছিল যে আচলতে তাৰ হৈছে কি? এয়াই প্ৰেম নহয়তো! কিন্তু সি দেখোন তাইৰ নামেই নাজানে।

পাছদিনা কলেজত লগৰবোৰৰ পৰা গম পাইছিল যে সেই বৰষুণৰ ৰাণীজনী হেনো তাহাঁতৰ ক্লাছৰ কিন্তু বেলেগ ছেক্সনৰ। নাম তাইৰ, নীলাঞ্জনা।

এনেদৰে সময়বোৰ পাৰ হৈ গৈছিল। সি কিন্তু তাইক চাবলৈ কেতিয়াবা কলেজৰ গেটৰ সন্মুখত, কেতিয়াবা ম'নেষ্ট্ৰিৰ সন্মুখত, কেতিয়াবা কেণ্টিনত সদায় ৰৈ আছিল। কেতিয়াবা যদি তাইৰ চকুত চকু পৰে, সি হাঁহি এটা মাৰি গুচি আহিছিল।

ইতিমধ্যে তাৰ লগৰবোৰৰ মাজত তাৰ একপক্ষীয় প্ৰেমৰ কথা জনাজাত হৈছিল। লগৰবোৰে তাইক তাৰ মনৰ কথা ক'বলৈ জোৰ দিছিল যদিও সি তাৰ মনৰ কথা প্ৰকাশ কৰিবলৈ ভয় কৰিছিল, জানোচা তাই তাক গালি পাৰে। তথাপিও সি এদিন মৰ সাহস গোটাই তাইক তাৰ মনৰ কথা অৱগত কৰাইছিল। তাক আচৰিত কৰি তাৰ উত্তৰত নীলাঞ্জনাই হয়ভৰ দিছিল। এনেদৰে দুয়োৰে মাজৰ প্ৰেমৰ নৌকাখন আগবাঢ়ি গৈছিল। আৰম্ভ কৰিছিল দুয়ো দুয়োকে বুজাৰ, দুয়ো দুয়োৰে সুখ-দুখ, অভাৱ আদি অনুভৱ কৰাৰ; আৰু পাৰ কৰিছিল মিঠা আবেলি কেতিয়াবা ম'নেষ্ট্ৰিৰ সন্মুখত নতুবা কেতিয়াবা ফুডকোডৰ সন্মুখত। কিন্তু তাৰ মাজতো সিহঁতে নিজৰ কৰ্তব্য বজাই ৰাখিছিল। পৰীক্ষাৰ সময়ত সদায় সিহঁত দুয়োৰে মাজত প্ৰতিযোগিতা হৈছিল নম্বৰ বেছি পোৱাক লৈ, যাৰ বাবে সিহঁতৰ পঢ়াৰ দিশটো উন্নত হৈছিল।

নিয়তিয়ে কিন্তু সিহঁতৰ সুখ দেখিব নোৱাৰিলে। কাঢ়ি লৈ গ'ল তাৰ নীলাঞ্জনাক। বৈ অহা অশ্ৰুধাৰ সি মচি ল'লে।

আজি তাৰ চাকৰিত প্ৰথম দিন। ডিব্ৰুগড়ৰ মেডিকেলত আৰম্ভ কৰিব সি তাৰ চাকৰি জীৱন। তাইবিহীন জীৱন বৰ কষ্টকৰ। তথাপিও মানৱসেৱাৰ মাজেৰে নীলাঞ্জনাৰ স্মৃতি সুঁৱৰিব সি— আৰম্ভ কৰিব এজাক নতুন বৰষুণৰ মাজেৰে জীৱনৰ এক নতুন অধ্যায়।❑❑

বন্ধু তোমাৰ বাবেই

■ দেৱদ্বীপ শৰ্মা
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক, ইংৰাজী বিভাগ

সাগৰখন আজি শান্তি হৈ আছে। ধুমুহাৰ আশংকা নাই। তথাপি এটা-দুটা উন্মাদ লহৰে আহি পাৰৰ শিলত খুন্দিয়াইছে আৰু ভাগি চুৰমাৰ হৈ গৈছে। অত্যন্ত অলসভাৱে হ'লেও, শিলবোৰো লহৰৰ প্ৰচণ্ড আঘাতত ক্ষয় গৈ আছে। আৰু চাৰ্লিয়ে সকলো একান্তভাৱে লক্ষ্য কৰি আছে। তাৰ মনত বৰ বিশেষ চিন্তা একো নাই। কিন্তু, দুঃস্বপ্নৰ দৰে অতীতত ঘটি যোৱা কিছুমান নিৰাকাৰ ঘটনাই তাক বাৰে বাৰে আঘাত কৰি আছে, যেনেদৰে সাগৰৰ উন্মাদ লহৰে পাৰৰ শিলক আহি আঘাত কৰিছে। লহৰৰ দৰে ভাবনাবোৰো আহি বাৰে বাৰে ভাগি গৈছে আৰু পাৰৰ শিলবোৰৰ দৰে সিও যেন ক্ৰমাৎ ক্ষয় যাবলৈ ধৰিছে।

সি দেখিছে... হঠাৎ যেন সাগৰখন ওফন্দি উঠিছে, আকাশ ওন্দোলি আহিছে, চাৰ্লি আৰু তাৰ জাহাজ 'স্পিডী'য়ে অলপ

আগতে হৰ্ণ অন্তৰীপ পাৰ হৈছে। কিন্তু সিহঁতৰ পিছে পিছে আহি থকা তাৰ বন্ধু টমাছ আৰু তেওঁৰ জাহাজ 'এনোলা গে' এতিয়াও অন্তৰীপটো পাৰ হ'ব পৰা নাই, চাৰ্লিৰ সকলোবোৰ খেলিমেলি লাগিছে। হঠাৎ চাৰ্লিৰ জাহাজখনৰ পিছফালে এক বৃহৎ চাকনৈয়াৰ সৃষ্টি হৈছে। টমাছ আৰু 'এনোলা গে' তাৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈছে, জাহাজৰ পালবোৰ ফাটি-ছিটি গৈছে, ধুমুহাৰ বাবে চাৰ্লিয়ে নিজৰ জাহাজ ওচৰলৈ নিব পৰা নাই, কোনোবাই চাৰ্লি চাৰ্লি বুলি জোৰকৈ চিঞৰিছে আৰু এসময়ত সকলো শান্ত হৈ গৈছে...।

কোনটো সঁচা? চাৰ্লিৰ হঠাৎ সম্বিৎ ঘূৰি আহিল। কোনটো সঁচা ঘটনা বৰ্তমান ঘটি আছে? বৰ্তমান সেই ভীষণ ধুমুহাটো সঁচা নে এতিয়াৰ শান্ত সাগৰখন সঁচা? চাৰ্লিয়ে নিজকে প্ৰশ্ন কৰিলে। ঊনৈশ বছৰ আগতে ঘটি যোৱা ঘটনা এটা জানো আকৌ ঘটিব পাৰে? মানুহৰ জানো দুবাৰ মৃত্যু ঘটিব পাৰে? কথাবোৰ ভাবি ভাবি চাৰ্লি সমুদ্ৰ তীৰৰ পৰা লাহে লাহে আঁতৰি আহিল। বেলিটো লাহে লাহে সাগৰৰ মাজলৈ সোমাই গ'ল।

চাৰ্লি সঘনাই সাগৰলৈ আহে। অভ্যাসৰ বাবে নহয়, কিবা এটা বিচাৰি পোৱাৰ আশাত। যেন সাগৰখনত উঠা কোনোবাটো লহৰৰ পিছফালে এতিয়াও টমাছ আছে। এতিয়াও যেন টমাছে চাৰ্লি চাৰ্লি বুলি চিঞৰিছে, সি যেন এতিয়াই সাঁতুৰি যাব, সাগৰৰ প্ৰতিটো লহৰ যেন চাৰ্লিয়ে লুটিয়াই বগৰাই, ভাঙি-ছিঙি চাব, যেন সি তাৰ ল'ৰালিৰ বান্ধৰ টমাছক ঘূৰাই আনিব। কিন্তু নাই, সি নোৱাৰে। প্ৰকাণ্ড জাহাজ ডুবাই দিয়াৰ ক্ষমতা লগত ৰখা লহৰবোৰক হৰুৱাব চাৰ্লিয়ে নোৱাৰে। এক অবুজ অৱসাদে আহি চাৰ্লিক আৱৰি ধৰে। সাগৰ তীৰৰ পৰা চাৰ্লিয়ে লাহে লাহে আঁতৰি আহে। লাহে লাহে বেলিটো সাগৰত ডুব মাৰে।

আজি বতৰ ইমান ভাল নহয়। আকাশখনে কান্দো কান্দো কৰিও যেন কান্দিব পৰা নাই। আৰু কান্দিব খোজা আকাশখনক জোকাই সাগৰে নিজৰ নাচোন আৰু বেছি তীব্ৰতৰ কৰি তুলিছে। লহৰবোৰ ক্ৰমাৎ বাঢ়ি আহিব ধৰিছে আৰু সেই উৰ্মিমালাৰ নাচোনত অতিষ্ঠ হৈ চাৰ্লিয়ে সাগৰতীৰৰ পৰা আঁতৰি আহিব খুজিছে। ঊনৈশ বছৰৰ আগৰ দিনটোলৈ তাৰ আজি বৰকৈ মনত পৰিছে। সমুদ্ৰতীৰৰ পৰিৱেশটো আজি বেলেগ হৈ আছে। সি উভতি যাবলৈ লওঁতেই সাগৰৰ কোনোবাটো অচিনাকী লহৰে তাৰ ভৰিৰ কাষলৈ এটি বটল আগবঢ়াই দিলে। সি বটলটো খুলি তাত এখন কাগজ দেখিলে য'ত লিখা আছিল— 'সহায়, হৰ্ণ অন্তৰীপৰ এটি নিৰ্জন দ্বীপত মই অকলে আছোঁ। মোক নিবলৈ কোনোবাই সহায় পঠিয়াই যেন,

ইতি, টমাছ হপ্‌কিন্সন,

কেপ্টেইন, এনোলা গে, ১৮৩৫ চন।"

কাগজখন দেখি চাৰ্লি উচপ্ খাই উঠিল। তাৰমানে.. তাৰমানে টমাছ এতিয়াও জীয়াই আছে। এইখন আজিৰ পৰা ওঠৰ বছৰৰ আগৰ চিঠি, টমাছ এতিয়াও জীয়াই আছেনে? বহুবোৰ কথাই চাৰ্লিৰ মনত এক আন্দোলনৰ সৃষ্টি কৰিলে। যেন সাগৰত আহিবলগা ধুমুহা তাৰ মনত আগতীয়াকৈ আহিল, যেন কান্দিব খোজা আকাশখনৰ চকুপানীখিনি তাৰ চকুৰে সৰ্‌সৰাই বৈ আহিল। সি সপোন দেখিছে নেকি বাৰু? সি ঠিক ধৰিব পৰা নাই। কিন্তু সি যাবই লাগিব। সেইদিনাই সি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিব বুলি ঠিক কৰিলে। তাৰ বিশ্বাসী কৰ্মচাৰীসকলে সম্পূৰ্ণৰূপে চাৰ্লিক সংগ দিলে। সকলোৰে মনত উৎকণ্ঠা, সকলোৰে মনত এটাই প্ৰশ্ন, টমাছ আছেনে জীয়াই?

এইফালে কাগজখনে চাৰ্লিক সুখ, দুখ, উৎকণ্ঠা সকলোবোৰ যেন একেলগে আনি দিছে। তাৰ মনত যেন হেজাৰটা চাকনৈয়াৰ সৃষ্টি হৈছে, যেন হেজাৰটা লহৰ ফালি টমাছে তাক চিঞৰিছে, "বন্ধু চাৰ্লি, মই আছোঁ দোস্ত, ৰৈ আছোঁ তোমালৈ, তুমি আহা, মোক লৈ যোৱাহি ইয়াৰ পৰা।" জাহাজৰ ডেকত থিয় হৈ সাগৰৰ উত্তাল লহৰবোৰৰ ফালে চাই চাৰ্লিয়ে মনৰ ভিতৰতে কৈছে, "টমাছ, বন্ধু তোমাৰ বাবেই মই আজি জীয়াই আছোঁ, তোমাৰ বাবেই মই সকলো সামৰি সাগৰৰ স'তে যুঁজিবলৈ ওলাই আহিছোঁ। যদি মই আজি হাঁহিব পাৰিছোঁ, তোমাৰ বাবেই বন্ধু, কেৱল তোমাৰ বাবেই।"

লাহে লাহে আকাশ মুকলি হৈছে। সাগৰৰ লহৰ ফালি তীব্ৰ বেগত চাৰ্লি আৰু তাৰ জাহাজ স্পিডী আগুৱাই গৈছে হৰ্ণ অন্তৰীপৰ ফালে। এজন হেৰোৱা বন্ধুৰ বাবে। সাগৰ তীৰত এদিন পোৱা এটা বটলৰ বাবেই আজি দুই বন্ধুৰ মিলন হ'বলৈ গৈ আছে।❑❑

আৱেলি...

■ **জিতু বৰ্মন**
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক, ইংৰাজী বিভাগ

মৰণাৰ খেৰেৰে লেতেৰা হৈ থকা চোতালখন লৰালৰিকৈ সাৰি মালতীয়ে এটি দীঘল উশাহ ল'লে। শীতৰ নাৰ্জীকেইজোপাই যেন সিহঁতৰ গোন্ধবোৰ দলিয়াই দিলে তাইলৈ। কিছু সময় থিয় দি তাইৰ দুচকু দীঘল হৈ পৰি থকা কেঁচা আলিবাটটিত থমকি ৰ'ল। মনত তাইৰ কইনা সাজত এই বাটটিৰে অহা দৃশ্যটি ওলমি ৰৈ থাকিল। ছবছৰ আগৰ সেই দিনটোতেই সলনি হৈছিল তাইৰ জীৱনৰ পৰিক্ৰমা। সঁচাকৈয়ে শিৰত ডগ্‌মগিয়াকৈ দীঘল সেন্দূৰ, কপালত ৰাতিপুৱাৰ বেলিটিৰ দৰে এটি মজলীয়া ৰঙা বিন্দুৰে তাইক একেবাৰেই সলনি কৰি দিছিল। তাইৰ লগৰ ফুল আৰু চম্পাহঁতে যে কিমান জোকাইছিল তাইক সিদিনা— "ঐ, এনেকে সাজি-কাচি নোলাবি; বেচেৰা মহীধৰ পগলা হ'ব।" — লগতে এজাক খিল্‌খিলিয়া হাঁহি। এৰা, তাৰ আগলৈ ঘৰৰ কাম-বনত পাকৈত মালতী পাছলৈ মহীধৰৰ জীৱনসঙ্গী হৈ পৰিছিল। যেন মহীধৰৰ মৃত মাকৰ ঠাইখিনি তাই পূৰাবলৈ সক্ষম হৈছিল। এইবোৰ ভাবি থাকোতেই হঠাৎ কাষেৰে উৰি যোৱা পাৰকেইটিৰ পাখিৰ ধপ্‌ধপ্ শব্দত মালতী যেন সাৰ পাই উঠিল। —"ছেঃ ইমান সময় তাই বেংটোৰ দৰে থিয়ই দি ৰ'ল।" — মুখতে ভোৰভোৰালে তাই। অলপ দূৰৈত সৌৱা পদুমী আৰু প্ৰতিদিনৰ দৰে

তিৰোতাজাক কঁকালত কলহ লৈ কোবাকুবিকৈ আগবাঢ়ি আহিছে ঘাটলৈ। হওঁতে নদীখন মালতীৰ ঘৰৰ পিছফালেই পৰে কিন্তু ৰাস্তা বুলিবলৈ আলিবাটটোৱেই। মালতীক বাঢ়নীডালৰ স'তে থিয় দি থকা দেখি, পদুমীয়ে হাতেৰেই তাইক ইংগিত দি ক'লে— "ঐ, কি কৰিছ, সোনকাল কৰ বেলি মূৰতেই উঠিব এতিয়া" —তিৰোতাজাকৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ক্ষীণ তাই। মধ্যা দেহটিত কলহটো বৰ ওজন হোৱা যেন দেখি। পদুমীৰ মাততহে কথাত ব্যস্ত আনকেইজনীয়ে মালতীৰ ফালে চকু দিলে। মালতীয়েও হাতেৰেই অলপ ৰোৱাৰ ইংগিত দি দৌৰাদৌৰিকৈ বাঢ়নীডাল পিছচোতালত আওজাই থৈ, গাধোৱা কাপোৰ সাজ আৰু পানী অনা কলহটি লৈ পদূলিত হাজিৰ— যেন একেবাৰে মাষ্টৰৰ আদেশত ঘৰৰ কামৰ বহীখন আনিবলৈ যোৱা বাধ্য ছাত্ৰীজনীহে।

মালতীৰ ভাল লাগে, এই ৰাতিপুৱাৰ ঘাটলৈ যোৱা সময়খিনি। ন-বোৱাৰীৰ নিচিনা কৈ ওলাই অহা বেলিটি, তাৰ অলপ অলপ গৰম পোহৰ আৰু ৰাস্তাত পোৱা হালধীয়া পথাৰবোৰ— আহঃ মালতীৰ দিনটোৰ আটাইতকৈ মৰম লগা সময় এয়া। আৰু কত যে কথা ওলায় সিহঁতকেইজনীৰ এই ঘাটলৈ অহা সময়খিনিতেই। কাৰোবাৰ তাঁতশালৰ সূতা আৰু ফুলৰ পৰা একেবাৰে গাঁওখনত হ'বলগীয়া বিয়া-সবাহলৈকে। এইখিনি যেন তিৰোতাজাকৰ একেবাৰে নিজৰ সময়, নিজৰ সুখ-দুখ ভগোৱাৰ সময় বৰ উৎসাহেৰে শুনে মালতীয়ে এই কথাবোৰ। কথাবোৰ শুনি তাইৰ কেতিয়াবা সিহঁতৰ জীৱনবোৰ তাঁতশালৰ কপাহী চাদৰখনৰ বহুৰঙী ফুলবোৰ যেন লাগে। কিবা এটি অজান মুখত ক্ষীণ হাঁহি এটি বাগৰি গ'ল মালতীৰ ওঁঠেৰে।

আজি মালতীয়ে তাইৰ ডালিমৰঙী বুটা বছা কাপোৰযোৰ বিচাৰিলে। ঘাটৰ পৰা আহিয়েই। সেইযোৰ পিন্ধিব আজি তাই। প্ৰত্যেক ৰাতিপুৱা তাই নিজকে সজাই বৰ আনন্দ অনুভৱ কৰে। আজিও সাজিছে তাই। মহীধৰে গৰুকেইটা এৰাল দি আহি পাবহি। দুচকুত ভাহি উঠিল তাইৰ— "তাইৰ মহীধৰ! অতি মৰমৰ তাইৰ।" সৌৰা দেওনা জপোৰা শব্দ, মানে মহীধৰ আহিল। আইনাখনৰ আগত দিনটোৰ কাৰণে শেষবাৰলৈ সেন্দূৰখিনি আৰু কাপোৰযোৰ ঠিক-ঠাক কৰি হাত ফুৰাই তাই চিধাই পাকঘৰত সোমাল। চোতালৰ সৰুকৈ সজোৱা মাটি লেপা নামঘৰটিৰ চাকি আৰু ধূপৰ গোন্ধটি দীঘলকৈ সুমুৱাই লৈ মহীধৰ পিছচোতাল উঠিল। দৌৰা-দৌৰিকৈ তৈয়াৰ কৰা জলপানখিনি মহীধৰক আগবঢ়াই দিলে মালতীয়ে। মহীধৰ পথাৰলৈ গ'লগৈ। ধান কটাৰ পৰা তাৰো যেন উশাহ ল'বলৈয়েই সময়কণ নাই। নিজৰ মৰণা, ওচৰৰ যোগেশ মাষ্টৰৰ পথাৰৰ কাম— এই সকলোবোৰ চম্ভালি অৱশ হৈ পৰে মহীধৰ। মহীধৰ ওলাই গৈ আলিবাটৰ কেঁকুৰি পাৰ নোহোৱালৈ চাই থকা মালতীৰ অভ্যাস। আজিও থিয় দি থাকিল তাই। তাইৰ মহীধৰক দেখা নোপোৱালৈকে। মূৰত তিতি থকা গামোচা আৰু তাইৰ আটাইতকৈ মৰমৰ কাপোৰযোৰেদি আজি সঁচাই তাই জিলিকি উঠিছে মহীধৰৰ পদূলিত। "মহীধৰে বাৰু আজি তাইক এবাৰ চোৱাৰ সময় হ'লনে? তাৰ কাৰণেই সাজি বৈ থকা মালতীক বা আজি মহীধৰ কেনে লাগিছিল?"— ভাবি ৰ'লে তাই। —"এৰা ঃ মানুহজনৰ নিজৰেই দেহাটি জিৰাবৰ সময় নোপোৱা হৈছে, তাইকনো কেনেকৈ চাব। তায়ো যে ভাবে আৰু কথা কিছুমান।" পাছ মুহূৰ্ততে মনত পৰিল তাইৰ— মহীধৰে আজি চকু তুলিও চাব পৰা নাছিল তাইক। এদিন হেনো সি কৈছিল— "মালতী, তোলৈ মোৰ বৰ ভয় হয় কেতিয়াবা। বেয়া চকু লাগিব নিদিবি তোৰ গাত। বৰ ভয় লাগে

বগৰীৰ তল, জলফাইৰ তল, কিমান কথা, কিমান হাঁহি, তাৰ মাজত দুই-এজনীৰ চুলিত টনা-টনী ৰণ। মালতীয়ে তাঁতশালত বহিল এইবাৰ। কিয় জানো, আজি তাইৰ পুৰণি কথাবোৰ বৰকৈ মনলৈ আহিছে। সিহঁতৰ বগৰীতলৰ হাঁহিবোৰ বাৰে বাৰে যেন তাইৰ কাণত বাজি ৰৈছে। মনত পৰিছে তাইৰ আজি ফুটুকীয়া ফ্ৰকৰ দিনবোৰ। সপ্তম শ্ৰেণীলৈ যোৱা মালতীৰ আজি বৰকৈ মনত পৰিছে সিহঁতৰ বিদ্যালয়ৰ প্ৰকাণ্ড খেলপথাৰখন।

মোৰ।”— কথাষাৰ ভাবিয়েই লাজত ৰঙা টৌ হৈ পৰিল মালতী— “তাইৰ মহীধৰ।”

বেলি দুপৰত মালতীৰ দিনৰ কাম-কাজ হ'ল। কাম কৰোঁতে, আনদিনাৰ দৰে আজিও তাইৰ মুখত বিয়ানাম নামৰ দোহা। তাইৰ লগৰবোৰে আগতে তাইক বৰকৈ গান গাবলৈ ধৰিছিল। সিহঁতে কৈছিল। তাইৰ হেনো মাতটো শুনি থাকিলে আমনি নালাগে। কমখন দৌৰিছিল নে সিহঁতজাক দিনৰ দিনটো। বগৰীৰ তল, জলফাইৰ তল, কিমান কথা, কিমান হাঁহি, তাৰ মাজত দুই-এজনীৰ চুলিত টনা-টনী ৰণ। মালতীয়ে তাঁতশালত বহিল এইবাৰ। কিয় জানো, আজি তাইৰ পুৰণি কথাবোৰ বৰকৈ মনলৈ আহিছে। সিহঁতৰ বগৰীতলৰ হাঁহিবোৰ বাৰে বাৰে যেন তাইৰ কাণত বাজি ৰৈছে। মনত পৰিছে তাইৰ আজি ফুটুকীয়া ফ্ৰকৰ দিনবোৰ। সপ্তম শ্ৰেণীলৈ যোৱা মালতীৰ আজি বৰকৈ মনত পৰিছে সিহঁতৰ বিদ্যালয়ৰ প্ৰকাণ্ড খেলপথাৰখন।

—“এৰা, দিনটো অকলশৰে মালতীয়েনো কি নতুন কথা ভাবিব পাৰিব। তাইৰ লগৰ পদুমীৰ দিনবোৰ কাটি যায়। তাইৰ মৰম লগা ফুলৰ দৰে আঠমহীয়া ছোৱালীটিৰ আল-পৈচান ধৰোঁতে। মালতীৰনো আছে কোন?— পদুমীৰ কথা মনত আহোঁতেই সিহঁতৰ তামোলৰ বেৰৰ মাজেৰে দেখা পোৱা পদুমীৰ ঘৰখনলৈ চাই পঠালে মালতীয়ে। “সৌৱা, পদুমী, ভিতৰত কেঁচুৱাটিৰ কন্দাৰ শব্দ। পদুমীয়ে বাহিৰৰ পৰাই কাম কৰি কৰি নিচুকাব চেষ্টা কৰিছে ছোৱালীটিক।” —এইবাৰ যেন মালতীৰ উঠি যাব যেন লাগিল তাইৰ ঘৰলৈ। কেঁচুৱাটিয়ে কান্দিয়েই আছে। মালতীৰ একেকোৰে গৈ কেঁচুৱাটি তুলি ল'বৰ মন গ'ল। কিন্তু তাই নোৱাৰে। তাইৰ বৰিত যেন এডাল কোনেও নেদেখা পঘা। তাই নোৱাৰে যাব। সেমেকি উঠিল তাইৰ সদায় জিক্‌মিকাই থকা দুচকু। ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল তাই। পদুমীৰ ঘৰৰ শব্দবোৰৰ পৰা পলাবলৈহে যেন তাই লুকাব ঠাই বিচাৰিছে। বেলিটি বুঢ়া হৈ গৈ থাকিল। এসময়ত মহীধৰ আহি পালে। এতিয়া আকৌ হাটলৈ বুলি ওলাব সি। আজি বুধবাৰ। বাঁহতলী গাঁৱৰ হাট বহা দিন আজি। দিনৰ কথাবোৰ মনৰ একাষত থৈ তাই আকৌ ব্যস্ত হৈ পৰিল তাইৰ মহীধৰৰ আলপৈচান ধৰাত। মহীধৰে তাইলৈ বহুবাৰ চালে। আজিকালি যেন মালতীৰ বেলেগ চিন্তা সোমাইছে মূৰত। অন্যমনস্ক হৈ পৰে তাই প্ৰায়ে। কথাবোৰ অলপ পৰ ভাবি, মহীধৰ মালতীয়ে আগবঢ়াই দিয়া মোনাখন চাইকেলৰ পিছত লৈ হাটলৈ গ'লগৈ। মালতী ভিতৰ সোমাইছিলহে, এনেতে তাই কিবা কাজিয়াৰ শব্দ শুনিলে। অলপ সময় থিয় দি তাই চাৰিওফালে চাই ৰ'ল— 'কোনফালৰ পৰা আহিব পাৰে শব্দবোৰ। তাই এইবাৰ কাণ থিয় কৰি শুনিলে। হয়.... পদুমী। পদুমীৰ ঘৰৰ পৰা আহিছে শব্দবোৰ। নিশ্চয় আজিও তাইক গিৰিয়েকে সাঁজ নৌহওঁতেই সেইটোপা গিলি আহিছে। বেচেৰী পদুমী, বিয়া হ'বৰ দিনৰ পৰা এইবোৰ কেনেকৈ সহ্য কৰে তাই? তথাপিও কেনেকে হাঁহিব পাৰে তাই?— বহুবোৰ প্ৰশ্নই মালতীৰ সহজ মনটিক খুন্দিয়াই থাকিল। শব্দবোৰ কিবা আজি আন দিনৰ দৰে নহয় যেন লাগিল মালতীৰ। মাজে মাজে পদুমীৰ ঘৰৰ দৰ্জাৰো ধপ্ ধপোৱা শব্দ পালে তাই। কিছু সময় থিয় দি মালতী গোসাঁই চাকি দিবলৈ ঘৰ সোমাল। মালতী কেতিয়াবা, নিজৰ ঘৰখনক লৈ বৰ গৌৰৱ অনুভৱ হয় পদুমীৰ তুলনাত। কাৰণ, তাইৰ মহীধৰে আজিলৈ তাইক টান কথা এটিও শুনাই পোৱা নাই। তাই অত্যন্ত মৰমৰ তাৰ। মালতীৰ নিঃসন্তানৰ কথাৰ ওপৰতো আজিলৈ সি একো কৈ পোৱা নাই তাইক। ঘৰ সোমোৱাৰ দিনৰ পৰাই তাইক সি সমান মৰম আৰু নাৰীৰ মৰ্যাদা দি আহিছে প্ৰত্যেকদিনে। মালতীয়ে দুচকু মুদি মূৰ দোঁৱালে নেদেখাজনৰ সন্মুখত। —এতিয়াই শব্দবোৰ বন্ধ হোৱা নাই। মালতীয়ে এবাৰ বাবিলে— “যাব নেকি তাই এবাৰ পদুমীৰ ঘৰলৈ। কেঁচুঁৱাটি বা কেনে আছে? ইমান হুলস্থূল তাই বাৰু সহ্য কৰিব পাৰিবনে তাইৰ অকণমাণি কাণ দুখনেদি।” আকৌ ভাবিলে— 'নাই, তাই যোৱাটো ভাল নহ'ব। সিহঁতৰ ঘৰৰ মাজত তাই সোমোৱাতো ভাল নহ'ব।” তাই নগ'ল।

—এবাটি ফিকা চাহ হাতত লৈ তাই বাৰাণ্ডাৰ বেঞ্চখনতেই বহিল। এই বেঞ্চখন মালতীৰ লগৰীজনীৰ দৰে। সমস্ত ভূ-ভাৰস্তৰ কথা পাগুলে তাই এইখনতে বহি। আগত আহি ৰৈ থকা মাঘ বিহুটিৰ যোগাৰৰ কথা মনত আহিছিলহে, বাটৰ পৰা হুলস্থুলটিয়ে মালতীক পুনৰ আমনি কৰিলে। ক্ৰমাৎ বাঢ়ি আহিল হাহাকাৰবোৰ। মালতীয়ে চাহৰ বাটিটো বেঞ্চতেই এৰি, উৰা চাদৰখন ভালকৈ মেৰাই লৈ অলপ দৌৰিয়েই আগুৱাই আহিল বাটলৈ। মহীধৰো নাই আনফালে। বুকুখন কিবা কঁপি উঠিল মালতীৰ। জাপনাখন খুলিব ধৰিছিলহে, ৰাতিপুৱা একেলগে ঘাটলৈ যোৱা যামিনীয়ে ফোঁপাই-জোপাই তাইৰ ওচৰলৈ আহিল— তাইৰ একো হোৱা নাইতো? কেঁচুৱাটি? ধেৎ, কি যে ভাবিব ধৰিছে তাই।

যামিনীক দেখি মালতী আগুৱাই গ'ল। যামিনীয়ে ফোপাইয়েই ক'লে— “পদুমী, পদুমী পৰি আছে মজিয়াত। তেজ তেজ!” “মই তেল অকণ খুজিব গৈছিলোঁ, গৈয়েই...” মূৰটো আচন্দ্ৰাই কৰি উঠিল মালতীৰ। তেনেকৈই যামিনীৰ লগত কোন তলকত পদুমীৰ ঘৰৰ ভিতৰ পালেগৈ তাই ধৰিবই

নোৱাৰিলে। তাই চাইয়েই ৰ'ল মজিয়ালৈ— "পদুমীৰ দেহ পৰি আছে মজিয়াত। শুকান হটঙা দেহটি তাইৰ। ৰঙা হৈ পৰিছে তাইৰ মূৰৰ চাৰিওফালে।' —হঠাৎ মালতী একেকোবে বিছনাৰ ওচৰ পালেগৈ। তাই আলফুলে তুলি ল'লে বিচনাত পৰি থকা পদুমীৰ কেচুঁৱাটিক। বেচেৰীজীৰ হাত-ভৰি চেঁচা হৈ পৰিছে। কিমান সময় বা চিঞৰিছে তাই। মাক-দেউতাকৰ কাজিয়াই বাৰু তাইৰ কান্দোন শুনিছিলনে?—এজনী মাকৰ দৰে মালতীয়ে বুকুত সুমুৱাই ল'লে তাইক অলপ উম দিবলৈ। তেতিয়ালৈ পদুমীৰ ঘৰে-চোতালে মানুহবোৰ ভিৰ কৰিছিল।

পুলিচ আহি পদুমীৰ গিৰিয়েকক নিওতে ৰাতি প্ৰায় দোভাগ হৈছিল। মহীধৰো পোনে পোনে মালতীক বিচাৰি পদুমীৰ ঘৰেই পাইছিল। মালতীক কেঁচুৱাটিৰ লগত দেখি মহীধৰে যিমান পাৰি চকুপানীখিনি লুকাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। পদুমীৰ অন্ত্যেষ্টিক্ৰিয়া পিছদিনাখন ৰাতিপুৱাই কৰা হৈছিল। সৰুৰে পৰা মামাকৰ ঘৰত ডাঙৰ হোৱা পদুমীৰ নিজৰ বুলিবলৈ এই ছোৱালীজনীয়েই হৈছিলগৈ। তাকো, বিধিয়ে বেছিদিন নিদিলে। কিবাকৈ হাত মাৰিব পৰাকৈ মদাহী এটাৰ হাতত গতাই দিছিল তাইক মোমায়েকৰ ঘৰখনে। তথাপিও, তাই যে হাঁহিছিল। বৰ কষ্ট কৰিয়েই হাঁহিছিল তাই। তাইৰ কেঁচুৱাটিক লৈ গাঁৱৰ মুৰব্বীবোৰে এখন সভাই আয়োজন কৰিলে। তেতিয়াও কেচুঁৱাটি মালতীৰ কোলাত নীৰৱে শুই আছিল। 'জগতৰ সকলোবোৰ পাপৰ পৰা দূৰৈত, শান্তিতহে যেন শুই আছে তাই।'— মালতীক মহীধৰে আৰু চাই থাকিব নোৱাৰিলে। মৌজাদাৰক সাক্ষী দি মহীধৰে সকলোৰে আগত কেচুঁৱাটি তাৰ নিজৰ বুলি তুলি ল'বলৈ মত দিলে। মালতী কিছু সময় মহীধৰৰ ফালেই চাই ৰ'ল। তাই ক'ব বিচাৰি থকা কথাখিনি যেন মহীধৰে নকওঁতেই বুজি পাইছিল। সদায় হাঁহি থকা মালতীয়ে দুচকুত দুটোপাল তপত চকুপানী লৈ

কেঁচুৱাটিক আৰু জোৰকৈ সাবটি ধৰি হুক্‌হুকাই কান্দিছিল সভাৰ মাজতেই। কোনেও তেনেকৈ আগতে নেদেখা মালতীজনীক সকলোৰে অনুভৱ কৰিছিল— এজনী মাক হিচাপে। গাঁৱৰ ৰাইজৰ সন্মতিত আঁকোৱালি লোৱা কেচুঁৱাটি যেন মালতীৰ বাবে এটি নতুন জীৱন হৈ পৰিছিল। মাক পদুমীৰ আঁচলৰ দৰেই মালতীয়েও আৱৰি ৰাখিছিল 'উমি'ক।

এৰা, আজিও বহিছে তাই বাৰাণ্ডাৰ বেঞ্চখনতেই উমিক লৈ। পূব মূৰৰ নামঘৰটিৰ ডবাৰ কোবত আজিও মূৰ দোঁৱালে মালতীয়ে। মাঘ বিহু পৰহিলৈ। আজিৰ নিচিনা। আবেলি এটিতেই তাই সাবটিছিলি উমি-ক। কেনেকৈযে চাৰিটা বছৰ পাৰ হ'ল তাই গমকে নাপালে। আগতে সময়বোৰ বৰ দীঘলীয়া আছিল তাইৰ কিন্তু এতিয়া তাইৰ সময়কে নোজোৰেই। আজি তাই কপাহী চাদৰখন লৈছে; বহুৰঙী বুটাবছা তাইৰ নিজ হাতে বোৱা চাদৰখনি। জপনা খুলি হাটৰ পৰা উৰুকালৈ বুলি বজাৰ আনোতেহে মালতীৰ তন্দ্ৰা ভাঙিল। তাই কিছু দূৰৈৰ পৰা চাই ৰ'ল— উমিৰ থেহ ধৰা মুখখন আৰু তাইৰ মহীধৰৰ জীয়েকক শান্ত কৰিবলৈ কোৱা কথাবোৰ। সৌৱা, তাইৰ মৰমৰ মহীধৰ আৰু... দুয়োৰে হাঁহি— 'উমি'।

লুণীয়া হাঁহি এটিয়ে খুন্দিয়াই গ'ল মালতীৰ ওঁঠ দুটি।❑❑

(মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ গল্প লিখা প্ৰতিযোগিতাৰ (জমা দিয়া) প্ৰথম পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত।)

পেণ্ডুলাম

■ জ্যোতিষ্মা ভূঞা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

ৰাতিপুৱাই মোবাইলত ৰিং টনটো বাজি উঠাত এক প্ৰকাৰে বিৰক্তিয়েই পালে ৰিদ্দীপনাই, ধিমানৰ ফোন, ই আকৌ ৰাতিপুৱাই কিয় বা ফোন কৰিলে? তাৰ চাগৈ ফটুৱামিবোৰ শুনাবলৈ, ৰিদ্দীপনাই মনতে ভাবিলে। ফোনটো ধৰি এক অশান্তিৰ সুৰতে ৰিদ্দীপনাই ক'লে— হে ...ল্ল', সিফালৰ পৰা ধিমানৰ মাত ঃ পনা ... বেয়া খবৰ এটা আছে। মালিনীৰ মাক আৰু নাই। অঞ্জনা খুৰী আৰু নাই। কালি ৰাতি হাতীৰ এটা জাকে...। সি বহু কিবা কিবি কৈ গৈছিল, কিন্তু তাইৰ আৰু সাহস নহ'ল, ফোনটো হাতৰ পৰা সৰি পৰিল। এক প্ৰকাৰে চিৎকাৰ কৰিয়েই বিছনাত বহি পৰিল তাই।

ঘৰত কথাখিনি কৈ তাই ড্ৰাইভাৰৰ সৈতে গাড়ী লৈ ওলাই গ'ল মালিনীৰ ঘৰৰ দিশে। মাকেও যোৱাৰ কথা ভাবিছিল পিছে হৈ নুঠিল। তাই গৈয়ে দেখে ঘৰটোৰ এচুকত মালিনী বহি আছে কুঁচি-মুচি, খবৰ ল'বলৈ অহা মানুহবোৰলৈ বৰ তীক্ষ্ণ দৃষ্টিৰে চাই আছে তাই। চকুত তাই এটোপালো চকুপানী নাই। তাই যেন একো গমকে পোৱা নাই। গোট খোৱা মানুহৰ জুমটোৱে যেন তাইক হতবিম্বিতহে কৰিছে। মাজে মাজে বৰ এটা বিকট চিঞৰ মাৰিছে তাই। অন্তৰত ক্ষোভ অথচ প্ৰকাশো কৰিব পৰা নাই। কিছুমানে কোৱা-কুই কৰিছে— এইজনী সঁচাকৈয়ে পাগলীয়েই হ'ল নেকি? কিছুমানে আকৌ বৰ কৰুণভাৱে তাইক লক্ষ্য কৰিছে। কোনো কোনোৱে তাইৰ লাভ ক্ষতিৰ হিচাপ কৰিছে। ভিন্ন নৰ ভিন্ন মন।

হাততে পোৱা ঝাডু কাঠী এডাল লৈ তাই মাটিত কিবা-কিবি আঁকিছে। তাইৰ যেন সকলো শক্তি নোহোৱা হৈ পৰিছে। কান্দিবলৈও যেন তাইৰ শক্তি নাই। মাজে-মাজে কিবা-কিবি বিৰ্‌বিৰাই আছে— 'হাতীটোৱে মোৰ মাক লৈ গ'ল, সিহঁত আহিলে মোৰ মায়ে ভঁড়ালৰ ধান উলিয়াই দিয়ে। সিহঁতে বাৰু কিয় এনে কৰিলে।' আকৌ হঠাতে যেন তাই কিবা এটা মনত পৰিল— 'অ অ' হাতী নহয়, হাতী নহয়, গণেশ বাবা... বাবা গণেশ। মায়ে শিকাইছিল, পাহৰিয়েই গৈছিলোঁ। হাঃ হাঃ হাঃ। "এজন গণেশ বাবা যে মোৰ মাৰ গাৰ ওপৰত উঠি দিলে আৰু মা চেপেটা হৈ গ'ল। অলপো

বাকী নথ'লে অ'..." তাই হুক্‌হুকাই কান্দি দিলে। ভাইটো,মোৰ ভাইটোক কেনেকৈ ডাঙৰ কৰিম অ' মই, শক্তি নাই আৰু মোৰ। অৱশ হৈ পৰিছোঁ মই। মোকে কিয় নগচকিলি অ'...। ৰিদ্দীপনাৰ আৰু ওচৰলৈ যাবলৈ সাহ নহ'ল। তাই চাৰিওফালৰ পৰিস্থিতি লক্ষ্য কৰিলে। সকলোৰে চকুত ভয়ৰ চিন। আজি তেওঁৰ পাল আছিল, ইয়াৰ পাছত বা কি হয়। পথাৰৰ শস্যলৈ চকু দিব নোৱৰা অৱস্থা।

ৰিদ্দীপনা আচলতে মালিনীৰ নলে-গ'লে লগা বান্ধৱী। ৰূপে-গুণে দুয়োজনী প্ৰায় সমান। পাৰ্থক্য মাথো ইমানেই ৰিদ্দীপনাই তিনিতলাৰ বাংলাত বসবাস কৰে আৰু মালিনীয়ে সৰু এটা ভগা জুপুৰিত, মাক আৰু ভায়েকৰ সৈতে।

সময় আবেলি, মানুহবোৰ অন্তিম সংস্কাৰৰ পৰা উভতি আহি পালে। ভায়েকে মুখাগ্নিৰ কামবোৰ সমাধা কৰিলে। লাহে লাহে ৰিদ্দীপনা মালিনীৰ কাষলৈ গৈ লাহেকৈ মাত দিলে 'লিনী.., তাই ৰিদ্দীপনাক ওচৰত পাই চিঞৰি উঠিল। অ' পনা তই আহিলি? বহচোন বহ। মই মাক মাতি দিওঁ। পাকঘৰতে আছে চাগৈ।" ৰিদ্দীপনা আৰু ৰ'ব নোৱাৰিলে। হুক্‌হুকাই কান্দি পেলালে। মালিনীয়ে যেন কিবা এটা বুজি পালে। দুয়োজনীয়ে ইজনীয়ে সিজনীক সাবটি ধৰি হুক্‌হুকাই কান্দি পেলালে। মালিনীয়ে যেন তেতিয়াহে সত্যৰ সৈতে সন্মুখীন হ'বলৈ সাহস পালে। মালিনীয়ে কৈ গ'ল মাক গচকি পেলালে অ', মই ত'তকে ধৰিব নোৱাৰিলোঁ, জান' মা মোৰ পিছে পিছে দৌৰি আহিছিল অ', এটা হাতীয়ে শুঁৰেৰে মেৰিয়াই টানি লৈ গ'ল আৰু মোৰ মাক ফুটবল খেলাদি খেলিলে। মই চাই থাকিলোঁ, বচাব নোৱাৰিলোঁ অ' মই বচাব নোৱাৰিলোঁ।" তাই আকৌ কান্দি পেলালে। ৰিদ্দীপনাই সান্ত্বনা দিবলৈ আৰু একো বাট বিচাৰি নাপালে। তাই লিনীক অলপ আৰাম কৰিবলৈ দি ওলাই আহিল। যাওঁ বুলি ক'বলৈও তাইৰ সাহস নহ'ল।

গাড়ীত উঠিয়েই ড্ৰাইভাৰ জনক চলাবলৈ নিৰ্দেশ দিলে ৰিদ্দীপনাই। এটি ভাৰাক্ৰান্ত মন লৈ উভতিলে তাই। অঞ্জনা খুৰীৰ (মালিনীৰ মাক)ৰ চেহেৰাটো, আকৌ মনলৈ আহিল মালিনীৰ মুখখন। তাই ভাবি পাৰ নাপালে। কি কৰিব বাৰু এতিয়া ছোৱালীজনীয়ে। ভায়েকটোৰ কি হ'ব? মাকজনী থাকোতে যেনে-তেনে খাটি খুৱাইছিল। এতিয়াতো তাৰো মুদা মৰিল। কথাবোৰ ভাবি ভাবি কেতিয়ানো তাই আহি ঘৰ পালেহি গমকে নাপালে। ঘৰ পাইয়ে মাকে বাঢ়ি দিয়া ভাতকেইটা খাবলৈ বহিল যদিও তাইৰ পেটলৈ নগ'ল। মাকে জোৰ কৰিলত কেইটামান মুখত দিলে। খোৱাৰ মাজতে মাকে ক'লে, "কথাটো আজি প্ৰতিটো নিউজ চেনেলতে প্ৰচাৰ কৰি আছে।" তাই অলপ জিৰণি লোৱাৰ কথা ভাবিছিল, যদিও কিয় জানো তাই টিভিৰ সন্মুখত বহি আটাইকেইটা নিউজ চেনেল এফালৰ পৰা বিচাৰি গ'ল। তেনেতে এটা চেনেলত হঠাতে তাইৰ চকু পৰিল। কিন্তু এয়া কি? এগৰাকী মানুহক এটি হাতীয়ে নৃশংসভাৱে হত্যা কৰিছে। আৰু সমজুৱা ৰাইজে এবাৰো খেদিবলৈ যত্ন কৰা নাই। হয়তো কিজানি তেওঁৰ শেষ উশাহকণ বাছি আছিলয়েই। নিউজ চেনেল আহি পালে কিন্তু পুলিচৰ কোনো দেখা সাক্ষাৎ নাই। তাই তবধ মানিলে কেনেকৈ পাৰিছে তেওঁলোকে কেমেৰাৰ লেন্সত এই কৰুণ দৃশ্যবোৰ আৱদ্ধ কৰিবলৈ। মন নগ'ল নে এবাৰো ওচৰলৈ যাবলৈ। পৰিস্থিতি শাম কটাব পাৰি নেকি চাবলৈ। তেওঁলোকক মাথোন এটি খবৰ লাগে। নিজ নিজ চেনেলত প্ৰচাৰৰ বাবে। হায় মানৱতা। ৰিদ্দীপনাৰ মুখৰ পৰা এটা হুমুনিয়াহ নিগৰি আহিল।

তাৰ পাছতে এগৰাকী ধুনীয়া যুৱতী বাতৰি পঢ়িবৰ বাবে আহিল। ৰিদ্দীপনাই চকুৰে জলক-টবক দেখিলে। কথাবোৰ লাহে লাহে কাণত নোসোমোৱা ধৰণৰ হৈ পৰিল। টিভিৰ পৰ্দাত বাজি উঠিল নমস্কাৰ, সন্ধিয়াৰ ছয় বজাৰ বাতৰিৰ সৈতে মই নীলনয়না। আজি হাউলীৰ বেতকুঁচি গাঁৱৰ অঞ্জনা বৰুৱাৰ ঘৰত পুৱতি নিশা হাতীৰ তাণ্ডৱ। এই ঘটনাত অঞ্জনা বৰুৱাৰ মৃত্যু হোৱাৰ লগতে গাঁৱৰ খেতি শস্যৰ যথেষ্ট ক্ষতি হয়। গাঁৱৰ ৰাইজৰ অপ্ৰাণ চেষ্টাৰ পাছতো তেওঁক বচাব পৰা নগ'ল। ৰিদ্দীপনাই এবাৰ টিভিৰ পৰ্দালৈ লক্ষ্য কৰিলে। তাই যেন বাতৰি পঢ়ুৱৈগৰাকীকে গিলি পেলাব। টিভিত প্ৰচাৰ হৈ গ'ল "চৰকাৰ আৰু বনবিভাগে ক্ষতিপূৰণ হিচাপে নিহত অঞ্জনা বৰুৱাৰ পৰিয়াললৈ এক লাখ টকা দিয়াৰ লগতে ঘৰ মেৰামতিৰ খৰচ বহন কৰাৰ কথা দিছে। তাইৰ আৰু শুনিবৰ মন নগ'ল। ৰিম'টটো লৈ অফ বুটামটো টিপি দিলে। তেনেতে ৰিদ্দীপনাৰ মোবাইলত মেছেজ টিউনটো বাজি উঠিল। মালিনীৰ মেছেজ।" পনা, মা একেবাৰেই গ'ল গৈ জান'... আজি সন্ধিয়া ঘৰলৈ ঘূৰি নাহিল। তাই কি উত্তৰ দিব আকৌ একো ভাবি নাপালে। ফোনটো বিছনাখনলৈ প্ৰায় দলিয়ায়ে দিলে।

এনেতে ঘড়ীয়ে সাত বজাৰ সংকেত দিলে। পেণ্ডুলামটো বাজিবলৈ ধৰিলে। টং টং টং... এবাৰ যদি এফালে আনবাৰ সিফালে। মালিনীৰ মাকৰ মুখখনে আকৌ তাইৰ মনত দোলা দিলেহি। মানৱীয়তা, তৎপৰতা, দায়িত্ববোধ, নিয়ন্ত্ৰণ, হেঁপাহ, অকলশৰীয়া, ক্ষতিপূৰণ আদিৰ দৰেই বহুতো কঠিন শব্দৰ বোজাই তাইক যেন লাহে লাহে গধুৰ কৰি তুলিলে। তাইৰ মনটো যেন হেন্দোলিত হৈ ৰ'ল শব্দবোৰৰ মাজত পেণ্ডুলামৰ দৰেই...❑❑

ৰোমন্থন

■ হেমাংগ নাথ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সদায় শুনি থকা প্ৰাৰ্থনাটিও জগদীশে আজিও একো নতুনত্ব পাৰ্থক্য নাপালে। একে সুৰ, একেই কণ্ঠ... মাথোঁ সময়ৰ পাৰ্থক্য। সময়ে যেন তেওঁক নতুনক আঁকোৱালিবলৈ শিকাইছে। ডুবু ডুবু কৰি থকা বেলিটিয়ে ৰঙীন আভাৰে এখন ডাঠ কম্বলৰ দৰে গোটেইখন আবৰি ধৰিছে। চন্দ্ৰাই ধূনাদানি হাতত লৈ প্ৰতিটো কোঠাত এবাৰ এবাৰ ঘূৰিছে চাগে। হয়, ধূনাৰ গোন্ধ জগদীশৰ নাকত লাগিছে। সদায় চন্দ্ৰাই সন্ধিয়া সময়ত এইটো কাম কৰে। জগদীশৰো ভাল লাগে। ঘৰটোৱে জীৱন পাই উঠে। চন্দ্ৰাই কাকলিক শিকাইছিল সন্ধিয়া পঢ়াৰ আগেয়ে ধূপদানি হাতত লৈ প্ৰাৰ্থনাটি গাই সেৱা লোৱা। যোৱা দুবছৰেতো কাকলিয়ে তাকে কৰি আহিছে।

বাৰাণ্ডাত থকা চকীখনত জগদীশে নিজৰ অৱশ শৰীৰটো এৰি দিলে। ফাগুন যাওঁ যাওঁ, কুমলীয়া বতাহজাকে জগদীশক অস্থিৰ কৰি তুলিলে। এনেকুৱা কিমান ফাগুন আহিল, গ'ল। এতিয়া কাকলিৰ পঢ়াৰ সময়, তাইৰ পঢ়া শেষ নোহোৱালৈকে যেন নিৰৱতা বজাই ৰখাটো ঘৰখনৰ এটা কঠোৰ নিয়ম। জগদীশেও তাকেই কৰে। অৱশ্যে চন্দ্ৰাই ঘৰখনৰ বিভিন্ন কামবোৰৰ পৰা ৰাতিৰ সাঁজলৈ সকলোবোৰ কৰি শেষ কৰি পেলায়, কিন্তু নিৰৱতা তাতো। এতিয়া চন্দ্ৰাইটো ঘৰখনৰ আদিৰ পৰা গুৰিলৈ সকলো। জগদীশ চৌধুৰীয়ে ফিকা চাহ কাপত চুমুক দিলে। সন্ধিয়া চন্দ্ৰাৰ হাতৰ ফিকা চাহকাপেই জগদীশ চৌধুৰীৰ সংগ। উজুটিহীন জীৱনত কোনো বিশেষ সংকট, কোনো বিশেষ কষ্ট, কোনো গধুৰ সমস্যাৰ মুখামুখি

নোহোৱাকৈ জগদীশে আজি সত্তৰটা ফাগুন পাৰ কৰিলে। সমস্যা, সংকট সকলোবোৰে আছে। কিন্তু চন্দ্ৰাৰ তুলনাত দেখোন একোৰেই নহয়। বেছিভাগ সময় বিষণ্ণ হৈ থকা চন্দ্ৰাৰ সংসাৰৰ কোনটো পৃষ্ঠাত জটিলতা নাই। তাইৰ প্ৰতিটো বৰ্তমান যেন সংযোজিত হৈ থাকে বহুতো যন্ত্ৰণাৰঞ্জিত অতীতৰ সৈতে।

চন্দ্ৰা এতিয়া চৌধুৰী পৰিয়ালৰ একচ্ছত্ৰী নেত্ৰী আৰু জগদীশ, তেওঁটো এজন অনুগত প্ৰজা মাত্ৰ। জীৱন নাটৰ শেষ দৰ্শনীটোৰ বাবে অপেক্ষা কৰাৰ বাদেতো তেওঁৰ এতিয়া কামেই বা কি? বিগত বাইছটা বছৰেতো তেওঁ নিৰৱ, অন্যমনস্ক হৈয়েই কটাইছে। সেয়া লাগিছে বাইছবছৰ পুৰণি সুৰলাৰ মৃত্যুৰ দিনৰ কথাই হওক। সেইদিনাও তেওঁ নিৰৱ, নিহাৰ, অন্যমনস্ক কান্দিবলৈ অৰণ্যে তেওঁৰো মন গৈছিল সিদিনা। কিন্তু তেনে কৰিলে জানো সুৰলা উভতিব। খং উঠে জগদীশৰ কিন্তু অভিমান নাম মাত্ৰও নাই। কিয়— সুৰলাইতো বিয়াৰ নিশা অগ্নিক সাক্ষী কৰি জগদীশৰ লগত জীৱন-মৰণৰ শপত লৈছিল। নহ'লে আজি বাইছটা বছৰে জগদীশ কিয় অকলশৰীয়া, সংগবিহীন?

> জগদীশৰ বাওঁহাতে থকা দুৱাৰখনেৰে চন্দ্ৰা ওলাই আহিল। ওঁঠত এটা ৰহস্যময় হাঁহি আওলি-বাওলি চুলিখিনিৰ একাংশ সোঁ কান্ধটোৰে বগাই আহি চন্দ্ৰাৰ ওফন্দা বক্ষক চুইছেহি। চন্দ্ৰা খিনাইছে, হয়— চন্দ্ৰাৰ — সেই চালে চাই থাকিবলৈ মন যোৱা সৌন্দৰ্য আজিকালি নাই। গাভৰু তিৰুতাগৰাকীৰ উদং কপালে বহুতখিনি সৌন্দৰ্য ম্লান কৰি দিযে....

ক্লান্ত চকুযুৰি জপাই দিলে জগদীশে। ফাগুনৰ ফিৰ্‌ফিৰিয়া বতাহ প্ৰশান্তি। এৰা চাদৰখন জগদীশে অলপ ভালকৈয়ে মেৰিয়াই ল'লে। অতীতক ৰোমন্থন কৰাৰ বাবে তেওঁৰ যে অন্য বিকল্প নাইকিয়া হ'ল। কোনে জানে ঘিট্‌মিটিয়া আন্ধাৰৰ মাজত নিঃসংগ জগদীশ চৌধুৰীৰ চকুৰে বৈ অহা দুধাৰি চকুলোৰ কথা। তেওঁ কাকোকে দেখাব নোখোজে। কোনেও হয়তো বিশ্বাসেই নকৰিব যে জগদীশ চৌধুৰীৰ চকু কেতিয়াবা ভিজি উঠিব পাৰে। সুৰলা যোৱাৰ দিনাওটো তেওঁ এটোপালা চকুলো টোকা নাছিল। কিন্তু কোনে জানে যে জগদীশ চৌধুৰীয়ে সিদিনা কিমানবাৰ কান্দিছিল, নিৰৱে হাজাৰ চকুলো নিগৰিছিল, ভাগি পৰিছিল ভিতৰি ভিতৰি তেওঁ, হয়তো তেওঁক সান্ত্বনাৰ প্ৰয়োজন আছিল সেই সময়ত। মানবেন্দ্ৰইও কান্দি কান্দি সুৰলাৰ বুকুত শুই পৰিছিল। সাতবছৰ বয়সৰ পৰা মাকৰ মৰমৰ পৰা বঞ্চিত মানবেন্দ্ৰৰ ইমান দুখ কিয় লাগিছিল? সাতবছৰ বয়সৰ পৰা সি চহৰত আছিল। সেইটোও জগদীশৰে সিদ্ধান্ত আছিল যে হোষ্টেলৰ কঠোৰ নিয়মৰ মাজত থাকি সি পঢ়া-শুনা কৰিলে এদিন চৌধুৰী বংশৰ নাম জিলিকাব। কিন্তু ইমান দিনে মাকৰ আঁচল নধৰাকৈ চলিব পৰা মানবেন্দ্ৰৰ কিয় ইমান দুখ লাগিছিল। মাতৃ-পুত্ৰৰ সম্পৰ্কৰ বাবেই নেকি? হয় সেইটোয়েই চাগে একমাত্ৰ কাৰণ আছিল। সিতো মাকৰ মৰমেই বুজা নাছিল।

শান্ত হৈ শুই থকা সুৰলাক একেথৰে চাই থকা জগদীশৰ চকুত বিষণ্ণতা। তাৰ বাহিৰে আৰু একো ধৰিব নোৱাৰি। জগদীশ ইমান নিষ্ঠুৰ স্বাৰ্থপৰ কেনেকৈ হ'ব পাৰে।

কাকলিৰ চিঞৰত জগদীশ স্তম্ভিত হ'ল। তাইৰ পঢ়িবলৈ মন নোযোৱা হ'লেই। মাজে মাজে এনেকুৱা চিঞৰ দুটামান শুনা যায়। কেতিয়াবা আকৌ কণমানি কাকলিৰ কোমল কণ্ঠেৰে প্ৰাণখুলি চিঞৰি গোৱা গান। চন্দ্ৰাই গান গাই, ভাল গান গায়। মনটোক হয়তো শোকৰ পৰা উদ্ধাৰৰ বাবে অনিচ্ছা সত্বেও গায়। চন্দ্ৰাৰ মুখৰ পৰা শুনি শুনিয়েই কাকলিয়ে গাবলৈ শিকিছে দুই-এটা জ্যোতিসংগীত, ৰাভা সংগীত। কাকলিয়েইতো মানবেন্দ্ৰৰ একমাত্ৰ উত্তৰাধিকাৰী, চৌধুৰী বংশৰ উত্তৰাধিকাৰী। ন-দহ বছৰৰ আগতে চন্দ্ৰাক মানবেন্দ্ৰই বোৱাৰী কৰি আনিছিল চৌধুৰী বংশলৈ। জগদীশৰ সিদ্ধান্তই আছিল এইটো। মানবেন্দ্ৰৰ কি ইচ্ছা, কি অনিচ্ছা তাৰ বুজ লোৱাৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাছিল জগদীশে। কোনো আপত্তি নাই। এখন সুখৰ সংসাৰৰ আৰম্ভ হৈছিল চৌধুৰী পৰিয়ালত। নতুন পাত মেলিছিল ঘৰখনে। বহাগত এতিয়া ৰাঙলী হ'ব পাৰিব জগদীশ, সুৰলাৰ অভাৱ যেন দূৰ হ'ব। কিন্তু কোনে জানিছিল জগদীশৰ সিদ্ধান্তই চৌধুৰী পৰিয়ালত আঘাত হানিব পাৰিব বুলি, অস্তিত্বক চিৰদিনৰ বাবে অতীত কৰি পেলাব বুলি, আৰু কি কি, সেয়া হ'বলৈনো কিমান বাকী আছে? এতিয়াটো জগদীশেও নিজৰ জীৱনৰ যৱনিকা পৰালৈকে বাট চাই আছে। জগদীশেওটো ভুল কৰা নাছিল। চন্দ্ৰাৰ দৰে উপযুক্ত বোৱাৰী পোৱাটো সহজ নহয়। উপযুক্ত বাবেইটো আজি গোটেই পৰিয়ালটোৰ গুৰু দায়িত্ব নিজে কান্ধ পাতি লৈও বিন্দুমাত্ৰ অহংকাৰ নাই। নিয়াৰিকৈ গোটেই ঘৰখন চলাই নিব পাৰিছে চন্দ্ৰাই। তাইৰ

দেখোন জিৰণি লোৱাৰো আঁহৰি নাই। ৰাতিপুৱা শুই উঠাৰ পৰা শেষ নিদ্ৰালৈ তাইৰটো এক গধূৰ দায়িত্ব থাকে। অথচ তাইৰ আপত্তি আজিলৈ নাই। সকলোকে তাই পলকতে বুটলি আনি আপোন কৰি ল'ব জানে। চন্দ্ৰাৰ ওপৰটো জগদীশৰ আজিৰ তাৰিখলৈ বিন্দু পৰিমাণৰো খং উঠা নাই। তেনেহ'লে— তেনেহ'লে ভুল হ'ল জগদীশৰ কোনখিনিত! নাই নাই, জগদীশৰ এক শতাংশও ভুল হোৱা নাই। তেওঁ একদম সঠিক সিদ্ধান্তই লৈছিল।

চন্দ্ৰাক বুজিবলৈ খুবেই টান। মানবেন্দ্ৰই হয়তো নিজৰ পত্নীজনীক বুজিব নোৱাৰিলে, কোনোদিনেই বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰিলে চন্দ্ৰাৰ অৱয়ৱত অস্পষ্ট হৈ ফুটি উঠা সীমাহীন আৱেগৰ ভাষা।

জগদীশৰ বাওঁহাতে থকা দুৱাৰখনেৰে চন্দ্ৰা ওলাই আহিল। ওঁঠত এটা ৰহস্যময় হাঁহি আউলি-বাউলি চুলিখিনিৰ একাংশ সোঁ কান্ধটোৰে বগাই আহি চন্দ্ৰাৰ ওফন্দা বক্ষক চুইছেহি। চন্দ্ৰা খিনাইছে, হয়— চন্দ্ৰাৰ — সেই চালে চাই থাকিবলৈ মন যোৱা সৌন্দৰ্য আজিকালি নাই। গাভৰু তিৰুতাগৰাকীৰ উদং কপালে বহুতখিনি সৌন্দৰ্য ম্লান কৰি দিয়ে।

মানবেন্দ্ৰ সঁচাই মূৰ্খ আছিল। অৱশ্যে আৱেগজৰিত কথাবোৰত যুক্তিৰ কোনো স্থান নাই। সেই কথা সুঁকীয়া নহ'লে হয়তো জগদীশ চৌধুৰী এজন ব্যৰ্থ পিতৃ, হয়তো এজন শহুৰ যাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই চন্দ্ৰাৰ, আৱৰ্জনা যেন অনুভৱ কৰিলে চৌধুৰীয়ে নিজকে। কিন্তু মানবেন্দ্ৰ নিৰ্দোষ নাছিল। নহ'লেনো সি। নিজৰ অৰ্ধাংগিনী চন্দ্ৰাক এইধৰে কাকলিক কোলাত তুলি দি পলায়ন নকৰিলে হয়, সি আত্মহনন নকৰিলে হয় নিজকে। সামান্যতমো দায়িত্ববোধ নথকা মানবেন্দ্ৰ। কি কাৰণে এনে কৰিলে সি সদায় ৰহস্য হৈয়েই থাকিব। সেই ৰহস্য ভেদ জগদীশেও কৰিব নিবিচাৰে আৰু হয়তো চন্দ্ৰাইয়ো। কাৰ হাতত গতাই দি থৈ গৈছিল সি চন্দ্ৰাক, কণমানি কাকলিক। পিতৃৰ চিন হিচাপে সি কাকলিকটো একোকেই দি নগ'ল।

খং উঠে জগদীশৰ, বহুত খং। কাৰোবাৰ ওপৰত বুলি ক'লে ভুল হ'ব। জগদীশৰ মতে আচলতে এই সম্পৰ্কবোৰ গঢ়ি উঠিবই নালাগে। এই পিতৃ-মাতৃ, পুত্ৰ, বোৱাৰী— এইবোৰ যদি একো নাথাকিলে হয়। উস্— এটা দীঘল হুমুনিয়াহ কাঢ়িলে জগদীশে। কি বিষাদ, কঠোৰ অথচ অভিমানৰ কোনো অভিব্যক্তি নাই তেওঁৰ মুখত।

'ভাত খাওকহি আহক'— চন্দ্ৰাৰ মাতত জগদীশ বাস্তৱলৈ উভতি আহিল। ইমান সময়ে কি জগদীশে চন্দ্ৰাৰ ফালে বেঙাৰ দৰে অবাক হৈ চাইয়ে আছিল নেকি? কিমান সময় কব নোৱাৰে তেওঁ'' হয়তো চন্দ্ৰায়ো বুজে জগদীশৰ নিৰৱতাৰ আঁৰৰ ভাষা। চন্দ্ৰাই হয়তো জানে জগদীশ চৌধুৰী নিষ্ঠুৰ নহয়, স্বাৰ্থপৰ নহয়। জগদীশৰ সেমেকা চকুত শুকাই যোৱা চকুলোৰ সাঁচ। এক বুজাব নোৱাৰা অভিব্যক্তি। অপৰাধবোধৰ স্পষ্ট চিন, বৰঞ্চ বিকৃত শোকত তেওঁৰ মুখখন হাঁহো হাঁহো হৈ পৰিছিল। চন্দ্ৰাক যেন তেওঁ এবাৰ আলফুলে সাবটি তাইৰ উদং কপালত এটা চুম্বন আঁকি দিবলৈ মন গৈছে আৰু ক'বলৈ মন গৈছে— ''চন্দ্ৰা', তোৰ জীৱনৰ সকলো ৰং মই কাঢ়ি আনিলো অ'। ময়েই তোৰ একমাত্ৰ অপৰাধী। মোক তই ক্ষমা কৰিব পাৰিবিনে?' চন্দ্ৰাই তেতিয়াও চাগে ওঁঠত এটা ৰহস্যময় হাঁহি লৈ জগদীশক জোৰেৰে সাবটি ধৰিব। হয়তো তাইৰ চকুৰে নিগৰি আহিব অহৰহ অস্বস্তি আৰু ক্লান্তি দুধাৰি চকুলো হৈ গোপনে।

পিতৃ হিচাপে বোৱাৰীজনীৰ হাত দুখন ধৰি জগদীশৰ ক'বলৈ মন গৈছে তাইক— ''চন্দ্ৰ, তই তোৰ উদং কপালত সেন্দুৰ ছটিয়াই ল'। তোৰ নিজৰ কাৰণে নহ'লেও মোৰ কাৰণে, তোৰ বাপেৰৰ কাৰণেতো পাৰিবিনে? মই তোৰ উকা কপালত মৰহি যোৱা অতীত আৰু চাই থাকিব নোৱাৰো।''

তেতিয়া চাগে ছিটিকি পৰিব চন্দ্ৰাৰ আৱেগ, শোকে তাইক খুন্দা মাৰি ধৰিব আৰু জগদীশক অকণমান ঠেলা মাৰি চিঞৰিব চাগে তাই যে আৰু কোনোদিনা যাতে তাইক এইষাৰ কথা নকয়। হয়— তাই তেনেকুৱাই কৰিব। জগদীশে জানে চন্দ্ৰাৰ বুকুৰে বুকুৰে লুকাই আছে পৰিমাণহীন বিষাদৰ এক অনন্য মহাকাব্য 'জগদ্বীশে চন্দ্ৰাক বুজে, তাইৰ ভিতৰৰ পোহৰ নপৰা সেই এন্ধাৰৰ একোণত থকা অমানৱীয়তাক তেওঁ চিনি পায়।

জগদীশ এইবাৰ উঠিলে, ভিতৰলৈ বুলি এক শব্দহীন হুমুনিয়াহ কাঢ়ি। য'ত পোত খাই আছিল তিল তিল যন্ত্ৰণা গোট খাই খাই গঢ় লৈ উঠা এটা আগ্নেয়গিৰি আৰু কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিছিল বিষাদৰ এক মহা উৎসৱ।❑❑

তুলনা

■ চন্দ্ৰানী চৌধুৰী
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

ৰেণুকাই তাইৰ কণমানি হাতখনৰে পইচাকেইটা হিচাপ কৰে আৰু দৌৰ মাৰে ঘৰলৈ, যাওঁতে দুটামান সৰু সৰু মৰ্টন লৈ যায় ভায়েকলৈ। বস্তিৰ কণমানি ঘৰটোত থাকে ১৫ বছৰীয়া ৰেণুকা অথচ তাই যে কিমান ব্যস্ত। মিঠা বৰণীয়া, লাহী চেহেৰাৰ দুডাল বেণী গাঁঠি সদায় ব্যস্ত ৰেণুকা সাগৰৰ তীৰৰ সকলো বেপাৰীৰে চিনাকি আৰু মৰমৰ। কিন্তু তাইৰ মুখ্য কামৰ মানুহ কান্হাহে। কান্হাৰ লগত ইটো-সিটো কৰা। তাৰ বেপাৰত সহায় কৰা এইবোৰেই তাইৰ কাম। আৰু আবেলি সি দিয়া পইচাকেইটা লৈ ঘৰলৈ দৌৰ দিয়া। ঘৰলৈ অহাৰ পাছত দিনটো কাম কৰি অহা মাকক সহায় কৰা, ভায়েকক নিচুকোৱা ইমান কামৰ মাজত দুখ কৰিবলৈ তাইৰ সময়ে নাথাকে। তাই সদায়ে সুখী, একদম হাঁহিচম্পাজনী।

...আজি কিছুদিনৰ পৰা বৰুৱা সাগৰতীৰলৈ বেছিকৈ যোৱা কৰিছে। ৰেণুকা নামৰ কণমানিজনীৰ লগত তেওঁৰ বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিছে। বৰুৱাই ৰেণুকাক অসমৰ কথা কয়। ৰেণুকায়ো মনোযোগেৰে শুনে। ৰেণুকায়ো বৰুৱাক তাইৰ জীৱনৰ কথা কয়; মাকৰ কথা, ভায়েকৰ কথা কয়। পিতৃহীনা ৰেণুকাৰ মুখৰ হাঁহিটোৱে বৰুৱাক আচৰিতো কৰি তোলে...

বৰুৱাই পুতেকৰ 'sea view' নামৰ ফ্লেটৰ বেলকনিৰে সাগৰখন চাই, কেতিয়াবা ৰাতিপুৱা এপাক খোজ কাঢ়ি সাগৰৰ তীৰলৈ যায়। তেওঁ আবেলিও তেনে কৰে। পুতেকলৈ তেওঁৰ বৰং খং উঠে, কি যে ল'ৰাটো বিয়া বাৰু পতাৰ ধান্দা নাই, কাম কৰা ল'ৰাটোৰ লগত থাকিবলৈহে এই প্ৰকাণ্ড ফ্লেটটো ল'লে আৰু অসমৰ পৰা আনি যোৱা তিনিমাহে তেওঁক ইয়াতেই বন্দী কৰিছে। বৰুৱাৰ খং উঠি আহে, তেওঁ জানে পুতেকে তেওঁক বন্দী কৰা নাই অথচ নিজৰ ইমান ব্যস্ত চাকৰিটোৰ মাজতো বাপেকটোক কিমান যে সময় দিবৰ চেষ্টা কৰে। দেওবাৰটো কেৱল বাপেকৰ নামতে খৰচ কৰে। তথাপি তেওঁৰ অসমৰ সেই ঘৰখন, চুবুৰীয়াখিনি, নামঘৰটোৰ অভাৱ তেওঁ বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মোহত আৱদ্ধ অসমীয়া তেওঁক ক'ত যে পুতেকে ৰাখিছে, অহংকাৰী সাগৰখনৰ ওচৰত। সাগৰখনক তেওঁৰ বৰ অহংকাৰী যেন লাগে।

ৰেণুকাই সাগৰ আৰু সাগৰ তীৰ সব ভাল পায়। সদায় বেলেগ, সদায় নতুন নতুন মানুহ। সাগৰখনো সদায় বেলেগ লগে তাইৰ কোনোবাদিনা কম ঢৌ, কোনোবাদিনা বেছি, কোনোবাদিনা ৰ'দ কোনোবা দিনা বিৰাট বতাহ, আস্ তাইৰ যে আমনি নালাগে কোনোদিনো।

বৰুৱাৰ সাগৰক অহংকাৰী যেন লাগে। সব সলনি হয়, আনকি নদীয়েও গতি সলায়, মানুহৰ জীৱন সলনি হয়। কিন্তু সাগৰ সদায় একে, বৰ দাম্ভিক। ভাল নাপায় বৰুৱাই। ৰিতু, বৰুৱানী আৰু বৰুৱা ভালেকেইবছৰ আগতে এইখন সাগৰ চাবলৈ আহিছিল। ৰিতুটো যে তেতিয়া কি অকণমানি, সাগৰখন দেখি সি বলিয়াই হৈ গৈছিল মাকক সাবটি, দেউতাকক সাবটি কত যে ফটো উঠিছিল। সেই ৰিতুৱে ডাঙৰ হ'ল, ইঞ্জিনিয়াৰ হ'ল। সময়ে বৰুৱানীক বৰুৱাৰ জীৱনৰ পৰা আঁতৰাই নিলে। বৰুৱাৰ বুকুখন গধুৰ হৈ আহে। ভাবে বৰুৱানী তেওঁৰ লগতে থকা হ'লে, ৰিতুটোও ডাঙৰ নহ'লেই ভাল আছিল। কিন্তু বৰুৱাই জানে সব সলনি হ'বই, সেইটোৱেটো নিয়ম। কিন্তু ইমান সলনিৰ মাজটো স্থিতপ্ৰজ্ঞ সাগৰখনে তেওঁৰ খং উঠায়। আজি বিছ বছৰ আগত যেনেদৰে আছিল তেনেদৰেই আছে সাগৰখন।

আজি কিছুদিনৰ পৰা বৰুৱা সাগৰতীৰলৈ বেছিকৈ যোৱা কৰিছে। ৰেণুকা নামৰ কণমানিজনীৰ লগত তেওঁৰ বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিছে। বৰুৱাই ৰেণুকাক অসমৰ কথা কয়। ৰেণুকায়ো মনোযোগেৰে শুনে। ৰেণুকায়ো বৰুৱাক তাইৰ জীৱনৰ কথা কয়; মাকৰ কথা, ভায়েকৰ কথা কয়। পিতৃহীনা ৰেণুকাৰ মুখৰ হাঁহিটোৱে বৰুৱাক আচৰিতো কৰি তোলে। কেনেকৈ ইমান সুখী এইজনী। ৰেণুকাৰ মুখৰ 'দাদু' সম্বোধনে যেন জীৱনত নতুন মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে।

এদিন সূৰ্যাস্তৰ পৰত বৰুৱা আৰু ৰেণুকাই দুয়ো সাগৰ তীৰত বহি আছিল। হঠাৎ ৰেণুকাই বৰুৱাক সোধে "দাদু আপ ক্যু খুচ নহী হ্যে?" বৰুৱাই আচৰিত হৈ তাইৰ ফালে চালে "কিসনে বোলা তুমকো বেটা কী মে খুচ নহী?" ৰেণুকাই তাৰ পিছত তেওঁৰ ফালে চাই যি কৈছিল বৰুৱাই সেই কথা শুনি আচৰিত নহয় হতভম্ব হৈছিল। ৰেণুকাই কৈছিল "দাদু আপকো খুচ ৰেহনা চাহিয়ে, আপ সাগৰ কে বাৰে মে ইতনা ক্যু সোচতে হ্যে? হামাৰী জিন্দগী তো ইন লহেৰো ক্যে জেচ্যা হ্যে!"❑❑

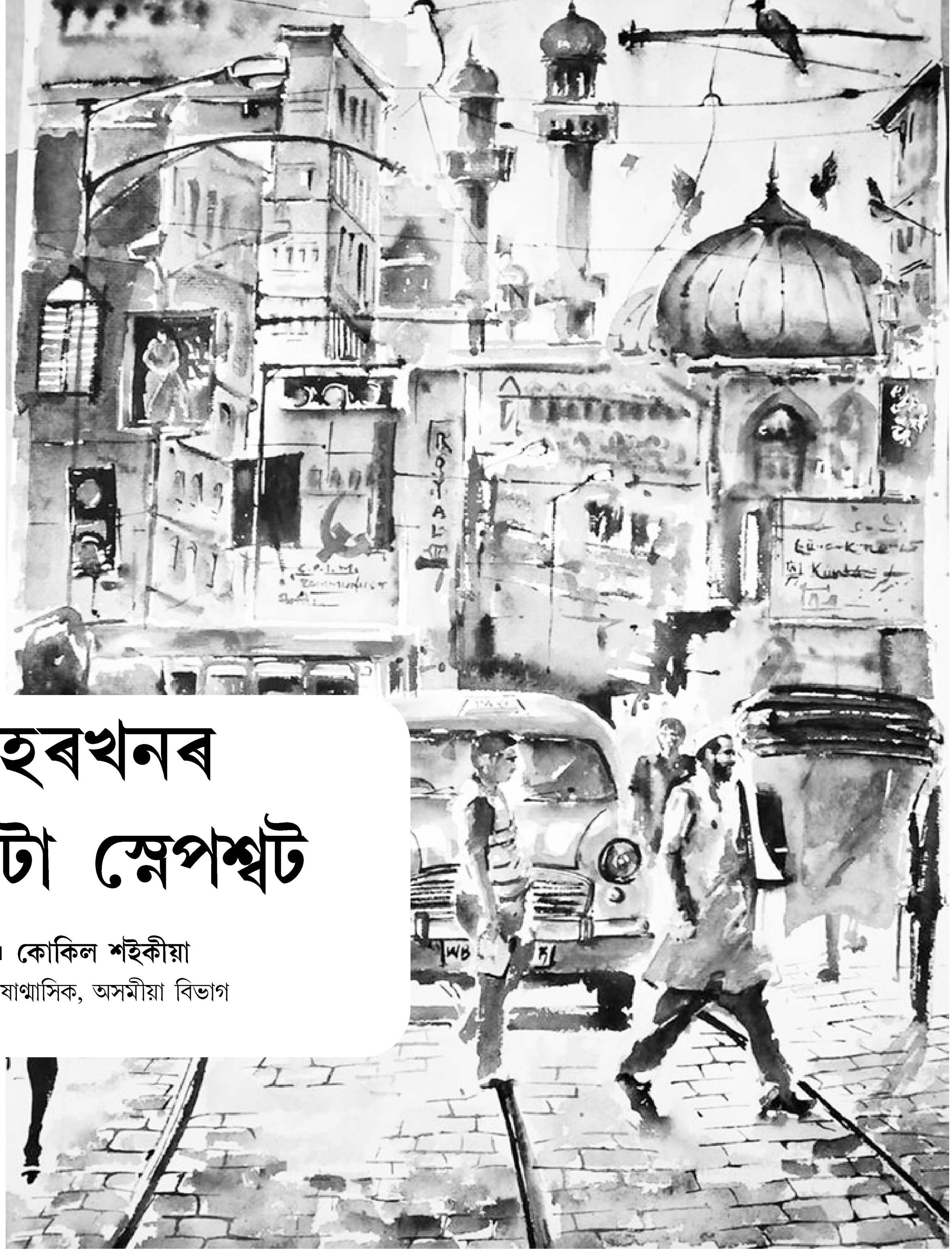

চহৰখনৰ তিনিটা স্নেপশ্বট

■ কোকিল শইকীয়া
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

১। ফটা নোট ঃ

ভৰ দুপৰীয়া। সাংঘাতিক গৰম। চানমাৰি অভিমুখে চিটি বাছত হেঁদালি-ওলোমা দি গৈ আছোঁ। হেণ্ডিমেনে প্ৰতিটো বাছষ্টপতে পাণ জপাদি জাপি গৈ আছে মানুহ। অস্বস্তি আৰু উৎপীড়ণ সহ্য কৰি বাৰে বাৰে হাত ঘড়ীটোলৈ চাই ময়ো থিয়হৈ গৈ আছোঁ। হঠাৎ জোৰকৈ ব্ৰেক মাৰিছে আৰু মোৰ গাত হাউলি পৰিছে কাষত থিয়হি থকা আদহীয়া বয়সৰ ভদ্ৰলোকজন। হেণ্ডিমেনে দুৱাৰৰ

সমুখত ওলমি অন্য এখন গাড়ীৰ চালকক উদ্দেশ্যি গালি দিছে কিছুমান অশ্ৰাব্য বাক্যৰে। মোৰ কাষত থিয়হি অহা এই ভদ্ৰলোকজনৰ মুখমণ্ডলতো এক আমনিৰ চিন স্পষ্ট। ডিঙিয়েদি বৈ পৰিছে ঘামৰ জোল।

তেনেতে বাছ পৰিচালকে ভাড়া বিচাৰি আহিলত মই মোৰ ভাড়াটো উলিয়াই দিলোঁ। অন্যমনস্ক ভদ্ৰলোকগৰাকীক বাছ পৰিচালকে খোঁচ এটা মাৰি ক'লে— "দাদা ভাড়াটো?" ভদ্ৰলোকে কামিজৰ আগজেপৰ পৰা এখন তেনেই উৰলি যোৱা পুৰণি পাঁচ টকাৰ নোট এখন দিলে। বাছ পৰিচালকে নোটখন হাতত লৈ পৰীক্ষা কৰি চালে আৰু ক'লে— "এইখন ফটা আছে, বেলেগ দিয়ক।" ভদ্ৰলোকে চুপ-চাপ নোটখন ঘূৰাই লৈ পুনৰ কামিজৰ আগ পকেটত ভৰাই থৈ পেণ্টৰ পিছৰ পকেটৰ পৰা অন্য এটা টকা উলিয়াই দিলে। চানমাৰিত বাছখন আহি পালে। মই নামি গ'লোঁ। মোৰ লগতে ভদ্ৰলোকজনো নামি গৈ বাছষ্টপৰ দাঁতিতে থকা পাণ দোকানখনত সোমাই এখন তামোল লৈ পুনৰ সেই কামিজৰ আগ জেপৰ পৰা পাঁচ টকাৰ নোটখন উলিয়াই দিলে। দোকানীজনে নোটখন পৰীক্ষা কৰি ঘূৰাই দি বাছ পৰিচালকজনৰ দৰেই আপত্তি কৰি বেলেগ পইচা দিবলৈ ক'লে। ঠিক আগৰবাৰৰ দৰে এইবাৰো ভদ্ৰলোকে পেণ্টৰ পিছ পকেটৰ পৰা অন্য এখন নোট উলিয়াই দি পুনৰ ফটা নোটখন আগপকেটত থ'লে। মই মানুহজনক নিৰীক্ষণ কৰি আছোঁ। মানুহজন পাণ দোকানখনৰ পৰা আগবাঢ়ি গৈছে ফুটপাথেদি। কিছুদূৰ আগত এজন অন্ধ ভিক্ষাৰীয়ে হাতত থাল এখন লৈ কৈ আছে— "কিবা এটা দি সহায় কৰি যাওঁক দাদা-বাইদেউসকল।" দেখিছোঁ— ভদ্ৰলোকে তামোলৰ পিক্‌খিনি পেলাই অন্ধ ভিক্ষাৰীজনৰ ওচৰলৈ গৈ ভিক্ষা পাত্ৰত পাঁচ টকাৰ নোটখন থৈ লাহেকৈ গুচি গৈছে। মই কিছু সময় নিৰ্বাক হৈ তাতে ৰৈ থাকিলোঁ।

২। **ষ্টেচন ঃ**

এই চহৰখনত এটা ষ্টেচন আছে। যেনেকৈ আমাৰ প্ৰত্যেক মানুহৰ ভাবনাত এটাকৈ ষ্টেচন আছে। ভাবনাৰ কীটবোৰ আহি তাত খন্তেক ৰয়, গা পখালে, ৰ'দ লৈ জুৰায়, টোপনি মাৰে আৰু গুচি যায়। ষ্টেচনত কোনো স্থায়ী নহয়। কিন্তু ষ্টেচন স্থায়ী। ই মাত্ৰ এটা গুচি যোৱাৰ বা ঘূৰি আহি নমাৰ এটি ঘাট। অথচ নৈৰ ঘাটৰ দৰে ই নিসৰ্গ নহয়। ঘাটৰ নিমাত নান্দনিকতা ষ্টেচনত নাই।

এই চহৰৰ ষ্টেচনটোলৈ মই কেতিয়াবা যাওঁ। ষ্টেচনত ৰৈ থাকিলে এনে লাগে যেন এই চহৰৰ মায়া এৰি মোৰ অনাদি অনন্ত পাৰ কৰি গুচি যাম কোনোবা বিৱৰ্ণ ৰে'লগাড়ীৰ ডবাত। ঝক্ ঝক্। ঝক্ ঝক্ ৰে'লগাড়ী যায়।

নিশা এক বাজি যায়। মই অকলে ষ্টেচনলৈ যাওঁ। তেতিয়াও ব্যস্ত থাকে ষ্টেচনটো। অপেক্ষাৰ আন এক নাম ষ্টেচন। কোনোবা ৰৈ থাকে ক'ৰবাৰ পৰা অহা কাৰোবাক নিবলৈ আন কোনোবা ক'ৰবালৈ যাবলৈ। মাজে মাজে ট্ৰেইন অহা দেৰি হয়। পুলিয়ে-পোখালিয়ে মানুহবোৰ শুই থাকে। শীতৰ নিশা ওৰে ৰাতি ষ্টেচনৰ চুক এটাত জাৱৰ পুৰি হাত ভৰি সেকে। ভাং খায়। খাই বিড়ি আৰু চুলাই মদ। হোষ্টেলৰ ল'ৰাবোৰ আহে। চাহ খায়। চকুত এজাক অৱসাদ লৈ এক বেদনাময় দায়বদ্ধতাত পুলিচবোৰে পহৰা দিয়ে অনিদ্ৰাৰ। যুদ্ধ শেষ হোৱাৰ পাছত যুদ্ধভূমিত অথালি-পথালিকৈ পৰি থকা মৃতদেহ আৰু অৰ্ধ মৃতদেহৰ দৰেই পৰি থাকে ভাগৰুৱা যাত্ৰীসকল। হঠাৎ দীঘলীয়া উকিৰে সৈতে আহি লাহে লাহে ৰৈ যোৱা ৰে'লখনে মেল খোৱাই দিয়ে তেওঁলোকৰ চকুৰ ভাৰাক্ৰান্ত পতা। যাবলগীয়া ৰে'লখন তেতিয়াও আহি পোৱা নাই। আচলতে যাব লগা ট্ৰেইনখন আহি পোৱাৰ আগলৈকে তেনেকৈয়ে তাত পৰি থাকে— এই নিৰ্জু নিদ্ৰাবোৰ। সেই মৃতক যাত্ৰীসকলৰ মাজে মাজে মই ঘূৰি ফুৰোঁ। ষ্টেচনৰ সাৰথি সেই সৰু সৰু দোকানবোৰৰ সোলোক্-ঢোলোক্ বেঞ্চীত বহি চুৰট হুপোঁ। দেখোঁ, প্ৰাচীন চোলা এটা পিন্ধি এটা পগলা ল'ৰা নিৰ্বিকাৰে ঘূৰি ফুৰিছে। ইফালে-সিফালে পিন্ধি সি চাইছে এই যাদুকৰী পৃথিৱীৰ অপাৰ ৰহস্য।

ৰে'ল আহে। ৰে'ল যায়। দুই-তিনিজনীয়াকৈ থকা বিভিন্ন বয়সৰ দেহোপজীৱিনীসকল মোৰ ফালে কেৰাহিকৈ চাই কাষেৰে পাৰ হৈ গুচি যায়। সিহঁত মোৰ কাষেৰে পাৰ হৈ গ'লে মই বাৰুদ-বাৰুদ গোন্ধ এটা পাওঁ। কিয়নো এই ষ্টেচনৰ সমীপতে সেনা-বাহিনীৰ এটা ছাউনী আছে।

৩। **জীৱন ঃ**

জীৱন এটা খুব ভাল ল'ৰা। তাৰ নাম মই আগৰে পৰা শুনি আছিলোঁ যদিও এই চহৰলৈ অহাৰ পাছতহে মই তাক দেখিছোঁ। সিদিনাহে তাৰ লগত মোৰ পৰিচয় হৈছে, যিদিনা সি মোক একে ঘোচাই ডাঙি দিছিল দাঁত। তাৰ ওপৰত মোৰ বিশ্বাস অগাধ। জীৱন বহুমুখী আৰু বিলাসী মানুহ। একে সময়তে সি বুকুত জীয়াই ৰাখে অজস্ৰ নাৰীৰ প্ৰেম। একে সময়তে সি প্ৰতিবাদী সভাত, একে সময়তে সি ফ্লাই অভাৰৰ চঞ্চল ছাঁত। একে সময়তে সি মদৰ আড্ডাত, একে সময়তে সি বিভোৰ বেদনাত। এখন বিৱৰ্ণ ৰে'লগাড়ীৰ ডবাত উঠি এয়া জীৱন ঘৰৰ পৰা পলাই গৈছে। সন্ধ্যা বজাৰৰ লিষ্ট হাতত লৈ এয়া জীৱন, ভাল শাক-পাত বিচাৰিছে। ফুটপাথত ৰৈ ৰৈ সি ছোৱালী চাইছে।

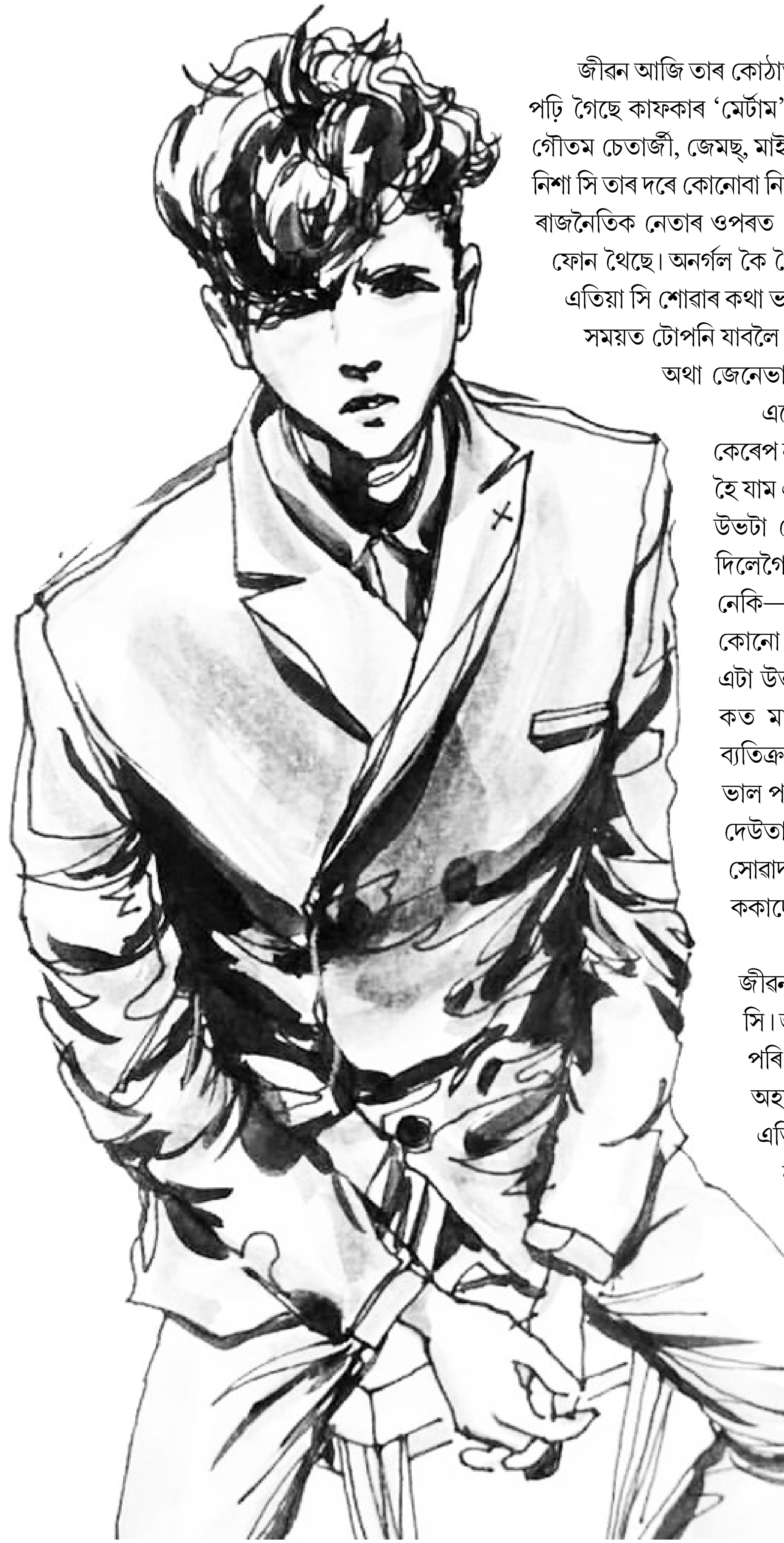

জীৱন আজি তাৰ কোঠাত। ইটোৰ পিছত সিটো চুৰট পুৰি সি পাত লুটিয়াই পঢ়ি গৈছে কাফকাৰ 'মেটাম' ফৰচিচ্। নিচাত সি বাউল শুনিছে আৰু শুনিছে গৌতম চেতাৰ্জী, জেমছ্, মাইকেল জেকচন, ব'ব ডিলান, জুবিন ইত্যাদি। মাজ নিশা সি তাৰ দৰে কোনোবা নিশাচৰ বন্ধুলৈ ফোন লগাইছে আৰু কবিতা শুনাইছে, ৰাজনৈতিক নেতাৰ ওপৰত ক্ষোভ প্ৰকাশ কৰিছে, দুটামান অশ্লীল মাত মাতি ফোন থৈছে। অনৰ্গল কৈ গৈছে সংলগ্ন অসংলগ্ন কথাবোৰ। ফোনটো সামৰি এতিয়া সি শোৱাৰ কথা ভাবিছে আৰু ইণ্টাৰনেটত প'ন ছাইট খুঁচৰিছে। এই সময়ত টোপনি যাবলৈ তাক প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে কেনভাছীয় ৰমণী মিয়া অথা জেনেভা।

এনেয়ে জীৱন বৰ নিৰ্বিকাৰ ল'ৰা। তুচ্ছ কথালৈ সি কেৰেপ নকৰে। কিন্তু কেতিয়াবা কৈ দিয়ে সি— "উগ্ৰপন্থী হৈ যাম এদিন, হৈ যাম দুৰ্ধৰ্ষ নক্সাল কেডাৰ।" ৰাতি ঘৰলৈ উভটা দেৰি হ'লেই মাকৰ চিন্তা— 'ঘৰ এৰি দি যোগ দিলেগৈ নেকি কোনোবা উগ্ৰপন্থীত'। আপুনি ভাবিছে নেকি— জীৱন ব্যতিক্ৰমী ল'ৰা? জীৱন এটা সমস্যা যাক কোনো ফৰ্মূলাত সমাধান কৰিব নোৱাৰি। জীৱন এনে এটা উত্তৰ যাৰ কোনো সঠিক প্ৰশ্নই নাই। তাৰ বাবে যে কত মানুহে কালাতিপাত কৰিলে। সি হ'বও পাৰে ব্যতিক্ৰম। তথাপিও দেখোন সি আপোনাৰ মোৰ দৰেই ভাল পায়— বন-বিৰিখ, চৰাই, চিনেমা, গান, সুৰা, নিদ্ৰা, দেউতাকৰ গাৰ ঘামৰ গোন্ধ, মাকে ৰান্ধি দিয়া মঙহৰ সোৱাদ। তাৰো মনত পৰে শৈশৱত হেৰুৱাই অহা পখিলা, ককাদেউতাকে কোলাত লৈ কৈ যোৱা সাধুবোৰ।

নিজকে ফাঁকি দি ভোলাই ৰখাত ইমান ওস্তাদ জীৱন। আৱেগ আৰু বিবেকক সমানে গুৰুত্ব দি চলে সি। জীৱন এটা ভাৰি ল'ৰা। তাক বহন কৰাটো উজুটিত পৰি মৰা বিধৰ মানুহৰ বাবে সহজ নহয়। এই চহৰলৈ অহাৰ পৰা সিয়েই মোৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ আৱিষ্কাৰ। এতিয়াও জীৱনৰ বহু অধ্যায় মই আৱিষ্কাৰ কৰিব পৰা নাই। এতিয়াও জীৱনৰ বহু ৰহস্যময় গোপন কুঠৰিত মই সোমাবগৈ পৰা নাই।

কেতিয়াবা জীৱন মোৰ বাবে ইমানেই দুৰ্বোধ্য, কঠিন, সৰল, নিস্পন্দ আৰু অনৰ্থক হৈ পৰে। কেতিয়াবা জীৱনৰ প্ৰচণ্ড ঘোচাত মোৰ চেহেৰা ভাগে। তেতিয়া জীৱনলৈ মোৰ খুব খং উঠে, পুতৌ ওপজে, পাগলামি বাঢ়ে, অনিহা জাগে। তথাপিতো জীৱনে মোৰ লগ নেৰে।❑❑

হেৰোৱা ফুলৰ সুবাস বিচাৰি

■ ছালমিনা খাতুন
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান শাখা)

হস্পিতালৰ পৰা আহি ৰাকেশে একো নোখোৱাকৈ বিছনাত বাগৰ দিলে। বহুত ভাগৰে হেঁচা মাৰি ধৰিছিল তেওঁক। দিনটো অলপো আহৰি নাই। ৰোগীৰ লগত ব্যস্ত থাকোতেই গৈছে। শুবলৈ চেষ্টা কৰিও শুব পৰা নাই। এটা চিন্তাই মনটো আউল লগাই দিছে। এগৰাকী ৰোগীক দেখাৰে পৰাই মনটো খেলি-মেলি লাগি গৈছে। ক'ৰবাত যেন লগ পাইছিল। মানুহগৰাকীক। ক'ত দেখিছিল বাৰু? ভাবিও মনত পেলাব পৰা নাই। ক'ৰবাত একে চেহেৰা থকা অন্য কাৰোবাক দেখিছিল চাগে। সেয়ে চিনাকি যেন লাগিছে। বৃদ্ধা ৰোগীগৰাকীক দেখাৰে পৰা কিয় জানো ইমান মনত পৰিছে মাকলৈ। কিমান বছৰৰ আগতে সকলোকে এৰি আহিছিল? কথাবোৰ ভাবি ভাবি বিছনাৰ পৰা নামি আহি বাৰাণ্ডাৰ চকীখনতে বহি পৰিল ৰাকেশ। জোনটোৱে কুঁৱলী ফালি ভুমুকি মাৰিছে। এটি-দুটিকৈ

জোনাকী পৰুৱা ওলাই আহিছে। তেওঁৰ মনটো শৈশৱলৈ ভুমুকিয়াইছে। নীল আকাশৰ জোনটোলৈ চাই ৰ'ল। যেন কোনোবাই তেওঁৰ জীৱনৰ সমস্ত কাহিনী ক'বলৈ উদ্ভাসিত হৈছে আৰু তেৰোঁ যেন ব্যাকুল হৈ পৰিছে তেওঁৰ জীৱনৰ কাহিনী জানিবৰ বাবে। মানুহগৰকীৰ সকলো পৰিচয় জানিবৰ বাবে ব্যাকুল হৈ পৰিছে ৰাকেশৰ মনটো। দুটোপাল চকুপানী দুগালেৰে অজানিতে সৰি পৰিল।

হঠাৎ মনত পৰিল তেওঁৰ মৰমৰ ঘৰখনলৈ। ভায়েকৰ জন্মৰ প্ৰায় তিনি-চাৰি বছৰৰ পিছতে দেউতাক ঢুকাল। মাকে হাজিৰা কৰি দুয়োটাকে ডাঙৰ কৰিলে। সকলো কষ্ট সহ্য কৰি সন্তান দুটাক মানুহ কৰাৰ ইচ্ছা কৰিছিল বিধৱা মাকে। কেতিয়াও ভাগি পৰা নাছিল। লোকৰ ঘৰত কাম কৰি যি পায় তাৰে সকলো অভাৱ পূৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। মাকৰ কষ্ট সহ্য কৰিব পৰা নাছিল ৰাকেশে। বাধা দিছিল, "নালাগে মা, তই ইমান কষ্ট কৰি আমাক পঢ়ুৱাব, ময়ো কাম কৰিম।" তাৰ কথা শুনি মাকে হাঁহি মুখে কৈছিল— "এতিয়াৰে পৰা পঢ়া এৰি কাম কৰিলে আগলৈ কেনেকৈ ডাঙৰ মানুহ হ'বি? তই ভালকৈ পঢ়। আগলৈ চাকৰি কৰিলে আমি বহুত সুখত থাকিম।"

ৰাকেশৰ কাণত আজিও যেন বাজি থাকে তাৰ মাকে কোৱা কথাবোৰ। তাৰ মেট্ৰিক পৰীক্ষাৰ ওচৰ পালেহি। কিন্তু তেতিয়াই মাকৰ অসুখ বেছি হ'ল। কাম কৰিব নোৱৰা হ'ল। শুই শুই কান্দি থকা মাকৰ মুখলৈ চাব নোৱাৰি ৰাকেশে পঢ়া এৰি ওলাই গ'ল হাজিৰা কৰিবলৈ। দিনটো কাম কৰি যি দুই এপইচা পায় তাৰে দৰৱৰ লগতে খোৱা বস্তু আনিব লাগে। বিধিৰ লিখন নহয় খণ্ডন।

ৰাকেশে দেখিলে যেন কুঁৱলীৰ মায়াজালৰ মাজেদি উজ্জ্বলিত হৈ পৰিছে স্নিগ্ধ জোনাক। ওখ বকুলজোপাৰ পাতৰ মাজেদি ৰূপালী আভা বিয়পি পৰিছেহি অতীতৰে ভগ্নপ্ৰায় জীৱনৰ মাজত। এদিন মাকক ফাকি দি ওলাই আহিল ঘৰৰ পৰা। অৱধাৰিত চকুলো মুখত উপচি পৰিল।

হঠাৎ বাছষ্টেণ্ডত লগ পালে এজন মানুহ। তাৰ হয়তো ভাগ্য সুপ্ৰসন্ন আছিল। সেই মানুহজনে তাক লৈ গৈছিল তেওঁৰ ঘৰলৈ। তেওঁৰ পৰিবাৰে বহুত মৰম কৰিছিল ৰাকেশক। ঘৰৰ দুই-এটা কামৰ লগতে নিজৰ সন্তানৰ দৰে পঢ়াৰো সুবিধা দিছিল। মাহেকৰ মূৰত টকাকেইটা ঘৰলৈ দিছিল ৰাকেশে। এদিন ৰাকেশে মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিলে। ভালদৰে উত্তীৰ্ণ হ'ল। তাৰ পাছত ৰাকেশে ডাক্তৰ পঢ়িলে। এদিন লণ্ডন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰথম শ্ৰেণীৰ চিকিৎসক সন্মান লাভ কৰিলে। কিন্তু বিদেশত চাকৰি নকৰি ঘূৰি আহিল গাঁৱলৈ। এখন পিছপৰা

...হঠাৎ মনত পৰিল তেওঁৰ মৰমৰ ঘৰখনলৈ। ভায়েকৰ জন্মৰ প্ৰায় তিনি-চাৰি বছৰৰ পিছতে দেউতাক ঢুকাল। মাকে হাজিৰা কৰি দুয়োটাকে ডাঙৰ কৰিলে। সকলো কষ্ট সহ্য কৰি সন্তান দুটাক মানুহ কৰাৰ ইচ্ছা কৰিছিল বিধৱা মাকে। কেতিয়াও ভাগি পৰা নাছিল। লোকৰ ঘৰত কাম কৰি যি পায় তাৰে সকলো অভাৱ পূৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল...

গাঁও। য'লৈ পূৰ্বত কোনো ভাল চিকিৎসক অহা নাছিল। ডাঃ ৰাকেশ হয়তো প্ৰথম চিকিৎসক। তেওঁ যিমান পাৰে সিমান সহায় কৰিছিল গাঁৱৰ ৰাইজক। বিনা পইচাৰে চিকিৎসাৰ সুবিধা পাই গাঁওবাসী বহুত সুখী হৈছিল।

কথাটো ভাবি ভাবি ৰাকেশৰ কান্দি দিবৰ মন গ'ল। হয়তো অলপ কান্দিলেহে মনটো পাতল হ'ব। কিন্তু...। মাকক বিচাৰিবই লাগিব। ক'ত বা আছে, কেনেকুৱা হৈ আছে। ভাবনাত যতি পৰিল ৰাকেশৰ। হস্পিতাললৈ যাবলৈ উঠি আহিল ৰাকেশ। আজি জানিবই লাগিব বৃদ্ধাগৰাকীৰ পৰিচয়। চোতালৰ আগত ফুলি উঠা শেৱালি পাহিৰ নিৰ্মল গোন্ধ তেওঁৰ নাকত লাগিল। জোনৰ পোহৰে ঢাকি ৰখা শেৱালি পাহিবোৰ চাই ৰ'ল ৰাকেশে। তাৰ মনটোৰে যেন হেৰুওৱা ফুলৰ সুৱাস বিচাৰি পালে।❑❑

যাত্ৰা

■ **দীনেশ গোস্বামী**
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

ৰাকেশ আৰু হীৰকে বহুদিনৰ পৰাই এটা-দুটাকৈ বস্তু গোটাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। দুয়োজনৰ পাৰ-ভগা উছাহ। দুয়োজনৰ উছাহৰ কাৰণ হ'ল এক স্কুলীয়া ভ্ৰমণ। সিহঁতৰ স্কুলৰ পৰা হেনো এইবাৰ মুম্বাইলৈ যাব। ৰাকেশ আৰু হীৰককে ধৰি স্কুলৰ দশম শ্ৰেণীৰ গোটেইকেইজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ভ্ৰমণ কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰিব। সেয়েহে সকলোৰে মনত এক আনন্দৰ ঢৌ।

ভ্ৰমণৰ দিন। ৰাকেশে সোনকালে সাজু হৈ হীৰকৰ ঘৰলৈ গ'ল। হীৰকৰ ঘৰৰ পৰা দুয়োজনে স্কুললৈ গ'ল। স্কুলত এক উখল-মাখল পৰিৱেশ। সকলোৱে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ লগত ৰে'লৰে ষ্টেশ্বন গ'ল আৰু ৰেল'ৰে সিহঁতৰ মুম্বাই যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। ঠিক ৰাতিপুৱা ১০ মান বজাত ট্ৰেইনখন মুম্বাই পালেগৈ। ষ্টেশ্বনৰ পৰা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আগতীয়াকৈ বুকিং কৰি থোৱা হোটেলৰ ৰুমলৈ গ'ল। হোটেলত গৈ সকলোৱে অলপ জিৰণি লৈ দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰিলে আৰু আহাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত শিক্ষক এজনে সকলোকে ক'লে যে বিয়লি তিনি বজাত সকলো সাজু হৈ থাকিবা মুম্বাইৰ সাগৰ তীৰলৈ যাম। এই কথা শুনি ৰাকেশৰ গা সাতখন-আঠখন হৈ উঠিল। কিয়নো ৰাকেশে কেতিয়াও সাগৰ অথবা সাগৰতীৰ দেখা নাই। কিন্তু হীৰকৰ বাবে এই কথা সাধাৰণ আছিল কাৰণ হীৰক বহু ঠাইত ভ্ৰমণ কৰিছে আৰু সাগৰো দেখিছে।

বিয়লি তিনি বাজিবৰ হ'ল। শিক্ষকে কোৱা মতে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সাগৰ তীৰলৈ যাবলৈ সাজু হ'ল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সাগৰ তীৰলৈ যাবলৈ সাজু হ'ল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বাছেৰে সাগৰতীৰলৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। বিয়লি ঠিক তিনি বাজি বিশ মিনিট। এক সেমেকা সুন্দৰ পৰিৱেশ। ৰকেশহঁতৰ বাছখন মুম্বাইৰ সাগৰতীৰ পালে। সকলোৱে বাছৰ পৰা নামি সমুদ্ৰৰ দিশে আগবাঢ়ি গ'ল। ৰাকেশ আৰু হীৰকহঁতেও সকলোৰে লগত সাগৰৰ বালিত দৌৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। তাত সকলোকে ফল-মূল খাবলৈ দিয়া হ'ল। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন সাগৰত গা ধোৱাৰ। সেয়েহে শিক্ষকৰ পৰা অনুমতি লৈ সকলোৱে পানীত নামি পৰিল। ৰাকেশে আৰু হীৰক আনন্দত আত্মহাৰা হৈ পৰিল। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী পানীত খেলিব ধৰিলে। কোনোবাই সাঁতুৰিলে, কোনোৱে পানী ছটিয়াই খেলিলে আৰু আন যিবোৰে পানীত নানামিলে সেইবোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বালিত ঘৰ সাজিলে।

সকলো ঠিকেই চলি আছিল। সকলো আনন্দত আত্মপাহৰা হৈ আছিল। তেনেতে ঘটিল এক অঘটন। ৰাকেশে আনন্দত মতলীয়া হৈ অজানিতে সাগৰৰ বিপদসীমা অতিক্ৰম কৰি পেলালে। ফলত ৰাকেশ ডুবিবলৈ ধৰিল। হীৰকে এই দৃশ্য দেখি ৰাকেশক সহায় কৰিবলৈ আগবাঢ়ি গ'ল। কিন্তু কি হ'ব ! নিৰুপায়। ৰাকেশেই সাঁতুৰিব নাজানে আৰু হীৰকে জানে যদিও ভালকৈ নাজানে। সেয়ে হীৰক ৰাকেশৰ তালৈ নগৈ সাগৰৰ পৰা উঠি আহিলে আৰু শিক্ষকক জনালে। শিক্ষকে কথাটো শুনি ততাতয়াকৈ সাগৰত নামি পৰিল আৰু ৰাকেশৰ উদ্ধাৰৰ বাবে আগবাঢ়িলে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্য ! ইতিমধ্যে ৰাকেশে সেই মহাসমুদ্ৰৰ পানীত ডুব গৈ মৃত্যুবৰণ কৰিছিল। শিক্ষকে ৰাকেশক উদ্ধাৰ কৰি সাগৰৰ তীৰলৈ লৈ আহিল। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ভয়তে থৰ্থৰ্কৈ কঁপিব আৰম্ভ কৰিছে। বিশেষকৈ হীৰকে এই দৃশ্য দেখি অবাক হৈ পৰিছিল। ৰাকেশক হাস্পতাললৈ লৈ যোৱা হ'ল। কিন্তু ডাক্তৰেও হাত দাঙি দিলে কিয়নো ৰাকেশৰ মাথোঁ আত্মাবিহীন শৰীৰটোহে হাস্পতালত আহিছিল। ৰাকেশৰ আত্মা সেই সাগৰৰ ঢৌৰ সৈতে সাগৰৰ বুকুত বিলীন হৈ গৈছিল। এতিয়া সকলো নিৰুপায়। সেইদিনাই ৰাতি সকলো মুম্বাইৰ পৰা উভতি আহিল।

সময়বোৰ পাৰ হ'ল। ৰাকেশৰ স্মৃতি ৰোমন্থন কৰি, ৰাকেশৰ বন্ধুত্বৰ কথাবোৰ সুঁৱৰি এতিয়াও হীৰক মাজে-সময়ে উচুপি উঠে। এনেকৈ বৰ্তমানেও হীৰকে ৰাকেশৰ কথাবোৰ মনত পেলাই আৱেগিক হৈ উঠে।❑❑

সপোন

■ **বনশ্ৰী ৰাভা**
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, প্ৰাণীবিজ্ঞান বিভাগ

সৰুই পৰাই সাগৰ তাইৰ প্ৰিয় আছিল। বিশেষকৈ থাইলেণ্ডৰ সাগৰবোৰ তাই খুব ভাল পায়। টিভিটো খুলিয়ে যেতিয়া সাগৰ দেখুৱাই থকা দেখিছিল তাই দেউতাকক চিঞৰি মাতিছিল। সাগৰিকা তাইৰ নাম। ক্ৰমান্বয়ে ডাঙৰ হৈ আহিছিল তাই, লগতে তাইৰ সাগৰ দেখাৰ সপোনটোও ডাঙৰ হৈ আহিছিল।

তাই এতিয়া ইউনিভাৰ্ছিটিৰ ছাত্ৰী। এতিয়াও সাগৰৰ প্ৰতি তাইৰ খুব টান। বিশেষকৈ সাগৰৰ পাৰত এটি ৰাতি, সেয়া আকৌ যিকোনো সাগৰ নহয় দেই, থাইলেণ্ডৰ সেই বিশেষ সাগৰখন। য'ত ৰাতি হ'লে সাগৰৰ তীৰত কিছুমান বিশেষ জীৱ জিলিকি থাকে। তাই পঢ়িছিল ক'ৰবাত light emitting organism— এইlight emitting organismবোৰেই সাগৰৰ পানীত ৰাতি তৰাৰ দলিছাৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

শুই থাকোতেই তাইৰ দুইওঁঠত হাঁহি বিৰিঙি উঠিছিল। সন্মুখত এখন বিশাল সাগৰ আৰু সাগৰ তীৰত তাই অকলে। পাৰৰ বালিবোৰ সূৰ্যৰ পোহৰত জিলিকি উঠিছে। তাই বালিৰ মাজত শামুকৰ খোলা বিচাৰিছে। পাহৰিছিলোঁ? তাই কিন্তু থাইলেণ্ডৰ সাগৰতহে আছে দেই। সৰু সৰু বগা কেকোঁৰাবোৰ তাইৰ হাতৰ ওপৰেৰে পাৰ হৈ গৈছে। ক্ৰমান্বয়ে আন্ধাৰ নামি আহিছিল সাগৰৰ বুকুলৈ। সাগৰৰ ঢৌৰ শব্দবোৰ গভীৰ হৈ পৰিছিল। সাগৰৰ চেঁচা পানীয়ে তাইৰ দুভৰি চুই গৈছিল। লাহে লাহে সাগৰৰ পাৰত তৰাৰ দলিছাৰ সৃষ্টি হৈছিল। কিছু দূৰলৈ নামি গৈছিল তাই, তাইৰ দুভৰিৰ ওচৰত এতিয়া আকাশখন নামি আহিছিল। তাই মন-প্ৰাণ খুলি উপভোগ কৰিছিল, তাইৰ অতদিনৰ সেই সপোনৰ সাগৰখন। সপোনৰ মাজতেই তাইৰ সপোন পূৰ হৈছিল। এটা এটাকৈ সাগৰৰ তৰাবোৰ নোহোৱা হৈছিল, ক্ৰমান্বয়ে সকলো অন্ধকাৰ হৈ পৰিছিল, খুব অন্ধকাৰ। থত্মত খাই তাই সাৰ পাইছিল টোপনিৰ পৰা। এতিয়া যে বাস্তৱলৈ ঘূৰি অহাৰ সময়। যদিও সপোন আছিল তথাপিও খুব আপোন আছিল তাইৰ এই সপোন। এতিয়া যে সপোনত থকা সময় নাই আৰু তাইৰ। দেউতাকৰ মৃত্যু হোৱাৰে পৰা ঘৰৰ সকলো দায়িত্ব এতিয়া তাইৰ ওপৰত। কিন্তু সপোন বুলিবলৈ এতিয়াও সাগৰখন আছে তাইৰ লগত।

সাগৰ তাইৰ এতিয়াও প্ৰিয়। সাগৰতীৰত এদিন তাই সপোন ৰচিব। প্ৰেমিকৰ সৈতে হাতত হাত থৈ কথা পাতিব।❑❑

গীত

কথা আৰু সুৰ ঃ অধ্যাপক আমূল্য চন্দ্ৰ দাস

সহযোগী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

বি বৰুৱা তোমাৰ তুলনা নাই
নাই অভিমান, আছে স্বাভিমান
আছে আৰু মহা জ্ঞানৰ জোৱাৰ[২]

তুমি জ্যোতিষ্মান, তুমি ধাৱমান
পূৰ্বাচলৰ তুমি আলোক মহান[২]
(বি বৰুৱা তোমাৰ তুলনা নাই)[২]
(দাম্যত দত্ত দয়ধ্বম্)[২]

অতীত আৰু বৰ্তমানৰ তুমিয়েই
সাধনাৰ মহান স্থলী[২]
এন্ধাৰ বাটত তুমিয়েই বিলোৱা
জ্ঞান জ্যোতিৰ মহান বাণী
(বি বৰুৱা তোমাৰ তুলনা নাই)[২]
(দাম্যত দত্ত দয়ধ্বম্)[২]

(আবৃত্তি) মানুহ গঢ়াৰ কাৰখানা তুমি
সমাজ গঢ়াৰ আধাৰ তুমি
তুমি সূৰ্য, তুমি তেজ, তুমি তেজাল ঘোঁৰা
শত-সহস্ৰ জনৰ তুমি হৃদয়ৰ আৱেগ
দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধকো বৃদ্ধাংগুষ্ঠ দেখুৱাই
জন্ম তোমাৰ—।

হৃদয়ত তোমাৰ অমোঘ শকতি
গোপীনাথ বৰদলৈ, হেম বৰুৱাৰ
পদৰজৰে সিক্ত তুমি
তুমি পুৰ্ণ্যতীৰ্থ, মহামিলনৰ তুমি জীৱন্ত দস্তাবেজ।

(বি বৰুৱা তোমাৰ তুলনা নাই)[২]
(দাম্যত দত্ত দয়ধ্বম্)[২]

English Section...

Education in *Values*

■ **Dr. Maina Sarma**
Associate Professor,
Department of Philosophy

What should an individual require in order that he may acquire maturity in all the three aspects of his personality, namely, — cognitive, conative and emotive? Can we indicate the minimum indispensables of a liberal education in the modern world? This approach recognizes that no subject per se is inherently liberal at all times and places. But it also recognizes that to achieve maturity, enlightenment, freedom and power and an overall balance within a

given age and given culture, which liberal education aims to impart, a mastery of some subject matters and skills are definitely important.Though we have learnt a lot to become sensitive to the physical environment, a fewer of us are sensitive to what we might call the moral or ethical environment. This is the surrounding climate of ideas about how to live conscientiously. Knowledge of values accompanied by a conscious application of them is one of the pre-requisites of a well-designed programme on liberal education to sustain life. Life exists and survives in ecology which has two-fold spheres: internal and external. The inner sphere of ecology is the mental realm of human beings. As different from the inner realm, the external realm consists of all those things, events, and phenomena which affect human consciousness. Both the spheres are organically connected. Mental sphere determines physical and physical sphere determines mental sphere.

Education in Values is to Supplement Conventional Education

Conventional education in the present economic framework has become oriented toward acquiring specialized skills and knowledge for the purpose of obtaining remunerative work. Competition has become so intense that higher education has either chosen or been forced to compromise on education about life, values, culture, integrity, and other skills and dimensions of understandings that make one a better man or woman who can qualitatively contribute to a civilized world. Education in values is therefore not to replace conventional education. It is to supplement the conventional education with its properly worked out curriculum. As we all know, there is no such thing as education without values or a value free education. But the question is, which values does it impart?

When an adult emerges from his educational alma mater, it is important that he or she have qualifications to facilitate financially rewarding employment. However, many other elements are also essential as a preparation to meet social challenges and the stresses and expectations of life in the family, the community and the workplace. If an individual has not had the opportunity to develop character, inner strength, and the powers of good judgment, he or she is at a disadvantage in any social and professional environment. Unless individuals take the time to think about their values, to form an ethical policy for themselves, and to determine their priorities, they remain ill-equipped to deal with the tests they will face as the years go by. It is to be noticed that a person's values are not determined by the age, social or economic circumstances but by something much deeper that reflects the quality and development of the character. Moral conscience is the basis of values. The task is to identify our spiritual identity. This will facilitate the development and understanding of moral and ethical values because all the higher values dwell in the mental, emotional and spiritual self and not in our physical body.

Education in values is purely reflective in nature.

Values are self-employed rules, or the ethical policy we adopt in order to travel through life with a clear conscience. The concept of values is essentially neutral. But they acquire meaning as soon as they are expressed in interpersonal dealings in our day to day life. Values such as love and sympathy enrich relationship. The issues of values and also, the issues of ethics are the issues of human social life. Practice of values in a life of isolation has little significance. Individuals have to make decisions on the basis of critical reflection concerning what they ought to do, where their obligations, responsibilities, rights and duties lie.

Traditional moralists claim to be the defenders of morality in general, but they are really defending a particular moral code. So the first thing to say about value education is that it is not a set of prohibitions. Education in values is not at all a collection of do's and don'ts, but a system of principles and values to regulate one's conduct by them. Social scientists distinguish stages of morality, which can be traced not only in the history of our culture but also in the life of the individual. These are a "pre-rational," "customary morality" or "group morality" and "personal", "rational" or "reflective" morality. This implies that morality starts as a set of culturally defined rules which are more or less external to the individual and imposed on him or inculcatedas habits. In a later stage, these rules become internalized, that is, the

...Values are self-employed rules, or the ethical policy we adopt in order to travel through life with a clear conscience. The concept of values is essentially neutral. But they acquire meaning as soon as they are expressed in interpersonal dealings in our day to day life. Values such as love and sympathy enrich relationship. The issues of values and also, the issues of ethics are the issues of human social life. Practice of values in a life of isolation has little significance. Individuals have to make decisions on the basis of critical reflection concerning what they ought to do, where their obligations, responsibilities, rights and duties lie....

individual takes them as his own and regulates his conduct by them. In this way, he develops a "conscience" or "superego". Education in values refers to the latter stage, it is reflective, and not just a system of short and simple rules like 'do not lie', 'do not steal' and 'do not kill'. This is the reason why education in values is especially relevant to life's complexities. In normal situation, simple rules guide us without any conflict. But in an unusual situation, there arises a conflict of simple rules. Sometimes, even though rules do not involve one in any conflict, mechanically following a rule can lead to disaster. Thus Peter Singer, renowned author of Practical Ethics, points out that it may normally be wrong to lie, but if one is living in Nazi Germany, and the Gestapo come to his door looking for Jews, it would surely be right to deny the existenceof the Jewish family hiding in his attic.

Knowledge of Values Clears Moral Confusion and increases moral sensitivity.

Often it is not easy to take decisions concerning our actions, goals and responsibilities because of conflicting interests and serious disagreements over what is right and wrong or good and bad. Ethics, unlike one's favorite dish, is not just a matter of taste, but an exercise in reason. One important reason as to why there is a crisis in values today is that we lack clear definitions which create confusions. When there is no clear definition of an activity or policy, what may not be moral or ethical can be cleverly described as a value in order to justify its application. This causes moral confusion and actions contrary to the spirit and meaning of values are then performed. In order to achieve this clarity, we need a reference point which is constant. As the sailors use the pole star as the navigational aid, so an equivalent star of divinity is essentialto help us navigate through the world of values. Our lives are fraught with temptations, illusions, and negative experiences that prompt each of us to act against our moral conscience. We are constantly influenced by the material dimensions of the world. This is why one needsto learn about the divine, acquire spiritual awareness and systematically unlearn the materialistic habits we have acquired over time through physical consciousness.

The first step in positivity is to identify our values, articulate them and state the reasons why I choose them. Conscious application of values increases the moral sensitivity. Otherwise we neglect to take the responsibility for our actions. Due to the lack of such discernment, values are often confused with desires, an approach which has contributed to the crisis, we have in values today. Many people compartmentalize their conscience in order to resolve their inner conflicts. That means they will use their intelligence with one set of parameters when thinking about matters of religion, philosophy, science or business and they will use a completely different set of parameters when thinking about family matters or social values. One result of developing values and spirituality is a crumbling of the walls that separate the parts of our life. Without a systematic understanding of values, there cannot be continuity and congruity between all dimensions of our life, and naturally, the gap between espoused and practiced values cannot be minimized.

Education in values is a second order endeavor

Education in values demands one to go beyond traditional rules and think for oneself in critical and general terms. Such critical analysis and thinking help in establishing a firm foundation for the prevalent of traditional rules instead of following these rules blindly. It thus facilitates critical thinking, helps to develop the capacity to overcome ethical dilemmas, socio-cultural and religious challenges and of course, personal challenges. In this way, education in values creates an ethical climate. An ethical climate is different from a moralistic one. One of the marks of an ethical climate may be hostility to moralizing, which is somehow out of place or bad form. People do not like being told what to do. Everybody wants to enjoy life with a good conscience. People who disturb that equilibrium are uncomfortable, so moralists are often uninvited guests at the feast.Education in values points to the fact that there is definitely such a thing as moral knowledge and moral progress. There are also, countless small, unpretentious things that we know with perfect certainty. We can certainly be on the alert for traces of complacency in ourselves. If we can reflect with an increased sensitivity to the environment, we can for example see subtle, hard-won, fragile, but undeniable causes of pride; ifwe are careful and mature enough, the moral mirror in which we gaze at ourselves may not show us saints. But it need not to showus monsters either. Education in values and spirituality can definitely serve to act as such a mirror to have a look at one's own self.

It is necessary to teach values to adults

It is generally thought that education in values is meant only for children and youth and adults are in no need for such type of education. It is assumed that with life experience a person automatically becomes wiser and acquires greater integrity. This is a misconception. The greatest challenge to education in values however, lies with adults and their social attitudes which include gender bias, a weakness for intoxicants, adultery, and corruption. Elderly people are increasingly deemed to be a liability and are often abandoned by their adult children. Materialism and ego centricity in adults is setting a weak and negative example for the youth, and therefore it is also necessary to teach values to adults. Instead of playing the role of inspirational role-model, adults sometime set a weak and negative example and thereby counteract any efforts at teaching values through the school and university systems. There appears to be a need to find various means of informing and educating adults about values since getting older does not necessarily implies becoming wiser. Voluntary self-restraint, education in moral and spiritualvalues and examples of moral and spiritual rectitude in the leadership arerequired. The public could be better informed about the all forms of addiction, through education in values. Peer pressure is a common problem among the youths. Youths could also be taught skills to resist peer pressure.

Education in Values in Special context of India.

Research has shown that a very small percentage of the population is sufficient to affect the behavior of the rest. India's population is nearly 20 percent of the world's total population. An India united behind an inspiring vision of a better world and committed to universal values could lead the way to a better world. In the special context of India, the need for education in values is especially important

for certain reasons, the foremost of which is corruption at various levels despite laws against them. Corruption means to use, or be willing to use, political or social power to perform dishonest or illegal actions in return for money or some advantages. Greed is at the root of this attitude. We often read about scams that involve leaders of the country. When corruption is operating at all levels of the state and in business, education, administration, and the media, it cannot be controlled by the enforcement of law. It can be prevented only by voluntary self-restraint together with inspiring leadership.

Secondly, in India, the emphasis today is on the material development, production of a large variety of consumer goods and on raising economic standards without a concern for values; this invites a real danger of a preoccupation with consumerism and of finer feelings getting overtaken by greed. For a country like India, production of well-trained scientists, engineers, doctors without supplemented by an education in values shows increasing signs of suffering from the loss of human resource.

Likewise, increasing rise of violence and use of intoxicants causes serious threat to the suffering of our country. When values are integrated into education and provided to both genders equally, it equips people for civic life and helps boost the confidence of socially disadvantaged individuals and inspires them to claim their self-respect.

From the Global Perspective

UNESCO(United Nations Educational Scientific and Cultural Organization) set up an international commission under the chairmanship of Jacques Delores. It included educators from around the world. The Delores Report identified four pillars of education: Learning to know, Learning to do, Learning to be, and Learning to live together. The first requires intellectual ability, the second acquisition of skill, and the third and fourth require inculcation of values.

The entire universe is suffering from an acute crisis of diminishing values. From the global pointof view, three types of trades, namely,lethal weapons,drugs and the flesh trade are rocking the society. To overcome this ethical crisis, it is necessary to educate the present generation in spiritual values.

ValuesandSpirituality

From the above discussions, it becomes evidently clear that there is a symbiotic relationship between values and spirituality. Values facilitate the development of spirituality and spirituality facilitates the development of values. Values develop and flourish on the fertile ground of awakened consciousness.An institution of education becomes truly educational when it turns its attention inward, towards the discovery of the self in relation to the vast infinite creation of the Divine. Education in values and spirituality aims to confer the finer touch to conventional education, to supply important information and to teach skills without which the chances of experiencing success in an individual's physical, emotional, social and spiritual life are diminished.

Swami Vivekananda once defined education as "The manifestation of the perfection already in man". Education in values and spirituality is just the way for the manifestation of the inherent perfection in man which entails a life of virtues. Long ago, the great moral philosopher Socrates insisted on the same need of virtuous life and said, "The unexamined life is not worth living." Therefore, the best way to live is to be virtuous, even if that virtue undermines the pleasure of life or life itself. For a conscientious person, what is worth living for may also be worth dying for.❑❑

A Discussion with

DR. SOMIK BANERJEE , Department of Physics

B. Borooah College about the recent patent obtained from Government of India for his work on Nanocomposites. [◆ Pulak Deka, *Editor, Bibian*]

Dr. Somik Banerjee

It is indeed a matter of extreme previledge that Dr. Somik Banerjee, Assistant Professor from the Department of Physics, B. Borooah College has been awarded a Patent Certificate by the Govt. of India for his work on a novel process for the synthesis of reinforced nanocomposites. We took some time to have a discussion with Dr. Banerjee about his patent and the transcript of the discussion is presented in this article.

Q. Can you please provide the details about the patent recently received by you.

A: Yes, of course. I recently received a patent certificate from the Govt. of India for my invention entitled **"Single step process for synthesis of polyaniline nanofiber reinforced polymer nano composites"** with **Indian Patent No. 297449** with **Prof. Ashok Kumar** of Tezpur University as my co-inventor,

Q. Please briefly discuss about the background of the invention, the details of the method invented and its application areas.

A: Among the family of conducting polymers. polyaniline (PAni) has emerged as one of the most altractive conducting polymers by virtue of its environmental stability, lower cost, ease of synthesis, simple acid/ buse doping/de-doping chemistry and better processabilty. Recently,

there has been a great deal of interest in one-dimensional conducting polymer nanostructures such as nanowires, nanofibers and nanorods etc. mainly because of their better processabilty and advanced functionalities as compared to their bulk counterparts. Previously there have been reports of blending bulk PAni with non-conducting polymers in order to render them with strength and stability along with conductivity with a very low percolation threshold of 3.5 volume percent. However in the blending process, PAni is prepared separately and then it is mixed with non-conducting polymers in definite weight ratios which is a two-step process und is time consuming. Accordingly, it is an object of the present invention to provide a single step process for the preparation of nanocomposite films of conducting PAni nanofibers reinforced in a water-soluble non-conducting polymer, the said nanocomposite being suitable for making transparent antistatic films. ft ts yet another object of the present invention to provide economical and processable compositions of the PAni nanofiber reinforced polymer nanocomposite films suitable for making transparent optical quality anti-static and UV-protective films. These films may find applications in solar cells, UV-protective and anti-static coatings on glass substrates, electronic display devices etc. These films may also find use in electrostatic charge dissipation, electromagnetic interference shielding, actuators, packaging of electronic components. In order to achieve the foregoing and other objects and in accordance with the purposes of the present invention, as aforesaid, the present invention provides processable PAni nanofiber reinforced polymer nanocomposite films The PAni nanofibers are synthesized hy in-situ rapid mixing polymerization in the medium consisting of the water-soluble non-conducting polymer and plasticizer.

Q. Can you highlight the commercial and technical significance of your invention?

A: The commercial significance of the research results can be understood from the fact that the synthesis procedure is a single step process as against the conventional two-step process. This reduces the synthesis cost immensely and can be easily considered for large-scale production. The chemicals used are also easily available and cheap. The present invention leads to a cost-effective method for fabricating transparent, UV-protective and antistatic coatings. These films may find applications in solar cells, electronic display devices, UV- protective and anti-static coatings on glass substrates, etc. These films may also find use in electrostatic charge dissipation, electromagnetic interference shielding, actuators, packaging of electronic components.

Window glasses of vehicles and buildings coated with the PAni nanofiber reinforced polymer nanocomposite films will protect against the harmful ultraviolet rays keeping the environment within the vehicle or building much more comfortable. Besides since PAni nanofiber reinforced polymer nanocomposites are conducting they will also act as anti-static coatings for the vehicles and buildings by dissipating the charge during lightening. Moreover these films can also be used for packaging electronic gadgets as these antistatic coatings will keep the electronic components safe during shipping and transportation by dissipating the charge produced by lightning and also by shielding electromagnetic interferences.

A brief biography of Dr. Somik Banerjee

Dr. Somik Banerjee joined the Department of Physics, B. Borooah College late in the year 2013 and is presently working as an Assistant Professor in the Department. He passed out his graduation in the year 2005 from Birjhora Mahavidyalaya, Bongaigaon and then moved to Tezpur University for his Post graduation in Physics. He is a double gold medallist in Physics both in B.Sc. and in M.Sc. He then enrolled in Ph.D. in the year 2007 under Prof. Ashok Kumar in the Department of Physics, Tezpur University and obtained his Ph.D. degree in the year 2012. His Research interests are in the fleld of Nanoscience and technology, chemical and biosensors and ion irradiation effects on materials. He has published 24 research papers in different international journals and one of his research works has been highlighted in Nature India. He recently also obtained a Patent for his invention "Single step process for synthesis of polyaniline nanofiber reinforced polymer nano composites".❑❑

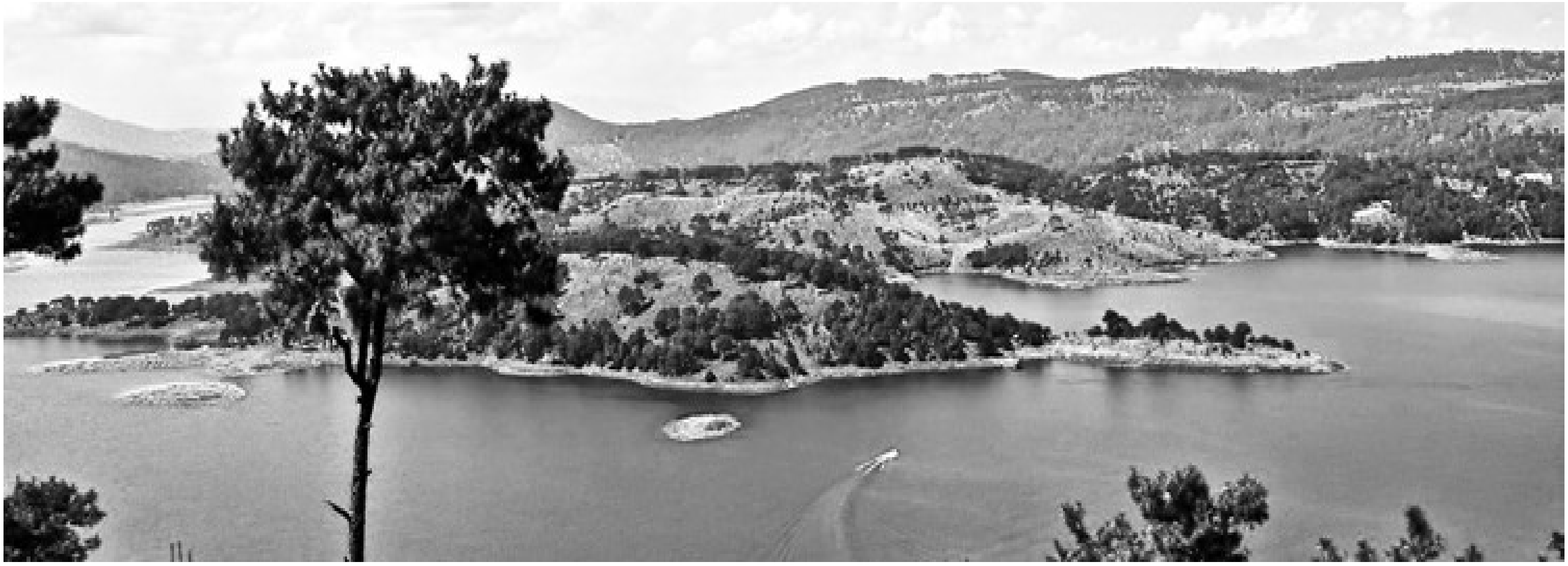

Beauty of MEGHALAYA and Greatness of North East

■ **Jahnavi Kashyap**
B.Sc. 1st Sem (Zoology)

The Northeastern part of India is a gateway of diverse cultures. Its untouched beauty magnetizes every living being with its charms. 'Northeast' is an umbrella term covering the eight states known as the 'seven sisters and one brother'. One of its states, Meghalaya is an embodiment of eternal bliss and tranquility wrapped in absolute beauty.

The word Meghalaya is derived from two Sanskrit word namely 'megh' and 'alaya' which signifies the 'abode of clouds'. This state is truly as mesmerizing as its name with the sky mostly overcast with clouds and acquires its charm from the picturesque locales, bountiful nature, sedating surrounding and the adventure sports.

The beauty of Meghalaya comes from its serene landscapes, exclusive flora and fauna, their cultural heritage, amicable tribal folks and their simple lifestyle. Its capital is Shillong. Meghalaya is actually a plateau that raises shapy from the Gangetic plains. This state contains valuable deposits of minerals like coal limestone, uranium and sillimanite. The state comprises mainly of the khasi Hills occupying the central part, the Jaintia Hills comprising of the eastern part and the Garo Hills comprising of the eastern part of Garo Hills comprising of the western part. The highest point is the Shillong Peak which is a prominent place in the Khasi Hills overlooking

the capital city of Shillong. The exposition of exuberant emerald hills and glens often bathing in frequent drizzles resuscitate every tourist who carries with them a wealth of precious memories after their visit to Shillong; especially during summers. This beautiful hill station is famous for its charming valleys, huge mountains, lovely lush parks and the magnificent cascades.

There are many attractive places in Meghalaya such as Cherrapunjee– famous for its rainfall and Nongithiang Falls in Meghalaya whose beauty entices people from all over the world. Deep in the dense tropical forests of Cherrapunjee and shrouded in cloud and rain for much of the year, are some astonishing man-made natural wonders known as living root bridges are believed to be its only kind in the world. They are made from the roots of the rubber trees and take around fifteen years to grow to its fullest.

The Wangala festival of the Garos is a harvest festival to commemorate Saljong, the Sun-God of fertility. It marks the end of phase of harvest labour and advent of vacations and relaxations. Dance and music is all around the state during the festival and is quite amusing for the spectators.

The enchanting cave of Meghalaya too attract many people to unravel its treasures. The Mawmuluh caves formed thousands of years ago are home to cavefish, Taruntula– the world's largest spiders, cave pearls and the stalactite and stalagmite formations. Also it proudly owns the world's longest sandstone cave Krem Puri which is three times longer than Mt. Everest.

Some other attractions are Jowai; Jakrem which is famous for its hot water springs, Mawsynram– known for the huge stalagmite creation shaped like a Shivalinga and its serene ambiance. Also, Meghalaya owns Asia's cleanest village, Mawlynong located in the East Khasi Hills, also referred to as 'God's Own Garden'. The village won accolades for being the 'cleanest village in Asia in 2003' as well as 'cleanest village in India in 2005'. Apart from this the main economic hubs of Shillong are Police Bazar and Iewduh.

Meghalaya receives plentiful of rainfall and is very

rich in flora and fauna. Some of the rich biodiversity sites of Meghalaya are the Balpakram National Park, the Siju Sanctuary, the Baghmara Sanctuary and the Sacred Groves. The state is home to about 325 species of orchids, many parasites and insectivorous plants such as Venus and fly trap (Nepenthes khasiana), endangered birds such as the Hill Mynah, Himalayan Black Bulbul and the Great Indian Hornbill, reptiles and animals such as the Clouded Leopard, Barking deer and Himalayan Black Bear.

The lifestyle of the People in Meghalaya is peaceful and slow-paced. A usual misty morning here starts with the ringing of the church bells and chirping of the birds. The people are cheerful, amicable and hardworking. Their main languages are Khasi, Garo, Jaintia and English. They have a matrilineal society and are predominantly Christian. Three dominant tribes inhabit the state of Meghalaya– the Garos, Khasis and Jaintias.

The zesty and zippy Garos are the inhabitants of Garo Hills and call themselves 'Achik-mande' meaning the 'people of the hill'. A garo woman wears a piece of cloth around her waist and a blouse. A garo man wears traditional clothes and a turban. To accessorize their outfuts, the use feathers, bangles and earrings. Their staple food is rice and all types of meat especially pork is relished by them.

The Khasis call themselves 'Hynniewtrep'. Their main cooupation is Jhum cultivation. The traditional dress of a Khasi man is Jymphong– along sleeveless coat fastened by lashes in front. A dhoti with an embellished waistband enhances the outfit. The Khasi women clad in peculiar pieces of cloth and wears a silver or golden crown.

The Jaintias, also called Pnar or Synteng are related to the Khasis who in turn are related to the Shaan tribesmen of Myanmar. They are said to be one of the earliest ethnic groups of settlers in the Indian subcontinent. They have expertise in bamboo and cane work, sericulture and making musical instruments.

The tribes of Meghalaya celebrate unique traditional and colourful festivals which show the diversity of the different tribes.

The Wangala festival of the Garos is a harvest festival to commemorate Saljong, the Sun-God of fertility. It marks the end of phase of harvest labour and advent of vacations and relaxations. Dance and music is all around the state during the festival and is quite amusing for the spectators.

The Shad Suk Mynsiem, a Garo festival of the 'Dance of Contentment'. It is celebrated in April at the grounds near shillong and at other places.

Beh-dien-Khlam is a Jaintia festival held at Jowai for chasing away the demon of cholera. People celebrate the festival by holding the long poles across Wah-Ait-Nar and jumping on the poles to break them while dancing in the boggy pool of water.

Craft is and important part of the state's culture. Some of the crafts bamboo and cane work, weaving and embroidery. Also, nature has bestowed the state with tremendous potential for adventure sports such as trekking in the hill slopes, caving, golfing, archery and boating in the still water lakes.

Apart from Meghalaya, the rest of the states is a gateway of culture– the northeast is also rich in their traditions and cultural heritage. The eight states of Arunachal Pradesh, Assam, Meghalaya, Mizoram, Manipur, Nagaland, Sikkim and Tripura are home to over 200 small and large tribes with their uniquely distinctive customs and rituals. The main tribal groups of the northeast are the Ahoms, Bodos, Khasis, Nagas, Jaintias, Garos and the Mozos. The tribal communities have and affinity with nature and their religious practices as well as rituals are interconnected with nature. The tribes may follow Hinduism or Christianity but they have not lost the ancient rituals and traditions.

The scenic beauty of the picturesque landscapes, serene ambience of tranquility, the daunting hills and caves and the enchanting forests of northeast are an eye-capturing experience and become a treasure of everlasting and precious memories for those who visit it.❑❑

Child Labour

■ **Jiku Talukdar**
H.S. 1st Year, Science

Child Labour refers to the employment of chil dren is only work that deprives children of their childhood, interferes with their ability to attend regular school, and that is mentally, physically, socially or morally dangerous and harmful.

Child Labour has existed to varying extents, through most of history. In the world's poorest countries, and also in developing countries, around .... children are engaged in child labour. The vast majority of child labour is found in rural set-

tings and informal urban economy. In India, the problem of child labour is too high. Not all children in India are lucky to enjoy their childhood. A large number of children in India are quite strangers to the joy and innocence of the formative years of their lives. Many of them are forced to work under inhuman conditions where their miseries are endless. Some children are employed illegally in various industries. But agriculture is the largest sector where children work at early ages to contribute to their family income. Children are forced to work in completely unregulated condition without adequate food, proper wages and rest.

Child labour is caused due to some major problems, such as proverty, lack of social security, inadequate education. Among these problems, poverty is taken as the major cause for child labour. Due to high poverty, the problem of child labour has taken a deep disadvantage in the Indian society.

There are many laws for the banning of child labour, but still children continue to be exploited as cheap labour. It is because, the authorites are unable to implement the laws meant to protect children from being engaged as laboures. The government are not strictly implementing the laws, and hence the problem countinues.

As children are the future of a country. A children should be provided the legal knowledge, such that he/she can develop the country. The authorities should imply major steps for stopping child labour. The government should invest in educational institutes, and they should also provide shelter to the homeless children. Though, the government had implemented laws for banning child labour, it is not enough to stop child labour. The children should be provided food by the authorities, such that the children are not attracted to child labour because of hunger. The responsibility to stop child labour is not only for the government, but also for the citizens and for respective guardians. So, from my opinion, all of us as a responsible citizen should try to stop child labour and develop our society in future.❑❑

As childrens are the future of a country. A children should be provided the legal knowledge, such that he/she can develop the country. The authorities should imply major steps for stopping child labour. The government should invest in educational institutes, and they should also provide shelter to the homeless children.

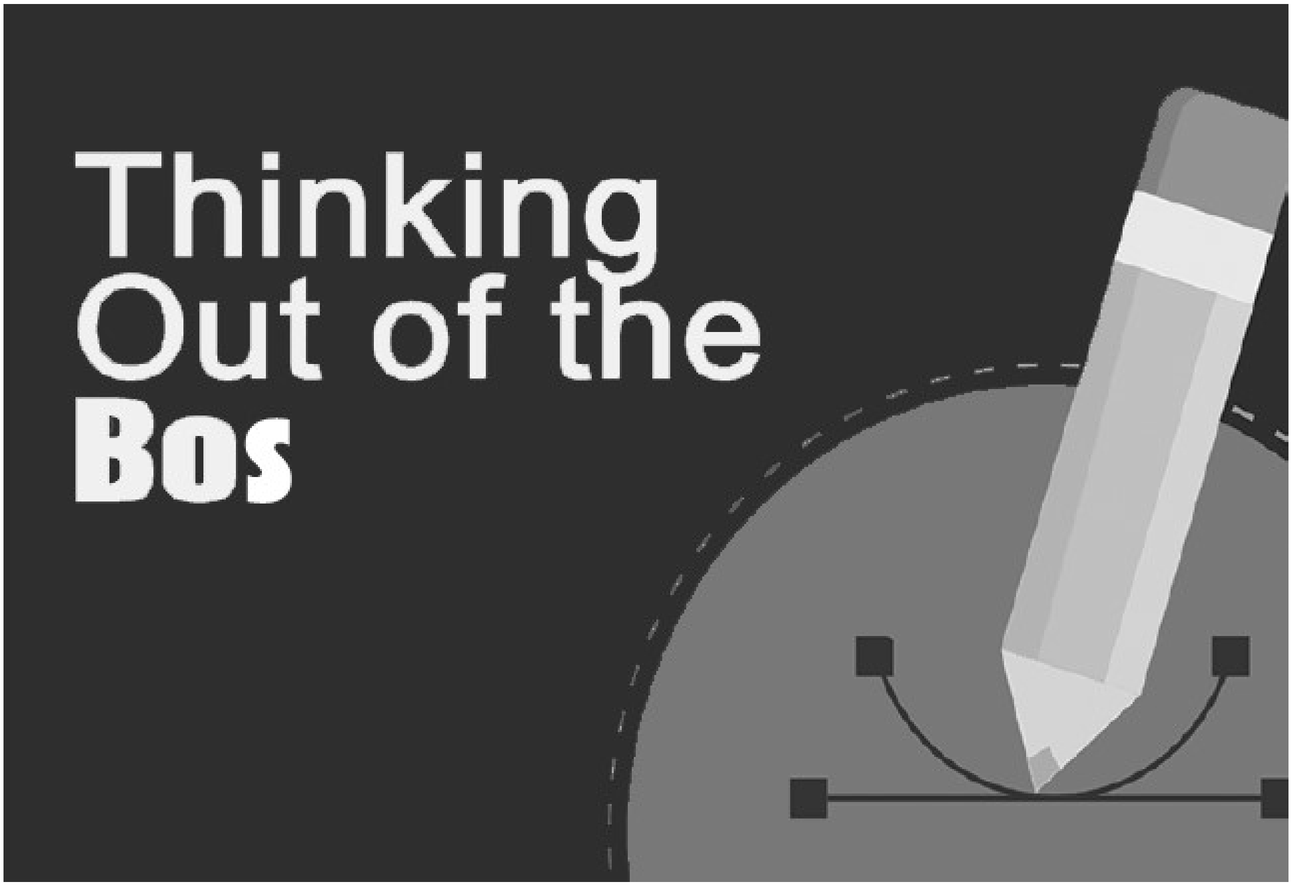

■ **Parinita Barman**
H.S. 1st Year (Science)

In a small Italian town, hundreds of years ago, a small business owner owed a large sum of money to a loan-shark. The loan-shark was a very old, unattractive looking guy that just so happened to fancy the business owner's daughter.

He decided to offer the businessman a deal that would completely wipe out the debt he owed him. However, the catch was that we would only wipe out the dept if he could marry the businessman's daughter. Needless to say, this proposal was met with a look of disgust.

The loan-shark said that he would place two pebbles into a bag, one white and one black.

The daughter would then have to reach into the bag and pick out a pebble. If it was black, the debt would be wiped, but the loan-shark would then marry her. If it was white, the debt would also be wiped, but the daughter wouldn't have to marry the loan-shark.

Standing on a pebble-strewn path in the businessman's garden, the loan-shark bent over and picked up two pebbles. Whilst he was picking them up, the daughter noticed that he'd picked up two black pebbles and placed them both into the bag.

He then asked the daughter to reach into the bag and pick one. The daughter naturally had three choices as to what she could have done :

1. Refuse to pick a pebble from the bag.
2. Take both pebbles out of the bag and expose the loan-shark for cheating.
3. Pick a pebble from the bag fully knowing it was black and sacrifice herself for her father's freedom.

She drew out a pebble from the bag and before looking at it 'accidentally' dropped it into the midst of the other pebbles. She said to the loan-shark;

'Oh, how clumsy of me. Never mind, if you look into the bag for the one that is left, you will be able to tell which pebble I picked.'

The pebble left in the bag is obviously black, and seeing as the loan-shark didn't want to be exposed, he had to play along as if the pebble the daughter dropped was white and clear her father's debt.

Moral of the story : It's always possible to overcome a tough situation throughout of the box thinking, and not give into the only options we think we have to pick from.❑❑

...The daughter would then have to reach into the bag and pick out a pebble. If it was black, the debt would be wiped, but the loan-shark would then marry her. If it was white, the debt would also be wiped, but the daughter wouldn't have to marry the loan-shark....

PATRIOTISM in the light of Reason and Emotion

■ **Abhilash Gayan**
B.Sc. 4 Semester, Dept. of Physics

We humans have come a long way from caves to concrete houses. We have compiled knowledge through ages and turned it into books and pages, built cities on sand and cut through continents, mastered human flight and sent up satellites, found cures for diseases and devised weapons for wars, built self-driven cars and designed 3D printed homes, and still we are not done. Pacing to the peak of civilisation we may appreciate our perceptiveness that has been driving us through this unceasing endeavour. This justifies that fate lies in perceptions and destiny unfolds from conceptions. The basic fact that our visions fuel our actions and the later governs our future, adds gravity to how we think and act. Our conscience is an amalgamation of two imperative authorities, the mind and the brain. Logical reasoning is not at all times in line with our emotions and we find ourselves misplaced amid the conflict between the two. The brain is typically

sensible and administered by logic and reason but the mind is not analytically rational every time and its emotions are far from lucidity every so often. This is not favoured under any circumstance as one can arrive at appropriate decisions only when sentiments unite with reasons.

When we talk of 'patriotism' the clash between reason and emotion is at its peak. It is not a great idea though to label it as 'emotion driven patriotism' and 'reason driven patriotism'. It is an emotion in itself and for a greater part of us, describing patriotism or nationalism with opposite cognition could be challenging. Although patriotic spirit is highly crucial, it is essential to ensure that such emotions are confined within the horizon of reason and insight which may otherwise possibly end up triggering unfavourable situations.

It is the uninhibited patriotism that gives way to the frenzied battle for command and supremacy among nations and communal groups. Patriotism is not one's asset to brag about. People love to cluster into groups and associations to portray their love for the nation. At times, these organisations proliferate to a level where they culminate in being a challenge to the unity among the nationals. This invalidate their setf-motive and render them insignificant. Here in Assam, we literally have more 'sontha's, 'parisad's and 'sena's than the actual number of communities they represent. Yet the effectiveness and worthiness of most of such unions are constantly in question. Politicians are another mercenary species that excels in exploiting the patriotic emotion of the general public. They sell their hypocrisy painted in colours of patriotism. Blinded by incautious patriotic emotions the simple-minded people slides into the trap.

Patriotism without logical and smart reasoning may invite misfortune. It is not contained in claiming one's country to be superior to another. Patriotism is also not reflected in saying that | love my country more than you do. A true patriot is the one who is more focused in contributing wholly to the growth of his nation. Ideating new innovations and solving the problems in and around ourselves is vital for the country's progress. A real patriot is kind and helpful towards the poor, the differently abled, the lonely and the diseased. Love for the country without love for its people is absurd. Preserving and showcasing the cultural and linguistic heritage and the history of the region also holds deep significance. It is imperative to be protective towards the environment and concerned about the escalating environmental hazards. Citizens of a patriotic nation are expected to abide by the law, extend co-operation to the governing authorities, register lucid opinions and constructive criticism regarding crucial matters and most importantly, elect the right political representatives.

When patriotism meets reason and emotions are led by logic, there is progress in the nation and love and harmony in the society.❑❑

Patriotism without logical and smart reasoning may invite misfortune. It is not contained in claiming one's country to be superior to another. Patriotism is also not reflected in saying that | love my country more than you do. A true patriot is the one who is more focused in contributing wholly to the growth of his nation.

THE GREAT ANOMALY–
A peak into the disturbing question

■ **Akashdeep Dutta**
B.Sc. 1st Semester

I was coming from my hometown Dibrugarh to Guwahati by road, as my first semester classes were about to start in the prestigious B Borooah College; I saw various sights which made me spellbound and awestruck. There were beautiful lush-yellow fields, trees which swayed with the wind, birds that joyfully chirped, graceful ponds and rivers which we rushed passed. These elements of nature naturally provides us aesthetic pleasure and makes us full relaxation.

However, my entry towards the city of Guwahati was an even more surprising one. I could see the huge and busy city built by humans. The various portions of the green hill cut clours to build houses, destroying the homes of millions of plants and animals; creation how oc in their lives and relations to the ecosystem as a whole

Of course, the developed human brain and the various feats and milestones achieved by human beings is appreciable. They are greater in intelligence and are more evolved and adoptable for survival. They are higher up on the food-chain and are continuing to species we know of. They have developed civilizations which other species of the animal kingdom cannot even think of. No other animal species has created and intercounnected community of seven million scattered all around the world. No other species has created the transportation means to go anywhere in the world in less than 24 hours. They have not created trains, planes, cars, spaceships, satelites, drones and skyscrapers. In a nutsell, animal species that have been around for hundreds of millions of years have never come close to creation anything humans have created in our 10,000 years of civilized life.

But, the big question to put forward is whether this extraordinary development of humans is normal. In the process of human development, this species have destroyed and disturbed the ecological balance. They have cut down the various important fibres of the proper ecosystem; which have created havoc and disintegrated the natural stability of the earth.

It is a well known phenomena that 'Vature loves stability'. Be it the Newton's third law of motion, the various Ecological cycles', the cuclear structure, or chemical bonding– it is clear and evident that the world wishes for a stable state. 'Mother Nature' has set definete rules and systems which govern this stability. Could the creation of a rule-breaker species who disturbs nature's stability, by nature herself; an anomaly; a fsult?

When we took at the evolution of the human brain, for the first two-thirds of our history, the size of our ancestor's brains was within the range of those of other apes living today. The final third of our evolution saw nearly all the action in brain size. Homo habits, the first of our genus 'Homo' who appeared 1.9 million years ago, saw a modest hop in brain size including an expansion of a language– connected part of the frontal lobe in the brain called 'Broca's area'. The first follil skulls of Homo erectes, 1.8 million years age, had brains ceveraging a bit larger than 600 ml (which was almost twice than that of the internal volume of the skulls of Australopithecus agarensis, one of the earliest Hominini.)

The exact cause of this sudden brain-development of humans is still unknown; but it is believed that this sudden development could be the cause of the arrogant and extravagant nature of humans; which disbalances the ecological and the overall health of nature.

It is already quite clear and established that the cause of natural instability, alongwith ecological destruction is the anomalous human brain. Hence, we could look at the possibilities that could result in the consequence of this anomaly. The next bi question; which arises at this point is– 'Whether the earth, followint the fundamental law of bringing back things to stability, creat a better and stable environment which reirstates ecological peacce?'

The rate at which nature is getting exploited by us is very high. This high rate of destruction has resulted in climate changes over the past hundred years. The chlorofluorocarbons (CFCs) used has resulted in greenhouse effect. We are aware of the 'global warming' and its effects on the ice caps of the world. It is estimated that by the next two hundred years, the ice caps would melt and the water levels would rise; resulting in the extinction of many important key ecosystem species. The hydrological cycle (of waportion and precipitation) and the ocean currents would also change. These changes would also result in sea-level rise. It is also estimated that by the year 2100, the ecosystems will be exposed to atmospherec CO_2 levels substantially higher than in the past 650,000 years. Significant disruptions of ecosystem are projected to increase with future climate change. Examples of diruptions include disturbances such as fire, drought, deforestation, irvasion of species, storms and coral bleaching events. Many countries will be negatively affected by increases in the severity and frequensy of some extreme weather events such as 'heat waves'. Coastal areas would be acuerely effected too.

All these changes and future assumptions clearly indicates that there would be a massive climate change in the earth's biosphere. This climate change would even result in the extinction of human beings, alongwith ther species. The humans could, for sure, evolve and adapt to the changed climate; but they would definately lose the integrity of being 'Homo sapiens sapiens'.

Another school of thought also believes that human beings would not be able to cope with the extreme climate change; and would eventually be extinct. I, personally believe in the validity of this thought; because ultimately nature would definately have a mechanism to restore a stable environment for the next 10,000 years.

The solution

Whatever be the consequence; the result is always negative and unwanted. So, the only answer and solution to all of these; both anthropogenically and ethically is– 'Conservation'. It is only through 'conservation of biodiversity' and 'sustainable development'; that could be the solution to the survival of the human race, without defying the laws and integrity of the natural world.

I believe that the concepts and importance of conservation and sustainable development should not only be discussed at national or international forums; but it should reach each and every common individual of this globe. Every person should act wisely, both at individual and community level; to justify the cause of 'sustainable development and conserv-ation'.

We must understand that the earth does not only belong to us. We, all species; share its resources and we have no right to exploit them unnecessarily and use it for our extravagance. Hence, 'conservation and sustainable development' is of utmost importance in present times– mostly because it is essential for 'The very survival of Human Race'.❑❑

The Naked Nigtingale

■ **Arbas Ali**
B.A. 2nd Semester, English Dept.

I once knew a lady
of questionable morals.
A neoteric, fallen woman,
Yet somehow, however, moral.

Her eyes reflected
a thunderstruck grave,
The lips, stained and wrinkled
as of a bloodbathed corpse.

And her voice, I've heard,
Makes you sleep an infant's dream.

The night is when she regenerates.
You could find her
beside the streetlamp just.
Go someday, talk to her
Whatever you do, my friend, do not lust
For she will incapacitate you
With pleasure beyond
Your skin has ever absorbed.

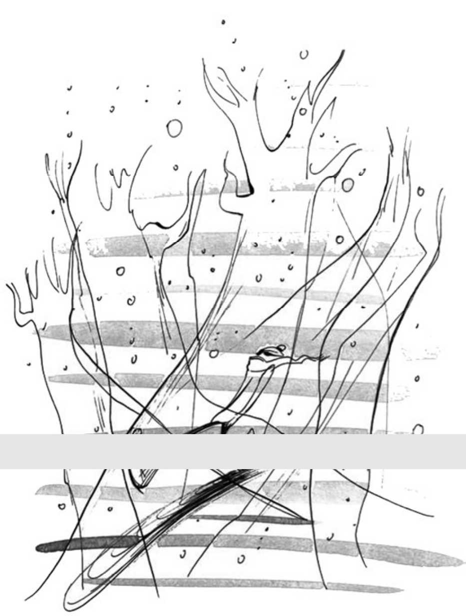

She's potent of tearing you in a blink
And heal in a heartbeat.
Oh, she could do wonders, ask me,
But then she never normalized.
I wonder why.

She weaved her job eloquently.
A frail woman now,
Filled with regret, or I think not.
Waiting to die alone.

Never did look back
As if in this she were born.
Never knew anything else
And, never would she, alas.
For I heard them say:
Once a harlot,
A harlot forever (you stay).❑❑

White

■ **Akash H. Baruah**
English Dept.

The sharp fragrance of ice burns my lungs–
Crick, crack collapses the blinding white sheets;
Slender to thick swells the burning gangues.
A white world with disappearing streets;
Consuming me, consuming the world
Hangs ravenous, devouring mist.

Faces fade, shift and change with static haze;
Sparrows circle unseen, the red wolves kill.
No truth can be discerned by the gaze,
All hidden by a treacherous will.
The white, voiceless face rises from white,
White ice, white lies– cold white mist.

Red wolves circle unseen, the sparrows kill;
World is spining– up is down, down is up.
Do tell me, what is there in front of me?
In this world consumed by mists– I can't see.
Rising from white ice– vengenceful god
Consuming me, consuming the world.

Tell me can you see? Can't you see?
I see beautiful mist masking the world.
Consuming the world, the mind, the soul–
White ice, white lies within us all
Hanging ravenous– the white, white mist.❑❑

Expectations

■ **Sudarshana Kalita**
H.S. 1st year, Science

Each Day it creates
A heaviness among itself.
It seems,
I am wandering in a big desert
And searching,
Just for a single drop
And a little shade.

It seems,
I am in the cold
With the friendly penguins
Being enemy to me.
I fell into a hole
But didn't even find a single mole;
The darkness engulfing me,
And no one to offer me
Even the access to the key.
I searched,
Even in the most
Smallest corner,
And found just the remains
Of the past happy moments.
But the present is
As worst as it can be;
And nothing,
Except the voices
Left with me.

'O dear! Where are you lost',
As if, my words said to me
My body,
Still here

But my spirit,
Somewhere here and there.
Oh, its really getting so hard
With an unexceptional feeling,
The pains slowly killing
My mind
Without knowing.
Still with a new day
I hope,
The 'Old Sun' would rise in my mind
As newly as it can be,
Slowly putting the things
In a better way,
Like before
Again with me.❑❑

The Brave Smile

■ **Dreamly Sarma**
H.S. 2nd Year

The brave smile acts as a barrier,
Preventing others from noticing the ongoing cold war.
Between numerous decisions, feelings and emotions.

At times, the smile flickers like a lit candle in a windy place
But this smile still gets through the wind, and
Again, spreads brightness all around it.

This is the story of a brave smile,
Who fenced the messy life of a brave girl,
Who realized that this is how a society goes on.

No one is interested to know the reasons,
Neither do they listen to the whole story.
Just give them the outlines and they all become writers of your story.

This is when she realized that those who are not concerned about us,
Should never be a concern for us.
And so, she smiles and speaks out land, 'Everything is fine'.❑❑

I Want To Write A Book

■ **Manoshi Borah**
TDC 1st Semester, Botany Department

I want to write a book
On women least understood.
In history's every corner and nook,
Fallen prey to a world rude.

One had her nose cut
To slut her open desire.
One disowned by man but
First, tested on fire.

One was bid in a dice game
And tainted on her grace.
One had to share her man's name
And put up a happy face.

One is blamed for the ruins of Troy
For the charm she carried.
One feared giving birth to a boy
Because she was not married.

I want to write a book
For readers in the room.
In history's any corner and nook,
Her land laughter never spelled doom.❑❑

A Woeful Mass

■ **Nargis Begum,** Bsc 1st Semester

You can meet us anywhere,
Beneath emotions; disguised in the shadows of doubts: of actions;
hidden in the darkest of glens of human sufferings.

We dissolve in the brain veins, spinal cord, nervous system;
Tainting them with delusions and nightmares,
To break you down altogether; leaving no alternative.
Defeat is our reward;
Will power is our enemy.

Hope is the mentor in the mayhem of their minds;
a dandelion in the spring, for
the unmerciful pagged up homo sapiens who never say die.
But deep in the chasm, hidden far away;
Where our headquarters lay,
it's our business, not to leave any being untouched;
who has crossed our dark alleys.
And love the day;
after our continous showers of jealousy and hatred;
when they finally doubt their existence.

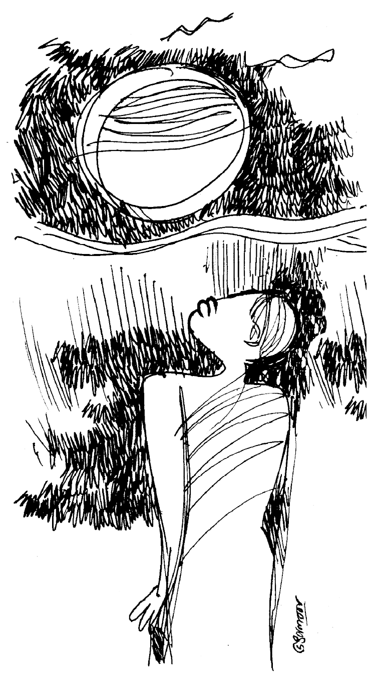

It's not really a piece of cake;
this job, when working alone;
so, by honour, we follow, wholly fully;
United we stand, diuided we fall.
Ignorance, hatred, envy, Misery;
Fear, pessimism, arrogance, greed, A Woeful Mass.❑❑

My First Love

■ **Anannya Sarma**
H.S. 1st Year

You were there for me always
when I needed you...
you became my partner in the day glee,
And gave me your shoulder when my
heart wept...

You let me dance in rain,
when my heart cried in pain!
When time couldn't heal my wounds,
you acted like a cocoon...
Oh my! you're all that I've now...
My first love..
Music!❑❑

Mom

■ **Abhishek Chowdhury**
H.S. 1st Year (Science)

Husband scolds her,
Son and daughter also showers
their anger upon her,
She digests everything
without uttering a single word;
And tries to do better everytime
Just for their good will
It is Mom, the one and only,
humble and silent creature in the world.
When everyone gets tired in the house
and take rest;
It is Mom who works everytime
and can even work 24/7,
Just to see her family smile and live happily
even the ice melts when brought into fire
but she wont express her pain ever.
Believe it, that she is the purest soul
of this planet earth.
So, lets go to her, giving her a tight hug and say
'I love you Mom. Thank you for everything you have done for us'❑❑

Resurrection By The Mist (Sonnet)

■ **Himadri Chekanidhara**
Eng. Dept. (6th Semester)

People lie in the ground, and the fire is burning bright
The broken walls and weary creepers, retreat in the light.
The children, are off to sleep, in the cold December night
And the slumber, wrecks all of us a shore, inside.
The mist consumes the fire, as everyone sleeps unaware.
Oh! What a dreadful war raged, amidst the dark at 3 a.m.
The winter killed the man who slept homeless, hungry and bare
And the mist sat on the village throne, like a despotic rant.

The wind pushes it not, the fire burns it not.
The spirits of the dead, hid and danced among the shadowes.
There were people who fled, there were people who fought
And all those who were dead, were resurrected in the gallows,

By the Queen of the mist– locals call the 'Kuwoli Aai';
From the ashes of the holy pyre, the immortals return to life.❑❑

birthday

■ **Arbas Ali**
B.A. 2nd Semester, English Department

My name is Ben, and I've murdered. I did not want to, I do not hate her; in fact, I like her. I mean, she is my cousin, of course, I like her. We get along so very well. If you were to ask me the possible causes of why I did that, I would probably say that she smiles too much. She disgusts me, all too happy, and cheerful. I should burn all the happy people. Oh, no, wait but I do love her, she is my cousin.

She had brought a bright, blue cake for my seventheenth birthday. Who asked her to? I did not want some sappy, teenage drama celebrating one less year towards nothingness. What does it all matter, in the end? Tell me, do you think it will last, your shiny fingernails, your contagious smile, your bewildering eyes?

Spoiler alert: You'll be the delicacy of tapeworms and whatnot, suffocating beneath the silver boulder of your tombstone. Don't talk to me about happy, you all are blind fools, I dare say.

Oh, but where was I? She had brought a disgusting, dirty cake, I did not want it, I do not like cakes. And how dare she light candles in front of me? That deliberate maniac! Has she no sense up in that rotten head of hers? Lighting a fire in front of a clinical pyrophobiac. I think you've begun to understand why I despise her. As soon as she lit the match, I went into one of my episodes. Yes I tend to go through them once in a while but it's only normal. (I would never see a doctor, those pathetic white-coats, they think they know me.) I recovered from my episode to wake up to her anxious expression; she was sprinkling water on my face. Startled, I stroke her away and she hit her head on the bedpost. I felt a pit form in my stomach, just a hollow, airless pit of nothingness. But I was not scared. I went near her, and tapped her on the forehead. She did not seem to respond, that stupid girl. Was that a time to play around? I was so tired of her. I took a piece of her cake and shoved it down her throat, but I do admit that she did not seem to like it. Few moments past, she sprung up coughing, I think she was choking too. I got so alarmed I fell down on my back. She started crying for mother, with the muffled voice of having cake inside her mouth. Yes, a piece of her disgusting little cake. But why did she have to call mother? I did not want mom to come look at the mess she had created. Pathetic. I rose up slowly towards the table and held the knife in my hand, trembling. My be she did see me take the knife. She started yelling louder, vomiting the contents of the cake from inside her mouth. I had no time to tarry. I sprung towards her and stabbed her in the eye, pushed it inside and twisted it. I liked the squishy sound it made, I laughed after three years. I pulled out the knife, and blood started spurting out form the eye. There was so much blood, it was everywhere. Then I pushed forward my other hand over the wound to put pressure on it. I have seen in the documentaries that you need to put pressure on the wound if you want the blood to stop flowing. But why would it not work now? Stupid sister.

The blood kept pouring. It kept pouring and the floor was beginning to fade. The blood was knee deep now. I could not understand what was going on. The next moment I was drowning in the bloody, red room. I had slowly begun to let go off my breath. I just could not take in anymore. There was a black calm for a moment, absolute, stark peace. I remember myself smiling to the tune of the silence. But then the clock started singing and someone touched me on my cheek. It was a gentle touch, I knew that touch. 'Hey, it's time to go,' the voice said. 'Do you want the carrots or the peas? Breakfast is here.' I opened my eyes to Mr. Mullick, my doctor. I looked at my watch– 8.05 a.m– a little late than usual. I heard someone shouting behind me. I couldn't quite make out what it was, the voice was muffled, I think. The voice repeated itself, 'That nut-case was dreaming again, was he?'❑❑

The GOD

■ **Akash H Baruah**
English Dept. 6th Sem.

Bixad breathed in deeply. Salty air filled his lungs and was driven out as a deep, content sigh.

What and energetic day it was! He had woken up from his deep, colourful slumber as the golden light of the dawn peeped in through the window flap of his tent; unzipping the tent door gifted him with a fresh gust of coastal air. His lazy morning eyes were soothed by the deep, cool green that surrounded him, and the horizon sparkled blue below the level of his eyes. An hour of descending down the tree covered hill had brought before him the sea as a present, which he feasted upon with his eyes as a lover gazes upon his beloved– childishly mesmerised.

Exploring hither and tither, satisfying the inner god of wanderlust, he had discovered this gem of a place. And now he stood upon the very beginning of the behemoth that was the sea. But if the sea was lyoliath, he was David.

Fitting his diving mask upon his head, like a Roman donning his helm before battle, he leapt into the sea. Soon, he was far out enough into the sea to dive in comfortably.

The world within the bosom of the sea immideately changed. The light there danced of its own accord in its faded, blue glory– like shafts of light from between the clouds had suddenly come to life. Blue dominated this world and fishes swan by, swaggering in confidence to show their ownership to the local.

Bixad soon had grown tired and went out to sit upon a coral reef not too far away. And there he had rested in the middle of the Bay of Bengal, as though be was poseidon himself come to dwell among the mortals in this age, in this domain.

Nicobar was amazing!

Bixad sighed. What fitting name, he mused wryly. He felt like poseidon indeed. Alone. In a wrong time thung far from where he would rather be. Seperated from his pantheon.

As the sun sark deeper, and the sky grew blood red, a song crept unbidden upon his lips.

'Out to the sea I cry my heart,
Into the wind I weep my sorrow.
Below the soil I lay my thoughts
Under the waves I drown my grief...'

He was a man who had grown weary of people. Grown weary of their nonsense and weakness. He was strong. He was talented. He could be hardworking when he wanted to be. He was different. He was...

He was alone

In his strength he had grown proud. Too proud. He left behind people because they could not keep up. He ran after success. And successful he was.

And a sad failure of a man he was. He had lost the girl he loved. No– he had given up on her because it was not working out. He was a success alright. A successful idol. But in that path, he became a failure as a human being.

Now he truly envied the simple people. He missed the people he had left behind. He missed his love. He was in such a beautiful place, but the happiness he felt he could not share with anyone. Buried within him, it had begun to rot. If only he had a friend to share a cigarette with in this paradise. If only he had his love to hold her close and share love and a deep connection.

But he was an idol worshipped by people, caged in the temple of admiration, elevated of his own choice– but no longer human. He had become a piece of rock while being alive.

He had no one to talk to here, only the sea roaring at him meaninglessly.

He was Bixad.❑❑

Her
FIRST LOVE

■ **Mrinmoyee Barman**
Philosophy Dept. (4th Sem)

It was always the same. The same old story. She would arrive home, much later than a normal girl should according to him. When he questioned her, she would always reply with his favourite golden corn pizza ojfering. How corrupted was this girl? He never had the time to evaluate with the sight like that making his senses go juzzy. But he never missed out on her her movements. He knew she had been hurting for inspiration. Inspiration for the some old story she had been writing for ages. It had not taken him a great stretch of the inagiration to see why she chose this particular vocation. After all, writing come easily to her. Godness knew, she had spent years perfeeling the art of penning scrolls measured in feet for closes at school. And she

loved to read. The feel of books beneath her jingers, the magic jingering within woen leather bindings. The smell of fresh paper and ink gave her on internal zest For life. Some people are intimidated by a blank page but to her, a blank page was just the beginning. Writing was a natural fit for her; the surprise was that she chose to write fiction.

He never pocked his head in whatever she was upto. He always believed she was a wee bit obsessed with writing. And some day she'll grow bored out of it. He was only boping she wouldn't pick up another obsession night after. She was always of that sort. Overdoing one particular thing until she gets completely bored of it for life.

But one right, she come home early, with no bribe-offering, but and actual reply. 'My first book will be out tomorrow. Will you read it?' Her voice easily gave away her excitement. He understood every bit of it and tried to match the vibe. 'Sure sweetheart, why wouldn't I?' But he didn't. Her first book was a romance by the cover. It had pink little hearts on the edges and the whole of it was a peach in color. It wasn't her style at all. Worse, the title read 'Her first love'. Being who he was to her, he decided not to read it. Frankly, he was embarrassed for her. It couldn't be good. Did this little girl evev know what romance was? Suddenly, it became hugely popular, a best seller, and he was even more determined not to read it. His co-worker had once left his copy of the book on his desk. So he picked it up and surreptitiously glanced several times at the back cover. Her book was everywher. It was on the corner of his destk, at least. He eventually read it. When he reluctantly opened the first page, he was surprised. It wasn't a romance as much as a mystery. A page turner. It wasn't until he was half-way through that he realised what this book was completely about. He had tears in his eyes, regrect coursing through every vein for not reading it sooner. It was about him. She had written her first book about her first love of her life. Her 'Father'. Her everything. Realisation hit him hard. This was no obsession. His little daughter was non all grown up. He just knew. And from that day onwards, he was always the first person to read his daughter's books.❑❑

...'Her first love'. Being who he was to her, he decided not to read it. Frankly, he was embar-rassed for her. It couldn't be good. Did this little girl evev know what romance was? Suddenly, it became hugely popular, a best seller, and he was even more determined not to read it...

The Supreme **BLESSING** We All Have

■ **Anuj Basak**
H S 1st Year (Arts)

My dream came true. Yes, my dream came true. I am now a successful businessman and I have nothing to worry about. I have everything I want. I can buy everything I want. I am happy with my wife and kids and I don't care about anything else. But just, there is only one void in my life that can never be filled up my parents are no more with me. And, they have left me all alone in this world. My backbone, my mother, is no more with me and my love, my father did not think about me before leaving me alone. It has been years they left but still everyday my heart aches for them.

My daily routine is something different. To me, punctuality demands the most. My company is now spreading its territory day be day. And without the support of my wife, I could not have done this. My hectic schedule does not give me time for my family. My kids wonder why papa doesn't take them

out. I hardly get time and I am helpless. So I decided to go for a long drive with my family. Though it sounds surprising but what to do, I am a human being and I also need recreation. MY wife agreed to this. I announced the plan to my daughter and son and they got cheered up at once. 'Are you taking us to the park, papa?' Babu asked. 'No son, I am going to take you to a very beautiful place where you both will enjoy a lot.' 'Whatever it is, thank you dad for taking us out after a long time.' Mana snapped. 'Now quickly get into the car both of you.' Sneha, my wife, told the two.

I love long drives and everyone in my family does because I still remember those days days, when my dad used used take us in his 19th century Bajaj Super for a ride, every sunday. I wish I could take them too with us, but I cannot. Mumbai is a very big city and you get everything you want. My family is all I want and I have nothing to worry about. The smile on one's children's face is the biggest treasure that a father can get. We headed towards Juhu Chowpatty because thats the place I like the most. I parked my car and everyone got down. My children started playing while my wife and I sat down on the beach. Sneha, like always started talking about her parents. 'I asked mom and dad to come and stay with us for a month', Sneha said. 'Thats a good idea, they can even take care of Babu and Mona because their vacations are starting from next month and we will be busy at work.' I replied. 'Thats why I am insisting more.' Sneha replied. Our conversation continued and we didn't realize that Babu and Mona are not in front of us. We got up at once and started searching for them. At a distance, there was a huge crowd. We ran towards that. To my surpise, I saw Babu crying and a lady bandaging his bleeding hand with a piece of her saree. And Mona was there trying to make Babu stop crying. 'What happened?' I started panicking. 'While Babu was running, he fell down and hurt his hand.' Replied Mona. The crowd slowly started dispersing. Sneha took Babu in her lap and started wiping his tears. 'This grandma, then came and tended Babu.' Mona said. 'I don't know how to thank you ma'am. But thank you so much for caring for my son. We didn't notice that such a situation arised. 'My son, you don't need to be thankful for this help. I have no one in this world. My children abandoned me and my husband died many years back. So, when I heard this boy crying, I felt as if my own grandson is crying. I couldn't resist myself and I ran to him.' Saying so, she started leaving. I tried to stop her but didn't. My son shouted, 'Grandma! Grandma! Thank you. And I love you.' He then kissed that lady. The lady kissed him back and said, 'I love you too, my child.' After she left, I could feel the pain the lady was having in her heart. Our story is almost the same. She had no children and I have no parents. And thats a bitter truth.

Moral : Love your parents and remember what you are today is only because of them. Better safe than sorry.❑❑

The Imperfect **TEACHER**

■ **Musfica Saikia**
2nd Semester, Msc. Zoology Dept.

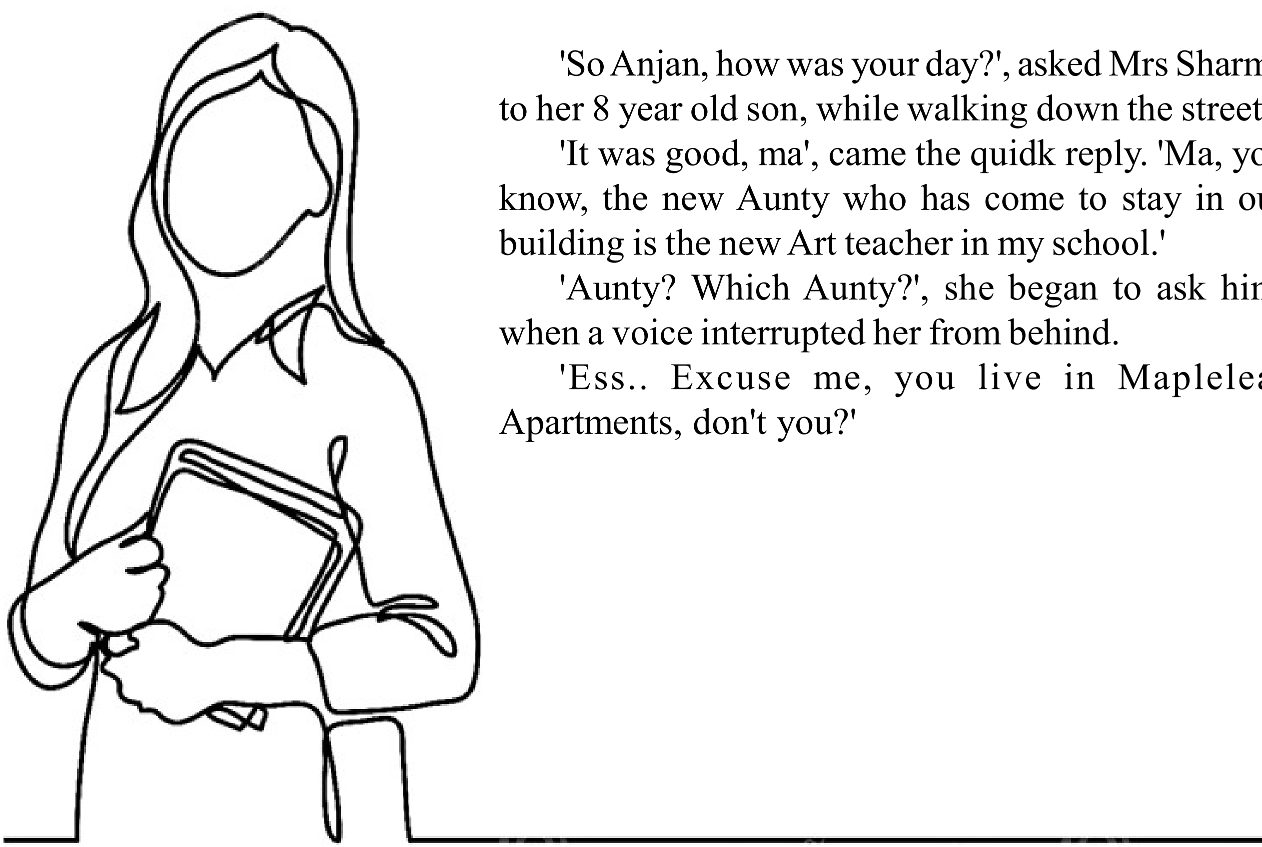

'So Anjan, how was your day?', asked Mrs Sharma to her 8 year old son, while walking down the street.

'It was good, ma', came the quidk reply. 'Ma, you know, the new Aunty who has come to stay in our building is the new Art teacher in my school.'

'Aunty? Which Aunty?', she began to ask him, when a voice interrupted her from behind.

'Ess.. Excuse me, you live in Mapleleaf Apartments, don't you?'

Mrs. Sharma turned around to face a stranger dressed in a blue salwar kameez. The first thing that cought Mrs. Sharma's eyes were the numerous princings on the strouger's lous and one under her lips. She had an usual style, sporting a short ponytail.

Then it struck her. This was the 'Aunty', Anjan was referring to, for she had recently moved into their building.

'Y... Yes... Yes', Mrs. Sharma stumbled, a bit wevvoue.

'Hello, my name is Zara. I am new here. I just named in this town', the stronger extended her hand politely towards Mrs. Sharma.

Mrs. Sharma was hesitant, when she happened to catch a glimpse of a 'Lily' tattoo on her hand. She reluctantly shook hands with her.

'I saw your son at school and realised that he looked familiar. Then I saw you two making, so I thought if joining you. Its boring to walk alone.' Zara continued her chatter.

Mrs. Sharma wasn't quite comfortable with this ongoing 'Small talk'. She felt intimidated by her appearance. 'What is she supposed to teach looking like this?', Mrs. Sharma thought, who happened to be quite conservative, when it came to dressing and appearance.

Still, she continued to walk along.

....

'Anjan... Anjan... come and have your glass of chocolate milk', Mrs. Sharma called out. It was 4.30 p.m. on a saturday and time for Anjan's glass of milk.

'Anjan... wher are you?', Mrs. Sharma

...'It was good, ma', came the quidk reply. 'Ma, you know, the new Aunty who has come to stay in our building is the new Art teacher in my school.'...

called out again.

'Anjan is downstairs. At his teacher's,' replied Mrs. Sharma.

'At Zara's place? Why? Why would you let him go there?', Mrs. Sharma panicked for no reason.

'What do you mean 'Why'?' She is his Art teacher, isn't she? And you know, Anjan loves to draw, so he went to show her some of his work, simple.' announced Mrs. Sharma casually.

'Teacher? Does she even look like one?', asked Mrs. Sharma furiously.

'Relaz Ananya. Why are you being like this?'

Amit... have you seen her get-up? The tattoos and piercings?'

So what? It's her choice of appearance. We should not be judging her on that matter. Besides, she is sweet. She even offerred to walk him home from school.'

'What? no way, I'll bring my son home from school. Moreover, getting involved too much in Art will hamper his studies', argued Mrs. Sharma.

'He's just 8, Ananya', Mrs. Sharma tried to reason with his wife. But it seemed pointless to him.

Just then, little Anjan popped in.

'You... chocolate milk', he chucked.

It was 1.45 p.m. in the afternoon. Anjan's school got over at 1.30. Since, Mrs. Sharma had to see and wiling friend in the hospital, she was late.

She hurried down the pavement, checking her match frantically.

A few minutes later, she reached the school boundaries, where a huge crowd was gathered on the street in front of the school gate.

She hurried and cut through the crowd.

The sight she saw somewhat confused her and scared her.

Anjan was kneeling down beside a person who lay still on the ground. Anjan had a cut on his forehead.

'Anjan...', shrieked his mother.

'Ma...', a scoued Anjan clung to his mother.

'Ma... ma...', Ma, I... I...', he stuttered.

'I tried to cross the road and go home and I did not see the car speeding towards me...', Anjan fell short of breath.

'She pushed him aside and the car hit her and sped away', a passer by explained.

'She hit her head badly and... and... it was too late'.

Mrs. Sharma could not move. Her eyes were fixed on the bruised hand bearing the tattoo of the lily, the lifeless body of Zara.

This girl died while trying to protect her son. This 'imperfect teacher', according to Mrs. Sharma, had taught a 'perfect lesson' to a society where her appearance did not fulfil the critaria for being a teacher, as per pre-conceived notions of some people.

Her sacrifice showed and helped Mrs. Sharma to understand the true meaning of not judging a person by their looks.

Tears streamed down Mrs. Sharma's cheeks, as she kept sitting there motionless.❑❑

Sanskrit Section...

कालिदासस्य काव्यकृर्तिः

■ **भूमिस्मिता वशिष्ठ,** प्राक्तन छात्रा

''एकोऽपि जीयते हन्त कालिदासो न केनचित्।
श्रृङ्गारे ललितोद्गारे कालिदास त्रयी किमु।।''

महाकवि कालिदासः पूण्यभूमि भारतवर्षस्य एकाः सुपुत्रम् आसीत् । प्राचीनभारतीयसंस्कृतसाहित्य स्पः सः कविकूलशिरोमणि इति नाम्नाः प्रसिद्धम् आसीत्। यतो हि वाल्मीकि व्यसयो अनन्तरं यथा प्रतिष्ठा कालिदासम् अनुगता न तथा कोऽपि अन्य कवि। महाकवि कालिदासः न केवलं भारतवर्षस्य अपितु पाश्चात्यानां च संस्कृतं-अनुरागिणां हृदयं मोहितुम् शक्यते।

कालिदासः भरतवर्षस्य च संस्कृतभाषायाः श्रेष्ठ कवि सिद्धो अभवत् । एतद् प्रसंङ्गे एकः श्लोक अस्ति-

''विना वेदं विना गीतां विना रामायणीम् कथाम् ।
विना कवि कालिदासं भारतं भारतं नहि।।''

महाकवि कालिदासस्य समयोऽपि पण्डितानां मध्ये मतभेदाः दृश्यते। केचन् तस्य आविर्भावकालः विक्रमादित्य चन्द्रगुप्तस्य राज्ञः समयः अथर्ति् ईशावीय पञ्चम शताब्द इति मन्यते। केषांचित् मते पुनः असौ कवि ख्रीष्टपूर्व प्रथम शताब्दे राज्ञः प्रथम विक्रमादित्यस्य एव राजकविः आसीत् । महाकवि कालिदासः राज्ञ विक्रमादित्यस्य राजसभायां एक अन्यतमम् सहपण्डिताः आसीत् । यथा-

धन्वन्तरिणपणकामरसिंहशङ्कु
वेतालभट्टघटकर्पर कालिदासाः
ख्यातो वराहमिहिरो नृपते सभायां
रत्नानि वै वररुचिर्नवविक्रमस्य।।

युवावस्थायाम् कालिदासः अत्यन्तं मूर्ख आसीत् इति श्रूयते किंवदन्ती। ततपश्चात् विदुषी विद्योत्तमा नाम्नी राजकुमार्याः कालिदासेन सह परिणय सम्पादितः। अपरे किञ्चित रचनावली कालिदासः मूर्खं आसीत् इति ज्ञात्वा विद्योत्तमा कालिदासं राजप्रसादात् पृष्ठान् नीचै निचिक्षेप।

यदा महाकालीचरणयो चरणप्रपन्नात् सा परमप्रसन्ना भवति तदा महाकाली वरं ददौ। एतद् अनन्तरं कालिदासः विद्याप्रसादसम्पन्नः अभवत्। एवं हि श्रूयते कदाचित् भारतीय कविसमाजे कविनां मध्ये श्रेष्ठ अस्ति कालिदासः। अस्मिनविषये प्रसिद्धोऽयं श्लोको गियतेऽभि–

''पुराकविणां गणणा प्रसङ्गे कनिष्ठिकाधिष्ठित कालिदासः।
अद्यापि तत्तुल्य कवेरभावादनामिकास्वार्थवितीबभूवः।।''

महाकवि कालिदासस्य जन्मस्थान सम्बन्धे पण्डितानां मध्ये मतभेदम् आसीत् । तथापि अधिकांश पण्डितानाम् एतद् सम्मतम् अस्ति यत् अस्य महाकवेः जन्मस्थानं आसीत् उज्जयिनी। दण्डीकृत अवन्तीसुन्दरीकथायाम् एका श्लोके कालिदासस्य जन्मस्थान सम्बन्धे प्राप्तवत् चेत्–

लिप्तामधुद्रेवनासन यस्य निविशा गिरः।
तेनेदं वैदर्भकालिदासेन शोभितम्।।

रचनावली

महाकवि कालिदासेन विरचितं महाकाव्यद्वयम् अस्ति– (१) रघुवंशम् (२) कुमारसम्भवम् च।

(१) रघुवंशम् – अयं सम्पूर्ण संस्कृतसाहित्यस्य एक सर्बोकृष्ट महाकाव्य अस्ति। अयम् महाकाव्ये २१ सर्गयुक्त अस्ति। अस्मिन् महाकाव्ये सूर्यवंशस्य राजानां: प्रभावपूर्ण वर्णनम् अस्ति। रघुवंशस्य एकः महत्वपूर्ण श्लोकः म् आसीत्–

''क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पाविषया मति।
तितीर्षु दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ।।'' इति।

(२) कुमारसम्भवम् – अयं २७ सर्गयुक्त महाकाव्य अस्ति। अस्मिन् काव्ये हिमालयस्य स्वरूप, तारकासुरस्य उपद्रव, शिवस्य वर्णनं तथा कार्तिकस्य जन्म एवं सेनापतिरूपेण तारकासुरस्य वधः इत्यादि वर्णनम् अस्ति।

महाकवि कालिदासेन विरचितं नाटकत्रयम् अस्ति–

(१) अभिज्ञानशकुन्तलम्

(२) विक्रमोर्वशीयम्

(३) मालविकाग्निमित्रम्।

(१) अभिज्ञानशकुन्तलम् :– महाकवि कालिदासेन विरचितं 'अभिज्ञानशकुन्तलम्' संस्कृतसाहित्यजगते श्रेष्ठं आसीत्। महाकवि कालिदासः उपमालंकारस्य प्रयोगे अपि सिद्धहस्तम् आसीत्। यथा– ''उपमा कालिदास्य।'' प्रस्तुत नाटक ७ (सप्त) अङ्कयुक्त अस्ति। अस्मिन नाटके चन्द्रवंशी राजा दुस्यन्त एवं मेनकापुत्री शकुन्तलायाः प्रणयकथा वर्णनम् अस्ति। अभिज्ञानशकुन्तलम् सर्वात्मकरुपेण कवेः श्रेष्ठ रचना। इयम् नाटकम् न केवलम् सस्कृंत साहित्यस्य श्रेष्ठ नाटकम् अपि च विश्व साहित्येऽपि अमर सृष्टि अस्ति।

काव्येषु नाटकं रम्यं तत्र रम्या शकुन्तला।
तत्रापि च चतुर्थोङ्कः तत्र श्लोक चतुष्टयम्।।

(२) विक्रमोर्वशीयम् – इयं पञ्च अङ्कयुक्त नाटक अस्ति। अस्मि्न नाटके राजा पुरुरवा एवं अप्सरा उर्वश्याः वर्णनम् अस्ति।

(३) मालविकाग्निमित्रम् – इयं पञ्च अङ्कयुक्त नाटक अस्ति। अस्तिन् नाटके नायक अग्निमित्र तथा नायिका मालविका अस्ति। अग्निमित्रमालविकयोः च प्रणयकथा अस्मिन् नाटकस्य मुख्य विषयम् अस्ति।

तेन खण्डकाव्य द्धे अपि विरचितं – (१) मेघदुतम्। (२) ऋतुसंहारम् च।

(१) मेघदुतम् – अयं संस्कृत साहित्यस्य सर्वोकृष्ट गीतिकाव्य मध्ये प्रधानम् अस्ति। अयं काव्य पुर्व एवं उत्तर द्वय भागे विभक्ताः। मेघदुतकाव्ये नायक यक्ष तथा नायिका यक्षिणी अस्ति। उक्तमस्ति ''मेघे माघे गतं वयः।''

(२) ऋतुसंहार – यह काव्य ६ सर्गयुक्त अस्ति तथा १४४ श्लोकाः अस्ति। अस्मिन् काव्ये ग्रीष्म, वर्षा, शरद, हेमन्त, शिशिर, वसन्त– छद् ऋतुनाम् सरस स्वाभाविकं एवं ललित वर्णनम् अस्ति।

महाकवि कालिदास आत्मश्लाघारहितं आसीत् । सः कदापि कुत्रापि च स्वजीवनस्य विषये अधिकम् न उक्तवान्। वैदर्भिरीतिः प्रयोगे एषा कवेः वैशिष्टयम् सुप्रसिद्धम् एव। श्रृगांर अपि अस्य प्रिय रसः आसीत्। महाकविकालिदासस्य रचनाशैली सरल, प्रवाहपूर्ण, परिस्कृत, परिमार्जित च। अस्य रचनाषु प्रसादगुणस्य प्रयोग वाहुल्यम् दृश्यते। प्रकृति चित्रणे खलु कवेः अस्य विशेष नामो वर्तते। महाकवि कालिदासस्य प्रशंसायां बहवः सूक्तेषु प्राप्यते। यथा–

पुष्पेषु जातिः नगरेषु काञ्चि
नारीषु रम्भा पुरुषेषु विष्णु।
नदीषु गंगा नृपेषु रामः
काव्येषु कवि कालिदासः।❑❑

संस्कृत उपन्यासकारः

केशव चन्द्र दाशः

■ लिजामणि देवी
प्राक्तन छात्रा

केशव चन्द्र दाशः आधुनिक संस्कृत उपन्यासकारेषु कथाकारेषु च अत्यन्तम प्रसिद्धम अस्ति। उत्कलप्रान्तीयः आचार्यः केशव चन्द्र दाशः न्यायदर्शनस्य अध्यापकः अस्ति। अनेन रचिताः त्रयोदश उपन्यासाः, षट कवितासंग्रह ग्रन्थाः, एकः बाल उपन्यासः, त्रयः कथासंग्रहाः, एकः बालकथासंग्रहः च प्रकाशिताः सन्ति। न्यायदर्शनस्य अध्यापकत्वात् अस्य रचनासु तार्किकतायाः दार्शनिकतायाञ्च पृष्ठभूमिः परिलक्ष्यते। अस्य प्रमुख्य उपन्यासानां संक्षिप्तः परिचयः अधो लिखिताः समस्ति-

ऋतम् : ईशवीये १९२२ शततमे वर्षे प्रकाशितः ऋतम् इत्यारव्यः तस्य प्रारम्भिकः उपन्यासः अस्ति। अस्मिन् उपन्यासे उपन्यासकारस्य चिन्तनप्रौधता दृष्टेः विलक्षनता च प्रतिपदम् परिदृश्यते। अस्य उपन्यासस्य संक्षिप्ताः कथाभागः निम्नलिखितरुपेण लिखितुं शक्यते-

कुलभद्र : एकः सम्पन्नः गृहस्थः अस्ति। तस्य पत्नी शन्नोदेवी रोगक्रान्ता अस्ति। भार्या-सहमति सहकारं कुलभद्रः द्वितीयं विवाहं-करोति। द्वितीय भार्यायाः शुश्रुषावशात् शान्नोदेवी स्वस्था सति पुत्रमेकं जन्मयति। कुलभद्रः शुभाङ्कः नामधेय स्वकीयं पुत्रम् विद्याध्यायनिमित्तम् आलेखनामकाय सन्यासीने अर्पयते। तद् मध्ये द्वितीया भार्या अवनि अपि एकं पुत्रः प्रसुते। तस्य च अभिधानम् अस्ति अनन्तः इति। कालान्तरे आलेखाश्रमे तिष्ठन् शुभाङ्क विरकती भवति। एकस्य धनिकस्य पूत्री अस्ति अभिधा। अभिध्या सार्ध शुभाङ्कस्य परिणयचर्चा भवति। शुभाङ्कस्य सहपाठी उपार्कः अपि अभिधायाम् आसक्तो अस्ति। तयो उपार्काभिधायोंः सम्वन्धं-वीध्य शुभाङ्कः सन्यासी भवति। उपार्कः अभिधा परिणोति किन्तु तयो दाम्पत्यं कलहवशात् नातकीयं भवति।

मधुयानम् :- मधुयानम् आचार्य केशव चन्द्र दाशः विरचितः एकः सुप्रसिद्धः उपन्यासः अस्ति। अयम् उपन्यासः बौद्धयुगस्य पृष्ठभुमौ विरचितः अस्ति। हीनयान-महायानयोः अतिरिक्ततया तृतीयः पन्थाः भवति-मधुयानम्। रुढ़धर्मस्य परित्यागम् अपि च मानवीयतायाः उपन्यासकारः समर्थयति।

तदेवम् आचार्यः दाशः सास्कृतिकं-मूल्यबोधम् औपनिषदिकचेतनाः च संरक्ष्य आधुनिकजीवनस्य अन्तरविरोधान् समुपस्थापयति। जीवनजगतोः गतिमयता अपि च आनन्यानुभूतिः तस्योपन्यासे गुञ्जयमाना दृश्यते।

तस्य प्रतिध्वनिः उपन्यासकारस्य उपन्यासो प्रतिपदं विलोक्यते। उदाहरणं यथा-

''नदी झरीयति। झरी च नदी भवति। स्रोतस्तु यथा तथा। उपचये श्रीमतीसहस्रधारा। अपचयेऽपि तथैव श्रीधारा। वहने क्षालनप्लावनयोः अद्वैत प्रतीतिः परं नदीयं तु कदाचित प्लावयति। केवलं क्षालयति प्लावयति। इयं हि चेतेना नदी।''❑❑

आधुनिक काले संस्कृताध्ययनस्य प्रयोजनम्

■ जाह्नवी तालुकदार
षष्ठ षान्मासिक, संस्कृत विभाग

संस्कृत भाषा भारतवर्षस्य प्राचीनतमा भाषा। ग्रीक-लेटिन-हिब्रुप्रभृतेषु पृथिव्याः सुप्राचीन भाषा विशेषेसु अन्यतमा इयं संस्कृत भाषा। भाषाया अस्या साहित्यमपि अतीव विशालम् अस्ति। संस्कृत भाषावर्ती एतत् साहित्यम् वैदिकं लौकिकं च एवं द्विधा विभक्तम्। त्रक्षग्वेदादि वेदचतुष्टयं तेषां ब्राह्मणानि, आरण्यकानि, उपनिषदः च इति एतानि वैदिक साहित्यस्य अन्तर्गतानि। वेदाङ्गानि, पुराणानि, उपपुराणानि, स्मृतयः, दर्शनानि, व्याकरणशास्त्राणि, अन्यानि शास्त्राणि च लौकिक साहित्यस्य सम्पदः। काव्य, नाटकादिनि तत्र सन्ति एव।

विदितमस्ति विदूषां यत् भारतवर्षं प्राचीन सभ्यता संस्कृते लीलाक्षेत्रम्। भारतीयसभ्यतासंस्कृतेः ऐतिह्यवाहकम् संस्कृतम् इत्यत्रापि नास्ति कस्यापि विमतिः। एवं सति संस्कृतस्य महत्वम् अनाशायेन उपलब्धम्।

आसीत् संस्कृत भाषा प्राचीनकाले जनानां कथित भाषा। या खलु लोकभाषा इति कथ्यते। किन्तु कालविवर्तमानात् अधुना इयं भाषा कथितभाषारुपेन न प्रचलति। एतदवस्थायां संस्कृतभाषा क्षीणात्-क्षीणतरा भवति। केचन जनाः वदन्ति यत् वर्तमानकाले नास्ति संस्कृतस्य किमपि प्रयोजनम्। अधुना साक्त विज्ञानस्य युगः। अतः युगेऽस्मिन् संस्कृताध्ययनस्य किं प्रयोजनम् इति तेषां प्रश्नः। किन्तु अद्यात्तेऽपि अस्ति संस्कृताध्यायनस्य भूयीभूयः प्रयोजनम्।

भारतवर्षस्य स्वर्णोज्वलस्य अतीतस्य ज्ञानार्जनाय

संस्कृतमध्येयम्। उक्तमस्ति–

''विना वेदं विना गीतां विना रामायणी कथाम्।
विना कविं कालिदासं कुत्र स्यात् भारतीयता।।''

प्राय: सर्वासां आधुनिक प्रान्तीय भाषायां जननीस्वरुपा संस्कृतभाषा, यतोहि एता: भाषा संस्कृतत: समुद्भूता:। आसु सर्वासु भाषासु संस्कृतस्य शब्दराशि: प्राचुर्येण प्रचलिता भवति। संस्कृतस्य व्याकरणम् अवलम्ब्यैव प्रान्तीय भाषाणां व्याकरणानि विरचितानि सन्ति। संस्कृत साहित्यस्य रसगुणालंकारादिं आश्रित्य आधुनिकभाषाणां साहित्यवैभवं प्रचलति। सति चैवं भाषासाहित्यस्य वैशिष्टम् आमूलं ज्ञातुं विहाय संस्कृतं नास्ति कोऽपि अन्य: पन्था:।

भिन्नानां जनगोष्ठीनां निवासभूमि विशालोऽयम् देश: भिन्ना: भाषा:, भिन्ना संस्कृति: अत एव अनैक्यं यत्र तत्र एव भारतवर्षै इति आपातदृष्ट्या वक्तुं शक्यते। किन्तु सत्योपि अनक्ये भारतवर्षस्य ऐक्यं सर्वदा सर्वथा विराजते। अत्र एव भारतवर्षस्य वैशिष्टं। अस्य वैशिष्टस्य संरक्षणाय संस्कृतस्य प्रयोजनम् सर्वै: सुतरां स्वीकृतम्।

संस्कृतभाषा अतीव विज्ञानसन्मता। पाणिने: व्याकरणस्य महत्वं समग्रेऽपि विश्वे सर्वे: विद्वद्भि: उच्चै: प्रशंसितम्। अपि च, प्राचीन भारतस्य आर्युविज्ञानम्, ज्योतिर्विज्ञानम्, चिकित्साविज्ञानम्, गणितशास्त्रम्–सर्वमेतत् अतीव चमत्कारि। अद्यतनेपि आधुनिकविज्ञानस्यकाले पुरातन विज्ञानस्य उपयोगिता अवश्यं स्वीकर्तव्या। तथाहि प्राचीनविज्ञानस्य ज्ञानाहरणाय संस्कृत निश्चयेन अध्येतम् किञ्च, आधुनिक वैज्ञानिकै: समर्थितमस्ति यत् कम्पिउटार नामकस्य गणनायन्त्र विशेषस्य कृते संस्कृतम् सर्वोत्कृष्टा भाषा।

अधुना दृश्यते यत् पाश्यात्यसंस्कृते अन्धानुकरणेन अस्माकं संस्कृत भाषाक्रमश अपश्रियमाना अस्ति। यदि एवं प्रकारेण भारतीयानां स्वीयभाव दर्शनस्य परिवर्तनं चलति तर्हि अचिरादेव अस्मतसंस्कृते गौरवी विस्मृता भविस्यति। तथा सति भारतीयानां निजा चरित्रं देशस्य चरित्रञ्चस्खलितं भविस्यति इति आशंक्यते किन्तु संस्कृत साहित्यस्य नीतिशास्त्राणि अधीत्य अस्माकं निजचरित्रं रक्षितुं वयं शक्नोम:।

...यदि एवं प्रकारेण भारतीयानां स्वीयभाव दर्शनरय परिवर्तनं चलति तर्हि अचिरादेव अस्मतसंस्कृते गौरवी विस्मृष्टा भविस्यति। तथा सति भारतीयानां निजा चरित्रं देशस्य चरित्रञ्चस्खलितं भविस्यति इति आशंक्यते किन्तु संस्कृत साहित्यस्य नीति शास्त्राणि अधीत्य अस्माकं निजचरित्रं रक्षितुं वयं शक्नोम:।...

पारिशिष्यात् वक्तुम् शक्यते यद् इयं सुरवाणी अतीव मधुरा, लालित्यपुर्णा, भावगभीरा अपि च सर्वं विजय ज्ञानधारिणी अस्ति। अतएव संस्कृतभाषा सर्वदैव सर्वेरेव च सम्यगध्येता इति अस्माकं मति। उक्तं च–

''पठामि संस्कृतं नित्यं वदामि संस्कृतं सदा।
ध्यायामि संस्कृतं सम्यग् वन्दे संस्कृतमातरम्।।''

इति शम्।❑❑

ज्योतिर्विदः वराहमिहिरः

■ ड॰ भारती गोस्वामी
सहयोगी अध्यापिका, संस्कृत विभाग

बहवो महापुरुषाः स्वजन्मना अमुं भारतभुवं समलञ्चक्रुः। तेषु विशिष्टगुणाकरेषु श्रद्धास्पदेषु महापुरुषेषु वराहमिहिरः अन्यतमः आसीत्। वराहमिहिरः एकः महान् गणितज्ञः ज्योतिर्विदः च आसीत्। तस्य जन्मसमयविषये जन्मस्थानविषये च विचारकविदुषां वैमत्यं दृश्यते। तथापि प्रायः भारतीयाः पण्डिताः विद्वांसाः च वदन्ति यद् वराहमिहिरः उज्जयिन्यां कपित्थकग्रामे (वर्तमानसमये मध्यप्रदेशेस्थितं मालुवा इति ख्यातः) पच्चमशुतके जातः इति। तस्य पितृः नाम आसीत्। विचारकविदुषां मतेन वराहमिहिरस्य प्रकृत-नाम केवलं 'मिहिर' आसीत्। 'मिहिर'स्य अर्थ 'सूर्य'। शैशवादेव मिहिरः भविष्यशास्त्रं अध्ययनं कृतवान्। मिहिरः भविष्यशास्त्र अध्ययनं कृत्वा तदानीन्तनं राजा द्वितीयविक्रमादित्यस्य पुत्रस्य आयुं केवलं अष्टादशवर्षय् एव भविष्यति इति भविष्यद्वणीम् उक्तवान्। एतां भविष्यद्वाणीं श्रुत्वा मिहिरं राजसभाम् आमन्त्रणं कृत्वा राजा विक्रमादित्यः मिहिरस्य भविष्यद्वाणीं पुनरपि परीक्षां कृतवान्। परीक्षायां राजा सन्तुषृमभवत्। तत् पश्यादेव राजा मगधदेशस्य सर्वोय्य सन्मानं 'वराह'पदेन मिहिरं समलंकृतवात्। तदनन्तरं मिहिरः 'वराहमिहिरः' इति नाम्ना सुप्रसिध्दाः जाताः।

वराहमिहिरः विक्रमादित्यसदसि नवरत्नेषु अन्यतमाः कालिदास-भोजराज-धन्वन्तरि आदिना सभां अलंकृतवान्। अस्मिन् प्रसङ्गे उक्लमस्ति-

धन्वन्तरिः क्षपणकाऽमरसिंह शंकुः
वेतालभट्टः घटकर्परः कालिदासः।
ख्यातो वराहमिहिरो नृपते सभायाम्
रत्नानि वै वररुचिर्नव विक्रमस्य॥

शैशवादेव वराहमिहिरः अतीव प्रतिभाम्पपन्नः बालकः आसीत्। खगोलशास्त्रानि ज्योतिषशाख्रानि च तस्मै अतीव रोचन्ते च। सः कपित्थके अध्ययनं कृतवान् इति तस्यैव एकं ग्रन्थे उल्लिखितमस्ति। महान् गणितज्ञः, ज्योतिर्विदः, 'आर्यभटीय' ग्रन्थस्य ग्रन्थकारः आर्यभटः वराहमिहिरस्य गुरुः आसीत्। केषाञ्चन वर्षाणाम् अनन्तरं सः वृहतसंहिताम् अलिखत्। ग्रन्थेऽस्मिन् नक्षतगति-भूगोल-गणितविषयाः- ज्योतिर्विद्या-दिनरात्रयादिविषयाः-पर्यावरण-कृषिविषयाः-रत्नविषयाः चापि विवृताः सन्ति। गणितज्योतिषविषये होराशास्त्रविषये चापि तस्य पाण्डित्यमासीत्। वराहमिरिहः आर्यभटेन प्रतिपादिताः 'ज्या सारणी' विषयं विस्तृततरुपेण परिष्फुटं कृतवान्। 'मया नूतनतया किमपि न उच्यते, पूर्वजैः उक्तम् इति स्पुटतया निरुप्पते' इति स्वग्रन्थे उक्तवान् अस्ति एषः। एषः जनानाम् उपकारार्थे पच्चसिद्धान्तिका, वृहज्जातकम्, लधुजातकम्, वृहत् विवाहपटलम, लघुविवाहपटलम्, वृहत् यात्रा, लघुयात्रा, दैवज्ञवल्लभम् इत्यादि ग्रन्थानि विरचितवान्।

इषवीय 973 ख्रीष्टाब्दे अयं विद्वद्वरिष्ठो गुणग्रामगरिष्ठो नश्वरं शरीरं परित्यज्य दिवमगच्छत्।

यावत् पर्यन्तं भारतवर्षः भारतीयसंस्कृतिः तिष्ठति तावत् पर्यन्तं एतस्य वराहमिहिरस्य नाम अमरम् एव तिष्ठति। जगति एव एषः महान् श्रेष्ठः ज्योतिर्विदः, गणितज्ञः, स्थापत्यविदः च इति उच्यते।

Hindi Section...

विश्व में ऊर्जा का संकट

■ **बर्नाली देवी**
तृतीय षाण्मासिक, हिंदी बिभाग

आज-कल का विश्व एक औद्योगिक क्षेत्र में उन्नत विश्व है, जिसके कारण अधिक मात्रा में ऊर्जा की मांग बढ़ती जा रही है। ऊर्जा की जरूरत हमें उद्योग और यंत्र चलाने में पड़ती है। हवाईजहाज, बस, जहाज, पनडुब्बी और अन्य सभी वाहने ऊर्जा के द्वारा ही चलती हैं। मुखत: ऊर्जा के लिये हम ज्यादा तर कोयला और तेल का ही इस्तेमाल करते हैं। समय के साथ साथ हम इन का अत्यधिक ब्यवहार करते आ रहे हैं, जिसके कारण स्वरूप समग्र विश्व ऊर्जा संकट की ओर बढ़ती चला जा रहा है। यह धारणा की गई है कि हम जिस गति से तेल का इस्तेमाल कर रहे है कुछ सालो बाद तेल का नामो-निशान विश्व से मिट जायेंगा।

तेल की तरह ही कोयले का भी परिमाण विश्व में घटता ही जा रहा है और २५ से ३० सालों के बाद कोयले के खान से भी कोयला उपलब्ध होना बंद हो जायेंगा, जो समग्र विश्व के लिये एक बहुत ही भंयकर अवस्था होगी। जो उन्नयनशील देश है उनलोगों ने तो शक्ति के अन्य दुसरे स्त्रीतो का भी उद्भावन किया है और उनका उपयोग करना भी कुछ हद तक प्रारम्भ किया है। पारमाणविक शक्ति, शक्ति के संकट को हटाने की एक बड़ी प्रत्याक्षा है, जो सम्पूर्ण रूप से खंतरों और संकर्ती से भरा हुआ है। पारमाणविक शक्ति के उत्पादन के लिये बहुत बड़ी कीमत चुकानी पड़ती है। गणना से पता चला है कि पारमाणविक शक्ति का इस्तेमाल दिन व दिन बढ़ता ही जा रहा है। इसका मूल्य १००० डालर, एक किलोवाट तक बढ़ गया है, जो १९६० तक १०० डालर तक था। पारमाणविक उद्योग हमेशा के लिये नहीं होते हैं, वे ज्यादा से ज्यादा ५० सालों तक ही चलते हैं और जब वह उद्योग बंद ही जाता है तो उसके यंत्रों के पुरजों को हम खोल नहीं सकते। हमें उन्हीं हमेशा हमेशा के लिये सतर्कता से गभीरता में दंफन कर देना चाहिये। इसीलिये विश्व को परमाणविक शक्ति के हवाले सौपने से पहले फिर से सोचना वेहद जरूरी है।

जो उन्नयनशील देश है उनलोगों ने तो शक्ति के अन्य दुसरे स्त्रीतो का भी उदभावन किया है और उनका उपयोग करना भी कुछ हद तक प्रारम्भ किया है। पारमाणविक शक्ति, शक्ति के संकट को हटाने की एक बड़ी प्रत्याक्षा है, जो सम्पूर्ण रूप से खंतरों और संकर्ती से भरा हुआ है। पारमाणविक शक्ति के उत्पादन के लिये बहुत बड़ी कीमत चुकानी पड़ती है। गणना से पता चला है कि पारमाणविक शक्ति का इस्तेमाल दिन व दिन बढ़ता ही जा रहा है।

बौज्ञानिक आज-कल सौर ऊर्जा, जौविक गेंस, जल और वायु का संरक्षण करके शक्ति किस तरह उत्पादन कर सकते हैं उसका उदभावन करते आ रहे हैं। जल भी जलविद्युत उत्पादन के लिये अत्याधिक मात्रा में व्यवहार होना शुरु हो गया है। उसी तरह से, वायु शक्ति का भी उत्पादन आज-कल उन्नत दैशों में होने लगा है। सौर ऊर्जा का भी शक्ति उत्पादन क्षेत्र में एक उज्वल भविष्य है। उष्णता उत्पादन उत्स सौर ऊर्जा के ऊपर निर्भर करता है, जो दिन-व-दिन उच्च में वृद्धि होता जा रहा है। 'सौलार पेनल भी बनाया गया है जी सुर्य की ऊर्जा को संकोचित करके सौर शक्ति का उत्पादन करता है। जानवर और मनुष्य के अनावश्यक वस्तुओं से भी हम शक्ति का उत्पादन कर सकते हैं।

भारतवर्ष का स्थान शक्ति उत्पादन क्षेत्र में उतना बुरा भी नही है। यहाँ दिन-व-दिन तेल का उत्पादन बढ़ता ही जा रहा है। यह १५ मिलियन टन से दुगणा बढ़कर ५ सालों में ३० मिलियन टन तक बढ़ गया है। भारतवर्ष ६० प्रतिशत अपनी जरूरतें खुद पुरी कर लेती है, पर जलद ही यह अपनी जरूरतें पुरी करने में असमर्थ होता जा रहा है। भारतवर्ष ने आज-कल तेल और कोयला के अलवा बाकी शक्ति स्त्रोतो का भी इस्तेमाल करना प्रारम्भ कर दिया है। पर वह यह सिर्फ अपलब्ध धन और सम्पदो के द्वारा ही कर सकता है। सभी देशों की अपने निवेश के धन में से ३० प्रतिशत शक्ति क्षेत्र में निवेश करना 'सर्वश्रेष्ठ प्लान' के अनुसार प्रयोजनीय है। वर्तमान काल में हम सभी पेट्रोल और बाकी खनिज सम्पद उच्च हार पर खरीद रहे हैं। बहुत से उद्योग और खेतों में प्रयोजन होने वाले यंत्रों को चलाने के लिये जो डीजेल चाहिये, उसका आभाव बढ़ता ही जा रहा है।

इन सभी से यही पता चलता है कि हम सभी को शक्ति का सही जगह सही उपयोग करना साहिये। साथ ही अन्य उपादानों से कैसे शक्ति उत्पादन कर सकते हैं उसे भी देखना बेहद जरूरी है। उसके साथ साथ शक्ति उत्पादन के लिये बहुत सी व्यवस्था भी अपनानी चाहिए।❑❑

शरणार्थी
एक समस्या या एक साधन

■ **संजीव सिंह,** बि.ए. प्रथम बर्ष, अर्थनीति विभाग

राजनीतिक दृष्टिकोण से शरणार्थो उन लोगों को कहा जाता है जो लोग प्राकृतिक दुर्योग, युद्ध तथा राजनैतिक अत्याचार की वजह से अपने राष्ट्र को छोड़कर दूसरे राष्ट्र में जाकर बसते हैं। वर्तमान विश्व में २४४ मिलियन लोग शरणार्थो है, जो विश्व के कुल जनसंखा के ३.३ शतांश है। विश्व में रह रहे शरणार्थोओं को एक समस्या के रूप में देखा जाता है क्योकि एक देश, अपनी साधारण जनता को ही सम्पुर्ण विकाश नहीं दे पाता है, तो शरणार्थियो को क्या देगा? इसलिए शरणार्थी देश के लिए बोज स्वरूप हो जाता है।

विश्व के कई राष्ट्र के तरह भारत में भी शरणार्थी की जलंत समस्या है। भारत में कुल १५.६ मिलियन शरणार्थी रहते है। इसलिए भारत के अर्थनैतिक, सामाजिक और शैक्षिक प्रगति के लिए साधारण जनता के साथ साथ सांविधानिक शरणार्थीओं का भी बराबर प्रगति होना आवश्यक है आखिर वे भी है तो मानव सम्पद का साधन ही।

शरणार्थियो को लेकर मन में विरोधाभास रखनेवाले व्यक्ति इस मतादर्श की विरोधिता करेंगे। लैकिन यकिन मानिये उनसे भी प्रगति सम्भव है। उदाहरण-स्वरूप हालहि में हो गये फिफा विश्वकाप में फ्रान्स ने विजय प्राप्त किया परंतु क्या आप जानतै है कि फ्रान्स के फुटवल दल के २३ में से १६ खिलाड़ी शरणार्थी है। दल का कुल ७० शतांश खिलाड़ी ही कियी दुसरे देश से आया हुआ है।

इसलिए शरणार्थी की समस्या न समझकर मानव सम्पद का साधन मानकर उन्हें उनके क्षमताओं का भरपुर विकास करने का मौका देना चाहिए। इसकी शुरूआत उनको शरणार्थी न बूलाकर देश का आम नागरिक मानने से होगा।

(प्रबंध में दिए गये तथ्य 'Pew Research' से लिए गये है।❑❑

बाबा

■ **प्रियांङ्क कुमारी कुचवाहा**
बि.ए. प्रथम षाण्माषिक

बाबा बाबा करते करते बीता बचपन मेरा
ऊँगली पकड़के बाबा रास्ता सवारा मेरा।

आँखें जब छलकी आपका गोद पाया,
दिल जब घबराया सीने से आपने लगाया।

बाबा हो आप मेरे प्यारे,
मैं हूँ आपकी बाबू दूलारी,
सोनी चिरयाँ जैसी में आपकी फूलकुमारी।

खुसियाँ बटोरे आपने जो हमारे लिए
टीफियों, समीसे और मिठाई से,
कहा स्वत्म होगी ये मिश्री जो लाया आपने चँदा मामा से।

ए. बी, सी डी पढ़ाके जब पापा थक जाते
बाबा वह आपकी गोद ही थी जिसपे सो जाती मैं सर रखके।
देखती थी सब आपको पुकारती थी बाबा बाबा कहके,
रूठते थे जब सब मुझसे आतीथी बस पास आपके।

मेरे सबालो से जब तंग हो जाते
और सरारतों से जब हो जाते ये परेशान,
गोहरी कहकर मुझको बताते हो गई मैं सैतान।

ओ... बाबा मेरे दुढ़ती हूँ उन पलो को मैं आज,
कहा खो गया बचपन मेरा जहाँ पर थी मैं आपके पास।
क्या कभी आएगा वह खिलखिलाती मुस्कान
उठाते थे जब गोद आप?
कहाँ पाऊँगी उन मोतियों को जो हो जाओगे गुम
आप... मेरे बाबा प्यारे।❑❑

जीवन में माता पिता का महत्व

■ **अभिषेक चौधारी,** एईच एच प्रथम बर्ष

किसी को प्यार में घीखा मिला है,
और किसी को अपने परिवार को कहने से लगता है डर।
सोचते हैं घर से भाग जाना, या फिर
अपनी जान दे देना है बेहतर।।

पर वह यह नहीं समझते, कि
उनके माता-पिता ने यह दिन देखने के लिए
नहीं दिया था उन्हें जन्म।

सीचा था कि बनेगा उनके खानदान का चिराग,
और बुढ़ापे की लाठी।
पर क्या पता था उन्हे कि उस चिराग में पानी
और लाठी में दीमक लगी थी,
जो ना खुदको सहास दे सकता था, और
न किसी और को।

कहि अपनी औलाद की कोई कमी न हो,
इसीलिए लगा देते थे अपनी पूरी जोर।
पर क्या पता था उन्हे, कि जाना परेगा एक दिन
वृद्ध आश्रम की और।।

जिस माता-पिता ने बचपन में ऊँगली पकड़ कर,
चलना सिखाया और दिया सहारा।
परंतु बुढ़ापे में, हम
उन्हीं की छोड़ देते है बेसहारा।।

जिस मां ने ९ महीने रखा अपनी कोंक में,
और जिस बाप ने लगा दी अपनी जीवन की सारी पूँजी,
यह सोचकर कि असली पूँजी तो उनके औलाद है,
यही बन गई उनकी जीवन की सबसे बड़ी भूल।❑❑

Bodo Section...

खोमसि फोथायनाय :

■ **ममता रानि बर'**, बि.ए. थामथि खोन्दो आनजाद (सानखान्थि बिफान)

खोमसि फोथायनाया मोनसे मुगानि ओरैबादि गाज्रि निसा एबा बेराम जाय समजों लोगोसे सुबुंमाहारिनि गेजेराव सनदेरग्रा बेराम बादि बास्लाय बोगासिनो दं। बे खोमसि फोथायनाया दरफा-दरफा गामि सिं-सिं बांसिन सोमजियो आरो सुबुं माहारिआ बे मुलैखौ एबा बेरामखौ दरसे गामिनिफ्राय गुबुन दरसे गामिसिम रोगानानै लाडे। बे खोमसि फोथाइनाया गोदोनि बादि दाबो समजों दाववायलांगासिनो दं। बे अगेन बेरामआ जाबादि सुबुं माहारिखौ बजबनानै लादों सानसे समाव होबथाग' हायै बादि बांवोगोन। खोमसि फोथाइनायनि गुदि जाहोनफोरा जादों-"नडा, नंखाइ बाखाइ खौरांआव विसार खालायाबालानो खोना-संनाय, गिनायखौ गावनि गोसोआव लाखिथाबनाय, गोनो-गोथो जानाय, आरो गुदि जाहोना जादों-सोलोंथाइनि गियाननि आंखालाव। जेब्ला गिबिआव सोलोंथाय बिखान्थि आ जोबोर लोरबांमोन अब्ला खोमसि-फोथायनायआ मोनसे गाहाइ बाहागोमोन। गासिबो शेखोमनि खामानि जेरैबादि-देहा फाहामथाइ, इउन जिउ नायनाय, फुजा फाथाल, बायदि-बायदि।

मोनसे माहारि, हारि, हादोदआव खोमसि फोथाइनाया थायोब्ला बे हारि, माहारि, हादोदआव गोबां रोखोमनि गोहोम गोग्लैयो। जेरैबादि--

(क) रांखान्थिआरि बिथिंआव उन जानाय,

(ख) सोलोंथाइ बिथिंआव उन जानाय,

(ग) गुबुनजों नासयजानाय/गादवजानाय,

(घ) सुबुं समाजखौ गाज्रि नोजोरजों नायनाय,

(ङ) दायना-दाइनि सोमजिहोना सुबुंखान्थि फोजोबस्रांनाय। बायदि बायदि...

गुबुन हारिआवबो जेरैबादि खोमसि फोथाइनाया साग्लोबनानै दं थिग बे बादिनो जोनि बर हारिआवबो खाइफा-खाइफा, जायगा, गासि, बबेबा ओनसोलाव दाबो थांनानै दं, जाय जोबस्रांनायनि लामायाव दाबो फैयाखै। सुबुंमाहारिआ फोजोबस्रांनायनि सोलाइ बेखौ फोथांनासो लाखिनानै दोनदों, जाय मोनसे गिख्रंथाव बौराम/सनदेरग्रा बोराम। बर' हारिनि दावगानो हायै, गादब-जानाय, नासय जानाय, गुबुन हारिजों सैया सैया खालामजानायनि जाहोनफोरनि गेजेराव खोमसि फोथाइनायाबो मोनसे। आगोलाव जेसेबांखि खोमसि फोथाइनाया बर' माहारिआव जोमै दाखा बादि साग्लोबना दंमोन दासानदि बे जोमै दाखानि गेजेरजों सोरांआ एफा-एफा सोरखिबोनो हमबाय। खोमसि फोथायनाया सुबुं माहारिनि सायाव गोबां गोहोम खोख्लैयो। जेरैबादि--

(i) लामाजों थांबाय थानाय समाव सिगांथिं नेवलाइ, मावजि बारस' योब्ला दिनआ गाज्रि जागोन एबा माबा मावनो गोनां खामानिआ मोजां जानाय नङा। थार बाथ्राया बेनोदि बेफोरबादि जेबो जाया, नोंहा गोसोआव फोथायनाय, गोसो गुदुं जानो नांगोन। नङाब्ला जोंहा बे खोमसि फोथायनायखौ सानना खामानिखौ मावफुंआब्ला नोंहा अराइ फेलें जागोन जिउआव उथ्रिनो हानाय नङा।

(ii) सोरबा सासे सुबुंआ माबा हरखाब जाथाइ जायोब्ला, जेंरैबादि जिबौ सौजानाय, आयथिं बायनाय/लोरिनाय, मेलेमआरि बेराम जानाय बायदि-बायदि फोरखौ देहा फाहामसलि आव लाङलासिनो अजा, बामोन आरिनि सेराव लांग्रोनाय। जायनि जाहोनाव मोजां फिथाइनि जायगायाव गाज्रि फिथाइसो मोननांगौ जायो।

(iii) खायसे खायसे एरैबादि खोमसि फोथाइनाय दं जायफोर जोंनि इउन जोलैनि सायाव गाज्रियै गोहोम खोख्लैगोन। जेंरैबादि--

(i) नारजि जाहोहोना सोमोन्दो गारनाय,

(ii) गन्थं गोलोमोला अननाय बांनाय,

(iii) गसाइनि मुंआव जिब-जुनार बुथारनाय,

(iv) हासिवखाथि मोदोमाव नाडोब्ला सुवा नांनाय,

बायदि-बायदि

बे बादिनो सुबुं माहारिया गावबा-गावनि गेजेराव बायदि मैया-नंखाइ-बाखाय सोरजिना लायो, जायफोर समजों लोगोसे इउन फोलेराव गोसारलांना गाज्रि-गोहोम खोख्लौगोन।

(iv) दायना-दायनि फाव फानदायनानै सुबुं फोजोबस्रांनायाबो जोंनि समाजाव बाहागो लादों। बेनि जाहोनाव गोबां सुबंआ फोथै जादों सोरबाया मावरिया जानांदों आरो सोराबाया सुबुंफोरणो नेवसिजानांदों। वेफोर गासैबो लेखा रोड़ै सुबुंफोरनि भाखाय सोमजिदों। जाय जोंनि समाजाव गाज्रि थासारि सोमजिहोदों।

जोंनि हारिआबो गोवां उन गोग्लैनानै दं जायनि माखासे जाहोना खोमसि फोथायकाय। खोमसि फोथायनायखौ होबथानायनि थाखाय खाइसे राहा जों लानो हाथो- (a) जायगा जयगा सोलोंथाइ होनाय (b) देहायारि फाहामथाइनि सायाव गियान होनाय, (c) खोमसि फोथायनायनि गाज्रि फिभाइखौ बुंफुदना होनाय (d) इउन जोलैखौ बेनिफ्राय गोलानाव दोननाय (e) वुजिनाय, खौसेथिनि गियान बांहोनाय।❑❑

सुबुंमाहारिआ फोजोबस्रांनायनि सोलाइ बेखौ सुबुंमाहारिआ फोथांनासो लाखिनानै दोनदों, जाय मोनसे गिख्रंथाव बेराम/ सनदेरग्रा बेराम। बर' हारिनि दावगानो हायै, गादब-जानाय, नासय जानाय, गुबुन हारिजों सैया सैया खालामजानायनि जाहोनफोरनि गेजेराव खोमसि फोथाइनायाबो मोनसे।

गोथार बाथौ

■ **उतपल बसुमतारि,** बि.ए. बाथि खोन्दो आनजाद (संखान्थि बिफान)

बाथौआ बर' माहारिनि गाहाइ आरो गिबि धोरोम। जाय धोरोम अबर' माहारिखौ खौसेथिनि बेन्दोंआव बेंखन्नानै दोननायजों लोगोसे बर माहारिखौ बुहुमाव मोन्से गेरेमसा हारि महरै सिनायथि होबोदों। बुहुमनि गोजामसिन धोरोमफोरनि गेजेराव बर' नि बाथौ धोरोमआबो मोनसे गोजामसिन एबा गिबिसिन धोरोम। जाय धोरोमआ बर' माहारिया बुहुमाव उजिनाय लोगो लोगोनो समानै जोनोम मोन्दों। मोन्से हारिखौ सिनायथि होनायनि गाहाइ आरो गुदि लामायानो धोरोम। मानोना बै धोरोमनि सिङावनो गासैबो मोन्से हारिनि मावनाय-दांनाय, रायजो जानाय, मोसानाय-मुसुरनाय, मेथाइ खन्नाय गासैनिषे सावगारिया आबुङै बेरखाङो। बेनि अनगायैबो मोन्से धोरोम सासे सुबुंखौ थार लामाजों थाबायनो फोरोंनायजों लोगोसे माहारिनि गेजेराव गावजों गाव आनलायनाय, बुजिलायनाय, आरो हेफाजाब होलायनो फोरोङो। बेनिखायनो मोन्से धोरोमखौ गारनानै मोन्से हारि आरो सुबुंआ थांनानै थानो हाया।

बाथौनि सान्थौआ जोबोर गुवार आरो गोथौ। बिनिखायनो फंसे रावजों बुंनानै फोजोबनो हानाया जोबोर गोब्राब आरो जाथावना नङा। अब्लाबो फंसे रावजों फोजोबनो हायाब्लाबो गोथार बाथौनि मोन्थोरखौ सुंद' यै फोरमायलां नोसै।

बाथौ, बा = मोनबा, थौ = गोथौ सान्थौ। गोथौ ओंथि गोनां। बाथौनि गोथौ सानथौआ मोनबा। जेरै-हा, दै, बार', अ'र आरो अखा। बे मोनबा गोहोनि थाखायसो बुहुमआ जोनोम जादों आरो बुहुमाव जिब-जुनार, बिफां-लाइफां गासैबो जिउ

गोनां मुवा-बेसादफोरा थांनानै थानो हादों। गोथार बाथौनि गोथौ सान्थौखौ गाहायाव सुंदयै फोरमाय-लांनोसै।

हा (हायलुं मोदाय) : जायनि सायाव जों गसंनानै रायजो जादों बिनो हा। गासैबो जिब-जुनारनि मोदोमआ हाजोंसो सोरजिनाय। हाया जोबोर अनसुलि, जोनोम जाजेननायनिफ्राय थैजासिम जोंनि सोलेरखौ बजबनानै लायो।

दै (आग्रां मोदाय) : दैलाव बेसाद, दैनि थाखायसो गासैबो जिब गोनां मुवा बेसाद जेरै-जिब-जुनार, एम्फौ-एन्ला आरो बिफां लाइफांफोरा थांनानै थानो हादों। दैया जायखिजाया महरआवनो थानो हायो। जेरै-गथा, लाव-लाव आरो गेसआरि। जायखिजाया जिउ गोनां जिबि, एम्फौ-एन्ला आरो बिफां-लाइफांनि सोलेरावनो दैया बायदिसिना महर लानानै दं। दैनि थाखायसो गासैबो जिउ गोनां मुवा बेसाद थांनानै थानाया आरजाथाव जादों।

बार' (खैला मोदाय) : बारखौ जों मेगनजों नुनो मोना। मेगनजों नुनो मोनाब्लाबो बिफां-लाइफांनि बिलाइ मावनाय आरो जोंनि बिगुरआ गुसु मोनोब्ला बारखो जों मोन्दांओ। बारआबो गासै जिउ गोनां जिब-जुनार आरो मुवा बेसाद-फोरनि थारवाय गोनां। जायखौ जों हां लानाय आरो हगारनायाव बाहायो। बार नङाब्ला जों थावरिनानै थानो हानाया जाथावना नङामोन।

अर-सान (सान्जा बोरालि मोदाय) : अर एबा सानआबो बोराय बाथौनि मोनसे गोहो। सानआ सोरां एबा बिदुंनि गोहो। साननि रिफिनाय एबा सोरां, बिदुंनि अनगायै रावबो बुहुमाव थावरिनो हाया। सान मोदाया जों गासैखोबो समान मेगनजों नायनो एबा अन्नो फोरोंदों।

अख्रां (राजखुमब्रि मोदाय) : अख्रां मोदाया फैलाव गुवार लाथिख' लांदां सिमा गैया आरो हेंथा गैया। जाय जेरै गोसो बेथिन्नो थांनो हायो, बेरायथिंनो हायो। अख्रां मोदाय गैयामोनब्ला बुहुमाव बार बारनाय नङामोन। दाउसिन-दाउला, जिब-जुनार-आबो उदांयै बिरथिंनो हानाय नङामोन। बोराय बाथौआ अख्रां मोदायनि गेजेरजों जों सुबुंफोरखौ अरायबो उछार गोसो आरो खैफोद गैयै जानो थाखाय फोरोंदों।

गोजौनि बे मोनबा गोहोनि थाखायसो बुहुमआ जोनोम जादों। लोगोसेनो बुहुमाव जिउ गोनां मुवा बेसादफोर, जेरै-जिब-जुनार, एम्फौ-एन्ला आरो बिफां-लाइफांफोरा थांनानै थानो थाखाय आरजाथावना जादों।

बाथौ दोहोरोमनि गुबै बिज मोन्थोरआ ''ओं, हिं, ख्लिं, फोद, से'' ''ओं'' सोदोबनि रिंसारथिजों नुवाथारि ईसोरआ बै फैलाव गुवार अख्रांखौ सोरजिदों। बेनि उनाव ''हिं'' रिंसारथिंजों सानखौ सोरजिनायसै। ''ख्लिं'' रिंसारथिजों बार सोरजिनायनि उनाव बिदिनो ''फोद'' एबा ''फ्राद'' रिंसारथिजों दै आरो ''से'' रिंसारथिजों नुस आरो रुगुं गैयै बे हा एबा बिलाय लाथाखौ सोरजिनायसै। मानोना बुहुमआ जोनोम मोनखांनयनि उनावसो बुहुमनि बैसो आरो बैसोनि सान्नाय फारिया जाबोनो हमो।

बिब्दिनो सुबुं जोनोमनि उननिफ्रायसो सुबुंनि बैसोनि जखा सानफारिया जौगाबोनो हमो। बेखायनो दोहोरोम सान्थौनि जागाय-जेन्नायाव गिबि बिज मोन्थोर ''ओं, हिं, ख्लिं, फोद, से'' रिंसारथिखौ आवरायग्रोनाय जायो आरो इसोरनि बोसोनबायदि बे मुलुग संसारनि गासैबो दोहोरोमनि मोन्थोरफोरखौ संदान-नायनि थाखाय आहाम गुरुनि मुङै मोनफ्रोमबो मोनथोरनि सिगां ''एहेम'' एबा ''आहाम'' सोदोबनि रिंसारथि मख' नाय जायो। बयो अराय सैथो आरो गोथार। बुहुमनि गासै इसोर सोरजिनाय जिब-जुनार, बिफां-लाइफां, दाउमा-दाउसा आरो एम्फौ एन्लाफोरानो बैखो गनायो आरो फोथायो। सैथो गोसोजों आहाम एबा एहेम गुरुनि मुंखौ मख' योब्ला भुट भ्रेटा आरो गाख्रि सानस्रिफोरा एरायलाङो। आहाम एबा एहेम गुरुनि मुंखौ मख' योब्ला सैथो, गोथार गोसो गोरबोनि इसिङाव साहसनि गोहो-बोलो फैयो।

बाथौ दोहोरोमनि गुबै नेर्सोना सिजौ बिफां। आजै-आजौ समननिफ्रायनो बर' फोरा सिजौ बिफांखौ इसोरनि गुना गोनां बिफां होन्ना फोथायनानै बाथौ दोहोरोमनि नेर्सोन महरै नखरनि सा-सान्जा खनायाव गायनानै गोथारै सिबिबोगासिनो दं। गोथार सिजौ बिफांखौ जों बाथौनि गेजेर बिन्दोआव गायनाय जायो। गोथार सिजौनि ओंथिखौ गाहायाव सुंदयै बेसेबनाय जाबाय--

सि = जिउ (आत्मा), जौ गोजौ = गुदि, गेदेर। सिजौ = जिउमा। सिजौनि सिरिया मोनबा। सिजौ सुनि मोनबा सिरिखौ हा, दै, बार, अर आरो अखाजों रूजुनाय जादों। जेरै-सिरि मोनसेया हा, सिरि मोनसेया दै, सिरि मोन्सेया बार', सिरि मोन्सेया अर आरो जोबथि सिरि मोनसेया अख्रां। बुहुमनि जिब-जुनार, दंफां-लाइफां गासैबो नुवाथारि ईसोर बोराय बाथौनि बे मोनबा मुवाजों दाजानाय। सिरि मोनबानि सायाव थानाय ज' रा ज' रा सुखौ जो आरो जोला (हौवा आरो हिन्जाव) जों रुजुनाय जादों।

बोराय बाथौनि गासै मोन्थोरखौ बिजिरनो थाखाय गोबां सम आरो गियाननि गोनांथि जायो। नाथाय थेवब्लाबो गोजौनि सुंद' फोरमायथिखौल' फोरमायनानै फोजोबनाय जाबाय।❑❑

सोरां नोगोरनि लामाजों

■ **धृतिमा बसुमतारि,** बाथि खोन्दो आनजाद (लाइफां बिगियान बिफान)

आय ! बेसे समायना जोंनि बे सोरां नोगोरा
आलादा बेयो गुबुन नोगोरनिख्रुइ,
मिथिंगानि रैरूब महर मुस्रि
थारैनो बेसेबा नायबाय थाथाव थाव।
आंनि गोसोखो बोदोर खालामो
सोरां नोगोरनि माखासे सावगारिफ्रा,
मोताबिलि समनि गोजोन सुदेम बार
लामा सेरजों थाबायलांनाय गोथार गोसोनि
सुबुंफोर,
बिसोरनि गोदै मिलौदो गेस्रेम राव,
दुखु जारलाखौ मिथि रोङै सुखुनि महर मुश्री।
बै सोरां नोगोरावनो जोनोम मोनदों आं,
बेसेबांबा जेंना-जेंसिनि गेजेरजोंब्लाबो
जोनोमगिरि बिमानि अननायाव
आं द्विनै सोरां मोनबाय।
सानसनो हाया, फोरमायसनो हाया
बिमा नोंनि गोथार अननायखौ
बेसेबांबा गुवार, बेसेबांबा गोलाव,
सिमा गैया, जोबना थाङा।
बिमा नोंनि अननाया बै नोगोराव।
नोंनि गोरबोनि गोथार अननायाव,
आं दिनै सोरां नोगोरनि लामाजों आगान सुरनो
रोंबाय।
बे जोनोम मोनसेयाव बावनाय नङा आं
बिमा नोंनि गोथार अननायखौ।
बे सोरां नोगोराव लाखिगोन
बिमा आं नोंनि मुंखौ,
हानायमानि नाजागोन आं सुफुंनो
नोंनि गोरबोनि आद्रा थालांनाय मिजिंखौ।
थालांथोंसै बिमा सोरां नोगोराव
नोंनिनो गोथार अननायनि नेरसोन। !❑❑

बारसे गलाब बिबार

■ **सुमि नारजारि**
सेथि खोन्दो आनजाद (लाइफां बिगियान बिफान)

नोंनिनो लांगोनायाव बारफैबाय
आं बारसे गलाब बिबार महरै,
नोंनि बिखानि अन्नाय मोनगोन सान्नानै
नाथाय मोनाखिसै आं नोंनि अन्नाय।
बिफां दालायनि सुनि गेजेराव
मिनिस्लु गिस्लु, जानानै,
बारफैदोंमोन आं गलाब बिबार महरै
नोंनि अन्नाय मोनगोन सानन नै।
नाथाय फेलें आंनि मिजिंआ
सानदुंनि थिं-थिं दुंनायाव
जाहाबलांबाय आंनि समायना महरा
बार सिउ-सिउ बारनायाव मोदोमफ्रुलांबाय।
नोंनि गोरबोआव जोनोम हैबाय
अरायबो मोनाखिसै नोंनिफ्राय अन्नाय,
गैया-गैया नोंनि गोरबी आव अननाय
मोनाखिसै नोंनि बिखायाव बजबनानै लानाय।
फैमाल मिजिं आंनि साननाया
थांखिया लरहाय लांबाय,
बैसोमुथियाव मिलाइ लांबाय
बारसे गलाब बिबार जानानै।❑❑

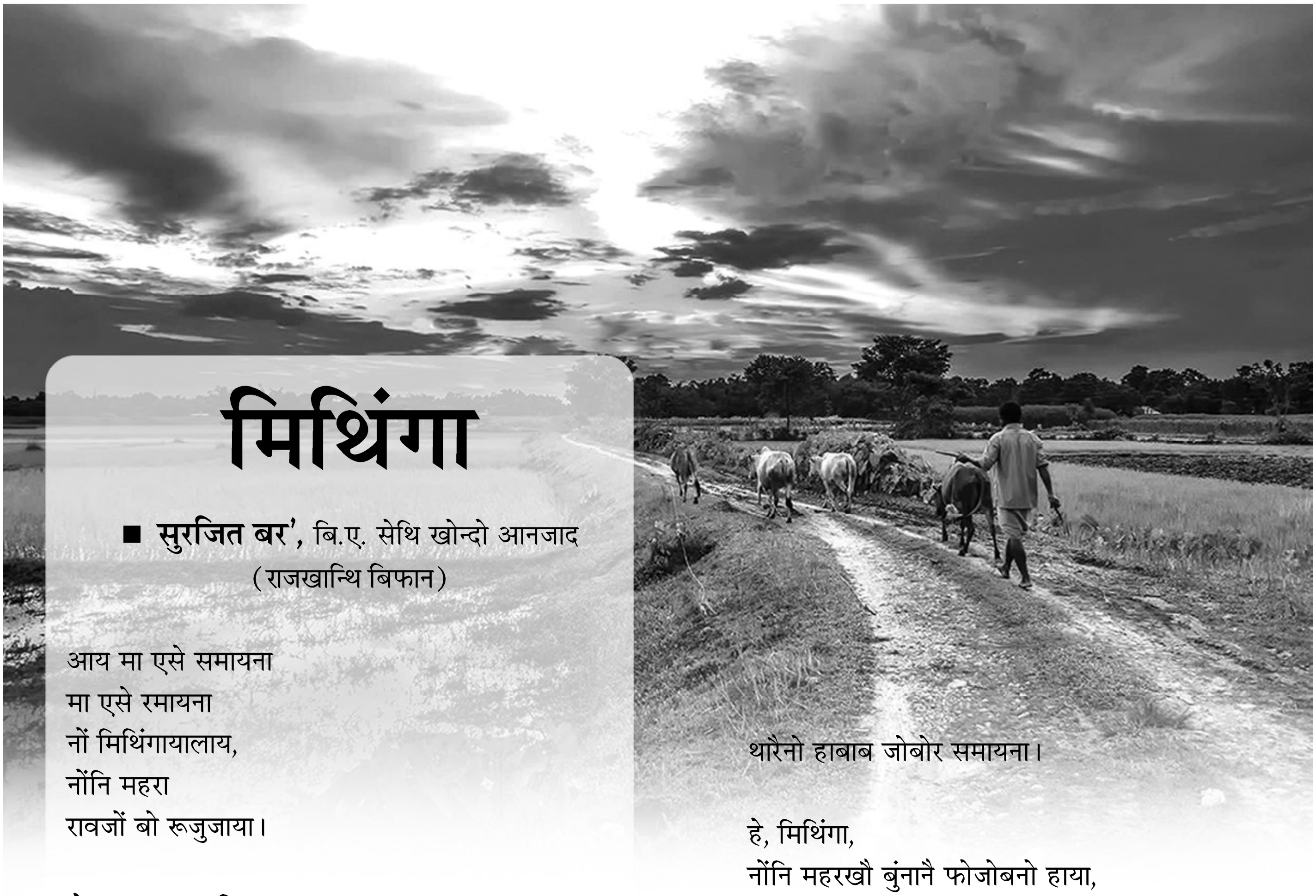

मिथिंगा

■ **सुरजित बर'**, बि.ए. सेथि खोन्दो आनजाद
(राजखान्थि बिफान)

आय मा एसे समायना
मा एसे रमायना
नों मिथिंगायालाय,
नोंनि महरा
रावजों बो रूजुजाया।

जेब्ला अखानायसि समाव,
जारां साना सानजाथिंनिफ्राय लासैनो ओंखारबोयो
दावमा दावसा, बेरे-सिखिरिफ्रा,
आदार नागिरनो बासानिफ्राय बिरलाङो
अब्ला सुबु माहारियाबो गावबा गावनि
खामानियाव मुखुब जाफिनो।

अय' मिथिंगा,
नों बेसेदि समायना,
वायदि गाबनि बिबार-फिथाइ
गोमो, गोजा, बाथ'गां
सानस'हायै नोंनि महरा
बयखौबो सोमो नांहोयो।

हाजो हाला, बिफां, लाइफां
जिब-जुनार, मानसि दुमसिजों
बुंफबनाय नोंनि बिखाया,
थारैनो हाबाब जोबोर समायना।

हे, मिथिंगा,
नोंनि महरखौ बुंनानै फोजोबनो हाया,
फागुननि जावलिया बारा
जेब्ला बोदोर-बावलि जानानै
बिफांनि गोरान बिलाइखौ
बुस्त्रांनानै लांगोन
अब्ला सफैयो बैसागु।

बैसाग दाननि अखा हादैजों
बिफां-लाइफांनि दालाय-दासायाव
गोरलै बिलाइ खिलिनानै
बिफांआ सोमखोर गेरेमसा महर लायो,
अब्ला दाउ खौऔआ खौवौ-खौवौ देंखो बोनानै
सुबुंनि गोसोआवबो रंजानाय लाबोयो।
आय' मिथिंगा,
नोंनि महरा थारैनो जोबोर समायना।❑❑

सानाखैमोन आं

■ ममता रानि बर',
बि.ए. थामथि खोन्द्रो आनजाद
(सानखान्थि बिफान)

बै साना समायनामोन,
बै समा गोजोंमोन
जेब्ला बै नोंनि महरा
आस्रय लाफैदोंमोन गोसोआव।।

गिबि गोसोनि खंखराव,
गिबि मेगननि नोजोराव
गोजावलांनाय आंनि गोसोआव
जाखांफैयो मोजां मोननायनि बेन्दोंआ।।

उसुखथु गोसोनि, गोनो-गोथो जिउआव
मोजां मोननायनि गोथौ लैथोआ
आबुं जादोंमोन समजों लोगोसे
दाउगा लांफादोंमोन आं मेगन खाथेना।।

सानफ्लांआखैमोन आं
सिमां आदि सिमांल' जाना थालांगोन
सुजुना दोननाय बै बिबारबारियाव
थांफिननो लुबैयो आं समखौ थगायना।❑❑

जोंनि बर' गामि

■ रूपनाथ बसुमतारि
बि.ए. थामथि सोन्दो आनजाद (जारिमिन बिफान)

सारि सारि खानथाल बारि
सारि सारि थाइजौ बारि
मिथिंगाजों बुंफबनाय
जोंनि बर' गामि।
बेसे समायना जोंनि बर' गामि
गायनाय फुनाय मावनाय दांनाय
जेनिनो रोंसारनाय
जोंनि बर' गामि।
हिनसा हिनसि गैयै जोंनि बर' गामि
रंजा गोजोन दङ्बेयाव बर' माहारिया।
दैमा दैसा बोहैलांदों:
जोंनि बर' गामिनि सेरजों।
समायना बर' सिखलाफोरा ना, गुरदों
बिलो सेर सेर गोसो होसार होसार
दावब' फोरा बिरद' बाद' बिरलांदों हनै,
बेसे समायना जोंनि बर' गामि।
फैलाव दुब्लियाव लावखार गथ' फोरा
मोसौ गुमदों हनै।
दैसाफोराव गथ' फोरा
आमाय जुमाय, गेलेलायदों
बेसे समायदों जोंनि बर' गामि।❑❑

Other Section...

REPORT

President of BBCSU (2017-18)

It gives me immense pleasure to give a report on my performance as a student representative I was a student of 'History department'. I did my higher secondary and graduation from this prestigious Borooah college.

In 2017, I was elected as the 'President' of B. Barooah college student's Union. As a president I kept a regular check on all the union members' duties and also helped them in their duties. I along with our union members gave our best effort to maintain and hold a healthy atmosphere inside the college and also kept the college regularly clean. With the efforts of mine and vice president, we were able to bring the 'sports week' to the 'Nehru Stadium'. Lots of difficulties were faced earlier owing college week, when earlier sports activities were held at far places. Students got much difficulties but now the problem was solved. I, representing our union body, went to Guwahati Municipal Development Agency (GMDA) and presented a memoundum for the 'Wall Beautification Project' of the outside walls of our college. Also I took the college volleyball team to a volleyball tournament organized by Gauhati University. During my tenure and of our union body, I actively participated in organizing the 3rd Youth Conclave and also in arranging a function to welcome the spring season. Our union body held a condolance meeting for the eternal peace of Neelakash and Abhijit and requested the police officials to provide quick justice to their families.

At the end, I would like to thank my department teachers and friends who supported and guided me all throughout my tenure. Special mention has to be made to 'Bhomsa', Debasish, Trideep, Vishal, Jyotisman, Bhargav Duarah, David Akash, Abhijit, Rupjyoti, Ayat, Kaustav and specially I would like to thank our principal Sir, Diganta Sir, Satyabrata Sir and Ishan Sir.

These five years in B. Borooah College was one of my best moments of my life which I would always cherish in my latter years.

Thank Tou!

Joyotu B. Borooah College
Long live B.B.C.S.U.
Once a Bibian, always a Bibian

Manash Jyoti Gogoi
President, B.B.C.S.U. 2017-18

REPORT

General Secretary of BBCSU (2017-18)

If gives me immense pleasure to present before you the report on my performance as the General Secretary, B. Barooah College Student's Union during my tenure 2017-18.

I am really thankful to all the Bibians for giving me the opportunity to serve as a General Secretary and have the unique experience of carrying my responsibility to the best of my ability.

I would specially like to thank our respected principal Dr. Satyendra Nath Barman sir and my teacher incharge Dr. Bijoy Sankar Goswami sir for their valuable advice for carrying out my duty as the General Secretary in a smooth manner. I am really thankful to all the teaching and non-teaching staff for their co-operation in all my works and lastly I would like to thank our 'Bibian Brothers' for being in every step of my work as a team and in true words my all successful events were possible only because of the well cooperation of our Union members with whom I worked as a family in every time. The entire Bibian family was there for me for the well being of the college. The special guidance and advice of Diganta sir, Nizan sir, Sutopa madam, Manabendra sir, Manoj sir has helped me in every possible way.

As a General Secretary of this reputed institution my first aim was for the overall development of the college and to set a platform for every Bibian to showcase their hidden talent.

So, after taking the charge of General Secretary for the tenure of one year, my first job was to renovate the Union room with all the necessary items and providing union materials to all the union members.

I still remember our first programme in the college campus that was on 30th october, 2017 the observance of 'Black Day'. After that I met the Deputy commissioner of GMC and requested her to make the college campus free from the danger of dangue through rapid fogging inside the college campus. According to request she made fogging inside the college campus several times. During my tenure the college week was held from 30th January, 2018 to 3rd February, 2018 with great enthusiasm and on my request the days were extended and total of 5 days was given, whereas in last few years only 3/4 days were given and for the first time Nehru Stadium was the venue for the college week activities. Alongwith this, the prize distribution ceremony was celebrated centrally in the college auditorium, where all the winners recieved their prizes with great proud.

Additionally I met the General Secretary of Gauhati University and discussed several issues regarding the problems faced by the students studying under GU. In the month of December, 2017 under the guidance of the General Secretary, GU, I alongwith the General Secretaries of some colleges filed a petition to the General Secretary of GU which he later passed to the Vice Chancellor in the matter of modification in conversion formula for convertion the CGPA into equivalent percentage. This conversion formula has been made effective from 21-05-2018 for all the batches of degree students who had passed out from the year 2008 onwards. I would like to thank Mr. Manjit Sharma, GS (GU) for such an effective leadership. Alongwith the above mentioned programs, our union body has celebrated Saraswati Puja, Rabha

...I would specially like to thank our respected principal Dr. Satyendra Nath Barman sir and my teacher incharge Dr. Bijoy Sankar Goswami sir for their valuable advice for carrying out my duty as the General Secretary in a smooth manner...

Divas, Shilpi Divas. Our union body alongwith the help of all Bibian made a silent protest about the matter of cold blooded murder of Abhi-Neel and filed a petition for their justice.

The freshmen social program was grandly celebrated with great enthusiasm. Dr. Hitesh Deka, Vice Chancelor (KKHSOU) was the Chief Guest for the open meeting. Renowned Assamese singer J P Das was the Chief guest for the opening of the cultural programme and Miss Deeplina Deka was the centre of attraction for the cultural event.

Youth conclave was also celebrated during my tenure on 28th and 29th March, 2018 with great joy and enthusiasm. 'Fashion for a reason' event was introduced for the first time during the youth conclave 2018. Youth conclave 2018 was only possible because of the efforts of the volunteers, co-ordinators and the entire Bibian family. The event was a massive success with a high rate of participants in every event.

The new gent's toilet block was also opened during my tenure by the honorable Education Minister of Assam Siddhartha Bhattacharjee. The new toilet block relived the students from the pathetic condition of the old toilets.

The teachers day was also centrally celebrated at the college auditorium. But the request made for separate NCC/NSS room were not fulfilled and the request for the beautification of college campus walls remained pending.

At last I would like to thank the entire Bibian family. I was entrausted with a number of duties that I executed to best of my ability. Thanks goes to all the members of Bibian family for having faith and trust on me. It was a great learning experience for me. At the end, I would like to say that it would be a priviledge for me if I get the opportunity to be associated with the activities of the union even after the completion of my tenure. B. Borooah College is an emotion for me.

'Once a Bibian, Always a Bibian.'

'Long Live BBCSU.'

'Long Live B. Borooah College.'❑❑

◆ **Krishnanu Das**

General Secretary, BBCSU (2017-18)

REPORT

Social Service Secretary, 2017-18

At the very onest, I would like to offer my sincere thanks to our respected Principal sir Dr. Satyendranath Barman, all my reverend teachers from various departments, teaching and non-teaching staffs and all my dear fellow Bibians who have provided every possible assistance and moreover motivated me all throughout my tenureship. The name 'B Borooah College' itself holds such a mark and dignity among the top educational institutions of Assam. And I will never let go a chance to praise myself for being a student of such a prestigious institutions.

Being a student of political Science, I have always carried a positive standpoint towards student's politics. Therefore with the help of my seniors and friends I got the courage to offer my candidature for the post of social service secretary in the election of BBCSU, 2017-18. Everybody's support made me realised how a 'victory' feels like and from then I pledged to work for the betterment of my people and above all for our college.

I have always tried to keep our college neat and clean. There are appointed workers who sweeps the college campus twice or thrice a day. The words that I had offered regarding

...I am pleased to announce that with the help of my teachers and friends I have success fully organised two well famed compotitions– 'The best social worker' and 'The best hostel room' during the college week. Here I definetely like to offer my respect and thanks to the teacher-in-charge Dr. Pradyumna Mazumder sir who stood and guided me all throughout....

the cleaning of pond and the steps to preserve its beauty, also clearing the area around the old canteen which was located just in front of the G Block and such, I tried to keep them with every effort possible. The water color also got cleaned up once during my tenureship.

I am pleased to announce that with the help of my teachers and friends I have success fully organised two well famed compotitions– 'The best social worker' and 'The best hostel room' during the college week. Here I definetely like to offer my respect and thanks to the teacher-in-charge Dr. Pradyumna Mazumder sir who stood and guided me all throughout. Also I would like to thank the two honourable Judges of the competitions Dr. Somik Benarjee and Mr. Manoj Das for helping me to carry out the events successfuly. Lastly I would also like to thank all the Bibians who have participated in the respective events.

It is true that I have not accomplished all my goals. I did make a lot more promises but somewhere I failed to turn most of them to reality. I apologise for all my mistakes and for all the works that left undone. And I really hope that my fellow successor and friend will see over all those matters with atmost importance. I am very happy today because I had atleast tried to solve some of the age old problems which the students were facing since time unknown. This is our college and we need to work all together for its welfare and development. Thank you B. Borooah College because within these few days I have grown so much as a person and I will always be grateful to you, B. Borooah College. May you always shine like the brightest stars.❑❑

◆ **Karishmita Rajbongshi**
Social Service Secretary, 2017-18

REPORT

Major Game Secretary, 2017-18

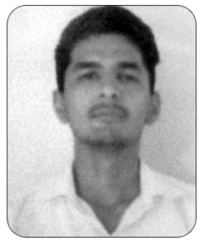

I would like to begin my sentence with introducing myself as Rajesh Chetry from department of Education. At first I would like to thank all my teachers, seniors and my fellow mates for trusting me and giving this opportunity. Specially my professor in-charge Ishaan sir along with Dhanjeet sir, Manabendra sir, Satyabrata sir and Diganta sir who guided me throughout the year.

As a major games secretary my first and foremost duties were to bring out the talent in sports from each class and department and help them to represent their talent thus making every Bibian proud. The active participation by the students in various competitions brought glory to the college. Beside the college week also became a platform for the sportsperson to share their talent where the students gave a tough competition. The dedication, hardwork were not only qualities but the sportsmenship, courage and brotherhood among the students made this participating event a successful one which will be cherished for future days to come with the steller performances, Jyotisman Gogoi became the Best Sportsman of the year and adding to it Bhaswati Saikia topped the best position in female category.

Lastly I request everyone to forgive me for all my mistake and inconvenience cause during my tenure. Moreover I would like to thank all the Union members and every students for their unconditional support which made all the event since last year flourish as well as I would like to extent my heartiest regards to the BHOMSA Boys Hostel, Gorkha Cultural Society (GCS) and Bodo Literary Society (BLS) and every irrestective.

Long Live BBC.

Long Live BBCSU.❑❑

◆ **Rajesh Chetry**

Major Game Secretary, 2017-18

বি. বৰুৱা কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতিৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰতিবেদন

জগদীশ শইকীয়া, উপ-সভাপতি, বি বৰুৱা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা, ২০১৭-১৮ বৰ্ষ

শ্ৰদ্ধাভাজনেষু,

জয় জয়তে বি বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ বৰ্মনদেৱ সমন্বিতে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰুসকলক মই শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে যোৱা ২০১৭-১৮ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোক যথেষ্ট ভোটৰ ব্যৱধানত উপ-সভাপতি পদত নিৰ্বাচিত কৰে। পোনপ্ৰথমতে মই আপোনালোকক মোক এই গুৰু দায়িত্ব অৰ্পন কৰাৰ হেতু অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। নাজানো মই আপোনালোকৰ আশা-আকাংক্ষা কিমানদূৰ সুচাৰুৰূপে পালন কৰিব পাৰিছোঁ।

যোৱা ২৬ অক্টোবৰ, ২০১৭ তাৰিখে কলেজৰ এক আড়ম্বৰপূৰ্ণ অনুষ্ঠানত মোৰ লগতে আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়াই শপতগ্ৰহণ কৰে। ২৮-১০-২০১৭ তাৰিখে 'APPIN TECHNOLOGY INSTITUTE' নামৰ অনুষ্ঠানটোৱে মহাবিদ্যালয়ত 'Cyber Security'ৰ ওপৰত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে এক দিনজোৱা কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰে। সামাজিক ব্যাধিৰূপে গঢ় লৈ উঠা Cyber Crimeসমূহ কেনেদৰে আমি ৰোধ কৰিব পাৰোঁ তাৰ বিষয়ে উক্ত কৰ্মশালাত শিক্ষাৰ্থীসকলক অৱগত কৰোৱা হয়। ২০০৮ চনৰ ৩০ অক্টোবৰত অসমৰ নানা ঠাইত হোৱা ধাৰাবাহিক বোমা

বিস্ফোৰণত নিহত লোকসকলৰ স্মৃতিত আৰু আহত লোকসকলৰ আশুআৰোগ্য কামনাৰ্থে মহাবিদ্যালয়ত ৩০ অক্টোবৰ, ২০১৭ তাৰিখে আবেলি এক বন্তিপ্ৰজ্বলন অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হয়। ১৭ জানুৱাৰী, ২০১৮ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত 'শিল্পী দিৱস' উদ্‌যাপন কৰা হয়। ২২ জানুৱাৰীত সৰস্বতী পূজা উদ্‌যাপন কৰা হয়। ৩০ জানুৱাৰীৰ পৰা ৩ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৮লৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰা হয়। এই অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেল-ধেমালিসমূহ প্ৰথম নেহৰু ষ্টেডিয়ামত অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উদ্বোধন কৰে কামৰূপ (মেট্ৰ') জিলাৰ আয়ুক্ত মাননীয় বৰ্ণালী শৰ্মা (এ চি এছ) মহোদয়াই। লগতে বঁটা-বিতৰণী অনুষ্ঠানৰ মুখ্য অতিথিৰ আসন অলংকৃত কৰে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰেক্টৰ ড° হৰিপ্ৰসাদ শৰ্মাদেৱে। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ মুখ্য আকৰ্ষণ আছিল জনপ্ৰিয় শিল্পী দীক্ষু।

১২ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৮ তাৰিখে ড° মঞ্জুলা ফুকন, ড° অনুৰাণী দেৱীৰ তত্বাৱধানত শিক্ষাৰ্থীৰ প্ৰতিনিধি দল এটাই অসম বিধানসভাৰ বাজেট অধিৱেশন পোনপটীয়াকৈ উপভোগ কৰাৰ সুযোগ পায়। উক্ত অধিৱেশনত আমাৰ প্ৰতিনিধি দলটোৱে বিধানসভাৰ প্ৰশ্নোত্তৰ শিতানত এক সুদূৰপ্ৰসাৰী অভিজ্ঞতা লাভ কৰে। আকৌ ১৭ আৰু ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৮ তাৰিখে Project Shakh নামেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ছোৱালী শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে এটা Self Defence Workshop অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে আমাৰ কলেজৰ শিক্ষাৰ্থীসকল যথেষ্ট উপকৃত হয়।

৫ মাৰ্চ, ২০১৮ তাৰিখে কলেজৰ ড° ভূপেন হাজৰিকা প্ৰেক্ষাগৃহত Art of Living নামৰ অনুষ্ঠানটোৰ জৰিয়তে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে এক Yoga আৰু Meditationৰ অনুষ্ঠান আয়োজন কৰা হয়। আকৌ মাৰ্চৰ ২৮-২৯ তাৰিখে বি বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোৱে হেঁপাহৰ Youth Conclave আয়োজন কৰা হয়। আমাৰ কলেজৰ লগতে অসম তথা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বিভিন্ন স্কুল-কলেজ আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰি উক্ত অনুষ্ঠানটো সাফল্যমণ্ডিত কৰে।

১২ এপ্ৰিল, ২০১৮ তাৰিখে শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ একতা সভা তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ যুটীয়া প্ৰচেষ্টাত 'ব'হাগৰ আৰাহন' শীৰ্ষক এটা অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হয়। উক্ত অনুষ্ঠানটিত গীত-মাত তথা কিছুমান থলুৱা খেল পাতি ব'হাগ বিহুক আদৰি অনুষ্ঠানটিৰ সফল সমাপ্তি ঘটোৱা হয়।

মোৰ এই কাৰ্যকালৰ সময়ত বিভিন্নধৰণে সহায়-সহযোগিতা আৰু দিহা-পৰামৰ্শ দিয়া মাননীয় অধ্যক্ষ ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ বৰ্মন মহোদয় আৰু মাননীয় উপাধ্যক্ষ ড° সুতাপা ৰয় চৌধুৰী মহোদয়াৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। প্ৰতিটো কাৰ্যতে মোক সহায় কৰা আৰু অনুপ্ৰাণিত কৰা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়া, কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধৱীসকলক মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। পৰিশেষত মোৰ এই কাৰ্যকালৰ ভিতৰত জ্ঞাত-অজ্ঞাত ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বিষয়ববীয়া, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰি মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু বি বৰুৱা কলেজ।

শ্ৰদ্ধাৰে—

জগদীশ শইকীয়া
উপ-সভাপতি,
বি বৰুৱা কলেজ ছাত্ৰ একতা সভা,
২০১৭-২০১৮ বৰ্ষ

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সাংস্কৃতিক সম্পাদক, ২০১৭-১৮ বৰ্ষ

নমস্কাৰ, পোনপ্ৰথমে বিগত বছৰবোৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ যিসকল অধ্যক্ষ, অধ্যাপক তথা কৰ্মী আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰজীৱনৰ বাবে হেৰাই গ'ল, সেইসকললৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে সমূহ বিবিয়ানক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ, মোক ঐতিহ্যমণ্ডিত বি বৰুৱা কলেজৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক পদত জয়যুক্ত কৰাৰ বাবে। সৰুৰে পৰাই সাংস্কৃতিক জগতখনৰ প্ৰতি দুৰ্বলতা আছিল। লগতে এইটো দিশত জড়িত জুবিন গাৰ্গ, জাহ্নু বৰুৱা, আদিল হুছেইন আদিৰ দৰে কেৱল অসমতেই নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বতে সাংস্কৃতিক দিশত সুনাম কঢ়িওৱা ব্যক্তিসকল এইখন কলেজৰেই অংশ আছিল এটা সময়ত। গতিকে সাংস্কৃতিক দিশত ইমান আগবঢ়া কলেজ এখনৰ সাংস্কৃতিক দিশৰ উন্নয়নত অৰিহণা যোগোৱাৰ সুযোগ আৰু লগতে গধুৰ দায়িত্ব আহি পৰিছিল।

...সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই বিভিন্ন কলেজত অনুষ্ঠিত সংগীত, নাট প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে সুনাম অৰ্জন কৰিছিল। প্ৰতিবছৰৰ দৰে উত্তৰ-পূব গ্ৰন্থমেলাৰ দ্বাৰা আয়োজিত সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণৰ বাবে সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহ উলিয়াই অনাৰ চেষ্টা কৰিছিলোঁ...

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই বহুতো কলেজত অনুষ্ঠিত সংগীত, নাট প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে সুনাম অৰ্জন কৰিছিল। প্ৰতিবছৰৰ দৰে উত্তৰ-পূব গ্ৰন্থমেলাৰ দ্বাৰা আয়োজিত সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণৰ বাবে সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহ উলিয়াই অনাৰ চেষ্টা কৰিছিলোঁ, নতুন নতুন কৌশলৰ অৱলম্বন কৰিছিলোঁ। এইক্ষেত্ৰত যথেষ্টখিনি সফল হৈছিলোঁ, কলেজও পুৰস্কৃত হৈছিল। প্ৰথম চাৰিটা স্থানৰ ভিতৰত এটা স্থান দখল কৰিছিল বি বৰুৱা কলেজে। কলেজত দীঘলীয়া বন্ধৰ সময়ছোৱাত বিভিন্ন নাটৰ কৰ্মশালাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল।

২০১৮ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সাংস্কৃতিক বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহত একক নাট প্ৰতিযোগিতা আৰু থলুৱা/পৰম্পৰাগত নৃত্য (দলীয়) সন্নিৱিষ্ট কৰিছিলোঁ। অসমীয়া কৃষ্টি-সংস্কৃতি বজাই ৰাখিবলৈ এই নৃত্য সন্নিৱিষ্ট কৰাৰ প্ৰয়োজন বুলি ভাবিছিলোঁ, লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুপ্ত প্ৰতিভা উলিয়াই অনাৰ বাবে একক নাট প্ৰতিযোগিতাৰ সন্নিৱিষ্ট কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ে ২০১৭ বৰ্ষত গৌহাটী ইউনিভাৰ্ছিটীৰ পৰম্পৰাগত নৃত্যত দ্বিতীয় পুৰস্কাৰেৰে পুৰস্কৃত হৈছিল, গতিকে ভৱিষ্যতেও পুনৰবাৰ পুৰস্কাৰ অৰ্জনৰ বাবে এই প্ৰতিযোগিতা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহতো পতা উচিত বুলি ভাবি সন্নিৱিষ্ট কৰিছিলোঁ। এইক্ষেত্ৰত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা আশানুৰূপ সহযোগিতা পাইছিলোঁ। সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া উদ্বোধন কৰিছিল আৰু জে তন্ময়ে আৰু গীতেৰে সন্ধিয়াটো জীপাল কৰি তুলিছিল জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী দীক্ষুদাই।

যোৱা বছৰৰ দৰে এইবাৰো (২০১৮) যুথ কনক্লেভ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল মহাবিদ্যালয়ত। এইবাৰ (২০১৮) অধ্যক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ জনাই সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাসমূহৰ ভিতৰত 'একক নাট' প্ৰতিযোগিতা সন্নিৱিষ্ট কৰিছিলোঁ। খুব সুন্দৰভাৱে সহযোগিতা কৰিছিল বিভিন্ন কলেজৰ পৰা অংশগ্ৰহণ কৰা প্ৰতিযোগীয়ে। এই প্ৰতিযোগিতাত নেশ্বনেল স্কুল অৱ ড্ৰামাৰ পৰাও অংশগ্ৰহণকাৰী আহি প্ৰতিযোগিতাখন এক উচ্চ পৰ্যায়লৈ লৈ যোৱাত সহায় কৰিছিল। লগতে পুৰস্কৃতও হৈছিল। একক নাটৰ লগতে সংগীত প্ৰতিযোগিতাত বি বৰুৱা কলেজে দ্বিতীয় স্থান অৰ্জন কৰিছিল। যুথ কনক্লেভৰ সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া সুন্দৰ কৰি তুলিছিল আৰু জে সমীৰ, মুম্বাইত নিজৰ প্ৰতিভাৰে জয়ী হৈ অহা অসম কন্যা শ্ৰুতি গোস্বামী, মানস ৰবীন, ৰূপম তালুকদাৰৰ লগতে কেইবাজনো গণ্য-মান্য সংগীত শিল্পীয়ে। যুথ কনক্লেভ দুদিনীয়াকৈ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

সম্পাদক পদত অধিষ্ঠিত হোৱাৰ আগতে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া অনুসৰি ৰঙালী বিহুৰ প্ৰাক্‌ক্ষণত পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে কলেজত এখনি মুকলি বিহুৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। এইক্ষেত্ৰত শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ সহযোগিতা লেখত ল'বলগীয়া আছিল।

এইবাৰ ২০১৮ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা অনুষ্ঠিত যুথ ফেষ্টিভেলত প্ৰথমবাৰ বি বৰুৱা কলেজে মুঠ ১২টা প্ৰতিযোগিতাত অৱতীৰ্ণ হৈ ১০টাতেই পুৰস্কৃত হৈছিল। ছেপ্টেম্বৰত নেশ্বনেল স্কুল অৱ ড্ৰামাৰ দ্বাৰা (২০১৮) এটা চাৰিদিনীয়া নাটৰ কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত হৈছিল। আগষ্টত (২০১৮) ৰেডিঅ' চেণ্টাৰ বিগ এফ এমৰ দ্বাৰা আমাৰ কলেজত দলীয় নাট আৰু ধেমেলীয়া নাট (একক) অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। আমাৰ কলেজে পুৰস্কাৰ বুটলিবলৈ সক্ষম হৈছিল দুয়োটা প্ৰতিযোগিতাতেই।

বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰতিযোগিতা, কৰ্মশালা আদিৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভিতৰত লুকাই থকা সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহক উলিয়াই আনিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ, আৰু যথেষ্টখিনি সফলো হৈছিলোঁ। এই কাৰ্যত সহযোগ কৰাৰ বাবে পুনৰবাৰ বি বৰুৱা কলেজৰ উত্তৰোত্তৰ কামনা কৰি সাংস্কৃতিক বিভাগৰ তত্তাৱধায়ক অধ্যাপক ড° নিজান চন্দ্ৰ পেগু ছাৰৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু সমূহ বিবিয়ানক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু বি বৰুৱা কলেজ।

জয়তু বি বৰুৱা কলেজ ছাত্ৰ একতা সভা

ধৃতিস্মিতা দাস
সাংস্কৃতিক সম্পাদক, ২০১৭-১৮ বৰ্ষ

প্ৰতিবেদন

ক্ৰিকেট সম্পাদক, ২০১৭-১৮ বৰ্ষ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ঐতিহ্যমণ্ডিত বি বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা আৰু আজিৰ এই গৌৰৱোজ্জ্বল অৱস্থালৈ উন্নীত কৰাত যিসকল স্বনামধন্য ব্যক্তিৰ অৱদান আছে, সেইসকল চিৰনমস্য ব্যক্তিলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু আন্তৰিক সেৱা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ভাৰতৰত্ন গোপীনাথ বৰদলৈ, অসমীয়া জাতিৰ চিৰনমস্যা ব্যক্তি স্বৰ্গীয় ভূপেন হাজৰিকা, অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ পথ প্ৰদৰ্শক তথা স্বনামধন্য সাহিত্যিক স্বৰ্গীয় নলিনীবালা দেৱী আদি ব্যক্তিসকলৰ পদধূলিৰে পৰিপুষ্ট ঐতিহ্যমণ্ডিত বি বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ একতা সভাৰ ক্ৰিকেট সম্পাদকৰ পদত সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সমাজলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

এইবেলি বি বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ ৭৪সংখ্যক বছৰৰ এক সুদীৰ্ঘ যাত্ৰা অতিক্ৰম কৰি ৭৫ সংখ্যক বছৰত ভৰি দি নিজৰ সফলতাৰ জখলাডাল বগাই গৈ আছে আৰু ভৱিষ্যতেও গৈ থাকিব। মই এইটো জানিবলৈ পাই অতি সুখী যে আমি সকলোৱে 'হীৰক জয়ন্তী' বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য

...ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে মোৰ প্ৰথম দায়িত্ব আছিল মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰাকৈ প্ৰতিটো বৰ্ষৰ পৰা সকলো প্ৰতিভা বিচাৰি উলিওৱা তথা প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে সকলোকে সমান সুযোগ প্ৰদান কৰা। সেই সময়ত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা আন্তঃমহাবিদ্যালয়ৰ পৰা এজন ছাত্ৰ নিৰ্বাচিত হৈছিল...

আছিলোঁ। এই বৰ্ষত নিৰ্বাচিত হোৱা সমূহ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকলক স্মৰণ কৰি মোৰ ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে পাৰ কৰি অহা এবছৰীয়া যাত্ৰাৰ বৰ্ণনাৰে এখন প্ৰতিবেদন আগবঢ়াইছোঁ।

ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে মোৰ প্ৰথম দায়িত্ব আছিল মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰাকৈ প্ৰতিটো বৰ্ষৰ পৰা সকলো প্ৰতিভা বিচাৰি উলিওৱা তথা প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে সকলোকে সমান সুযোগ প্ৰদান কৰা। সেই সময়ত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা আন্তঃমহাবিদ্যালয়ৰ পৰা এজন ছাত্ৰ নিৰ্বাচিত হৈছিল। তেনেদৰে সকলো বিবিয়ানৰে পৰম আকাংক্ষিত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল, কিন্তু দুৰ্ভাগ্যক্ৰমে খেলখনত কিছু বেমেজালি ঘটিছিল। আকৌ 'Red Bull'ৰ পৰা আয়োজন কৰা 'লতাশিল খেলপথাৰ'ত আন্তঃমহাবিদ্যালয় ক্ৰিকেট খেলত আমাৰ মহাবিদ্যালয়েও অংশগ্ৰহণ কৰিছিল আৰু 'ৰানাৰ-আপ' খিতাপ দখল কৰিছিল, আৰু এজন খেলুৱৈয়ে 'মেন অৱ দ্য মেযচ্' খিতাপ অৰ্জন কৰিছিল। ক্ৰিকেট সম্পাদক মানে অকল ক্ৰিকেট খেলখন আয়োজন কৰিয়েই শেষ হৈ নাযায়। মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানত যোগদান কৰি কাম-কাজসমূহ কৰি যোৱা, মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত সকলো কামতে আগবাঢ়ি যোৱা। আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ অনুষ্ঠান 'Youth Conclave'ৰ সময়তো কাম-কাজসমূহ মিলি-জুলি সুকলমে পাৰ কৰাই নিয়াটো প্ৰতিজন সম্পাদকৰে কৰ্তব্য হয় বুলি মই ভাবো।

এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মোৰ কাৰ্যকাল সুচাৰুৰূপে পালন কৰি নিয়াত মূল্যৱান দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে আমাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° সত্যেন্দ্ৰনাথ বৰ্মন ছাৰ, বিভাগীয় তত্বাৱধায়ক ড° সমিক বেনাৰ্জী ছাৰৰ লগতে সমূহ শিক্ষাগুৰুলৈ মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ইয়াৰ লগতে মোক বিভিন্ন সময়ত উৎসাহ আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বাবে সমূহ শিক্ষাগুৰু, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়াসকল আৰু মোৰ দাদা-বাইদেউসকলক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। আৰু মই বিশেষকৈ ধনবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ সকলোৰে আদৰৰ আৰু মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ 'ঋষি'দাক। ক্ৰিকেটৰ লগত জড়িত সকলো কামতে তেওঁ মোক সহায় কৰিছিল আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা আন্তঃমহাবিদ্যালয়ৰ বাবে বা তেনেধৰণৰ কোনো দল নিৰ্মাণৰ বাবে Trailবোৰ আয়োজন কৰা আৰু প্ৰশিক্ষণ কৰাতো তেওঁ আগভাগ লৈছিল। লগতে তেওঁ এজন ভাল ক্ৰিকেট খেলুৱৈও আছিল।

সদৌ শেষত মই মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইমানতে সামৰণি মাৰিলোঁ।

দাম্যত, দত্ত, দয়ধ্বম।
জয়তু বি বৰুৱা কলেজ।
জয়তু বি বৰুৱা কলেজ ছাত্ৰ একতা সভা।

ধন্যবাদেৰে—

অভিজিৎ গোস্বামী
ক্ৰিকেট সম্পাদক, ২০১৭-১৮ বৰ্ষ

বি. বৰুৱা কলেজৰ অধ্যক্ষসকল

১। ভাৰতৰত্ন গোপীনাথ বৰদলৈ	১৯৪২-৪৩
২। হেম বৰুৱা	১৯৪৪-৬২
৩। সুৰেন্দ্ৰ মোহন দাস	১৯৬২-৬৩
৪। ড° প্ৰমোদ চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য	১৯৬৩-৩১.০৩.১৯৮৬
৫। প্ৰসন্ন কুমাৰ শৰ্মা (ভাৰপ্ৰাপ্ত)	১.৪.১৯৮৬-৩১.৩.১৯৮৮
৬। দুলাল চন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ	১.৪.১৯৮৮-২৮.২.১৯৮৯
৭। হৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ ডেকা	১.৩.১৯৮৯-৩১.৮.১৯৯১
৮। দিলীপ কুমাৰ চৌধুৰী (ভাৰপ্ৰাপ্ত)	১.৯.১৯৯১-২.৩.১৯৯৭
৯। বন্তি চৌধুৰী (ভাৰপ্ৰাপ্ত)	৩.৩.১৯৯৭-১৫.৬.১৯৯৭
১০। ড° ৰেখা ডেকা	১৬.৬.১৯৯৭-২৮.২.২০০৬
১১। ড° সুনীল পবন বৰুৱা (ভাৰপ্ৰাপ্ত)	১.৩.২০০৬-৩১.৩.২০০৬
১২। শ্ৰীমতী মাধুৰীমা দাস ডেকা (ভাৰপ্ৰাপ্ত)	১.৪.২০০৬-২৮.৬.২০০৬
১৩। ড° দীনেশ বৈশ্য	২৯.৬.২০০৬-২৯.২.২০১২
১৪। ড° ভবানী কান্ত শৰ্মা (ভাৰপ্ৰাপ্ত)	১.৩.২০১২-১৫.৩.২০১২
১৫। ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ বৰ্মন	১৫.৩.২০১২- বৰ্তমানলৈকে

বি. বৰুৱা কলেজৰ আলোচনী সম্পাদকসকল

১ ম সংখ্যা	ঃ	হৰেণ শীল (১৯৫২-৫৩)
২ য় সংখ্যা	ঃ	গিৰিশ চন্দ্ৰ লহকৰ (১৯৫৩-৫৪)
৩ য় সংখ্যা	ঃ	কালিপ দাস (১৯৫৪-৫৫)
৪ ৰ্থ সংখ্যা	ঃ	কিৰণ শৰ্মা (১৯৫৫-৫৬)
৫ ম সংখ্যা	ঃ	জাহিদ চৌধুৰী (১৯৫৬-৫৭)
৬ ষ্ঠ সংখ্যা	ঃ	নন্দ তালুকদাৰ (১৯৫৭-৫৮)
৭ ম সংখ্যা	ঃ	ভূবন ঠাকুৰ (১৯৫৮-৫৯)
৮ ম সংখ্যা	ঃ	নিত্যানন্দ তামুলী (১৯৫৯-৬০)
৯ ৰম সংখ্যা	ঃ	হেমৰথ বৰ্মন (১৯৬০-৬১)
১০ ম সংখ্যা	ঃ	যদু বৰ্মন (১৯৬১-৬২)
১১ তম্ সংখ্যা	ঃ	ধৰ্মকান্ত দাস (১৯৬২-৬৩)
১২ তম্ সংখ্যা	ঃ	নৰেন দাস (১৯৬৩-৬৪)
১৩ তম্ সংখ্যা	ঃ	উপেন দাস (১৯৬৪-৬৫)
১৪ তম্ সংখ্যা	ঃ	যামিনী কুমাৰ বৰ্মন (১৯৬৫-৬৬)
১৫ তম্ সংখ্যা	ঃ	অৰবিন্দ কাকতি (১৯৬৬-৬৭)
১৬ তম্ সংখ্যা	ঃ	জীৱন বৰুৱা (১৯৬৭-৬৮)
১৭ তম্ সংখ্যা	ঃ	ছইদুৰ ৰহমান (১৯৬৮-৬৯)
১৮ তম্ সংখ্যা	ঃ	জীৱন বৰুৱা (১৯৬৯-৭০)
১৯ তম্ সংখ্যা	ঃ	গণেশ বৰুৱা (১৯৭০-৭১)
২০ তম্ সংখ্যা	ঃ	বিচিত্ৰ চৌধুৰী (১৯৭১-৭২)
২১ তম্ সংখ্যা	ঃ	ধ্ৰুৱ ডেকা (১৯৭২-৭৩)
২২ তম্ সংখ্যা	ঃ	ললিত চৌধুৰী (১৯৭৩-৭৪)
২৩ তম্ সংখ্যা	ঃ	ধীৰেন কুমাৰ বৰুৱা (১৯৭৪-৭৫)
২৪ তম্ সংখ্যা	ঃ	প্ৰবীন কুমাৰ বৰুৱা (১৯৭৫-৭৬)
২৫ তম্ সংখ্যা	ঃ	.... (১৯৭৬-৭৭)
২৬ তম্ সংখ্যা	ঃ	হৰেন্দ্ৰ কলিতা (১৯৭৭-৭৮)
২৭ তম্ সংখ্যা	ঃ	সমুদ্ৰগুপ্ত কাশ্যপ (১৯৭৮-৭৯)
২৮ তম্ সংখ্যা	ঃ	উৎপল দাস (১৯৭৯-৮০)
২৯ তম্ সংখ্যা	ঃ	উধয়জ্যোতি চেতিয়া ফুকন (১৯৮০-৮১)
৩০ তম্ সংখ্যা	ঃ	আজিমুদ্দিন আহমেদ হাজৰিকা (১৯৮৩-৮৪)
৩১ তম্ সংখ্যা	ঃ	হেমেন দাস (১৯৮৪-৮৫)
৩২ তম্ সংখ্যা	ঃ	প্ৰিয়নাথ ডেকা (১৯৮৫-৮৬)
৩৩ তম্ সংখ্যা	ঃ	জয়ন্তদেৱ শৰ্মা (১৯৮৬-৮৭)
৩৪ তম্ সংখ্যা	ঃ	বশিষ্ঠ কলিতা (১৯৮৭-৮৮)
৩৫ তম্ সংখ্যা	ঃ	ধীৰাজ দাস (১৯৮৮-৮৯)
৩৬ তম্ সংখ্যা	ঃ	হীৰেণ কুমাৰ শৰ্মা (১৯৮৯-৯০)
৩৭ তম্ সংখ্যা	ঃ	কুসুম শৰ্মা (১৯৯৩-৯৪)
৩৮ তম্ সংখ্যা	ঃ	মৃগাঙ্কধৰ শৰ্মা (১৯৯৬-৯৭)
৩৯ তম্ সংখ্যা	ঃ	কৌশিক কুমাৰ ডেকা (২০০০-০১)
৪০ তম্ সংখ্যা	ঃ	মিনাজ হুছেইন (২০০১-০২)
৪১ তম্ সংখ্যা	ঃ	ভুগুমণি কলিতা (২০০২-০৩)
৪২ তম্ সংখ্যা	ঃ	ইমদাদ হুছেইন (২০০৩-০৪)
৪৩ তম্ সংখ্যা	ঃ	ধৰ্মজ্যোতি বৰুৱা (২০০৪-০৫)
৪৪ তম্ সংখ্যা	ঃ	প্ৰশান্ত ৰাভা (২০০৫-০৬)
৪৫ তম্ সংখ্যা	ঃ	মাধুৰ্য্য বৰুৱা (২০০৬-০৭)
৪৬ তম্ সংখ্যা	ঃ	নিপন শৰ্মা (২০০৯-১০)
৪৭ তম্ সংখ্যা	ঃ	অনিৰুদ্ধ সিংহ (২০১০-১১)
৪৮ তম্ সংখ্যা	ঃ	সুব্ৰত তালুকদাৰ (২০১১-১২)
৪৯ তম্ সংখ্যা	ঃ	কমল শইকীয়া (২০১২-১৩)
৫০ তম্ সংখ্যা	ঃ	মৃণাল শইকীয়া (২০১৩-১৪)
৫১ তম্ সংখ্যা	ঃ	অবিনাশ দাস (২০১৪-১৫)
৫২ তম্ সংখ্যা	ঃ	পদ্মনাভ কৌশিক (২০১৭-১৮)

মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

প্ৰিয়াসা কুণ্ডু
২০১৮ বৰ্ষৰ কলা শাখাৰ শ্ৰেষ্ঠ স্নাতক (ইতিহাস বিভাগ)

তপস্বীনি ৰয়
২০১৮ বৰ্ষৰ বিজ্ঞান শাখাৰ শ্ৰেষ্ঠ স্নাতক (গণিত বিভাগ)

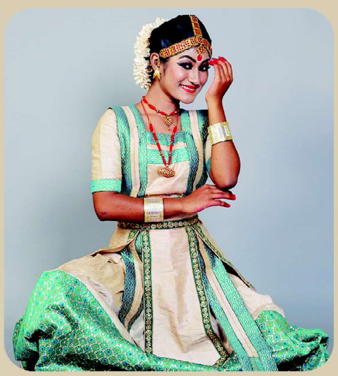

টিনা মেধি
শ্ৰেষ্ঠ নৃত্য শিল্পী, ২০১৮ বৰ্ষ

প্ৰিয়ালক্ষ্মী গৌতম
শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা, ২০১৮ বৰ্ষ

অৰুণাভজ্যোতি মালাকাৰ
২০১৮ বৰ্ষৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱৰ বাদ্যযন্ত্ৰ বিভাগত ৰূপক পদক বিজেতা

স্মৰণীয় মুহূৰ্ত

55th BHOLA BOROOAH MEMORIAL
NORTH-EAST INTER COLLEGE DEBATING COMPETITION
B. BOROOAH COLLEGE, GUWAHATI

B. BOROOAH COLLEGE
Youth Conclave 2018
GLOBAL

TREE PLANTATION PROGRAMME
VENUE: B. BOROOAH COLLEGE

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ
সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা
বি বৰুৱা কলেজ
ছাত্ৰ একতা সভা ২০১৭-২০১৮

স্মৰণীয় মুহূৰ্ত

ড° কল্পিতা বুজৰবৰুৱা (আলোচনা তত্ত্বাৱধায়িকা)
পুলক ডেকা (আলোচনী সম্পাদক)

স্মৰণীয় মুহূৰ্ত

সাধাৰণ সভা
আৰু সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া
২০১৭ - ২০১৮

B. BOROOAH COLLEGE

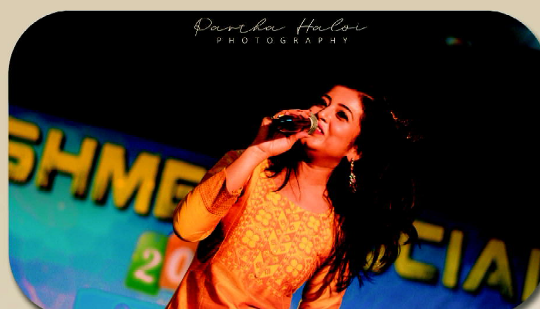

VECTORS ACADEMY

বি. বৰুৱা কলেজৰ একাংশ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা

বি. বৰুৱা কলেজৰ একাংশ কৰ্মচাৰী

B. BOROOA COLLEGE